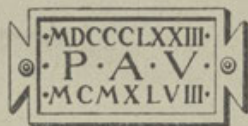

P. 1465

ROCZNIK POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

ROK 1946/1947

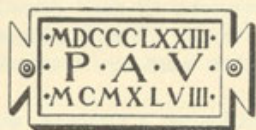

NAKŁADEM POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
Z ZASIŁKU PREZ. RADY MINISTRÓW I WYDZ. NAUKI MIN. OŚWIATY

KRAKÓW 1948

**ROCZNIK
POLSKIEJ AKADEMII
UMIEJĘTNOŚCI**

ROK 1946/1947

**NAKŁADEM POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
Z ZASIŁKU PREZ. RADY MINISTRÓW I WYDZ. NAUKI MIN. OŚWIATY**

KRAKÓW 1948

DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Karola Kiecia
M-36120

<http://rcin.org.pl>

TREŚĆ

Skład Polskiej Akademii Umiejętności	I—LXXXV
Sprawozdanie z czynności i wydawnictw P. A. U. od lipca 1946 do czerwca 1947	1
Bibliografia wydawnictw P. A. U. od 1 lipca 1946 do czerwca 1947	32
Posiedzenie publiczne P. A. U. dnia 14 czerwca 1947 r.:	
Przemówienie prezesa Kazimierza Nitscha	45
Sprawozdanie sekretarza generalnego Tadeusza Kowal- skiego	48
Odczyt Franciszka Czubalskiego	71
Nowi członkowie P. A. U.	86
Ważniejsze akta urzędowe:	
Regulamin nagród P. A. U.	91
Statut Komitetu Badań Fizjograficznych	93
Regulamin Komisji Nauk Farmaceutycznych	96
Zestawienie rachunków P. A. U. za rok 1946	99
Zestawienie dochodów i wydatków majątków P. A. U. za rok 1946	115
Wykaz stosunków Akademii z zagranicznymi instytucjami naukowymi	123
Indeks	140

SKŁAD POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

(STAN W MARCU 1948)

ZARZĄD

Prezes: Kazimierz Nitsch.

Wiceprezesi: Stefan Pieńkowski.
Władysław Szafer.

Sekretarz Generalny: Tadeusz Kowalski.

Delegat Walnego Zgromadzenia: Jan Dąbrowski.

Delegaci PAU poza Krakowem: Wacław Sierpiński,
Jan Rutkowski.

Wydział Filologiczny:

Dyrektor: Tadeusz Lehr-Splawiński.

Wicedyrektor: Stanisław Wędkiewicz.

Sekretarz: Tadeusz Mańkowski.

Wydział Historyczno-filozoficzny:

Dyrektor: Władysław Semkowicz.

Wicedyrektor: *vacat.*

Sekretarz: Jan Dąbrowski.

Wydział Matematyczno-przyrodniczy:

Dyrektor: Władysław Szafer.

Wicedyrektor: Maksymilian Huber.

Sekretarze: Stanisław Maziarski.
Bogdan Kamiński.

Wydział Lekarski:

Dyrektor: *vacat.*

Wicedyrektor: *vacat.*

Sekretarze: Franciszek Walter.
Adam Wrzosek.

CZŁONKOWIE

A) Czynni

I. Wydział Filologiczny

a) Krajowi

- Stanisław Witkowski**, dr filoz., hon. prof. filologii klasycznej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 22 maja 1914. — (Korespondent od 23 maja 1910). — Warszawa, ul. Czeczota 14, z listami inż. Żurowskiego.
- Tadeusz Słnko**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 28 listopada 1919. — (Korespondent od 23 maja 1910). — Kraków, Zwierzyniec, ul. Księcia Józefa 13.
- Kazimierz Nitsch**, dr filoz., prof. języka polskiego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 17 czerwca 1924. — (Korespondent od 19 maja 1911). — Kraków, Salwator, ul. Gontyna 12. — Tel. nr 545-14.
- Juliusz Kleiner**, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Lubelskiego. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1927. — (Korespondent od 28 listopada 1919). — Lublin, al. Racławickie 14, m. 24.
- Stanisław Kot**, dr filoz., em. prof. historii kultury w Polsce, Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 8 czerwca 1928. — (Korespondent od 12 maja 1921). — Paris VIe, 44 rue Jacob.
- Stanisław Wędkiewicz**, dr filoz., prof. filologii romańskiej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 8 czerwca 1928. — (Korespondent od 15 czerwca 1923). — Kraków, ul. Łobzowska 27.
- Witold Klinger**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 11 czerwca 1930. — (Korespondent od 27 czerwca 1922). — Poznań, ul. Matejki 37, oficyna, m. 18.

- Tadeusz Kowalski**, dr filoz., prof. filologii orientalnej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 10 czerwca 1932. — (Korespondent od 10 czerwca 1927). — Kraków, ul. Gnieźnińska 5. — Tel. nr 548-19.
- Józef Kostrzewski**, dr filoz., prof. prehistorii Uniw. Poznańskiego. — Wybrany czł. czyn. 16 czerwca 1933. — (Korespondent od 8 czerwca 1928). — Poznań, ul. Mielżyńskiego 26-27, Muzeum Wielkopolskie. — Tel. nr 24-30.
- Tadeusz Lehr-Spławiński**, dr filoz., prof. filologii słowiańskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 22 czerwca 1935. — (Korespondent od 8 czerwca 1928). — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 6. — Tel. nr 572-28.
- Jerzy Kuryłowicz**, dr filoz., prof. językoznawstwa indoeuropejskiego Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany czł. czyn. 17 czerwca 1938. — Korespondent od 12 czerwca 1931). — Kraków, ul. Podwale 1, 1 p.
- Kazimierz Moszyński**, prof. etnologii i etnografii słowiańskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 17 czerwca 1938. — (Korespondent od 10 czerwca 1932). — Kraków, al. Słowackiego 56, m. 15.
- Stanisław Pigoń**, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 9 czerwca 1939. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Kraków, ul. Garbarska 7a, m. 1.
- Tadeusz Mańkowski**, dr praw, dyrektor Państwowych Zbiorów Sztuki na Zamku Wawelskim. — Wybrany czł. czyn. 9 czerwca 1939. — (Korespondent od 10 czerwca 1933). — Kraków, Wawel 9, m. 14. — Tel. nr 546-41.
- Tadeusz Grabowski**, dr filoz., em. prof. historii literatury polskiej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany czł. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 21 maja 1909). — Kórnik, Ogrody Kórnickie.
- Seweryn Hammer**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 10 czerwca 1927). — Kraków, ul. Straszewskiego 25, m. 9.

- Adolf Chybiński**, dr filoz., prof. muzykologii Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Poznań ul. Słowackiego 29, m. 9. — Tel. nr 43-13.
- Adam Krokiewicz**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 11 czerwca 1930). — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28.
- Władysław Tatarkiewicz**, dr filoz., prof. filozofii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 11 czerwca 1930). — Kraków, ul. Lenartowicza 18, m. 4.
- Wacław Borowy**, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 10 czerwca 1933). — Warszawa, ul. Sewerynow 6, m. 8.
- Mieczysław Gębarowicz**, dr filoz., tytuł. prof. historii sztuki Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 17 czerwca 1938). — Lwów.
- Witold Taszycki**, dr filoz., prof. języka polskiego Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 9 czerwca 1939). — Kraków, ul. Retoryka 20, m. 1.
- Stanisław Gąsiorowski**, dr filoz., prof. archeologii klasycznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 20 lipca 1945). — Kraków, ul. Gontyna 11. — Tel. nr 547-49.
- Adam Kleczkowski**, dr filoz., prof. filologii germańskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Kraków, ul. Grunwaldzka 21, m. 2. — Tel. nr 580-46.
- Zdzisław Jachimecki**, dr muzykologii, prof. historii i teorii muzyki Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 11 czerwca 1930). — Kraków, ul. Grodzka 47, m. 4. — Tel. nr 581-82.

Wojśław Mołę, dr filoz., prof. historii sztuki narodów słowiańskich Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany czł. czyn. 13 czerwca 1947 — (Korespondent od 16 czerwca 1933). — Kraków, ul. Wasowicza 4, m. 9.

b) Zagraniczni

Fryderyk Jerzy Kenyon, dyr. British Museum w Londynie. — Wybrany czł. czyn. 12 maja 1921. — London, British Museum.

Fortunat Strowski, prof. literatury francuskiej w Sorbonie. — Wybrany czł. czyn. 12 maja 1921. — Paris, Sorbonne.

Aleksander Bellić, prof. filologii słowiań. Uniwersytetu w Belgradzie. — Wybrany czł. czyn. 15 czerwca 1923. — Beograd, Université.

Abraham Bredius, czł. Académie des Beaux-Arts w Paryżu. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1925. — Monaco, Villa Evelyne, bd de Belgique.

Emil Mâle, prof. historii sztuki w Sorbonie. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1925. — Paris, Sorbonne.

Holger Pedersen, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Kopenhadze. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1925. — (Korespondent od 12 maja 1921). — København-Hl., Gersonvej 69, II.

Ludwik Radermacher, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. w Wiedniu. — Wybrany czł. czyn. 10 czerwca 1927. — Wien XVIII, Hermann Pachergasse 7.

Adolf Wilhelm, dr filoz., prof. starożytności greckich i epigrafiki Uniw. w Wiedniu. — Wybrany czł. czyn. 10 czerwca 1927. — Wien IX/1, Wasagasse 8.

Olaf Broch, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Oslo. — Wybrany czł. czyn. 7 czerwca 1929. — Oslo, Université.

Mateusz Murko, prof. filologii południowo-słowiańskiej Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany czł. czyn. 7 czerwca 1929. — Praha, Bubeneč, Na Píavě 8.

- Ferdynand Baldensperger**, prof. literatury nowożytnej w Sorbonie. — Wybrany czł. czyn. 11 czerwca 1930. — Paris, 55 rue de Vaugirard.
- Artur Farinelli**, prof. literatury niemieckiej Uniw. w Turynie. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1931. — Torino, Università.
- Ulryk Wilcken**, prof. historii starożytnej Uniw. w Berlinie. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1931. — Berlin-Charlottenburg, Leistikowstrasse 2.
- Edward Norden**, prof. filologii klasycznej i archeologii Uniw. w Berlinie. — Wybrany czł. czyn. 10 czerwca 1932. — Berlin, Lichterfelde W., Karlstrasse 26.
- Mgr Jan Mercati**, prefekt Biblioteca Apostolica Vaticana. — Wybrany czł. czyn. 16 czerwca 1933. — (Korespondent od 12 maja 1921). — Città del Vaticano, Biblioteca Apostolica Vaticana.
- Ignacy Kraczkowski**, członek Akademii Nauk Z. S. R. R., prof. filologii orientalnej Uniw. w Leningradzie. — Wybrany czł. czyn. 18 czerwca 1946. — Leningrad, W. O., 7 linia, d. 2, m. 1.
- Franciszek Novotný**, prof. filologii klasycznej Uniw. w Bernie Morawskim. — Wybrany czł. czyn. 18 czerwca 1946. — Brno, Uniwersytet.

II. Wydział Historyczno-filozoficzny

a) Krajowi

- Jan Kochanowski**, hon. i em. prof. historii polskiej wieków średnich Uniw. Warszawskiego. — Wybrany czł. czyn. 28 maja 1920. — (Korespondent od 28 listopada 1919). — Widawka.
- Franciszek Bujak**, dr filoz., prof. polskiej i powszechnej historii gospodarczej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany czł. czyn. 27 czerwca 1922. — (Korespondent od 29 maja 1917). — Kraków, ul. Garbarska 7a. — Tel. nr 505-20.

- Władysław Semkowicz**, dr praw, prof. nauk pomocniczych historii i histor. średniowiecznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 15 czerwca 1923. — (Korespondent od 28 listopada 1919). — Kraków, ul. Michałowskiego 9.
- Władysław Heinrich**, dr filoz., prof. filozofii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 17 czerwca 1924. — (Korespondent od 28 listopada 1919). — Kraków, plac Groble 8.
- Adam Krzyżanowski**, dr praw, prof. ekonomii politycznej i polityki ekonomicznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1927. — (Korespondent od 28 maja 1920). — Kraków, ul. Potockiego 7.
- Fryderyk Zoll**, dr praw, hon. prof. prawa cywilnego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 8 czerwca 1928. — (Korespondent od 22 maja 1914). — Kraków, ul. Pierackiego 25, m. 7. — Tel. nr 595-58.
- Jan Rutkowski**, dr filoz., prof. historii gospodarczej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1932. — (Korespondent od 17 czerwca 1924). — Poznań, ul. Orzeszkowej 4, m. 1.
- Jan Czekanowski**, dr filoz., prof. antropologii i etnologii Uniw. Lubelskiego. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1932. — (Korespondent Wydz. Matematyczno-przyrodniczego od 12 czerwca 1925). — Lublin, al. Raławickie 14; Poznań, ul. Święckiego 4.
- Władysław Konopczyński**, dr filoz., prof. historii polskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1933. — (Korespondent od 27 czerwca 1922). — Kraków, al. Słowackiego 15.
- Jan Dąbrowski**, dr filoz., prof. historii średniów. Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1936. — (Korespondent od 12 czerwca 1925). — Kraków, al. Słowackiego 15. — Tel. nr 581-34.
- Jan Kucharzewski**, historyk. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1936. — (Korespondent od 18 czerwca 1926). — Londyn.

- Oskar Halecki**, dr filoz., prof. historii Europy wschodniej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1936. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Polish Institute of Arts and Sciences in America, 37, East, 36-Street, New York, N. Y.
- Marian Kukiel**, dr filoz., docent historii nowożytnej ze szczególnym uwzględnieniem historii wojskowości, Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 14 czerwca 1937. — (Korespondent od 10 czerwca 1932). — Londyn.
- Jan Łukasiewicz**, dr filoz., prof. hon. filozofii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 14 czerwca 1937.
- Juliusz Makarewicz**, dr praw, prof. prawa i procesu karnego Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 17 czerwca 1938. — (Korespondent od 15 czerwca 1923). — Lwów.
- Stanisław Kętrzyński**, dr filoz., prof. historii polskiej średniowiecznej i nauk pomocniczych historii, Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 17 czerwca 1938. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Warszawa, ul. Tamka 45a.
- Stanisław Grabski**, dr filoz., prof. ekonomii politycznej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 9 czerwca 1939. — (Korespondent od 10 czerwca 1927). — Warszawa, ul. Belwederska 44a. — Tel. nr 855-06.
- Kazimierz Tymieniecki**, dr filoz., prof. historii średniowiecznej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 9 czerwca 1939. — (Korespondent od 8 czerwca 1928). — Poznań, ul. Grodziska 11.
- Adam Skalkowski**, dr filoz., prof. historii nowożytnej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 11 czerwca 1930). — Poznań, ul. Matejki 37.
- Ludwik Piotrowicz**, dr filoz., prof. historii starożytnej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 21 czerwca 1935). — Kraków, ul. Michałowskiego 9.
- Aleksander Birkenmajer**, dr filoz., tytuł. prof. historii nauk ścisłych Uniw. Jagiellońskiego, dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 12 czerwca 1936). — Kraków, Biblioteka Jagiellońska.

- Feliks Młynarski**, dr filoz., prof. bankowości Głównej Szkoły Handlowej w Warszawie. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — Kraków, plac Matejki 1, m. 2. — Tel. nr 504-19. wewn. 43.
- Roman Grodecki**, dr filoz., prof. historii gospodarczej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 8 czerwca 1928).—Kraków, ul. Łokietka 1, m.3.
- Edward Kuntze**, dr filoz., b. dyr. Biblioteki Jagiellońskiej. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 8 czerwca 1928). — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 10. — Tel. nr 501-53.
- Edward Taylor**, dr praw, prof. ekonomii i skarbowości Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 11 czerwca 1930). — Poznań, ul. Fr. Skarbka 29, m. 1.
- Łudwik Kolankowski**, dr filoz., prof. historii, Uniw. Toruńskiego. — Wybrany czł. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 15 czerwca 1934). — Toruń, Uniwersytet.

aa) Członek nadliczbowy przybrany

z Wydziału Filologicznego wybrany d. 9 marca 1929:

Stanisław Kot.

b) Zagraniczni

- Fryderyk Wilhelm Foerster**, dr filoz. — Wybrany człon. czyn. 28 maja 1920. — Paris, 1 rue Newton.
- Slobodan Jovanović**, prof. prawa narodów Uniw. w Belgradzie. — Wybrany człon. czyn. 15 czerwca 1923. — Beograd, Université.
- Halvdan Koht**, prof. historii Uniw. w Oslo. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Oslo, Université.
- Joachim Volpe**, prof. hist. politycznej nowożytnej Uniw. w Rzymie. — Wybrany człon. czyn. 11 czerwca 1930. — Roma, Università.

- G. M. Trevelyan**, prof. historii nowożytnej Uniw. w Cambridge (Anglia). — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1931. — Garden Corner, West Road, Cambridge.
- Alfons Dopsch**, prof. historii powszechnej austriackiej Uniw. w Wiedniu. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1932. — Wien, Universität.
- Salwator Riccobono**, prof. prawa rzymskiego Uniw. w Rzymie. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1932. — Roma, Università.
- Alfred Coville**, przewodniczący Komitetu Narodowego Historyków Francuskich. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1933. — Paris VII, 2 rue du Marechal Harispe.
- James Shotwell**, prof. historii w Columbia University w Nowym Jorku. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1933. — New York, Columbia University.
- Age Friis**, prof. historii Uniwersytetu w Kopenhadze. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1934. — København, Solsøvtvei 62.
- Edward Driault**, redaktor Revue des Etudes Napoleoniennes w Paryżu. — Wybrany człon. czyn. 21 czerwca 1935. — Versailles, 3 Avenue Mirabeau, «Le Saule».
- Nils Ahnlund**, prof. historii powszechnej nowożytnej Uniw. w Sztokholmie. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — Stockholm, Université.
- Borys Grekow**, członek Akademii Nauk Z. S. S. R., prof. historii średniowiecznej Rusi, Uniw. w Leningradzie. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — Moskwa, Wołchonka 14, Instytut Historii A. N. Z. S. S. R.

III. Wydział Matematyczno-przyrodniczy

a) Krajowi

- Kazimierz Żorawski**, dr filoz., hon. prof. matem. Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 9 czerwca 1916. — (Korespondent od 17 maja 1900). — Warszawa, ul. Polna 44.

- Stanisław Józef Thugutt**, dr chemii, prof. hon. mineralogii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 maja 1921. — (Korespondent od 2 maja 1913). — Kraków, ul. Helclów 2, pokój 134.
- Wacław Sierpiński**, dr filoz., prof. matematyki Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 maja 1921. — (Korespondent od 29 maja 1917). — Warszawa, ul. Marszałkowska 73, m. 11.
- Władysław Szafer**, dr filoz., prof. botaniki i dyr. Ogrodu Botanicznego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1925. — (Korespondent od 28 maja 1920). — Kraków, ul. Kopernika 27, m. 1.
- Tadeusz Banachiewicz**, dr filoz. h. c., mgr astronom., prof. astronomii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1927. — (Korespondent od 28 maja 1920). — Kraków, ul. Limanowskiego 15, m. 4.
- Wojciech Świątostawski**, dr chemii, prof. chemii fizycznej Politechniki Warszawskiej. — Wybrany człon. czyn. 10 czerwca 1927. — (Korespondent od 15 czerwca 1923). — Warszawa, ul. Lwowska 7, Zakład Chemii Fizycznej, Politechniki.
- Eugeniusz Romer**, dr fil., hon. prof. geografii Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — (Korespondent od 9 czerwca 1916). — Kraków, ul. Konarskiego 31, m. 2.
- Czesław Białobrzęski**, mgr fiz. i geofiz., prof. fizyki teoretycznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — (Korespondent od 12 maja 1921). — Warszawa, ul. Hoża 69.
- Stefan Pleńkowski**, dr nauk fiz. i matem., prof. fizyki doświadczalnej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — (Korespondent od 15 czerwca 1926). — Warszawa, ul. Hoża 69, Zakład Fizyki Doświadczalnej. — Tel. nr 871-75.
- Bolesław Hryniewiecki**, dr botaniki, prof. systematyki i geografii roślin Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 11 czerwca 1930. — (Korespondent od 12 maja 1921). — Warszawa, ul. Chocimska 33.

- Maksymilian Huber**, inż., dr nauk technicz., prof. mechaniki technicznej Politechniki Gdańskiej. — Wybrany człón. czyn. 15 czerwca 1934. — (Korespondent od 10 czerwca 1927). — Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Limanowskiego 7, m. 2.
- Jan Waclaw Stach**, dyrektor Muzeum Przyrodniczego Polskiej Akademii Umiejętności. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 15 czerwca 1923). — Kraków, ul. Sereno Fenna 10.
- Edmund Malinowski**, dr nauk przyr., doc. botaniki Uniw. Warszawskiego i prof. genetyki i hodowli roślin Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 7 czerwca 1929). — Skierniewice, Pałac.
- Julian Tokarski**, dr filoz., prof. mineralogii i petrografii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 10 marca 1932). — Kraków, ul. Łokietka 1, m. 6.
- Stanisław Kulczyński**, dr filoz., prof. morfologii i systematyki roślin Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 21 czerwca 1935). — Wrocław, al. Kasprowicza 17. — Tel. nr 225.
- Jerzy Suszko**, dr nauk techn., prof. chemii organicznej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 9 czerwca 1939). — Poznań, ul. Słowackiego 32, m. 5. — Tel. nr 47-91.
- Kazimierz Kuratowski**, dr filoz., prof. matematyki Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Hoża 69, Seminarium Matematyczne.
- Wiktor Lampe**, dr filoz., prof. chemii organicznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człón. czyn. 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Hoża 74, m. 3.
- Jan Weyssenhoff**, dr filoz., prof. fizyki teoretycznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 9. — Tel. nr 506-17.

Kazimierz Bassalik, dr filoz., prof. fizjologii roślin Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 20 lipca 1945). — Warszawa, ul. Dynasy 10, m. 6.

Wojciech Rubinowicz, dr filoz., prof. mechaniki teoretycznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 12 czerwca 1931). — Warszawa, ul. Hoża 74, m. 4.

Bohdan Kamiński, dr filoz., prof. chemii fizycznej i elektrochemii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 20 lipca 1945). — Kraków, ul. Szymonowskiego boczna 23.

Bronisław Niklewski¹, dr filoz., prof. fizjologii roślin i chemii rolnej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — Poznań, ul. Mazowiecka 45.

¹ Bronisław Niklewski ur. 8 IX 1879 w Inowrocławiu. Gimnazjum klasyczne ukończył tam w 1899 r. Zapisał się na wydział filozoficzny Uniwersytetu Berlińskiego studiując w pierwszych semestrach systematykę roślin u prof. Aschersona i prof. Englera i anatomię u prof. Schwendenera; następnie poświęcił się studium chemii w pracowni prof. Emila Fischera. W r. 1902/3 pracował w laboratorium technicznym i badania środków spożywczych dra Röhriga w Lipsku jako chemik. Studia w zakresie fizjologii roślin rozpoczął w r. 1903 u prof. W. Pfeffera w Lipsku. W r. 1905 doktorat. Następnie rozpoczął w pracowni prof. W. Pfeffera studia nad bakteriami samożywnymi utleniającymi wodór. 1 września 1905 objął asystenturę przy katedrze botaniki u prof. M. Raciborskiego w Dublanach. W r. 1907 pracował jako asystent w Zakładzie Chemii Rolnej prof. J. M. Pomorskiego, a w r. 1909 jako adiunkt Zakładu Rolnictwa u prof. Miczyńskiego. W r. 1909 habilitował się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie z mikrobiologii i fizjologii roślin. W r. 1911/12 objął wykłady z chemii rolnej w Akademii Roln. w Dublanach, otrzymując w r. 1913 kierownictwo Stacji Doświadczalnej Chemiczno-rolniczej i Stacji Doświadczalnej Torfowej w Dublanach. W r. 1918 powołany na katedrę fizjologii roślin i chemii rolnej na Uniwersytecie Jagiell. w Krakowie. Zrezygnował z proponowanego stanowiska i objął w r. 1919 katedrę botaniki na Wydziale Mat.-przycz. Uniw. Poznańskiego. Na stanowisku tym zajął się organizacją

Józef Zawadzki¹, dr filoz., prof. technologii chemicznej nieorganicznej Politechniki Warszawskiej. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — Warszawa, ul. Lwowska 7, Politechnika

pische Reizung der Wurzel durch Kolloidsubstanzen (Biochem. Zeitscher., t. 236, 1936, 120). — 38) Wspólnie z J. Wolnicką: On the morphological phenomena of roots chemotropically excited (Bull. de l'Acad. Polon. des Sc., Cracovie 1937, 147). — 39) Wpływ ciał koloidowych obornika na rozwój korzeni roślin (Dośw. Roln. t. VII 1931). — 40) Wspólnie z Z. Wójcikówną i M. Pestką: Warunki rozwoju wyizolowanego końca korzenia (Acta Soc. Bot. Pol. Vol. XVI, 2, 1939, 97). — 41) Wspólnie z J. Wojciechowskim: Wpływ związków próchnicznych na pobieranie fosforanu i siarczanu amonu przez rośliny (Acta Soc. Bot. Pol. t. XV, 1938, 111). — 42) Wspólnie z J. Dudą: Über den Chemotropismus der Pflanzenwurzel (Biochem. Zeitschr., t. 286, 1936, 116). — 43) Wspólnie z J. Wojciechowskim: Wpływ kwasów próchnicznych na rozwój roślin (cz. II) Acta Soc. Bot. Pol. T. XVIII, 1, 1947. — B) Sprawozdania z doświadczeń polowych: 1) Nawożenie czarnoziemów. Nawożenie rumoszy wapiennych (Sprawozdania Kraj. St. Dośw. Chem. Roln w Dublanach 1914). — 2) Sprawozdania z działalności i wyników doświadczeń polowych Wielkop. Związku Kół Doświadczalnych za lata 1926—30 (Lwów 1935 wspólnie z L. Mieleckim), Puławy (wspólnie z A. Grzesiakiem) i w latach 1936, 1937, 1938 w Puławach). — C) Monografie i podręczniki: 1) Obornik (wyd. Gleba, t. 1, księg. św. Wojciecha 1927). — 2) Fizjologia roślin (wyd. Gleba, t. 8. 1933). — 3) Uprawa oziminy w Polsce (II wyd. Poznań 1947). — 4) Uprawa ziemniaka w Polsce (Poznań 1947). — 5) Jak nawozić glebę (5 wydań: Lwów—Poznań 1916—1947). — 6) Nawozy wytwarzane w gospodarstwie (Warszawa 1936).

¹ Józef Zawadzki, ur. 14 VII 1886 w Warszawie. W r. 1904 ukończył gimnazjum; studia uniwersyteckie odbywał w Warszawie i Krakowie, studia politechniczne w Karlsruhe. Posiada dyplomy: doktora filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego z r. 1910 oraz dyplomowanego inżyniera-chemika Politechniki w Karlsruhe z r. 1911. Był asystentem prof. Buntego w Karlsruhe w r. 1911/12 oraz prof. Askenazy'ego w Karlsruhe w r. 1912/13. W czerwcu 1913 objął stanowisko chemika, a po paru miesiącach kierownika fabryki chemicznej w Boguminie, skąd wyjechał z chwilą wybuchu wojny. Od r. 1915 pracuje w Politechnice Warszawskiej (na razie w charakterze asystenta przy katedrze chemii ogólnej), w r. 1916/17 wykłada chemię fizyczną w Uniwersytecie i w Politechnice, od r. 1918/19 jest zastępcą profesora technologii chemicznej nieorganicznej; w r. 1923 po habilitacji zostaje mianowany profesorem

nadzwyczajnym, a w r. 1929 profesorem zwyczajnym technologii nieorganicznej.

Ogłosił drukiem :

A) Prace doświadczalne: Wspólnie z Brunerem:

- 1) O równowagach między siarkowodorem a solami metali ciężkich (Rozpr. Pol. Akad. Umiej. r. 1909). — 2) O równowagach między siarkowodorem a solami metali ciężkich — przerobione i uzupełnione (Chemik Polski, r. 1910, str. 124 i 153). — 3) Ueber die Gleichgewichte bei der Schwefelwasserstoffällung der Metalle (Bull. de l'Acad. des Sc. de Cracovie, 1909). — 4) To samo przerobione (Zeit. f. anorg. Chemie, t. 65, 1909). — 5) Berichtigung zu der Arbeit über die Gleichgewichte bei der Schwefelwasserstoffällung der Metalle (Zeit. f. anorg. Chemie, 1910). — 6) Ueber die Mitfällung des Thalliumsulfids mit anderen Sulfiden (Bull. de l'Acad. des Sc. de Cracovie 1909, 312). — 7) O elektrolitach stałych (Księga pamiątkowa Zjazdu Przyrodników i Lekarzy w r. 1911). — Wspólnie z Haberem: Ueber die Polarisierbarkeit fester Elektrolyte (Z. phys. Ch. 78, 1911). — 9) Wspólnie z Kossakiem i Narbuttem: O redukcji siarczanu wapnia tlenkiem węgla (Przem. Chem. r. 1921). — 10) Wspólnie z Konarzewskim, Lichtensteinem, Szymankiewiczem i Wachstejnskim: Studia nad rozkładem siarczanów ziem alkalicznych, cz. I (Roczn. Chem. 5, 1925, 488). — 11) To samo, cz. II (tamże 6, 1926, 120), — 12) To samo, cz. III z Haberem: Über die Polarisierbarkeit fester Elektrolyte (Z. phys. Ch. 78, 1911). — 9) Wspólnie z Kossakiem i Narbuttem: O redukcji siarczanu wapnia tlenkiem węgla (Przem. Chem. r. 1921). — 10) Wspólnie z Konarzewskim, Lichtensteinem, Szymankiewiczem i Wachstejnskim: Studia nad rozkładem siarczanów ziem alkalicznych, cz. I (Rocz. Chem. 5, 1925, 488). — 11) cz. II (tamże 6, 1926, 120). — 12) cz. III (tamże 6, 1926, 326). — 13) Wspólnie z Kowalczewskim i Żeromskim: cz. IV (tamże 8, 1928, 358). — 14) Wspólnie z Kowalczewskim: Rozkład mieszaniny CaS i CaSO_4 w temperaturach wysokich (tamże 10, 1930, 501). — 15) Wspólnie z Syrczyńskim: O odwracalności reakcji pomiędzy SO_2 i CaO oraz pomiędzy CaS i CaSO_4 (tamże, 715). — 16) Wspólnie z Morgenszternem, Siberą i Bretsznajderem: Odwracalność reakcji pomiędzy SO_2 i CaO oraz siarką i CaO (tamże 12, 1932, 457). — 17) Über das System Ca-O-S (Z. anorg. Chem., 2C5, 1932, 180). — 18) O utlenianiu amoniaku i cyjanowodoru, cz. I (Roczn. Chem. 2, 1922, 145). — 19) Wspólnie z Wolmerem: O utlenianiu amoniaku i cyjanowodoru, cz. II (tamże, 158) — 20) Wspólnie z Lichtensteinową: O katalitycznym utlenianiu amoniaku i cyjanowodoru cz. III (tamże 6, 1926, 824). — 21) Wspólnie z Narkiewiczem: O utlenianiu amoniaku wobec kontaktów, cz. IV (tamże 7, 1927, 369). — 22) Wspólnie z Bądryńskim: Kinetyka rozkładu

- tlenku azotu platyny (tamże 11, 1931, 158). — 23) Wspólnie z Perlińskim: Dalszy ciąg pracy powyższej (C. R. 198, 1934, 200). — 24) Wspólnie z Modrzejewskim: Kinetyka rozkładu amoniaku wobec żelaza (Roczn. Chemii 11, 1931, 505). — 25) Wspólnie z Jaroszewskim: Ze studiów nad węglem polskim (Przem. Chem. 10, 1926, 66). — 26) Wspólnie z Berlinerblauem, Blumentalem i Rakowskim: Ze studiów nad węglem polskim. Wydajność i własności produktów destylacji rozkładowej w temperaturach niskich, cz. 2., (tamże 13, 1929, 35). — 27) Wspólnie z Kiślańskim: O otrzymywaniu kwasu azotowego z azotanu amonowego i próbach zastosowania kwaśnego siarczanu amonowego do fabrykacji superfosfatów amonowych (tamże 11, 1927 121). — 28) Wspólnie z Boruckim: O działaniu pary wodnej na fosfor (tamże 15, 1931, 76). — 29) Wspólnie z Łukaszewiczem: Nowa metoda oznaczania wolnego wapna (tlenku wapniowego) (Roczn. Chemii 11, 1931, 154). — 30) Artykuł w piśmie niemieckim: Zement (brak odbitki i dat): W sprawie równowagi CaSO_4 w związku z fabrykacją cementu z gipsu. — 31) Wspólnie z Z. Sobierajem: O reakcji siarczanu wapnia ze składnikami gliny (Przem. Chem. 14, 1934, 668). Badania układu $A_{st} = B_{st} + C_{gaz}$: 32) Wspólnie z Bretsznajderem: po niemiecku (Bull. Acad. Pol. A 271, 1932). — 33) po francusku (C. R. 194, 1932, 1130). — 34) Zur Kenntnis der heterogenen Reaktion vom Typus $A_{fest} + B_{gas} = C_{fest}$. I. Abweichungen von der Konstanz des Gleichgewichtsdruckes. Scheinbare Gleichgewichte und deren Deutung (Z. phys. Chem. B. 22, 60, 1933). — 35) II. Kinetik der Carbonatbildung und Zersetzung (tamże, 79). — 36) Congr. Intern. Chim. (Madrid II, 1934, 276). — 37) O przebiegu reakcji w układach niejednorodnych jednozmiennych typu $A_{stała} + B_{gaz} = C_{stała}$ (Pamiętnik XIV Zjazdu Przyrodników i Lekarzy w Poznaniu r. 1933, t. I, str. 269). — 38) O reakcjach w układach trójfazowych (dwie fazy stałe i gazowa) (Roczn. Chem. XIV, 1934, 823). — 39) Über das Temperaturinkrement der Reaktionsgeschwindigkeit bei Reaktionen vom Typus $A_{fest} = B_{fest} + C_{gas}$ (Zeit. Elektrochem. 41 1935, 215). — 40) Wspólnie z Ulińską: Über die Zersetzung von ZnCO_2 und die Einwirkung von CO_2 auf ZnO (Bull. Ac. Pol. Sc. A 1938, 62). — 41) Sul particolare comportamento di alcuni sistemi che reagiscono secondo l'equazione $A_{s-1} = B_{sol} + C_{gaz}$ (Atti del X Congresso Internazionale di Chimica, Roma, II, 1938, 820). — 42) Wspólnie z Bretsznajderem: Some remarks on the mechanism of reactions of the type Solid = Solid + Gas (Trans. of the Faraday Society 34, 1938, 950). — 43) Głos w General Discussion na Zjeździe Faraday Society (Trans. Faraday Soc. 34, 1938, 982). — 44) O mechanizmie reakcji typu $A_{st} = B_{st} + C_{gaz}$ (Roczn. Chemii 18, 1938, 892). — 45) Wspólnie z Bretsznajderem: Zur Kenntnis der heterogenen Reaktionen vom Typus $A_{fest} + B_{gas} =$

=*Créat.* III. Über den experimentellen Nachweis der Elementarvorgänge des zusammengesetzten Prozesses (Zeit. phys. Chem. B. 40, 1938, 158). — 46) Studia nad otrzymywaniem czystych związków glinu z glin i kaolinów, I. (Przem. Chem. 20, 1936, 229). — 47) Nowa metoda otrzymywania glinu metalicznego z glin i kaolinów (Przegląd Mechaniczny 1938). — 48) Wspólnie z Ostrouchem i Kwiecińskim: O redukcji SO_2 za pomocą metanu (Przem. Chem. 22, 1938, 558). — B) Prace o charakterze referatów ogólnych z uwzględnieniem prac własnych: 49) Węgiel jako surowiec chemiczny (Przegląd Techn. 1929). — 50) Współczesne poglądy na szybkość procesów chemicznych (Roczn. Chemii 17, 1937, 529). — 51) Wspólnie z Bretsznajderem: Współczesne metody produkcji kwasu siarkowego i siarki (Przegl. Chem. 1938). — C. Patenty: 1) Patent niemiecki D. R. P. 295921 (o różnych metodach usuwania ołowiu z preparatów cynkowych). — 2) Patent austriacki 70743 (toż samo). — 3) Patent polski 16699 (usuwanie Fe z gliny działaniem gazowego HCl). — 4) Patent polski 9503 (odżelazianie roztworów soli glinowych działaniem $\text{Al}(\text{OH})_3$). — D. Prace o charakterze metodologicznym, referatowym i historycznym: 1) Teoria dysocjacji elektrolitycznej w roztworach niewodnych, Kosmos 1909. — 2) O napięciu powierzchniowym (tytuł niedokładny) (Wszechświat, 1909). — 3) Przemiany promieniotwórcze a układ periodyczny pierwiastków (tamże 1913). — 4) Ludwik Bruner (Chemik Polski 1914). — 5) O spalaniu powierzchniowym (Wszechświat 1914). — 6) O kwestii azotowej (Pamiętnik nadzwyczajnego Zjazdu Techników 1917). — 7) Synteza związków azotowych (Chemik Polski 1917 i 1918). — 8) Sprawozdania dla Komisji Technologicznej (głównie ceramika) Unii Międzynarodowej Chemii Czystej i Stosowanej (drukowane w języku francuskim w rocznym sprawozdaniu z Konferencji Międzynarodowej Unii). — 9) Camille Matignon. Wspomnienie pośmiertne (Roczn. Chemii 1936, 16, 163). — 10) Z zagadnień bieżących technologii chemicznej (Przemysł Chemiczny 14, 1930, 31 — przedrukowane w Nowinach Technicznych). — E. Prace o charakterze gospodarczym z zakresu przemysłu chemicznego: 11) Znaczenie górnoląskiego przemysłu chemicznego nieorganicznego dla Polski (Przemysł Chemiczny 1921). — 12) Charakterystyka i warunki rozwoju przemysłu nieorganicznego w Polsce, opracowane na Konferencję Międzynarodową Chemii Czystej i Stosowanej w Warszawie w r. 1927 w języku polskim — w specjalnym wydawnictwie, w języku francuskim — w Messenger Polonais, i w skróceniu — w języku angielskim). — F. Prace w sprawach organizacji nauki i nauczania: 1) O warunkach nauczania technicznego na poziomie wyższym (przemówienie rektorskie z r. 1938, drukowane w Przeglądzie Mechanicznym oraz w Kronice Politechnicz-

aa) Członkowie przybrani

Stanisław Mazlarski, Jan Czekanowski.

b) Zagraniczni

Franciszek Vejdowski, dr filoz., prof. zoologii i anatomii porównawczej Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany człon. czyn. 11 maja 1903. — Praha II. Riegrovo nábřeží 28.

Maurycy Lugeon, dr filoz., prof. geologii i paleontologii Uniw. w Lozannie. — Wybrany człon. czyn. 28 maja 1920. — Lausanne, avenue Secrétan 23.

Eliasz Cartan, prof. matematyki w Sorbonie. — Wybrany człon. czyn. 12 maja 1921. — Paris, Sorbonne.

Sir J. J. Thomson, F. R. S., O. M., Master Trinity College, Cambridge. — Wybrany człon. czyn. 12 maja 1921. — Cambridge (Anglia), Trinity Lodge.

nej). — 2) Przemysł chemiczny nieorganiczny w Polsce w okresie 20 lat niepodległości (Przemysł Chemiczny 1945, zesz. 3 i 4). — 3) Zagadnienie studiów politechnicznych (czasopismo «Politechnika» 1946). — 4) O potrzebie szybkiego przygotowania wysoce wykwalifikowanych sił naukowych i technicznych (Referat na Kongresie N. O. T.). — 5) Problem kształcenia sił fachowych dla przemysłu chemicznego w Polsce (Przegl. Chem. IV, str. 47—53, 1946). — 6) W druku: Prowadzone w czasie okupacji prace nad organizacją nauki i szkół wyższych (Nauka Polska). — G. Przekłady i opracowania: 1) Planck — Najnowsze twierdzenia termodynamiczne (Chemik Polski 1918). — 2) Walker: Wstęp do chemii fizycznej (przekład wspólnie z J. Babińskim i Z. Bekierem). — 3) Ost: Technologia chemiczna (przekład rozszerzony i uzupełniony pod redakcją J. Harabaszewskiego i J. Zawadzkiego przy współudziale kilku specjalistów z różnych działów. — 4) Technologia chemiczna nieorganiczna — w druku (pierwsze wydanie na powielaczu 1946 r. w 3 tomach, str. 1090 (473+617)).

Szereg mniejszych referatów, artykułów, życiorysów i recenzji we *Wszechświecie*, *Chemiku Polskim*, *Rocznikach Chemii*, *Przemysle Chemicznym*, *Przeglądzie Technicznym* oraz w prasie codziennej, przemówienia na posiedzeniach plenarnych i komisyjnych kongresów międzynarodowych w Madrycie i w Rzymie.

- Henryk Lebesgue**, prof. matematyki w Collège de France w Paryżu. — Wybrany człon. czyn. 27 czerwca 1922. — Paris, 35 bis rue St. Sabin.
- G. H. Hardy**, prof. geometrii Uniw. w Oksfordzie. — Wybrany człon. czyn. 15 czerwca 1923. — Cambridge, Trinity College.
- Maurycy Caullery**, prof. zoologii w Sorbonie. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1925. — Paris, 105 bd Raspail (Laboratoire d'Evolution).
- Sir F. G. Hopkins**, F. R. S., prof. biochemii Uniw. w Cambridge (Anglia). — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1925. — Cambridge, University.
- Paweł Pelseneer**, b. sekretarz dożywotni Król. Akademii Umiejętności w Brukseli. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1925. — Bruxelles, 2 rue Beliard.
- Artur Keith**, anatom i konserwator the Hunterian Museum przy Royal College of Surgeons of England w Londynie. — Wybrany człon. czyn. 8 czerwca 1928. — Londyn.
- Mikołaj Łuzin**, prof. matematyki Uniw. w Moskwie. — Wybrany człon. czyn. 8 czerwca 1928. — Moskwa, Arbat 25, m. 8.
- Henryk Villat**, prof. mechaniki w Sorbonie. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Paris, Sorbonne.
- Ludwik de Broglie**, dr nauk ścisłych, prof. Sorbony. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Neuilly (Seine), 94 rue Perronet.
- Karol Domin**, prof. botaniki Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Praha, Karlova Universita.
- Jan Driesch**, prof. fizjologii Uniw. w Lipsku. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Leipzig, Universität.
- Kazimierz Fajans**, prof. chemii fizycznej Uniw. w Ann. Arbor (Michigan, U. S. A.). — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Ann. Arbor, Mich., U. S. A., University of Michigan, Chemistry Department.
- Maurycy Frechet**, prof. matematyki w Sorbonie. — Wybrany człon. czyn. 7 czerwca 1929. — Paris XV, 12 Squaire Desnouettes.

- Kurt Herbst**, prof. zoologii doświadczalnej Uniw. w Heidelbergu. — Wybrany czł. czyn. 7 czerwca 1929. — Heidelberg, Universität.
- Bogumił Němec**, prof. fizjologii i anatomii roślin Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany czł. czyn. 7 czerwca 1929. — Praha, Karlova Universita.
- A. G. Tansley**, prof. botaniki Uniw. w Oksfordzie. — Wybrany czł. czyn. 7 czerwca 1929. — Oxford, University.
- D'Arcy W. Thompson**, prof. zoologii Uniw. w Saint Andrews. — Wybrany czł. czyn. 16 czerwca 1934. — Saint Andrews (Fife, Scotland).
- Gabriel Bertrand**, prof. chemii bilogicznej w Sorbonie, członek Institut de France. — Wybrany czł. czyn. 12 czerwca 1936. — Paris, 28 rue du Dr. Roux, Laboratoire de Chimie Biologique.
- Paweł Montel**, prof. matematyki w Sorbonie. — Wybrany czł. czyn. 18 czerwca 1946. — Paris, Sorbonne.
- Oswald Veblen**, prof. matematyki w Institute for Advanced Study, Princeton (USA). — Wybrany czł. czyn. 18 czerwca 1946. — Princeton (USA).

IV. Wydział Lekarski

a) Krajowi

- Witold Chodźko**, dr med., b. minister zdrowia. — Warszawa, ul. Chocimska 24, Państwowy Zakład Higieny.
- Stanisław Maziarski**, dr med., prof. histologii prawidłowej Uniw. Jagiellońskiego. — (Korespondent Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od 10 czerwca 1927). — Kraków, ul. Orzeszkowej 10, m. 5.
- Witold Orłowski**, dr med., prof. patologii i terapii chorób wewnętrznych, Uniw. Warszawskiego. — Warszawa, ul. Krzyckiego 9, m. 5.

- Adam Wrzosek**, dr med., prof. historii medycyny Uniw. Poznańskiego. — Poznań, ul. Krzyżowa 7, m. 5.
- Rudolf Weigl**, dr filoz., prof. bakteriologii ogólnej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 11 czerwca 1930. — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 7. — Tel. nr 500-67.
- Ksawery Lewkowicz**, dr med., prof. pediatrii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1931. — Kraków, ul. Krowoderska 19.
- Jan Olbrycht**, dr medycyny, prof. medycyny sądowej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 12 czerwca 1931). — Kraków, al. Słowackiego 15.
- Włodzimierz Koskowski**, dr med., prof. farmakologii doświadczalnej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 16 czerwca 1933). — Edinburgh, 18 Learmonth Terrace.
- Franciszek Walter**, dr med. prof. dermatologii i wenerologii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 21 czerwca 1935). — Kraków, plac Kleparski 6, m. 4. — Tel. nr 552-93.
- Witold Kapuściński**, dr med., prof. okulistyki Uniw. Poznańskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — (Korespondent od 17 czerwca 1938). — Poznań, ul. Libelta 14 m. 7. — Tel. nr 27-02.
- Franciszek Czubalski**, dr med., prof. fizjologii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Sewerynow 6, m. 20.
- Adam Czyżewicz**, dr medycyny, prof. położnictwa i ginekologii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany człon. czyn. 18 czerwca 1946. — (Korespondent od 21 czerwca 1935). — Warszawa, ul. Starynkiewicza 3.
- Jan Tadeusz Lenartowicz**, dr medycyny, prof. dermatologii i chorób wenerycznych Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany człon. czyn. 13 czerwca 1947. — (Korespondent od 15 czerwca 1934). — Wrocław, ul. Chałubińskiego 1, Klinika Dermatologiczna.

b) Zagraniczni

- Ludwik Lapique**, prof. fizjologii w Sorbonie. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1934. — Paris, Sorbonne.
- Albert Pollicard**, prof. histologii Uniw. w Lionie. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1934. — Lyon, Université.
- Henryk Roger**, prof. patologii Uniwersytetu w Paryżu. — Wybrany człon. czyn. 16 czerwca 1934. — Paris, Université.
- Ludwik Aschoff**, prof. patologii Uniw. w Fryburgu (Bryzgowia). — Wybrany człon. czyn. 21 czerwca 1935. — Freiburg i: Br., Universität.
- Juliusz Bordet**, prof. bakteriologii Uniw. w Brukseli i dyrektor Institut Pasteur de Bruxelles. — Wybrany człon. czyn. 21 czerwca 1935. — Bruxelles, rue du Remorqueur 28.
- Gustaw Roussy**, prof. patologii Uniw. w Paryżu. — Wybrany człon. czyn. 12 czerwca 1936. — Paris, Université.
- Harvey Cushing**, prof. neurologii Uniw. w Yale (U. S. A.). — Wybrany człon. czyn. 14 czerwca 1937. — Yale, University.
- Albert Szent-Györgyi**, prof. chemii lekarskiej Uniw. w Szegedzie. — Wybrany człon. czyn. 14 czerwca 1937. — Szeged, Université.

B) Korespondenci

I. Wydział Filologiczny

a) Krajowi

- Wincenty Lutosławski**, dr filoz., em. prof. filozofii Uniw. Stefana Batorego. — Wybrany 17 maja 1900. — Kraków, Dębniki, ul. Szwedzka 10, m. 2.
- Feliks Kopera**, dr filoz., prof. historii kultury w Polsce i wschodniej Europie Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 17 maja 1918. — Kraków, ul. Wyspiańskiego 12. — Tel. nr 535-08.
- Władysław Podlacha**, dr filoz. prof. historii sztuki nowożytnej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany 29 maja 1920. — Wrocław, ul. Szewska 37, Zakład Historii Sztuki.

- Eugeniusz Kucharski, dr filoz., prof. polskiej literatury porównawczej Uniw. Toruńskiego. — Wybrany 10 czerwca 1927. — Toruń, Uniwersytet.
- Władysław Folkierski, dr filoz., prof. filologii romańskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 8 czerwca 1928. — Londyn.
- Włodzimierz Antoniewicz, dr filoz., prof. archeologii przedhistorycznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 10 czerwca 1932. — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28, m. 6.
- Julian Krzyżanowski, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 16 czerwca 1933. — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28.
- Jan Otrębski, dr filoz. prof. językoznawstwa bałtyckiego i filologii sanskryckiej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 15 czerwca 1934. — Poznań, ul. Rogalińskiego 3.
- Jan Sajdak, dr filoz., em. prof. filologii klasycznej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 15 czerwca 1934. — Poznań, ul. Różana 17.
- Roman Pollak, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 21 czerwca 1935. — Poznań, ul. Libelta 13, m. 8.
- Ks. Stanisław Kozlerowski, prof. tyt. nauk pomocniczych historii Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 12 czerwca 1926. — Winnagóra, p. Miłosław, pow. Środa Wkp.
- Karol Badecki, dr filoz., doc. historii literatury polskiej oraz archiwistyki i bibliografii Uniw. Jana Kazimierza, b. dyrektor Archiwum Akt Dawnych, Biblioteki i Muzeum Historycznego miasta Lwowa. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Kraków, ul. św. Jana 15, I p.
- Wacław Lednicki, dr filoz., prof. historii literatury rosyjskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Harvard, University, U. S. A.
- Adam Bochnak, dr filoz., doc. historii sztuki narodów chrześcijańskich Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Kraków, Wawel 9, m. 4. — Tel. nr 591-96.

- Ryszard Ganszyniec**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Wrocław-Oporów, ul. Wrocławska 29.
- Kazimierz Kumaniecki**, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 9, m. 5.
- Mikołaj Rudnicki**, dr filoz., prof. językoznawstwa indoeuropejskiego Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Poznań, ul. Libelta 13, m. 4.
- Jan Safarewicz**, dr filoz., prof. językoznawstwa indoeuropejskiego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Łokietka 1, m. 1.
- Stanisław Słoński**, dr filoz., prof. filologii słowiańskiej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 29 lipca 1945. — Warszawa, ul. Bartoszewicza 11, m. 5.
- Zdzisław Stieber**, dr filoz., prof. filologii słowiańskiej Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Łódź, ul. Julianowska 18, m. 2.
- Helena Willmanowa**, dr ès lettres, prof. filologii staroindyjskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrana 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Łokietka 1, m. 7.
- Stanisław Adameczewski**, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Łódź, ul. Południowa 42, m. 8.
- Mieczysław Brahmer**, dr filoz., prof. historii literatury włoskiej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28, brama C, m. 18.
- Jan Janów**, prof. języków ruskich Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Kraków, ul. Podwale 2, m. 2.
- Zenon Klemensiewicz**, dr filoz., prof. języka polskiego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 11. — Tel. nr 582-67.

Jerzy Manteuffel, dr filoz., prof. papirologii Uniwersytetu Warsz. —
Wybrany 18 czerwca 1946. — Warszawa, ul. Sewerynow 6, m. 11.

Aleksander Turyn, dr filoz., prof. filologii klasycznej Uniw.
Warszawskiego, visiting profesor filologii klasycznej w Uni-
versity of Illinois w Urbana (USA). — Wybrany 18 czerwca
1946. — 801, South Maple Street, Urbana (USA).

Witold Doroszewski¹, dr filoz., prof. języka polskiego Uniw.
Warszawskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Warszawa,
ul. Smulikowskiego 4.

¹ Witold Doroszewski, ur. w Moskwie 1 IX 1899. Tamże ukończył szkołę średnią i pierwszy rok studiów uniwersyteckich. W latach 1918—1920 służył w wojsku polskim. W r. 1923 uzyskał stopień doktora filozofii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Od r. 1924 do r. 1927 był starszym asystentem przy katedrze języka polskiego Uniwersytetu Warszawskiego (S. Szobera). Lata 1927—1929 spędził w Paryżu jako stypendysta Funduszu Kultury Narodowej i lektor języka polskiego w École des Langues Orientales Vivantes (w której jednocześnie uzyskał dyplom ukończenia z języków czeskiego i serbskiego). W r. 1928 uzyskał w Uniwersytecie Warszawskim *veniam legendi* z języka polskiego. W r. 1929 został zastępcą profesora na katedrze języka polskiego Uniwersytetu Warszawskiego, w r. 1930 — profesorem nadzwyczajnym, w r. 1938 — profesorem zwyczajnym.

W semestrze jesiennym r. 1934 miał cykl wykładów w Uniwersytecie Brukselskim pt. «Grammaire comparée des langues slaves. Structure et histoire de ces langues». Miał referaty na międzynarodowych Zjazdach językoznawczych i fonetycznych w Pradze, Genewie, Rzymie, Amsterdamie, Gandawie. W r. ak. 1936/37 wykładał w University of Wisconsin w Madison w Stanach Zjednoczonych. Miał referat na Zjeździe Linguistic Society of America. W r. 1939, w styczniu i lutym, miał cykl wykładów w Uniwersytecie w Bordeau pt. «La langue polonaise, ses aspects sociaux et historiques», a w marcu tegoż roku wykład w Paryżu w Collège de France i w Uniwersytecie w Nancy.

W ciągu wojny brał udział w tajnym nauczaniu, napisał pracę o języku T. T. Jeża i charakterystykę porównawczą języka polskiego (ta ostatnia spłonęła w r. 1944).

Ogłosił drukiem:

A. Słowotwórstwo i morfologia: 1) O znaczeniu dokonanym osnów czasownikowych (Prace Filol. X, 192—309). —

- 2) Polski przyrostek *-ek* w wyrazach zapożyczonych (tamże XII, 145—151). — 3) Monografie słotwórcze I. Formacje z podstawowym *k* w części sufiksальной (tamże XIII, 1—260). — 4) To samo II. Formacje z podstawowym *l* w części sufiksальной, (tamże XIV, 34—85). — 5) To samo III. Formacje z podstawowym *r* w części sufiksальной (tamże XV², 275—300). — 6) To samo IV. Formacje z podstawowym *n* w części sufiksальной (tamże XV², 423—436). — 7) Zarys ogólnej klasyfikacji znaczeniowej sufiksów w językach słowiańskich (Sbornik prací I Sjezdu Slovanských Filologů, w Pradze 1929). — 8) Parę słotwórczych uwag o *wwieźnicy* (Język Polski XIV, 120—122). — 9) Kategorie słotwórcze (streszczenie w Sprawozdaniach PAU, t. XLVI, nr 1—5, 46—49, tekst w Sprawozdaniach T-wa N. Warsz. Wydz. I, t. XXXIX, z. 1, 18—39). — 10) Forma *zakopiański* (Język Polski XXV). — B. Fonetyka szczegółowa i ogólna: 11) O definicję fonemu (Prace Filol. XV¹, 220—228). — 12) Autour du phonème (Travaux du Cercle Linguistique de Prague, t. IV, 61—74). — 13) Co to jest fonem? (Spr. T. N. W. Wydz. I, t. XXIV, 1—2). — 14) O elementy języka: głoski i fonemy (Biul. P. T-wa Jéz. III, 110—112). — 15) Les sons du polonais et leur utilisation fonctionnelle (Revue des Etudes Slaves, t. XII, 5—18). — 16) O wymowie nosówek w języku polskim (Spr. T. N. W. Wydz. I, t. XXVI, 47—49). — 17) Z zagadnień fonetyki ogólnej (tamże, t. XXVII, 37—71). — 18) Quelques remarques sur le rapport de la phonétique expérimentale aux autres branches de la linguistique (Archives Néerlandaises de Phonétique Expérimentale, 1933, 134—135). — 19) Le critère fonctionnel et l'évolution phonétique du langage (Proceedings of the third International Congress of Phonetic Sciences, Ghent 1938, 299—307). — C. Dialektologia i dziedziny pokrewne: 20) Uwagi o metodach geografii lingwistycznej (Prace Filol. XIV, 154—164). — 21) Kilka uwag o metodach badań gwaroznaczych (Spr. T. N. W. Wydz. I, t. XXIV). — 22) Mowa mieszkańców wsi Staroźreby. Opis i tezy teoretyczne (Prace Filol. XVI, 249—287). — 23) La linguistique générale et l'étude des dialectes (Atti del III Congresso Int. dei Linguisti Roma). — 24) Pour une représentation statistique des isoglosses (Bull. de la S. de Ling. de Paris, t. XXXVI, z. 1, 28—42, z mapami). — 25) Pokrewieństwo językowe w świetle faktów dialektycznych (Spr. Komisji Jéz. T. N. W.). — 26) Język polski w Stnach Zjednoczonych A. P. (Spr. T. N. W., 1938). — 27) Język Warszawy (Nowa Epoka 1945, nr 9). — D. Językoznawstwo ogólne: 28) Czynniki społeczny i indywidualny w rozwoju znaczeniowym wyrazów (Symb. Gramm. in honorem J. Rozwadowski, t. I, 19—35). — 29) Langue et parole (Pr. Filol. XIV, 485—497). — 30) Quelques remarques sur le changement de sens (tamże, 512—516). — 31) O istocie fleksji (Jéz. P. X, 97). — 32) O zaimkach

czasownikowych (tamże XI, 103). — 33) *Remarques sur les effets stylistiques de la transposition de l'ordre des mots dans une phrase* (Donum Natalicium Schrijnen 1929). — 34) Kilka uwag o semantyce (Biul. P. T. Jęz. III, 112—114). — 35) O rolę pierwiastka indywidualnego w języku (Jęz. P. XIII, 42). — 36) *Sociologie et linguistique*, Durkheim et de Saussure (Journ. de Psych. Norm. et Path., Paris 1933). — 37) Kryteria językowe narodowości (Komisja Naukowych Badań Ziemi Wschodnich W-wa, 1936, 3—6). — 38) *La langue française en Pologne* (Revue des Etudes Slaves, XIV, 36—50). — 39) Studium języka a studium literatury (Prace Polonist. III, Łódź 1939, 3—14). — 40) Treść społeczna nauk humanistycznych a uniwersyteckie studia językowe (Nowa Szkoła, 1947, nr 3—4). — E. Pisownia: 41) O naukową transliterację alfabetu rosyjskiego (Spr. T. N. W. Wydz. I, t. XXIII, 52). — 42) W sprawie ostatnich projektów zmian ortografii (tamże XXVI). — 43) Przymiotniki złożone w j. p. i ich pisownia (Poradnik Językowy, 1935, 59—64 i 87—92). — 44) Łączne i rozdzielne pisanie wyrazów (Spr. T. N. W. Wydz. I, t. XXVIII, 33—67). — Kilka artykułów w pismach. — F. Sprawozdania, charakterystyki, recenzje: 45) *Jespersen's Language, its nature, development and origin* (Pr. Filol. XI, 496—502). — 46) Jan Baudouin de Courtenay (Pam. Warsz., 1929, nr 4). — 47) Wiktor Porzeziński, uczonec i człowiek (Pr. Fil. XIV, XXV—XXVIII). — 48) To samo (Idg. Jahrbuch XIV, 271—274). — 49) A. A. Kryński (Por. Jęz. 1932, 149—151). — 50) J. Brunot, jego prace i metoda (Neofilolog IX, z. 2, 65—77). — 51) *La linguistique polonaise en 1928* (Pr. Fil. XIV, 666—717). — 52) To samo 1929 (tamże XV¹, 365—408). — 53) To samo 1930 (tamże XV², 521—568). — 54) To samo, 1931 (tamże XVI, 285—324). — 55) To samo, 1932—1934 (tamże XVII, 213—226). — 56) *Strycharskiego Słowniczek do Trylogii* (Ruch Literacki). — 57) Z gramatyką czy bez gramatyki (o książce M. Szukiewicza *Język matczyński*) (Por. Jęz. 1932, 76—77). — 58) Uwagi o ostatnim przekładzie *Odysei* (Spr. T. N. W. Wydz. I, XXVI, 71—83). — 59) *Smutna karykatura* (Por. Jęz. 1933, 58—69). — 60) Uwagi o programie j. p. w szkole powszechnej (tamże 1934, 73—76). — 61) A. E. Balickiego, *Godziny polskiego* (tamże 1935, 36—38). — 62) Uwagi o pewnym podręczniku j. p. (tamże 79—82). — 63) Haldane — *Science and Ethics* (Nauka Polska). — 64) Picard, *Essai sur les conditions positives de l'invention dans les sciences* (tamże). — 65) Picard, *La logique de l'invention dans les sciences* (tamże). — F. Prace popularno-naukowe: 66) O fetyszyzmie językowym (Przeł. Warsz. VII, 26). — 67) Myśli i uwagi o języku polskim (Warszawa 1937, s. 136). — Artykuły dotyczące zagadnień poprawności i stylu w *Poradniku Językowym w latach 1932—1939* 68) IX. Varia, O Komisji Edukacyjnej (Ogniwo, Moskwa 1916)

Konrad Górski¹, dr filoz., prof. historii literatury polskiej Uniw. Toruńskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Toruń, ul. Bydgoska 14, m. 4.

¹ Konrad Górski, ur. we wsi Wągry (pow. Brzeziny, woj. Łódź) 22 IV 1895. Szkołę powszechną i średnią ukończył w Warszawie (matura polska i rosyjska) r. 1913. W latach 1913—1915 studiował na Wydziale Prawnym w Dorpacie. Warunki wojenne spowodowały przerwę w studiach aż do wiosny 1918. W kwietniu 1918 został immatrykulowany na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego, poświęcając się odtąd studiom polonistycznym pod kierunkiem profesorów: Kleinera, Ujejskiego, Gubrynowicza i Szobera. Doktoryzował się w 1921. Rok akademicki 1922—1923 spędził w Pradze, gdzie studiował język i literaturę czeską i był jednocześnie lektorem języka polskiego dla studentów slawistyki. Od jesieni 1923 powrócił do Warszawy, gdzie pracował jako nauczyciel języka polskiego w gimnazjach prywatnych. W roku akad. 1927—1928 był lektorem języka polskiego na uniwersytecie w Lille. Na jesieni 1929 habilitował się na Uniwersytecie Warszawskim z historii literatury polskiej, a w lutym 1930 rozpoczął wykłady jako docent tegoż uniwersytetu. W lecie tegoż roku studiował w bibliotekach w Padwie i we Florencji humanistów XV i XVI wieku. W listopadzie 1934 został powołany w charakterze profesora nadzwyczajnego historii literatury polskiej na Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie, gdzie wykładał aż do zamknięcia uniwersytetu przez władze litewskie w grudniu 1939. — Okres wojny 1939—1945 spędził w Wilnie, biorąc udział w pracy tajnych kompletów uniwersyteckich i licealnych. W maju 1945 ewakuowany do Torunia, gdzie od sierpnia tego roku wziął udział w organizowaniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i objął katedrę hist. liter. polskiej.

Wykaz ważniejszych prac: 1) Pogląd na świat młodego Mickiewicza W-wa 1925). — 2) Tatrzy i Podhale w twórczości Jana Kasprowicza (Zakopane 1926). — 3) Grzegorz Paweł z Brzezin. Monografia z dziejów polskiej literatury ariańskiej XVI wieku (Kraków 1929). — 4) Historia literatury polskiej do r. 1863 (Wiedza o Polsce, t. II, W-wa 1930—1931). — 5) François Mauriac (Studium literackie, Poznań 1935). — 6) Stanisław Krzemiński, Człowiek i pisarz (Wilno 1936). — 7) Literatura a prądy umysłowe (Warszawa 1938). — 8) Poezja jako wyraz: Próba teorii poezji (Toruń 1946).. — Ponadto artykuły naukowe i krytycznoliterackie o twórczości autorów XVI, XIX i XX wieku, drukowane w czasopiśmie następujących: Przegląd Narodowy, Przegląd Warszawski, Pamiętnik Literacki, Pamiętnik Warszawski, Reformacja w Polsce, Rocznik Literacki, Pion, Kultura, Język Polski, Ateneum, Ty-

b) Zagraniczni

- Marian Szykowski**, dr filoz., prof. hist. liter. polskiej Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany 28 listopada 1919. — Praha XIX, Polská ul. 6.
- Jan Melich**, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Budapeszcie. — Wybrany 8 czerwca 1928. — Budapest, Université.
- Stefan Mladenow**, prof. gramatyki porównawczej Uniwersytetu w Sofii. — Wybrany 8 czerwca 1928. — Sofija, Université.
- Ryszard Ekblom**, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Upsali. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Uppsala, Université.
- Tore Torbiörnsson**, docent filologii słowiańskiej Uniwersytetu w Upsali. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Uppsala, Université.
- Jan Maver**, prof. filologii polskiej Uniw. w Rzymie. — Wybrany 11 czerwca 1930. — Roma, Università.
- Jerzy Rappal Noyes**, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Berkeley. — Wybrany 11 czerwca 1930. — Berkeley, California, 1486 Greenwood Terrace.
- Franciszek Ramovš**, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Lublanie. — Wybrany 16 czerwca 1934. — Ljublana, Université.
- Franck Schoell**, historyk literatury. — Wybrany 16 czerwca 1934. — Paris.

II. Wydział Historyczno-filozoficzny

a) Krajowi

- Przemysław Dąbkowski**, dr praw, prof. prawa zach.-europejskiego i prawa polskiego Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany 29 maja 1917. — Lwów.
- Rafał Taubenschlag**, dr praw, prof. prawa rzymskiego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 8 czerwca 1928. — Warszawa, Uniwersytet.

godnik Powszechny, Tygodnik Warszawski, Arkona, Slovanský Přehled, Slavonic Review i inne oraz wydania komentowane autorów (Kochanowski, Mickiewicz, Asnyk, Żeromski, Przyby-szewski).

- Kazimierz Kaczmarczyk**, dr filoz., dyrektor Archiwum Państwowego w Poznaniu. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Poznań ul. Śniadeckich 13, m. 7.
- Ks. Michał Godlewski**, dr teologii, biskup tytularny egejski, prof. historii kościoła Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Kraków, ul. św. Marka 10.
- Tadeusz Brzeski**, dr praw, prof. ekonomii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 10 czerwca 1932. — Oxford, 18, Longwallstreet, Polish Faculty of Law.
- Jan Stanisław Bystron**, dr filoz., prof. socjologii i etnologii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 16 czerwca 1933. — Wierzbno pod Warszawą, ul. Zawrat 4.
- Kazimierz Dobrowolski**, dr filoz., prof. socjologii i etnologii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 14 czerwca 1937. — Kraków, ul. Gontyna 2, m. 2.
- Wacław Komarnicki**, dr praw, prof. prawa państwowego i nauki o państwie Uniw. Stefana Batorego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Londyn.
- Henryk Łowmiański**, dr filoz., prof. historii Europy wschodniej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Poznań, ul. Drużbackiej 4, m. 1.
- Adam Vetulani**, dr praw, prof. prawa kościelnego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Kraków, ul. Garncarska 4, m. 1. — Tel. nr 574-07.
- Bogdan Nawroczyński**, dr filoz., prof. pedagogiki i organizacji szkolnictwa Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28.
- Stefan Szuman**, dr filoz. i med., profesor psychologii pedagogicznej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Kraków, ul. Piłsudskiego 13.
- Bohdan Winiarski**, dr praw, prof. prawa międzynarodowego Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Poznań, ul. Grodziska 18.

- Roman Ingarden**, dr filoz., prof. filozofii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, plac Biskupi 14, V piętro.
- Zygmunt Lisowski**, dr praw, prof. prawa rzymskiego Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Poznań, ul. Libelta 14, m. 8.
- Maciej Loret**, dr filoz., historyk kultury. — Wybrany 20 lipca 1945. — Roma, Lungotevere Flaminio 78.
- Henryk Mościcki**, tyt. prof. historii nowożytnej Polski Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Syrokomli 26, m. 3.
- Henryk Paszkiewicz**, dr filoz., doc. historii Europy Wschodniej Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945.
- Kazimierz Piwarski**, dr filoz., tyt. prof. historii nowożytnej powszechnej Uniw. Jagiell. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Piłsudskiego 30.
- Józef Widajewicz**, dr filoz., prof. historii Słowian Zachodnich Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Łobzowska 59, m. 4.
- Zygmunt Wojciechowski**, dr filoz., prof. historii ustroju Polski Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Poznań-Sołacz, ul. Góralska 3. m. 2. — Tel. nr 25-28.
- Władysław Wolter**, dr praw, prof. prawa i procesu karnego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Gontyna 6, m. 2.
- Stefan Błachowski**, dr filoz., prof. psychologii i pedagogiki eksperymentalnej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Poznań, ul. Libelta 14, m. 10. — Tel. nr 96-80.
- Jan Gwiazdomorski**, dr praw, prof. prawa cywilnego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Kraków, ul. Siemiradzkiego 5, m. 3. — Tel. nr 507-70.
- Tadeusz Kotarbiński**, dr filoz., prof. filozofii Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Łódź, ul. Uniwersytecka 3, m. 7. — Tel. nr 132-55.

Bohdan Suchođolski, dr filoz., prof. historii prądów umysłowych
Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — War-
szawa, ul. Promenada 21, m. 4.

Kazimierz Ajdukiewicz¹, dr filoz., prof. teorii i metodologii nauk
Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Poznań,
ul. Śniadeckich 60, I p.

¹ Kazimierz Ajdukiewicz, ur. 12 XII 1890 w Tarnopolu. Po ukończeniu szkół w Krakowie i Lwowie, studiował filozofię, matematykę i fizykę w Uniwersytecie Lwowskim, gdzie w 1912 uzyskał stopień doktora filozofii. Rok 1913/14 spędził na studiach w Getyndze. W latach 1914—1919 pełnił służbę wojskową. Od 1919 do 1925 pracował jako nauczyciel gimnazjalny we Lwowie. W 1921 habilitował się z filozofii w Uniwersytecie Warszawskim, przenosi jednak *veniam legendi* do Lwowa, gdzie wykłada jako docent do 1925. W 1925 został mianowany profesorem nadzwyczajnym filozofii w Uniwersytecie Warszawskim. W 1928 zostaje profesorem nadzwyczajnym, a w 1934 zwyczajnym Uniwersytetu J. K. we Lwowie. Po zajęciu Lwowa przez władze sowieckie (1939) pracuje zrazu jako profesor psychologii, następnie zaś wykłada fizykę w Instytucie Medycznym. W czasie okupacji niemieckiej pracuje początkowo jako buchalter, następnie zaś jako nauczyciel szkoły rzemieślniczej z polskim językiem nauczania i bierze udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim. Po ponownym zajęciu Lwowa przez władze sowieckie wraca na katedrę fizyki w Instytucie Medycznym. W jesieni 1945 opuszcza Lwów i obejmuje katedrę teorii i metodologii nauk w Uniwersytecie Poznańskim.

Ważniejsze prace: 1) O odwracalności stosunku wynikania (Przegl. Filozof. 1913). — 2) Z metodologii nauk dedukcyjnych (Wydawn. Pol. T-wa Filoz. Lwów 1921). — 3) Czas względny i bezwzględny (Przegl. Filozof. 1921). — 4) Główne kierunki filozofii (Lwów 1923). — 5) Założenia logiki tradycyjnej (Przegl. Filozof. 1926). — 6) Główne zasady logiki formalnej i metodologii nauk (skrypt litogr. Koło Mat. fiz. Stud. Uniw. Warsz. 1928). — 7) O znaczeniu wyrażeń (Księga Pam. Pol. T-wa Filoz. Lwów 1931). — 8) Sprache und Sinn (Erkenntnis IV, Leipzig 1934). — 9) Weltbild und Begriffsapparatur (tamże 1935). — 10) Die syntaktische Konnexität (Studia Philosophica 1936). — 11) Die Definition (Actes du Congr. Intern. de Philos. Scientif. Paris 1936). — 12) W sprawie uniwersaliów (Przegl. Filozof. 1936). — 13) Logiczne podstawy nauczania (Encykl. Wychow. 1936). — 14) Propedeutyka filozofii (Książnica-Atlas 1938). — 15) Logika a doświadczenie (Przegl. Filozof. 1947).

Łudwik Ehrlich¹, dr praw, prof. prawa narodów Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Kraków, al. Słowackiego 56. — Tel. nr 569-94.

¹ Ludwik Ehrlich, ur. 11 IV 1889. Uniwersytet J. K. we Lwowie: prawo (1907—1911) i filozofia (1907—1912: filozofia ścisła, historia literatury polskiej, estetyka). Doktorat praw 1912. Studia specjalne Halle (1912—1913) i Berlin (1913), Oxford (1913—1916): Bachelor of Letters (B. Litt.) Wydz. Prawa 1915, Doctor of Letters (D. Litt.) Wydz. Prawa 1932. Wykładał na Wydziale Historii Nowożytnej Uniw. Oxfordzkiego 1916. Wykładowca nauk politycznych (Lecturer in Political Science) Uniwersytetu stanowego kalifornijskiego (University of California) w Berkeley 1917—1920. Docent prawa politycznego U. J. K. 1920, profesor nadzwyczajny prawa politycznego U. J. K. 1924, profesor zwyczajny prawa narodów i ogólnej nauki o państwie U. J. K. 1929, kierownik Studium dyplomatycznego U. J. K. od 1930. Profesor zwyczajny prawa narodów U. J. 1946, dyrektor Szkoły Nauk Politycznych U. J. 1946. Wykładał w Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze 1928, w Wolnej Szkole Nauk Politycznych (Svobodna Škola Politických Nauk) w Pradze 1929, w Uniwersytecie w Jassach 1934, w Uniwersytecie w Londynie (Wydział Prawa) 1937. Sędzia ad hoc w Stałym Trybunale Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze 1927, 1928. Członek Stałego Trybunału Rozjemczego w Hadze. Prezes Centralnego Komitetu Polskich Instytucji Nauk Politycznych 1934—1937.

Ważniejsze prace: 1) Starostwa w Halickiem w stosunku do starostwa lwowskiego w wiekach średnich (1390—1501) (Studia nad historią prawa polskiego, VI, Lwów 1914). — 2) Proceedings against the Crown 1216—1377 (w Oxford Studies in Social and Legal History VI). — 3) Year Books of Michaelmas 6 Edw. II (Selden Society) — łącznie z Pawłem Winogradowem (2 tomy, Londyn 1918, 1921). — 4) Gdańsk: Zagadnienia publicznoprawne (Lwów 1926). — 5) Prawo Narodów (Lwów 1927, 2. wyd. Lwów 1932, 3. wyd. Kraków 1947). — 6) *Interprétation des Traités* (Paryż 1929). — 7) *Petitions of Right* (Law Quarterly Review, Londyn 1929). — 8) Podział władz i rozdział władzy (w Przeglądzie Prawa i Administracji) 1921; *La séparation des pouvoirs* (w księdze zbiorowej Bukareszt 1935). — 9) *The New Positivism in International Law* (w *Annals of International Law and International Relations* 1938). — 10) *Karta Narodów Zjednoczonych: Uwagi wstępne, teksty, komentarze* (Kraków 1946). — Artykuły w czasopiśmie naukowych w Polsce, Stanach Zjedn., Anglii, Czechosłowacji i Danii. Redagował Bibliotekę Prawa Politycznego i Prawa Narodów (wyszło 11 tomów po polsku i kilka po francusku

Sylwiusz Mikucki¹, dr filoz., prof. tyt. nauk pomocniczych historii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Kraków, ul. Karmelicka 29, m. 4. — Tel. nr 558-16.

Kazimierz Przybyłowski², dr praw, prof. prawa cywilnego i prawa międzynarodowego prywatnego Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Kraków, ul. Zygmunta Augusta 5. — Tel. nr 578-45.

i angielsku). Redaguje Bibliotekę Szkoły Nauk Politycznych U. J. (wyszło 10 tomów).

¹ Sylwiusz Mikucki, ur. 24 I 1898 w Krakowie. Gimnazjum klasyczne ukończył w 1916, w latach 1916/17—1925/26 studia w Uniw. Jagiellońskim (absolutorium prawa i doktorat filozofii). W 1928 dyrektor Kancelarii Polskiej Akademii Umiejętności, w 1936 docent nauk pomocniczych historii U. J. W 1939 aresztowany dnia 6 listopada, powrócił z obozu koncentracyjnego z Sachsenhausen (Oranienburg) dnia 8 lutego 1940. W 1945 docent etatowy, w 1946 profesor tytularny nauk pomocniczych historii U. J.

Ważniejsze prace: 1) Herb Pomorza Polskiego w świetle źródeł (1928). — 2) Barwa w heraldyce średniowiecznej (Rocznik Heraldyczny t. IX, 1929). — 3) W sprawie genezy orla polskiego (Wiadomości Numizmatyczno-archeologiczne t. XII, 1930). — 4) Badanie autentyczności dokumentu w praktyce kancelarii monarszej sądów polskich w wiekach średnich (Rozprawy Wydziału Histor.-filoz. PAU t. 69, nr 3). — 5) Heraldyka Piastów śląskich (Historia Śląska do r. 1400, t. III). — 6) Początki notariatu publicznego w Polsce (Przegląd Historyczny t. 34, zesz. 1). — 7) Kilka uwag o obronie autentyczności dokumentu w Polsce średniowiecznej (tamże). — 8) Remarques sur les origines du notariat public en Pologne (Revue Historique de Droit Français et Etranger, IV-^e série t. XVI). — 9) Mianowanie notariuszy publicznych imperiali auctoritate w diecezjach krakowskiej i lwowskiej w XIV i XV w. (Księga ku czci St. Kutrzeby). — 10) O dyplomatyce (Życie Nauki 1946, str. 5). — 11) Studia nad najstarszą dyplomatyką ruską. I. Dogowory z Grekami (Sprawozdania PAU 1947, nr 3). Nadto recenzje, sprawozdania w Kwartalniku Historycznym, Przeglądzie Historycznym, Wiadomościach Numizmatyczno-archeologicznych, Miesięczniku Heraldycznym i Przeglądzie Powszechnym.

² Kazimierz Przybyłowski, ur. 9 X 1900 we Lwowie, ukończył tam studia na Wydziale Prawa U. J. K. w r. 1922, i uzyskał stopień doktora praw w r. 1923. Studia we Francji odbywał w r. akad. 1924/25. — W Uniwersytecie J. K. we Lwowie

był zajęty począwszy od 1 IX 1923, początkowo jako starszy asystent, od r. 1926 jako wykładowca, od r. 1927 jako docent i zastępca profesora prawa cywilnego, od r. 1929 jako prof. nadzwyczajny, zaś od r. 1936 jako profesor zwyczajny prawa cywilnego. Ponadto wykładał od r. 1931 prawo prywatne międzynarodowe (także w Akademii Handlu Zagranicznego). — W czasie okupacji niemieckiej kierował tajnym nauczaniem na Wydziale Prawa U. J. K. Obecnie jest profesorem zwyczajnym prawa cywilnego i prawa międzynarodowego prywatnego na Wydziale Prawa Uniw. Jagiell. w Krakowie.

Ogłosił szereg prac naukowych z zakresu prawa cywilnego, historii prawa i prawa międzynarodowego prywatnego: 1) Klauzula rebus sic stantibus w rozwoju historycznym (1926). — 2) Wpływ zmiany stosunków na zobowiązania (1926). — 3) Z pogranicza między służebnością a ciężarem rzeczowym (1926). — 4) Kilka uwag w kwestii wpływu konkordatu w dziedzinie prywatnoprawnej (1927). — 5) Der Einfluss veränderter Umstände auf die Schuldverhältnisse in der polnischen Rechtsprechung und Literatur (1929). — 6) Podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony posiadania (1929). — 7) Czasowe ograniczenie roszczeń posesoryjnych (1931). — 8) Clausula rebus sic stantibus (1932). — 9) Znaczenie prawa obowiązujące w miejscu zawarcia małżeństwa przy ocenie materialnych wymogów jego ważności (1932). — 10) Bezpaństwowość i wielorakie obywatelstwo (1934). — 11) Prawo prywatne międzynarodowe (1935, praca odznaczona nagrodą naukową przez Kasę im. Mianowskiego w Warszawie w r. 1938). — 12) Rozporządzenia ostatniej woli osób całkowicie ubezwłasnowolnionych (1935). — 13) Allgemeine Probleme des internationalen Privatrechts im Lichte der polnischen Rechtsprechung (1936). — 14) Grundprobleme des internationalen Obligationenrechts im Lichte der polnischen Gesetzgebung und Rechtsprechung (1938). — 15) Terminy zawite z art. 390 K. p. c. (1936). — 16) Le problème des multiples nationalités en Pologne (1937, referat na II Międzynarodowy Kongres Prawa Porównawczego w Hadze). — 17) Kilka uwag o znaczeniu rejestru statków powietrznych w zakresie praw rzeczowych (1937). — 18) Rezerwa czy zachowek (1939). — Ponadto opracował cały szereg: a) gloss do orzeczeń sądowych, jak np.: w sprawie zdolności świadków testamentu (1924), w sprawie zdolności prawnej funduszu konkurencyjnego (1927), w sprawie powstania fundacji, — b) mniejszych artykułów i recenzji w różnych czasopismach prawniczych, opinii prawnych oraz referatów przedkładanych Komisji Kodyfikacyjnej R. P. (m. in. »Projekt zasad prawa spadkowego«, przedłożony w r. 1939), oraz uwagi przedkładane w toku prac nad unifikacją prawa cywilnego w Polsce).

Franciszek Pułaski, dr filoz., dyrektor Biblioteki Polskiej w Paryżu. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Paris IVe, 6 quai d'Orleans, Bibliothèque Polonaise.

b) Zagraniczni

Robert Howard Lord S. J., b. prof. histor, nowożytnej w Harvard University w Cambridge. — Wybrany 12 maja 1921. Brighton College (U. S. A.).

Franciszek Gény, prof. prawa cywilnego Uniw. w Nancy. — Wybrany 17 czerwca 1924. — Nancy, Université.

Henryk F. Schmid, prof. filologii słowiańskiej Uniw. w Grazu. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Graz, Stiegengasse 9.

Aleksander Domanovszky, prof. historii kultury Uniw. w Budapeszcie. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Budapest, Université.

Emeryk Lukinich, prof. historii Europy wschodniej Uniw. w Budapeszcie. — Wybrany 16 czerwca 1933. — Budapest, Université.

Franciszek Olivier-Martin, prof. historii ogólnej prawa francuskiego Uniw. w Paryżu. — Wybrany 10 czerwca 1933. — Paris VII, 24 rue Varenne.

Samuel Eliot Morison, prof. historii Uniwersytetu w Cambridge U. S. A. — Wybrany 16 czerwca 1923. — Cambridge U. S. A. University.

Arnold Spekke, prof. filologii romańskiej i historii literatury Uniw. w Rydze. — Wybrany 16 czerwca 1933.

Ks. Piotr David, prof. literatury francuskiej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 14 czerwca 1937.

Adrian Diveky, docent historii Węgier Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 14 czerwca 1937.

Mieczysław Haiman, kustosz Archiwum i Muzeum Z. P. R. K. w Ameryce. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Chicago 22, Illinois, 984 Milwaukee Avenue.

William Fiddian Reddaway, prof. historii nowożytnej Uniw. w Cambridge. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Cambridge University.

Karol Sfloukal, prof. historii czeskiej Uniw. w Pradze. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Praha, Uniwersytet.

III. Wydział Matematyczno-przyrodniczy

a) Krajowi

Władysław Gorczyński, dr nauk fizycz., b. dyr. Państw. Instytutu Meteorologicznego w Warszawie. — Wybrany 27 czerwca 1922. — Toruń, ul. Sienkiewicza 30, Zakład Meteorologii i Klimatologii.

Michał Kamieński, mgr astr. i geod., prof. astronomii Uniw. Warszawskiego i dyrektor Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Kraków, ul. św. Tomasza 30, m. 7.

Władysław Dziewulski, dr filoz., prof. astronomii Uniw. Toruńskiego. — Wybrany 10 czerwca 1932. Toruń, Uniwersytet.

Jerzy Aleksandrowicz, dr filoz. i dr medycyny, prof. histologii i embriologii Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. — Wybrany 15 czerwca 1934.

Henryk Arctowski, dr filoz., b. prof. geofizyki i meteorologii Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany 21 czerwca 1935.

Mieczysław Jeżewski, dr filoz., profesor fizyki Akademii Górniczej w Krakowie. — Wybrany 14 czerwca 1937. — Kraków, ul. Siemiradzkiego 29, m. 4. — Tel. nr 568-46.

Czesław Witoszyński, dypl. inżynier, prof. aerodynamiki Politechniki w Warszawie. — Wybrany 14 czerwca 1937. — Łódź, ul. Kilińskiego 82.

Jan Samsonowicz, prof. geologii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Warszawa, ul. Wilcza 22, m. 5.

Osman Achmatowicz, dr chemii, prof. chemii organicznej Politechniki Łódzkiej. — Wybrany 20 lipca 1945. — Łódź, Plac Zwycięstwa 2. — Tel. nr 174-57.

Karol Borsuk, dr filoz., prof. matematyki Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Filtrowa 63, m. 8. — Tel. nr 874-74.

- Zygmunt Grodziński**, dr filoz., prof. anatomii porównawczej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Lea 9a, m. 8.
- Michał Korczewski**, dr filoz., prof. fizjologii roślin Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Rakowiecka 8, m. 21.
- Aniela Kozłowska**, dr filoz., doc. botaniki Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrana 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Raclawicka 30, m. 5.
- Roman Kozłowski**, dr filoz., prof. paleontologii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Wilcza 22, m. 4.
- Tadeusz Miłobędzki**, dr filoz., prof. chemii ogólnej Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa, ul. Lwowska 7, Politechnika.
- Bogumił Pawłowski**, dr filoz., prof. tyt. systematyki i geografii roślin Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Łobzowska 59, m. 7.
- Hugo Steinhaus**, dr filoz., prof. matematyki Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Wrocław, ul. Orłowskiego 15, m. 2.
- Kazimierz Stołyhwo**, dr filoz., prof. antropologii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Grodzka 53, Zakład Antropologii U. J.
- Dezydery Szymkiewicz**, dr filoz., dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa w Krakowie. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. św. Marka 8, IV p.
- Jadwiga Wołoszyńska**, dr filoz., prof. botaniki z szczególnym uwzględnieniem hydrobiologii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrana 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Dietla 103, m. 6.
- Mieczysław Biernacki**, dr nauk matemat., prof. matematyki Państw. Uniw. Lubelskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Lublin, ul. Bonifraterska 5, m. 5.
- Marek Gatty-Kostyał**, mgr farm. i dr filoz., prof. farmacji stosowanej Uniw. Jagiell. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Kraków, ul. Łobzowska 59, m. 3 — Tel. nr 567-22.

Aleksander Kosiba, dr filoz., prof. geografii Uniw. Wrocławskiego. * — Wybrany 18 czerwca 1946. — Wrocław-Sępólno, ul. Cmentarna 11/13.

Alfred Tarski¹, dr filoz., prof. matematyki Uniw. w Berkeley (Kalifornia). — Wybrany 18 czerwca 1946. — Berkeley (California), University.

¹ Alfred Tarski, ur. w Warszawie 14 I 1902. Tam też pobierał wykształcenie początkowe i średnie; w 1918 r. uzyskał świadectwo dojrzałości w Szkole Ziemi Mazowieckiej. W latach 1918—1923 studiował w Uniwersytecie Warszawskim (z dwukrotną przerwą, wywołaną służbą wojskową). W końcu 1923 roku zdał egzamin doktorski. W r. 1924 uzyskał dyplom nauczycielski. — W latach 1921—1923 był wykładowcą logiki i metodologii w Państwowym Instytucie Pedagogicznym w Warszawie. W r. 1925 został docentem filozofii matematyki na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 1926—1939 prowadził w Uniwersytecie Warszawskim wykłady zleczone. W latach 1929—1939 był asystentem, a później adiunktem przy Seminarium Filozoficznym Wydziału Matematyczno-przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1920—1939 nauczał matematyki i propedeutyki filozofii w różnych gimnazjach i liceach w Warszawie. W r. 1930 miał szereg gościnnych wykładów w Uniwersytecie Wiedeńskim. W r. 1935 uzyskał stypendium Fundacji Rockefellera i spędził szereg miesięcy na studiach w Wiedniu i Paryżu. W r. 1939 został zaproszony na wykłady gościnne do Uniwersytetu Kopenhaskiego. Od sierpnia 1939 r. mieszka w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, dokąd przybył na gościnne wykłady na zaproszenie Harvard University i University of Chicago. W latach 1939—1941 był «associate in mathematics» w Havard University, a w r. 1940 był równocześnie «visiting professor of philosophy» w College of the City of New York. Na lata 1941—1942 uzyskał stypendium («fellowship») Fundacji Guggenheima. W pierwszym półroczu 1942 r. był członkiem Institute for Advanced Study w Princeton. Od jesieni 1942 r. wykłada w University of California w Berkeley, gdzie obecnie posiada stanowisko «professor of mathematics». Począwszy od 1939 wygłosił gościnne wykłady w około dwudziestu wyższych uczelniach w Stanach Zjednoczonych.

Ważniejsze prace: 1) O wyrazie pierwotnym logistyki (Przegląd Filozoficzny 26, 1923, str. 65—89). — 2) Sur les ensembles finis (Fundamenta Mathematicae 6, 1924, str. 47—56. — 3) Wspólnie z S. Banachem: Sur la décomposition des ensembles de points en parties respectivement congruentes (tamże, str. 244—

Józef Wąsowicz, dr filoz., prof. antropogeografii Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Wrocław, pl. Uniwersytecki 1, II p.

Antoni Zygmund, dr filoz., prof. matematyki w University of Pennsylvania w Filadelfii. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Philadelphia Pa, University of Pennsylvania.

Stanisław Mazur¹, dr filoz., prof. matematyki Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Łódź, ul. Gdańska 57.

Zygmunt Moczarski², dr medycyny, prof. hodowli ogólnej zwierząt Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Poznań, ul. Libelta 14, m. 5.

277). — 4) Wspólnie z A. Lindenbaumem: Communication sur les recherches de la Théorie des Ensembles (Sprawozdania W. T. N. 19, 1926, str. 299—330). — 5) Wspólnie z J. Łukasiewiczem: Untersuchungen über den Aussagenkalkül (tamże 23, 1930, str. 30—50). — 6) Fundamentale Begriffe der Methodologie der deductiven Wissenschaften. I. (Monatshefte für Mathematik und Physik 37, 1930, str. 361—404). — 7) Sur les classes d'ensembles closes par rapport à certaines opérations élémentaires (Fundamenta Mathematicae 16, 1930, str. 181—304). — 8) Sur les ensembles définissables de nombres réels. I. (tamże 17, 1931, str. 210—239). — 9) Pojęcie prawdy w językach nauk dedukcyjnych (Prace Warszawskiego Towarzystwa Naukowego 34, 1933, VII—116 str.) (Przekład niemiecki w Studia Philosophica 1, 1935). — 10) Grundzüge des Systemenkalküls (Fundamenta Mathematicae 25, 1935, str. 503—526; tamże 26, 1936, str. 283—301). — 11) O logice matematycznej i metodzie dedukcyjnej (Warszawa 1936. (Przekład niemiecki Wiedeń 1937. Rozszerzony przekład angielski 1. wyd. New York 1941; 2. wyd. New York 1946. Przekład hiszpański, Buenos Aires 1946). — 12) Algebraische Fassung des Massproblems (Fundamenta Mathematicae 31, 1938, str. 47—66). — 13) Der Aussagenkalkül und die Topologie (tamże, str. 103—134). — 14) On the calculus of relations (Journal of Symbolic Logic 6, 1941, str. 73—89). — 15) Wspólnie z J. C. C. Mc. Kinsey'em: The algebra of topology (Annals of Mathematics 45, 1944, str. 141—191).

¹ Dane bio- i bibliograficzne nie zostały nadesłane.

² Zygmunt Adolf Moczarski ur. 8 III 1876 w Warszawie. W r. 1895 ukończył w Warszawie gimnazjum filologiczne. W r. 1901 uzyskał na Uniwersytecie Warszawskim stopień lekarza, w r. 1907 otrzymał absolutorium w Dublanach. W r. 1922 uzyskał doktorat medycyny w Uniwersytecie Poznańskim. Od r. 1907 był nauczy-

ciem rolnictwa najpierw w Bereźnicy k. Stryja i Miłocinie, potem w Czernichowie i na K. Przem. Roln. w Warszawie. W r. 1919 powołany na Uniw. Poznański jako profesor nadzwyczajny, został w r. 1936 profesorem zwyczajnym. Aresztowany w r. 1939, przebywał w więzieniu na ul. Młyńskiej w Poznaniu, a potem w obozie w Główniej.

Ogłosił drukiem: 1) Jak kupić konia (Kalendarz Dublański 1906). — 2) Hodowla koni (Wykłady Czernichowskie 1910). — 3) Koń roboczy Północnej Francji (Kraków 1911, II wydanie Warszawa 1912). — 4) Anglo-Normandy (Kraków 1911). — 5) Wybór i użytkowanie konia fornalskiego (Warszawa 1915). — 6) Spółka hodowców koni (Warszawa 1914). — 7) Chów koni (Toruń 1927, II wyd. Warszawa 1939). — 8) Racjonalne żywienie koni (Warszawa 1938). — 9) Wychów konia remontowego (Poznań 1939). — 10) Wychów konia roboczego (Poznań 1939). — 11) Hodowla zwierząt (3 tomy, Toruń 1926/27). — 12) Hodowla ogólna zwierząt domowych (wyd. skrócone, I wyd. 1931, II wyd. 1939, III wyd. 1946). — 13) Chów owiec (Warszawa 1930). — 14) Zarys genetyki zwierzęcej (Poznań 1927). — 15) Podstawy nauki o dziedziczności i jej zastosowanie w hodowli (Warszawa 1913). — 16) O kierunku nauczania anatomii zwierząt w szkołach rolniczych (Roczn. Nauk Roln. t. XII). — 17) Zastosowanie zoometrii w hodowli zwierząt gospodarskich (Warszawa 1917). — 18) Nowy przyczynek ustalający stopień zależności między odsetką tłuszczu w mleku a ilością mleka (Roczn. Nauk Roln., t. IX). — 19) Warunki rozwoju produkcji zwierzęcej w Polsce. — 20) Żywienie krów na mleko w Anglii (met. Roberta Bouffloura) (Mleko R. I, nr 6—7 1928). — 21) Organisation de l'expérimentation zootechnique (C. R. du XII-me Congrès International d'agriculture à Varsovie 1925). — 22) Hodowla zwierząt domowych (Świat i Życie t. IX 1934). — 23) Uszeregowanie ras i odmian bydła w Rzeczypospolitej Polskiej (Rocz. Nauk Roln. i Leś. t. XXXIII). — 24) Rodowód w świetle exhelismologii (tamże, t. XXX). — 25) Metodyka hodowlana na tle współczesnych poglądów naukowych (Przegląd Hodowlany 1936). — 26) Jak żywić konie w pracy i w spoczynku (Warszawa 1938). — 27) Wrażenia z Wystawy Jubileuszowej małopolskiego bydła czerwonego we wrześniu 1934 roku we Lwowie (Przegląd Hodowlany 1934). — 28) Zastosowanie lubinu w tuczu trzody chlewnej (tamże 1931). — 29) Zagadnienie wysokiej produkcji mlecznej (tamże 1929). — 30) Chów świń na boczek (tamże 1927/28). — 31) Przyczynek do badań nad liczbą jodową (Poznań 1932). — 32) Dzisiejsze zasięgi niektórych zwierząt domowych w stosunku do zasięgu ich przodków kopalnych oraz wczesnohistorycznych (Przegląd Antropologiczny t. VII zes. 3—4). — 33) Wpływ zawartości tłuszczu w paszy na wydajność krów

Henryk Niewodniczański¹, dr filoz., prof. fizyki doświadczalnej
Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Kraków,
ul. Gołębia 13.

(Roczn. Nauk Roln. i Leśn., t. XXXIII). — 34) Badania nad pracą zwierząt pociągowych (Poznań 1938). — 35) Praca koni fornalskich i krów dojnych w gospodarstwie folwarcznym (Poznań 1938). — 36) Polskie piśmiennictwo zoogeniczne (Wilno 1929). — 37) Własności odżywcze baraniny (Przegląd Hodowlany 1933). — 38) Genetyka owiec (tamże 1935). — 39) Mleczarstwo (Świat i Życie 1936). — 40) Dobór rodowodowy (Przegląd Hodowlany 1936). — 41) Dzieje genetyki zwierzęcej w Polsce do r. 1925 (Poznań 1931). — 42) Rys rozwoju nauki o hodowli od r. 1875 do r. 1925 (Poznań 1931). — 43) Biologia ciemnego i jasnego umięśnienia (Poznań 1947).

¹ Henryk Niewodniczański, ur. 10 XII 1900 w Wilnie. Do gimnazjum uczęszczał w Wilnie, w Ryłsku i Briąnsku (w Rosji) oraz znów w Wilnie, gdzie w r. 1920 uzyskał świadectwo dojrzałości. Studia wyższe odbywał na Wydziale Mat.-przyr. Uniw. Stef. Batorego w Wilnie, gdzie w r. 1926 uzyskał stopień doktora filozofii. W r. 1932 uzyskał *veniam legendi* z fizyki doświadczalnej na tymże Wydziale. W r. akad. 1927/28 pracował naukowo w Instytucie Fizycznym Uniwersytetu w Tybindze pod kier. prof. W. Gerlacha. W latach 1934, 1935 i częściowo 1937 pracował naukowo w Cavendish Laboratory i w The Royal Society Mond Laboratory Uniwersytetu w Cambridge pod kier. prof. Lorda Rutherforda. — Od 1921 r. zast. asystenta, od r. 1924 mł. asystent, od r. 1926 st. asystent, zaś od r. 1935 adiunkt I Zakładu Fizycznego U. S. B. w Wilnie. 3 września 1937 r. mianowany profesorem nadzwyczajnym fizyki doświadczalnej na Wydz. Mat.-przyr. Uniwersytetu Poznańskiego. 30 czerwca 1939 r. mianowany profesorem nadzwyczajnym fizyki doświadczalnej na Wydz. Mat.-przyr. Uniw. Stef. Batorego w Wilnie, jako następcę swego nauczyciela śp. prof. Wacława Dziewulskiego. Podczas okupacji prowadził wykłady fizyki na tajnym U. S. B. w Wilnie. W roku akad. 1945/46 kontraktowy profesor zwycz. fizyki doświadczalnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. Dnia 22 V 1946 został mianowany profesorem zwyczajnym fizyki doświadczalnej na Wydziale Matem.-przyr. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ogłosił drukiem: 1) The Fluorescence of Mercury Vapour (Nature, 1926). — 2) The Fluorescence of Superheated Mercury Vapour (tamże, 1926). — 3) O fluorescencji pary rtęci (Rozprawy i Prace Polsk. Tow. Fizycznego, 1927). — 4) Zur Kenntnis der Fluoreszenz des Quecksilberdampfes (Zeitschrift für Physik, 1928). — 5) Über den Einfluss des Magnetfeldes auf die Fluoreszenz

Józef Witkowski¹, prof. astronomii Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Poznań, ul. Słoneczna 36.

des Quecksilberdampfes (tamże, 1929). — 6) Fluorescence of Mercury Vapour under Atomic and Molecular Absorption (Nature, 1931). — 7) O wzbudzaniu atomów rtęci światłem iskier Al, Cd i Zn (Prace Tow. Przyj. Nauk w Wilnie, Wyd. Mat.-przr., 1932). — 8) Forbidden Lines in the Arc Spectrum of Lead (The Physical Review, 1933). — 9) Neutron (Fizyka i Chemia w szkole, 1934). — 10) On the Forbidden Lines in the Spectrum of Neutral Lead under High-Frequency Excitation (Acta Physica Polonica, 1934). — 11) Wspólnie z J. Biatonem: The Nature of the Forbidden Lines in the Pb I Spectrum (The Physical Review, 1934). — 12) Démonstration expérimentale de l'existence du rayonnement dipolaire magnétique (C. R. de l'Académie des Sc. de Paris, 1934). — 13) The Transverse Zeeman Effect of the Forbidden Pb I line $\lambda 4618$ Å. U.; Experimental Proof of the Existence of the Magnetic Dipole Radiation (Acta Phys. Polonica, 1934). — 14) Wspólnie z H. A. Boorse'em: Electrical Resistance of Pure Aluminium at Liquid Helium Temperatures (Nature, 1935). — 15) Wspólnie C. H. Westottem: Some Experiments with Neutrons Slowed Down at Different Temperatures (Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, 1935). — 16) Wspólnie z H. A. Boorse'em: Electrical Resistance of Aluminium at Low Temperatures (Proceedings of the Royal Society of London, Ser. A., 1936). — 17) Pozytron (Fizyka i Chemia w Szkole, 1937). — 18) Lord Rutherford of Nelson (tamże, 1937). — 19) Wspólnie z F. Lipińskim: Forbidden Lines in the Te I Spectrum (Nature, 1938).

¹ Józef Witkowski, ur. 21 II 1892 w Odessie. Ukończył gimnazjum klas. w Odessie w 1910 r. Uniwersytet tamże (dyplom I stopnia, 1916 r.). W 1919 r. asystentura przy Obserwatorium U. J., w 1922 r. adiunkt tamże. W 1928 r. habilitował się na U. J. z astronomii. W 1929 r. objął katedrę astronomii i kierownictwo Obserwatorium U. P. W 1934 r. profesor zw. tamże. Lata wojenne spędził w Krakowie. Od 1945 r. w Poznaniu na dawnym stanowisku. Ekspedycje naukowe: Pomiary długości i azymutu pod Łodzią 1920 r. Udział w ekspedycji Kom. Fiz. PAU dla pomiarów magnetycznych Małopolski 1923. Pomiary astronomiczne i magnetyczne na Lubomirze 1926 r. Udział w ekspedycji grawimetrycznej Obserwatorium Krakowskiego 1926 r. Pomiary długościowe Komisji Geodezyjnej Państw. Bałtyckich 1929 r. Ekspedycja N I A na zaćmienie Słońca do USA 1932 r. Pomiary długościowe Międzynarodowej Unii Astronomicznej 1933 r. Ekspedycja N I A na zaćmienie Słońca do ZSRR 1936 r. Podróże naukowe: Podróż do Niemiec i Francji 1921 r. Do Paryża i Londynu

b) Zagraniczni

- Jerzy Bohn**, prof. Collège de France w Paryżu. — Wybrany 15 czerwca 1923. — Paris, rue Cuvier, Faculté des sciences.
- Karol Pérez**, prof. zoologii w Sorbonie. — Wybrany 8 czerwca 1928. — Paris, IV, 1 rue Victor Cousin.
- Jerzy Bouligand**, prof. mechaniki i matematyki Uniw. w Poitiers. — Wybrany 7 czerwca 1929. — Poitiers, Université.
- Bogumił Bydżowski**, prof. matematyki Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany 11 czerwca 1930. — Praha II, ul. Karlova 2.
- Feliks Mesnil**, szef oddziału Instytutu Pasteura w Paryżu. — Wybrany 11 czerwca 1930. — Paris XV, 25 rue Dutot, Institut Pasteur.
- Maria Józef Kampe de Fériet**, prof. matematyki Uniw. w Lille. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Lille, 16 rue des Jardins.
- Ludwik Mrazec**, prof. mineralogii i petrografii Uniw. w Bukareszcie. — Wybrany 10 czerwca 1932. — Bucureşti, Université.
- Walo Vouk**, prof. botaniki Uniw. w Zagrzebiu. — Wybrany 10 czerwca 1932. — Zagreb, Jugoslavska Akademija Znanosti i Umjetnosti.
- Armand Rénier**, prof. geologii Uniwersytetu w Liège. — Wybrany 16 czerwca 1933. — Bruxelles, 110, avenue de l'Armée.
- Oktawiusz Duboscq**, prof. zoologii w Sorbonie. — Wybrany 15 czerwca 1934. — Paris, Sorbonne.
- Gottfryd Garcia**, prof. matematyki Uniw. w Limie. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Lima (Peru), Université.

1928 r. Podróż do Szwajcarii 1935 r., do Niemiec 1936 r. Do Francji i Niemiec 1938 r., do Francji 1939 r.

Spis prac naukowych obejmuje 47 pozycji, wśród nich:
1) Occultations de l'étoile 6 G Librae par Jupiter et son satellite Ganimède (AAa, Vol I). — 2) Über drei Sternbedeckungen durch den Planeten Venus (tamże, Vol II). — 3) Longitude determinations made at Poznań and Riga by the Polish Section of the Baltic Geodetic Committee in 1929 (AAb, Vol I).

IV. Wydział Lekarski

a) *Krajowi*

Wincenty Arnold, dr medycyny, em. prymariusz Państw. Szpitala we Lwowie. — Lwów.

Franciszek Groër, dr medycyny, prof. pediatrii Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Kraków, ul. Krupnicza 42, I p. — Tel. nr 537-01.

Jakub Parnas, dr filoz., b. prof. chemii lekarskiej Uniw. Jana Kazimierza. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Moskwa.

Mściwój Semerau-Siemianowski, dr medycyny, prof. chorób wewnętrznych Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 12 czerwca 1931. — Gdańsk, ul. Rokossowskiego 53 (willa). — Tel. nr 424-86.

Aleksander Januszkiewicz, dr medycyny, prof. medycyny wewnętrznej Uniw. Stefana Batorego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Kalisz, al. Stalina 14, m. 6. — Tel. nr 14-52.

Wacław Moraczewski, dr filoz. i dr medycyny, hon. prof. chemii lekarskiej i patologii ogólnej Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Lwów.

Jan Szmurło, dr medycyny, prof. oto-laryngologii Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Łódź, ul. Śródmiejska 23, m. 6. — Tel. nr 200-28.

Władysław Szumowski, dr medycyny i dr filoz., prof. historii i filozofii medycyny Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Kraków, ul. Szlak 39, m. 7.

Janusz Wiktor Supniewski, dr medycyny, prof. farmakologii Uniw. Jagiell. — Wybrany 9 czerwca 1939. — Kraków, al. Słowackiego 15, m. 12.

Zygmunt Szantroch, dr medycyny, prof. anatomii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 9 czerwca 1939.

Antoni Jurasz, dr medycyny, prof. chirurgii Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Edinburgh, 12 Lennox Street.

- Andrzej Klisiecki**, dr medycyny, prof. fizjologii Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Wrocław, ul. Smoluchowskiego 56.
- Józef K. Kostrzewski**, dr medycyny, prof. ostrych chorób zakaźnych Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Zygmunta Augusta 3, m. 5. — Tel. nr 581-57.
- Alfons Krause**, dr filoz., mgr nauk wyzwolonych, prof. chemii nieorganicznej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Poznań, ul. Rycerska 4, m. 1.
- Jan Miodoński**, dr medycyny, prof. oto-rhino-laryngologii Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Kraków, ul. Garbarska 13, m. 4. — Tel. nr 599-44.
- Kazimierz Opoczyński**, dr medycyny, b. prof. anatomii patologicznej Uniw. Stefana Batorego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Cieszyn, Szpital Krajowy, ul. Bielska 4.
- Zenon Orłowski**¹, dr medycyny, prof. balneologii, klimatologii i fizjoterapii Uniw. Łódzkiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Łódź, ul. Łagiewnicka 138, m. 2.

¹ Zenon Orłowski ur. się 28 X 1871 w Norwitpolu, pow. Borysów gub. mińskiej. Ukończył drugie gimnazjum w Wilnie w 1891 r. Studia uniwersyteckie odbywał w Petersburgu w Wojskowej Akademii Lekarskiej; tam też w 1897 r. otrzymał dyplom lekarski. W 1906 r. habilitował się na docenta Akademii przy katedrze szczegółowej patologii i terapii chorób wewn. W 1911 r. rozszerzył znacznie zakres swej pracy pedagogiczno-klinicznej, gdyż pełniąc w dalszym ciągu swe czynności w Akademii, objął samodzielną placówkę kierownika kliniki chor. wewn. w szkole pomocniczej lekarskich Rosyjskiego Czerw. Krzyża oraz wykłady interny. W latach szkolnych 1917/18 i 1918/19 prowadził w Akademii kurs szczegółowej patologii i terapii chor. wewn. W r. 1922 otrzymał nominację na profesora zwyczajnego diagnostyki i ogólnej terapii chor. wewn. na Wydziale Lekarskim U. S. B. w Wilnie.

Po przeniesieniu w stan spoczynku w r. 1934 pracował w Busku i Wilnie, w r. 1945 wyjechał z Wilna do Łodzi. Obecnie jest profesorem zwyczajnym balneologii, klimatologii i fizjoterapii Uniwersytetu Łódzkiego.

Ludwik Paszkiewicz, dr medycyny, prof. anatomii patologicznej
Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa,
ul. Mokotowska 51/53, m. 2.

Stanisław Sierakowski, dr medycyny, docent bakteriologii Uniw.
Warszawskiego. — Wybrany 20 lipca 1945. — Warszawa,
ul. Marszałkowska 72, m. 4.

Witold Gądzikiewicz, dr filoz. i dr medycyny, prof. higieny Uniw.
Poznańskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Poznań, ul.
Fredry 10, Collegium Medicum.

Ogłosił drukiem: 1) Wpływ arsenu na rozwój i układ chemiczny *Aspergilli nigri* (Petersburg 1902 i Polskie Archiwum Nauk Biologicznych i Lekarskich, Lwów 1903). — 2) Rzadki przypadek zatoru tętnicy głównej (Ruskij Wracz 1903, nr 6 i Przegląd Lekarski 1903). — 3) W sprawie bakteriologicznego rozpoznania duru brzuszego (Ruskij Wracz 1903, nr 9). — 4) W sprawie rozpoznania raka żołądka (tamże 1904, nr 24). — 5) O wzajemnym stosunku braku soku żołądkowego (*achylia gastrica*) i tzw. *protozoa-colitis* (tamże 1905, nr 2 i Przegląd Lekarski 1905, nr 16—17). — 6) W sprawie doświadczalnej miażdżycy tętnicy głównej u królików (Praca habilitacyjna Ruskij Wracz 1905, nr 46 i Przegląd Lekarski 1906, nr 14). — 7) O klinicznym znaczeniu digalenu (Ruskij Wracz 1906, nr 34). — 8) O pierwotnym raku płuc (tamże, 1906, nr 44). — 9) Dalsze obserwacje w sprawie doświadczalnej miażdżycy tętnicy głównej u królików (tamże 1907, nr 11). — 10) W sprawie odczynu *Cambridge'a* (Wraczebnaja Gazieta 1909, nr 20). — 11) Wspólnie z drem Krotowym: W sprawie cholecystografii (Polska Gazeta Lekarska 1920, nr 7). — 12) Leczenie emanacją radu w zdrojowiskach polskich a czas wskazania do tego leczenia (Medycyna 1932, nr 15). — 13) Wspólnie z drem Rossetem: Leczenie chorób narządów ruchu i wewnętrznego wydzielania, 14 artykułów terapia szczegółowa (wyd. Delta, Warszawa 1932). — 14) Badanie lekarskie chorych, patologia, diagnostyka, terapia. T. I (Warszawa 1936). — 15) Wspólnie z drem Kołoszyńskim: O katalitycznych własnościach wody mineralnej ze źródła N 1 (Michalskiego) w Busko-Zdroju (Medycyna 1936, nr 11). To samo po niemiecku (Der Balneologe, 1937, nr 7). — 16) Naukowe podstawy zdrojownictwa. Zdroje i zdrojowiska polskie (Warszawa 1936). Nadto od roku 1905 do czasu pierwszej wojny światowej referował w rosyjskim piśmie lekarskim Wraczebnaja Gazieta prace naukowe polskie ze wszystkich ówczesnych pism lekarskich polskich i odwrotnie, prace rosyjskie w Przeglądzie Lekarskim.

Janina Hurynowiczówna, dr medycyny, prof. neurofizjologii Uniw. Toruńskiego. — Wybrana 18 czerwca 1946. — Toruń, Zakład Neurofizjologii, ul. Sienkiewicza 30/32.

Mieczysław Michałowicz, dr medycyny, prof. pediatrii Uniw. Warszawskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Warszawa, ul. Litewska 16.

Kornel Michejda, dr medycyny, prof. chirurgii Akademii Lekarskiej Gdańskiej. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Gdańsk, Akademia Lekarska, ul. Dębinki 7d, m. 1. — Tel. nr 424-50 i 424-51, wewn. 212.

Tadeusz Tempka, dr medycyny, prof. chorób wewnętrznych, Uniw. Jagiellońskiego. — Wybrany 18 czerwca 1946. — Kraków, ul. św. Jana 1, m. 5. — Tel. nr 555-99.

Sergiusz Schilling-Siengalewicz¹, dr medycyny, prof. medycyny sądowej Uniw. Poznańskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. — Poznań, ul. Święcickiego 6.

¹ Sergiusz Schilling-Siengalewicz, ur. 17 IV 1886 w Romanowie, pow. Lwów. Szkoły średnie (gimnazjum) ukończył w Tarnopolu. W r. 1907 wstąpił na Wydział Lekarski Uniwersytetu Lwowskiego. W r. 1912 otrzymał dyplom doktora wszech nauk lekarskich. Od 1910—1912 był młodszym asystentem przy katedrze med. sądowej Uniw. Lwowskiego. W r. 1912 został mianowany starszym asystentem i po otrzymaniu stypendium wyjechał do Berlina, studiując tam med. sądową u prof. Schossmanna i toksykologię u prof. Thomsona. W roku 1914 został zmobilizowany do b. armii austriackiej. Po powrocie z niewoli rosyjskiej w r. 1920 wstąpił do armii polskiej. W r. 1922 reklamowany przez Uniwersytet Lwowski powrócił na stanowisko starszego asystenta przy katedrze med. sądowej. W r. 1923/24 habilitował się z med. sądowej i toksykologii. Następnie jako stypendysta Fundacji Rockefellera studiował w Londynie przez rok w Instytucie Medycyny Doświadczalnej pozostającym pod kierownictwem laurenta Nobla H. H. Dole. W r. 1925 został powołany na katedrę medycyny sądowej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w charakterze profesora nadzwyczajnego, w r. 1934 został profesorem zwyczajnym. Po zamknięciu Uniwersytetu w r. 1939 przez Litwinów pozostał do sierpnia 1944 na stanowisku prosektora szpitala miejskiego w Wilnie. Od r. 1944 (wrzesień) do 1945 był profesorem med. sąd. w Uniwersytecie Kato-

Witold Ziembicki¹, dr medycyny, prof. historii i filozofii medycyny
Uniw. Wrocławskiego. — Wybrany 13 czerwca 1947. —
Wrocław 1, Chałubińskiego 5.

lickim w Lublinie i Uniw. M. C. S. W r. 1946 został zamianowany profesorem zwyczajnym med. sąd. w Poznaniu.

Ogłosił drukiem: 1) Niektóre własności farmako-dynamiczne preparatu Bayer 205 (Medycyna Doś. i Społ. 1925). — 2) Badania doświadczalne nad niektórymi własnościami fizykalno-chemicznymi surowicy precypitującej (Nowiny Lekarskie 1926). — 3) Badania doświadczalne nad niektórymi zmianami w ustroju pod wpływem pozajelitowo wprowadzonej siarki (Med. Dośw. i Społ. 1923). — 4) Wątroba jako narząd o wydzielaniu dokrewnym (Pam. Wil. Tow. Lek. 1929). — 5) Badania doświadczalne nad własnościami odtruwającymi wątroby, powstającymi pod wpływem karmienia wątrobą (Nowiny Lekarskie 1929). — 6) Eine Roentgen-schädigung des Colons als Todesursache (Dt. Zschr. f. d. ges. Med. 1930). — 7) To samo w języku polskim (Warsz. Czas. Lek.). — 8) Bąblowiec tasiemca wieńcogłowego tarczycy (Nowiny Lek. 1930). — 9) Nowe drogi i kierunki medycyny sądowej (Roczn. Praw. Wileńskich 1930). — 10) Znaczenie badania grup krwi w medycynie sądowej (Wileński Przegląd Prawniczy 1930). — 11) Zastosowanie odczynu Kumagai i Aynobashi w badaniach nad niektórymi gruczołami dokrewnego wydzielania (Nowiny Lek. 1932). — 12) Zur Frage der Anti-Körper gegenüber arteigenen Organen (Zschr. f. d. Immunitätsforschung 1932). — 13) Wspólnie z Białoszabskim: Dalsze badania nad odczynem Kumagai i Aynobashi (Nowiny Lek. 1933). — 14) Toksykologia sądowo-lekarska, t. I. Część nieorganiczna (1933). — 15) O możliwości obiektywnego oceniania odurzenia alkoholowego (Głos Sądownictwa 1934). — 16) Niektóre nowsze poglądy na istotę nowotworów (Ginekologia Polska 1927). — 17) Toksykologia sądowo-lekarska, t. II. Część organiczna (1935). — 18) Experimentelle Untersuchungen über Verhalten des Plexus-choroideus und Liquor cerebro-spinalis bei akuten Vergiftungen (Zeitschrift f. Exp. Medizin 1925). — 19) Wspólnie z A. Clarkiem: Wpływ wstrząsu peptonowego na przepuszczalność naczyń jamy brzusznej (w języku angielskim), (Exp. Pharmacology 1926). — 20) Eine tödliche Verletzung durch eine Wölflin (Ztschr. f. d. Med. 1938). — 21) Der Kohlenoxydnachweis mit Hilfe der infrarot-Photographie (Zachia 1938). — 22) Über Menotoxie (tamże 1939).

¹ Witold Ziembicki, ur. 18 VIII 1874 we Lwowie. Szkoły (gimn. klas.) tamże, uniwersytet (Wydział Lekarski) we Lwowie i w Krakowie, dyplom dra wszech nauk lek. we Lwowie 14 XII 1900. Asystentura uniwersytecka (Klinika Chorób Wewn.) przez lat 7,

IV*

studia zagraniczne (Zurych, Strasburg, Paryż) I rok. Chemikiem Szpitala Powsz. (Państw.) we Lwowie 1907—1910; prymariuszem Oddziału Chorób Wewn. tegoż Szpitala 1910—35; dyrektorem 1918—1919. Wykłady zlecone z historii i filozofii medycyny (1929); habilitowany w tym przedmiocie 1931; kier. Zakładu Historii Medycyny przy Uniw. Lw. 1934; profesorem tyt. 1936. Profesor etatowy Medycznego Instytutu we Lwowie 1940—41; takimiż na Med. Kursach Fachowych 1942—44. Po drugiej wojnie światowej wykładowca i egzaminator w zakresie historii med. na U. J. 1945 i 1945/6. Profesor zwycz. historii i fil. med. Uniwersytetu Wrocławskiego od 15 VIII 1946.

Prace naukowe i rozmaite luźne artykuły ogłoszone drukiem obejmują około 480 pozycji. Można je podzielić jak następuje: I. Prace kliniczne (24) np. Wpływ miesiączkowania na czynność żołądka (Przegl. Lek. 1902); Węgorz jelitowy (*Anguillula intestinalis*) i pierwszy przypadek anguillulosis w Polsce (Gaz. Lek. 1905); rysunki kolorowe przedstawiające tzw. komórki plazmatyczne we krwi (do pracy Gluzińskiego i Reichensteina pt. *Myeloma*, P. Arch. Nauk Biolog. 1907); II. Prace sprawozdawcze (ok. 25) np. Pierwsze 10-lecie Lwowskiej Kliniki Chorób Wewn. (Tyg. Lek. 1909); Pół wieku: Rzut oka na kronikę Lw. Tow. Lekarskiego 1877—1927 (Pol. Gaz. Lek. 1928); Polski Instytut Przeciwrakowy, jego powstanie i organizacja, poświęcenie i otwarcie (tamże 1931); Sprawozdanie z obrad Sekcji Historii Med. i Nauk Przyr. XV Zjazdu Lek. i Przyr. Pol. we Lwowie 1937 (Pam. Zjazdu); III. Historia medycyny (ok. 45) np. Zdrowie i niezdrowie Jana Sobieskiego (Arch. Hist. i Fil. Med. 1930—32); szereg prac z epoki Jana III (publ. w Kwart. Hist. i w Pol. Gaz. Lek.); Baltazar Hacquet (AHFM 1926); Szymona z Łowicza *«Aemilius Macer de herbarum virtutibus»* z r. 1532 (tamże 1929); Założenie klasztoru i szpitala oo. Bonifratrów we Lwowie (Biblioteka Lwowska XXXI/XXXII, 1932); Choroba Jana Ostroroga (Pol. Gaz. Lek. 1933); Barbara Radziwiłłówna w oświetleniu lekarskim (Pam. Zjazdu historyków polskich, Wilno 1935); Śmierć Jeremiego Wiśniowieckiego (Ziemia Czerw. 1936); Aforyzm *«Vita brevis, ars longa»* i jego autor (Pol. Gaz. Lek. 1937). Morszyn (monografia) miejscowość-saliny-zdrowisko (Kosmos *«A»* 1937); Najstarsze nasze źródła mineralne (Med. i Przyr. 1939); IV. Historia polityczna (6) np. Nieznane listy królowej Marii Kazimiery (tekst. franc. Kwart. Hist. 1934, przekład polski Przegl. Powsz. 1935); V. Historia literatury (10) np. Jana Kochanowskiego *«Dryas Zamchana»* podobizna autografu... Wydał i wstępem opatrzył... (Lw. 1929); Konrad Celtis i jego Pieśń o Wiśle (r. 1502), przekład z łac. (I. K. C. dod. 28/1935); VI. Biografia a) różne życiorysy i nekrologi (ok. 25) np. Antoni Pisuliński, podróżnik afryk., Rostafiński, Dybowski, Sztolcman, Fałat, Stan. Zabo-

b) Zagraniczni

Aleksy Abrikosow, prof. patologii Uniw. w Moskwie. — Wybrany 15 czerwca 1934. — Moskwa, Université.

Rudolf Kimla, prof. patologii Uniw. Czeskiego w Pradze. — Wybrany 15 czerwca 1934. — Praha, Université.

Walter Penfield, prof. neurologii Uniw. w Montreal. — Wybrany 17 czerwca 1938. — Montreal (Kanada), Université.

rowski, Eug. Artwiński; b) artykuły w PSB (ca 50); VII. Bibliografia (20) np. Bibliografia prac Kazimierza Wodzickiego z zakresu przyrodznawstwa, łowiectwa i gospodarstwa krajowego (Łowiec 1927); Aleksander Ubysz (Simplicius Gawin) Myśliwy-gawędziarz (tamże 1928); Władysław Spausta (tamże 1928); W tragiczną rocznicę, wspomnienie o działalności literackiej Juliana Ejsmonda (tamże 1931); Katalog wystawy polskiej książki kynologicznej (Lw. 1932); Dział druków na wystawie zabytków z czasów Jana III (Lw. 1933); Bibliografia Morszyna (Kosmos «A» 1937); VIII. Przyroda (30) np. Nasze ptaki drapieżne (Łowiec 1912); IX. Historia łowiectwa (ca 20) np. Jan Sobieski jako myśliwy (Łowiec 1926); Ostatnie łowy Batorego (tamże 1937); Myślistwo a muzyka (Cykl artykułów tamże 1935—7, osobno Lw. 1937); X. Językoznawstwo (ok. 30) np. Jana Ostroroga «Nomenklatura ogarów» (Język Polski 1934); Z ocalałej spuścizny; Nie wydany rękopis Wiktora Kozłowskiego do drugiego wydania Terminologii łowieckiej (Łowiec 1937); Słownictwo łowieckie, cykl artykułów w czasop. łow. (Łowiec i Łowiec Polski); XI. Oceny literackie (ok. 140); XII. Różne (ok. 50).

NEKROLOGIA

Jerzy Pagés, profesor historii nowożytnej w Sorbonie, członek czynny zagraniczny Wydziału Historyczno-filozoficznego od r. 1933, zmarł w Paryżu w czasie wojny.

Karol Diehl, profesor historii bizantyjskiej w Sorbonie, członek czynny zagraniczny Wydziału Historyczno-filozoficznego od r. 1934, zmarł w Paryżu dnia 1 listopada 1944.

Henryk Omont, członek Institut de France, dyrektor oddziału rękopisów Bibliothèque Nationale w Paryżu, członek czynny zagraniczny Wydziału Filologicznego od r. 1921, zmarł w Paryżu w r. 1940.

Józef Mikkola, prof. filozofii słowiańskiej Uniwersytetu w Helsinkach, członek czynny zagraniczny Wydziału Filologicznego od r. 1929, członek korespondent zagraniczny od r. 1921, zmarł 28 września 1946.

Marceli Chlamtacz, dr praw, em. profesor prawa rzymskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza, członek korespondent krajowy Wydziału Historyczno-filozoficznego od r. 1937, zmarł we Lwowie 7 stycznia 1947.

Gustaw Przychocki, delegat Walnego Zgromadzenia PAU, dr filozofii, profesor filologii klasycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Filologicznego od r. 1939, członek korespondent krajowy tego Wydziału od r. 1933, zmarł w Krakowie dnia 4 lutego 1947.

Stefan Dąbrowski, dr medycyny, profesor chemii lekarskiej Uniwersytetu Poznańskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego od r. 1930, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1928, zmarł w Poznaniu dnia 23 marca 1947.

Józef Markowski, dr medycyny, profesor anatomii opisowej Uniwersytetu Jana Kazimierza, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego od r. 1930, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1922, zmarł w Dąbrowie Tarnowskiej dnia 29 maja 1947.

Mieczysław Wolfke, dr filozofii, profesor fizyki doświadczalnej Politechniki Gdańskiej, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1932, zmarł w Zurichu w maju 1947.

Karol Bohdanowicz, inż. górn., profesor geologii stosowanej Akademii Górniczej w Krakowie, prezes Państwowego Instytutu Geologicznego, członek czynny krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1945, członek korespondent tego Wydziału od r. 1932, zmarł w Warszawie dnia 5 czerwca 1947.

Henryk Lubieniecki, dr medycyny, profesor diagnostyki i terapii ogólnej Uniwersytetu Lubelskiego, członek korespondent Wydziału Lekarskiego od r. 1930, zmarł w Lublinie dnia 29 czerwca 1947.

Edward Sucharda, dr nauk technicznych, profesor chemii organicznej Uniwersytetu Wrocławskiego, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1934, zmarł w Wrocławiu dnia 27 lipca 1947.

Ks. Konstanty Michalski, wicedyrektor Wydziału Historyczno-filozoficznego PAU, dr filozofii, profesor filozofii chrześcijańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Historyczno-filozoficznego od r. 1933, członek korespondent krajowy tego Wydziału od r. 1927, zmarł w Krakowie dnia 6 sierpnia 1948.

Henryk Hoyer, dyrektor Wydziału Lekarskiego PAU, dr medycyny, honorowy profesor anatomii porównawczej Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego od r. 1930, członek czynny krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1920, członek korespondent krajowy tego Wydziału od r. 1902, zmarł w Krakowie dnia 17 października 1947.

- Jan Mazurkiewicz**, dr medycyny, profesor psychiatrii Uniwersytetu Warszawskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego od r. 1930, zmarł w Pruszkowie dnia 2 listopada 1947.
- Maksymilian Rutkowski**, wicedyrektor Wydziału Lekarskiego PAU, dr medycyny, em. profesor chirurgii Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego od r. 1932, zmarł w Krakowie dnia 15 listopada 1947.
- Stanisław Łempicki**, dr filozofii, profesor historii oświaty Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Filologicznego od r. 1947, członek korespondent krajowy tego Wydziału od r. 1929, zmarł w Krakowie dnia 2 grudnia 1947.
- Konstanty Zakrzewski**, dr filozofii, profesor fizyki doświadczalnej Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1930, członek korespondent tego Wydziału od r. 1920, zmarł w Krakowie dnia 19 stycznia 1948.
- Józef Škultéty**, em. profesor historii słowackiej Uniwersytetu w Bratysławie, członek korespondent zagraniczny Wydziału Filologicznego od r. 1928, zmarł w Turczańskim Św. Marcinie dnia 19 stycznia 1948.
- Jerzy Kowalski**, dr filozofii, profesor filologii klasycznej Uniwersytetu Wrocławskiego, członek korespondent krajowy Wydziału Filologicznego od r. 1939, zmarł w Wrocławiu 23 stycznia 1948.
- Władysław Nikliborc**, dr filozofii, profesor matematyki Politechniki Warszawskiej, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego od r. 1946, zmarł w Warszawie dnia 4 marca 1948.
-

KOMISJE, KOMITETY I ZAKŁADY NAUKOWE

I. Wydział Filologiczny

1. Komisja Historii Sztuki

Przewodniczący: Feliks Kopera

Zastępca przewodniczącego: Tadeusz Mańkowski

Sekretarz: Adam Bochnak

Współpracownicy:

Zofia Ameisenowa	Roman Grodecki
Włodzimierz Antoniewicz (Warszawa)	Bogdan Guerquin
Karol Badecki	Marian Gumowski (Toruń)
Aleksander Birkenmajer	Zbigniew Hornung (Warszawa)
Zbigniew Bocheński	Roman Ingarden
Anna Bocheńska	Zdzisław Jachimecki
Adam Bochnak	Witold Kieszkowski (War- (szawa)
Kazimierz Buczkowski	Adam Kleczkowski
Kazimierz Bulas (Rzym)	Feliks Kopera
Jan Dąbrowski	Tadeusz Kowalski
Witold Dalbor	Ks. Tadeusz Kruszyński
Ks. Szczęsny Dettloff (Po- znań)	Eugeniusz Kucharski (Toruń)
Tadeusz Dobrowolski	Stanisław Lorentz (Warszawa)
Jerzy Dobrzycki	Tadeusz Mańkowski
Józef Dutkiewicz	Kazimierz Michałowski (War- szawa)
Karol Estreicher	Sylwiusz Mikucki
Marian Friedberg	Wojśław Molé
Maria Gąsiorowska	Marian Morełowski (Lublin)
Stanisław Gąsiorowski	Kazimierz Nitsch
Mieczysław Gębarowicz (Lwów)	Ludwik Piotrowicz
Bp Michał Godlewski	Ksawery Piwocki (Warszawa)
Tadeusz Grabowski (Kórnik)	Władysław Podlacha (Wroc- ław)
	Krystyna Popielowa (Paryż)

Tadeusz Przykowski (Je- drzejów)	Stanisław Świerz-Zaleski (Ot- tawa)
Mieczysława Ruxerówna (Po- znań)	Stefan Świszczowski
Stanisława Sawicka (War- szawa)	Wład. Tatarkiewicz (War- szawa)
Władysław Semkowicz	Michał Walicki (Warszawa)
Tadeusz Sinko	Stanisław Witkowski (War- szawa)
Juliusz Starzyński (Warszawa)	Jan Zachwatowicz (War- szawa)
Jerzy Szablowski	Jerzy Żarnecki (Londyn)
Adolf Szyszko-Bohusz	

2. Komisja Językowa

Przewodniczący: Kazimierz Nitsch

Zastępca przewodniczącego: Tadeusz Lehr-Spławiński

Sekretarz: Jan Safarewicz

Współpracownicy:

Lubomir Andrejczin (Sofia)	Stanisław Kozierowski (Win- nagóra)
Stanisław Bąk (Wrocław)	Eugeniusz Kucharski (Toruń)
Maria Dłuska (Lublin)	Władysław Kuraszkievicz (Lublin)
Witold Doroszewski (War- szawa)	Jerzy Kuryłowicz (Wrocław)
Henryk Grappin (Paryż)	Tadeusz Lehr-Spławiński
Janina Heydzianka-Pilatowa (Kair)	Iwan Lekow (Sofia)
Stefan Hrabec (Toruń)	Tadeusz Milewski
Jan Janów	Kirył Mirczew (Sofia)
Piotr Jaworek	Kazimierz Moszyński
Stanisław Jodłowski	Grzegorz Nandriś (Lon- dyn)
Adam Kłeczkowski	Eino Nieminen (Helsinki)
Zenon Klemensiewicz	Kazimierz Nitsch
Erwin Koschmieder (Mona- chium)	Antonina Obrębska-Jabłońska (Warszawa)
Tadeusz Kowalski	

Leszek Ossowski (Wrocław)	Zdzisław Stieber (Łódź)
Jan Otrębski (Poznań)	Roman Stopa
Holger Pedersen (Kopenhaga)	Halina Świdarska-Koneczna (Warszawa)
Emil Petrovici (Cluj)	Witold Taszycki
Stanisław Rospond (Wrocław)	Halina Turska (Toruń)
Mikołaj Rudnicki (Poznań)	Henryk Ułaszyn (Łódź)
Zygmunt Rysiewicz	Stanisław Urbańczyk (Po- znań)
Jan Safarewicz	Stanisław Wędkiewicz
Halina Safarewiczowa	Stanisław Westfal (Lund)
Franciszek Sławski	Helena Willman-Grabowska
Stanisław Słoński (Warszawa)	Stanisław Witkowski (War- szawa)
Eugeniusz Słuszkiewicz (To- ruń)	Juliusz Zborowski (Zakopane)
Roman Smal-Stocki	Jan Ziłyński (Praga)
Ignacy Stein (Poznań)	
Feliks Steuer (Katowice)	

3. Komisja Historii Literatury Polskiej

Przewodniczący: vacat

Zastępca przewodniczącego: Stanisław Pigoń

Sekretarz: Franciszek Bielak

Współpracownicy:

Stanisław Adamczewski (Łódź)	Paweł Cazin (Paryż)
Karol Badecki	Zofia Ciechanowska
Adam Bar	Isak Collijn (Sztokholm)
Irena Turowska-Barowa	Henryk Damiani (Rzym)
Henryk Barycz	Jin Dihm (Wadowice)
Marina Bersano-Begey (Tu- ryn)	Maria Dunajówna (Toruń)
Franciszek Bielak	Jan Dürer
Aleksander Birkenmajer	Władysław Florian
Wacław Borowy (Warszawa)	Władysław Folkierski (Lon- dyn)
Mieczysław Brahmer (War- szawa)	Stanisław Furmanik (War- szawa)
Jan Bystrzycki (Myślenice)	Artur Górski

- Konrad Górski (Toruń)
Tadeusz Grabowski (Kór-
nik)
Tad. Stanisław Grabowski
Piotr Grzegorzczak
Wiktor Hahn (Warszawa)
Stefan Harassek (Lublin)
Jerzy Horak (Moskwa)
Jan Hulewicz
Roman Ingarden
Michał Janik (Ulanów)
Jan Janów
Stefan Kawyn (Lublin)
Adam Kłeczkowski
Juliusz Kleiner (Lublin)
Stanisław Kolbuszewski (Po-
znań)
Bohdan Korzeniowski (Łódź)
Stanisław Kościalkowski
(Jerozolima)
Stanisław Kossowski (Lublin)
Stanisław Kot (Rzym)
Manfred Kridl (Nowy Jork)
Julian Krzyżanowski (War-
szawa)
Wacław Kubacki (Poznań)
Eugeniusz Kucharski (Toruń)
Stanisław Lam (Paryż)
Jakub Langlade (Paryż)
Wacław Lednicki (Cambridge
U. S. A.)
Tadeusz Lehr-Splawiński
Zygmunt Leśnodorski
Stanisław Lempicki
Tadeusz Makowiecki (Toruń)
Ks. Kazimierz Miaskowski
(Wierzchosławice)
- Jan Michalski (Warszawa)
Antoni Mikulski
Tadeusz Mikulski (Wrocław)
Henryk Mościcki
Bronisław Nadolski (Rzeszów)
Kazimierz Nitsch
St. Pietraszkiewiczówna
(Wilno)
Stanisław Pigoń
Mieczysław Piszczkowski
Leon Płoszewski
Roman Pollak (Poznań)
Franc. Pułaski (Paryż)
Jerzy Rapall Noyes (Berke-
ley)
Paweł Rybicki (Katowice)
Aleksander Semkowicz
Tadeusz Sinko
Ryszard Skulski
Stefania Skwarczyńska
(Łódź)
Józef Spytkowski
Adolf Stender-Petersen
(Aarhus)
Bogdan Suchodolski (War-
szawa)
Zofia Szmydtowa (Warsza-
wa)
Zygmunt Szweykowski (Po-
znań)
Marian Szykowski (Praga)
Władysław Szyszkowski
Władysław Terlecki
Tadeusz Turkowski
Zygmunt Wasilewski
Stanisław Wasylewski
Wiktor Weintraub (Londyn)

Stefan Wierczyński (Warszawa)
Kazimierz Wyka

Stanisław Zabierowski (Gorlice)
Zygmunt L. Zaleski (Paryż)

4. Komisja Filologiczna

Przewodniczący: Tadeusz Sinko

Zastępca przewodniczącego: Seweryn Hammer, Witold Klinger

Sekretarz: Stanisław Skimina

Współpracownicy:

Jan Balabuszyński
Mieczysław Brożek
Edmund Bulanda
Bogusław Butrymowicz
Bronisław Daniec
Józef Dziech (Poznań)
Marian Golias (Łódź)
Wiktor Hahn (Warszawa)
Seweryn Hammer
Witold Klinger (Poznań)
Jan Kopacz (Lwów)
Stanisław Kot (Rzym)
Adam Krokiewicz (Warszawa)
Jerzy Królikowski (Wrocław)
K. Kumaniecki (Warszawa)
Władysław Madyda
Jerzy Manteuffel (Warszawa)
Franciszek Nagórzański (Lwów)

Rudolf Niemiec
Ludwik Piotrowicz
Marian Plezia
Jan Safarewicz
Jan Sajdak (Poznań)
Jerzy Schnayder
Stanisław Seliga (Warszawa)
Tadeusz Sinko
Stanisław Skimina
Stefan Srebrny (Toruń)
Karol Stach
Stanisław Stroński (Warszawa)
Władysław Strzelecki (Wrocław)
Aleksander Turyn (Urbana)
Stanisław Wędkiewicz
Stanisław Witkowski (Warszawa)

5. Komisja Orientalistyczna

Przewodniczący i dyrektor wydawnictw: Tadeusz Kowalski

Sekretarz: Helena z Grabowskich Willmanowa

Współpracownicy:

Ahmet Caferoğlu (Stambuł)
Denzel Carr (Honolulu)

Jan Czekanowski (Lublin)
Maryla Falk (Bombaj)

Ignacy Gelb (Chicago)
Joachim Hirschberg (Jerzo-
lima)
Witold Jabłoński (Nankin)
Ks. Józef Jelito (Katowice)
Ks. Aleksy Kławek
Tadeusz Kowalski
Jerzy Kuryłowicz (Wrocław)
Tadeusz Lehr-Splawiński
Wincenty Lesny (Praga)
Marian Lewicki
Tadeusz Lewicki
Tadeusz Mańkowski
Bazyli Nikitin (Paryż)
Kazimierz Nitsch
Ks. Paweł Nowicki (Biały-
stok)

Ludwik Plotrowicz
Rudolf Ranozek (Warszawa)
Konstanty Régamey (Lo-
zanna)
Jan Rypka (Praga)
Eugeniusz Słuszkiewicz
(Toruń)
Stefan Stasiak (Łódź)
Roman Stopa
Seraja Szapszał (Wilno)
Ks. Jan Szeruda (Warszawa)
Jakub Szynekiewicz (miejsce
pobytu nieznane)
Helena z Grabowskich Will-
manowa
Ananiasz Zajączkowski (War-
szawa)

6. Komisja Filologii Zachodnio-europejskiej

Przewodniczący: Stanisław Wędkiewicz

Zastępcy przewodniczącego: Adam Kłeczkowski,
Mieczysław Brahmer

Sekretarze: Zofia Ciechanowska, Franciszek Pusłowski

Współpracownicy:

Jan Berger (Poznań)
Emil Biedrzycki (Miechów)
Karol Bobrzyński
Stefania Ciesielska-Borkowska
Wacław Borowy (Warszawa)
Mieczysław Brahmer (War-
szawa)
Alfons Bronarski (Berno
Szwajcarskie)
Zofia Ciechanowska
Zygmunt Czerny (Toruń)

Zofia Dziegiecka
Henryk Elzenberg (Toruń)
Władysław Floryan (Wroc-
ław)
Władysław Folkierski
Helena Frejlich
Tadeusz Grabowski (Kórnik)
Tadeusz Grzebieniowski
(Łódź)
Stanisław Helsztyński (War-
szawa)

Roman Ingarden
Juliusz Ippoldt
Zdzisław Jachimecki
Jan Jakóbiec
Bolesław Kielski (Łódź)
Adam Kleczkowski
Józefa Kowalska
Juliusz Krzyżanowski (Wrocław)
Stefan Kubica (Olsztyn)
Wacław Lednicki (Berkeley)
Stanisław Łukasik
Maria Malkiewicz-Strzałkowa
Bernard Massey (Poznań)
Zdana Matuszewiczowa (Warszawa)
Antoni Mikulski
Kalikst Morawski (Lublin)

Antoni Nikiel (Wieliczka)
Kazimierz Nitsch
Ignacy Petelenz
Jan Piątek (Warszawa)
Zofia Korwin-Piotrowska
(Paryż)
Jan Piprek (Wrocław)
Ksawery Pusłowski
Stanisław Stroński
Alina Świdorska
Władysław Tarnawski
Helena Grabowska-Willmanowa)
Karol Zagajewski (Gliwice)
Zygmunt Zaleski (Paryż)
Maciej Żurowski (Warszawa)
Zdzisław Żygulski (Łódź)

7. Słownik Staropolski

Redaktor: Kazimierz Nitsch

Urzędnicy: Wanda Namysłowska, Ewa Ostrowska,
Halina Safarewiczowa.

8. Komitet do Wydania Pism św. Grzegorza z Nazjanzu

Przewodniczący: Seweryn Hammer

Zastępca przewodniczącego: Jerzy Manteuffel

Sekretarz: Stanisław Skimina

Członkowie: Kazimierz Kumaniecki (Warszawa), Jan Sajdak (Poznań), Aleksander Turyn (Urbana).

9. Komitet do Wydania Corpus Antiquissimorum Poetarum Poloniae Latinorum

Seweryn Hammer, Tadeusz Sinko.

(Komitety wspólne z Wydziałem Historyczno-filozoficznym)

10. Komitet Słownika Łaciny Średniowiecznej w Polsce

Przewodniczący: Ludwik Piotrowicz

Sekretarz: Aleksander Birkenmajer

Członkowie: Aleksander Birkenmajer, Roman Grodecki
Władysław Semkowicz, Adam Vetulani.

11. Komitet Biblioteki Pisarzy Polskich

Członkowie: z Wydziału Filologicznego: Wacław Borowy
(Warszawa), Jan Janów, Stanisław Pigoń; z Wydziału Historyczno-filozoficznego Władysław Konopczyński, drugi delegat *vacat*.

II. Wydział Historyczno-filozoficzny

1. Komisja Historyczna

Przewodniczący: Władysław Konopczyński

Dyrektor wydawnictw: Edward Kuntze

Sekretarz: Władysław Pocięcha

Współpracownicy:

Stanisław Arnold (Warszawa)	Władysław Czapliński (Wrocław)
Aleksy Bachulski (Warszawa)	Ks. Piotr David (Paryż)
Karol Badecki	Jan Dąbrowski
Henryk Barycz	Adrian Divéky (Budapeszt)
Leon Białkowski (Lublin)	Kazimierz Dobrowolski
Aleksander Birkenmajer	Józef Dutkiewicz (Łódź)
Stanisław Bodniak (Kórnik)	Marian Friedberg
Władysław Bogatyński	Józef Garbacik
Karol Buczek	Natalia Gąsiorowska-Grabowska (Lublin)
Franciszek Bujak	Ks. Tadeusz Glemma
Włodzimierz Budka	Bp Michał Godlewski
Zofia Kozłowska-Budkowa	Olgierd Górka (Warszawa)
Czesław Chowaniec (Paryż)	Roman Grodecki
Ks. Paweł Czaplewski (Pelplin)	

Marian Gumowski (Toruń)
Oskar Halecki (Nowy Jork)
Kazimierz Hartleb (Toruń)
Wojciech Hejność (Toruń)
Jan Hulewicz
Stefan Inglot
Marian Jedlicki
Kazimierz Kaczmarczyk (Poznań)
Zdzisław Kaczmarczyk (Poznań)
Witold Kamieniecki (Warszawa)
Jadwiga Karwasińska (Warszawa)
Stanisław Kętrzyński (Warszawa)
Stefan Kleniewicz (Warszawa)
Emil Kipa (Warszawa)
Antoni Knot (Wrocław)
Leon Koczy (Jerozolima)
Ludwik Kolankowski (Toruń)
Feliks Koneczny
Władysław Konopczyński
Stan. Kościalkowski (Jerozolima)
Stanisław Kot (Rzym)
Eugeniusz Kucharski (Toruń)
Marian Kukiel (Londyn)
Edward Kuntze
Stefan Kuczyński (Wrocław)
Tadeusz Kupczyński (Łódź)
Ks. Jan Kwolek (Przemyśl)
Otto Laskowski (Londyn)
Zygmunt Lasocki
Kazimierz Lepszy
Adam Lewak (Warszawa)

Roman Lutman (Katowice)
Marian Łodyński (Warszawa)
Henryk Łowmiański (Poznań)
Karol Maleczyński (Wrocław)
Tadeusz Manteuffel (Warszawa)
Józef Michałowski (Rzym)
Ryszard Mienicki (Toruń)
Sylwiusz Mikucki
Emil Teofil Modelski (Wrocław)
Henryk Mościcki
Czesław Nanke
Jan Natanson-Leski
Henryk Paszkiewicz (Warszawa)
Bron. Pawłowski (Toruń)
Krystyna Pieradzka
Ludwik Piotrowicz
Kazimierz Piwarski
Władysław Pociecha
Franciszek Pułaski (Paryż)
Józef Raciborski (Łódź)
Jan Rutkowski (Poznań)
Jakub Sawicki (Warszawa)
Władysław Semkowicz
Tadeusz Silnicki (Poznań)
Adam Skalkowski (Poznań)
Mieczysław Skibiński
Anna Strzelecka
Stanisław Szczotka
Władysław Tomkiewicz (Warszawa)
Kazimierz Tymieniecki (Poznań)
Marian Tyrowicz

Adam Vetulani	Zygmunt Wojciechowski (Poznań)
Tadeusz Wałek-Czarnecki (Aleksandria)	Andrzej Wojtkowski (Lublin)
Helena Wereszycka	Adam Wolff (Warszawa)
Henryk Wereszycki (Wrocław)	Janusz Woliński (Warszawa)
Józef Widajewicz	O. Jacek Woroniecki
Helena Więckowska (Warszawa)	Stanisław Zajączkowski (Łódź)
	Witold Ziembicki (Wrocław)

Komitet Ekspedycji Rzymskiej

Przewodniczący: Przewodniczący Komisji Historycznej.

Członkowie: Sekretarz Generalny PAU, dyrektor Wydziału Historyczno-filozoficznego, przewodniczący, sekretarz i dyrektor Wydawnictw Komisji Historycznej Jan Dąbrowski.

2. Komisja Prawnicza

Przewodniczący: Fryderyk Zoll

Zastępca przewodniczącego: Władysław Wolter

Sekretarz: Adam Vetulani

Sekcja Historii Prawa

Przewodniczący i dyrektor wydawnictw: Adam Vetulani

Sekretarz: Michał Patkaniowski

Współpracownicy:

Józef Bossowski (Poznań)	Zygmunt Lisowski (Poznań)
Ludwik Ehrlich	Julian Makowski (Warszawa)
Konstanty Grzybowski	Sylwiusz Mikucki
Wojciech Hejnosz (Toruń)	Feliks Młynarski
Iwo Jaworski (Wrocław)	Alfred Ohanowicz (Poznań)
Marian Zygmunt Jedlicki	Wacław Osuchowski
Ks. Piotr Kałwa (Lublin)	Michał Patkaniowski
Włodzimierz Kozubski (Warszawa)	Kazimierz Przybyłowski
Adam Krzyżanowski	Jan Rutkowski (Poznań)
Jerzy Lande	Jakub Sawicki (Warszawa)
	Witold Sawicki (Warszawa)

Tadeusz Silnicki (Poznań)
Adam Vetulani
Zygmunt Wojciechowski (Poznań)

Władysław Wolter
Ks. Michał Wyszyński (Toruń)
Fryderyk Zoll

Sekcja Prawa Współczesnego

Przewodniczący i dyrektor wydawnictw: Władysław Wolter
Sekretarz: Jan Gwiazdomorski

Współpracownicy:

Tadeusz Bigo (Wrocław)
Józef Bossowski (Poznań)
Adam Chelmoński (Warszawa)
Tadeusz Dziurzyński
Ludwik Ehrlich
Konstanty Grzybowski
Jan Gwiazdomorski
Bronisław Helczyński (Londyn)
Stanisław Hubert (Wrocław)
Wacław Komarnicki (Londyn)
Włodzimierz Kozubski (Warszawa)
Adam Krzyżanowski
Witold Krzyżanowski
Jerzy Lande
Jerzy St. Langrod
Zygmunt Lisowski (Poznań)
Juliusz Makarewicz (Lwów)
Julian Makowski (Warszawa)
Jerzy Michalski
Alfred Ohanowicz (Poznań)
Wacław Osuchowski

Antoni Peretiatkowicz (Poznań)
Kazimierz Przybyłowski
Emil St. Rappaport (Łódź)
Józef Skąpski
Wacław Skrzywan
Stanisław Śliwiński (Warszawa)
Kamil Stefko (Wrocław)
Józef Sułkowski (Poznań)
Witold Trąmpczyński (Łódź)
Adam Vetulani
Szczęsny Wachholz
Marian Waligórski
Jan Wasilkowski (Bruksela)
Bohdan Winiarski (Londyn)
Władysław Wolter
Władysław Wróblewski (Łódź)
Ks. Michał Wyszyński (Toruń)
Marian Zimmermann (Poznań)
Fryderyk Zoll

V*

3. Komisja Historii Filozofii Polskiej

Przewodniczący: Władysław Tatarkiewicz

Zastępca przewodniczącego: Aleksander Birkenmajer

Sekretarz: Roman Ingarden

Współpracownicy:

Adam Bar	Ks. Tadeusz Kowalski (Poznań)
Henryk Barycz	Eugeniusz Kucharski (Poznań)
Al. Birkenmajer	Maria Lutmann-Kokoszyńska (Wrocław)
Jan St. Bystroń (Warszawa)	Wincenty Lutosławski
O. Jan Bocheński (Fryburg Szw.)	Ks. Józef Pastuszka (Lublin)
Ludwik Chmaj	Antoni Peretiatkiewicz (Poznań)
Bolesław Gawecki (Wrocław)	Stanisław Pigoń
Wojciech Gielecki	Bp Jan Stepa (Tarnów)
Artur Górski	Stefan Szuman
Tadeusz Grabowski (Kórnik)	Marian Szykowski (Praga)
Daniela Gromska	Władysław Tatarkiewicz (Warszawa)
Stefan Harassek (Lublin)	Wiktor Wąsik (Łódź)
Władysław Heinrich	Władysław Witwicki (Warszawa)
Marian Heitzmann (Londyn)	O. Jacek Woroniecki
Roman Ingarden	Adam Wrzosek (Poznań)
Zbigniew Jordan (U. S. A.)	Zygmunt Zawirski
Ludwik Kasiński (Warszawa)	Adam Żółtowski (Londyn)
Bogdan Kieszkowski (Wrocław)	
Stanisław Kot (Rzym)	
Tadeusz Kotarbiński (Łódź)	

4. Komisja Historii Wojskowości w Polsce

Przewodniczący: Jan Dąbrowski

Sekretarz: *vacat*

Współpracownicy:

Franciszek Bujak	Jan Dąbrowski
Czesław Chowaniec (Paryż)	Roman Grodecki

Antoni Hniłko	Karol Piotrowicz
Władysław Konopczyński	Tadeusz Różycki (Warszawa)
Marian Kukiel (Londyn)	Jan Rutkowski (Poznań)
Otto Laskowski (Londyn)	Adam Sawczyński (Toruń)
Marian Łodyński (Warszawa)	Władysław Semkowicz
Bronisław Pawłowski (Toruń)	Adam Skalkowski (Poznań)

5. Komisja Atlasu Historycznego Polski

Przewodniczący: Władysław Semkowicz

Zastępca przewodniczącego: *vacat*

Sekretarz: Stanisław Arnold

Współpracownicy:

Stanisław Arnold (Warszawa)	Bolesław Olszewicz (Wrocław)
Franciszek Bujak	Jan Rutkowski (Poznań)
Jan Dąbrowski	Władysław Semkowicz
Roman Grodecki	Kazimierz Tymieniecki (Poznań)
Oskar Halecki (Nowy Jork)	Zygmunt Wojciechowski (Poznań)
Sylwiusz Mikucki	Bohdan Zaborski (Londyn)
Jan Natanson-Leski	

6. Komisja Socjologiczna

Przewodniczący: Franciszek Bujak

Zastępca przewodniczącego: Adam Krzyżanowski

Sekretarz: Kazimierz Dobrowolski

Współpracownicy:

Adam Bochnak	Bp Michał Godlewski
Franciszek Bujak	Tadeusz Grabowski (Kórnik)
Jan Stanisław Bystron (Warszawa)	Konstanty Grzybowski
Józef Chałasiński (Łódź)	Seweryn Hammer
Jan Czekanowski (Lublin)	Władysław Heinrich
Kazimierz Dobrowolski	Roman Ingarden
Jerzy Fierich	Stefan Inglot
	Zdzisław Jachimecki

Michał Kamiński	Feliks Młynarski
Franciszek Kącki (Wrocław)	Kazimierz Moszyński
Stanisław Kętrzyński	Jan Mydlarski (Lublin)
Adam Kłeczkowski	Zygmunt Mysłakowski
Tadeusz Kłapkowski	Kazimierz Nitsch
Władysław Konopczyński	Stanisław Orsini-Rosenberg
Feliks Kopera	Stanisław Ossowski (Łódź)
Tadeusz Kowalski	Ludwik Piotrowicz
Adam Krzyżanowski	Eugeniusz Romer
Julian Krzyżanowski (Warszawa)	Paweł Rybicki
Witold Krzyżanowski	Stefan Schmidt
Jerzy Lande	Władysław Semkowicz
Tadeusz Lehr-Splawiński	Eugenia Stołyhkowa
Wincenty Lutosławski	Tadeusz Szczurkiewicz (Poznań)
Tadeusz Mańkowski	Stefan Szuman
Ks. Franciszek Mirek (Nowa Góra)	Władysław Tatarkiewicz
	Stanisław Wędkiewicz

**7. Komitet dla Wydawnictwa Źródeł do Dziejów Życia Umysłowego
Polski w Dobie Humanizmu (stosunki z zagranicą)**

Członkowie: z Wydziału Filologicznego: Stanisław Kot (Rzym), dwaj inni delegaci *vacant*; z Wydziału Historyczno-filozoficznego: dwaj delegaci *vacant*.

8. Komitet Kwartalnika Filozoficznego

Redaktor: Roman Ingarden.

Członkowie: Kazimierz Ajdukiewicz (Poznań), Władysław Heinrich, Adam Krokiewicz, Władysław Tatarkiewicz.

III. Wydział Matematyczno-przyrodniczy

1. Komitet Redakcyjny Wydawnictwa Starunia

Członkowie: Jan Stach, Władysław Szafer, *Redaktor:* Jan Stach.

2. Muzeum Przyrodnicze

Dyrektor: Jan Stach.

Kustosz działu zoolog.: Józef Fudakowski.

Kustosz działu botan.: Irena Kucowa.

Kustosz działu geolog.: Wilhelm Krach.

Rada Muzeum Przyrodniczego

Przewodniczący: *vacat.*

Członkowie: Jan Stach, Władysław Szafer, Julian Tokarski.

Wspólnie z Wydziałem Lekarskim

3. Komisja Historii Medycyny i Nauk Matematyczno-przyrodniczych

Przewodniczący: Adam Wrzosek

Sekretarz: Henryk Barycz

Współpracownicy:

Henryk Barycz	Antoni Knot (Wrocław)
Tadeusz Bilikiewicz (Gdańsk)	January Kołodziejczyk (Warszawa)
Al. Birkenmajer	Zdzisław Krygowski (Poznań)
Franciszek Bujak	Jan Lachs
Izak Collijn (Sztokholm)	Stanisław Łempicki
Michał Ćwirko-Godycki (Poznań)	Maria Mastyńska (Poznań)
Tadeusz Estreicher	Kazimierz Maślankiewicz
Antoni Galecki (Poznań)	Adam Maurizio (Warszawa)
Jan Glatzel	Bolesław Olszewicz (Wrocław)
Marian Grotowski (Warszawa)	Emilian Ostachowski
Bolesław Hryniewiecki (Warszawa)	Eugeniusz Romer
Antoni Władysław Jakubski (Poznań)	Witold Sławiński (Lublin)
Aleksander Januskiewicz (Kalisz)	Władysław Szumowski
	Franciszek Walter
	Adam Wrzosek (Poznań)
	Ludwik Zembrzusi (Lublin)
	Witold Ziembicki (Wrocław)

4. Komisja Nauk Farmaceutycznych

Przewodniczący: Marek Gatty-Kostyál

Zastępca: Janusz Supniewski

Sekretarz: Irena Turowska

Współpracownicy:

Osman Achmatowicz (Łódź)	Marian Koczwara
Franciszek Adamanis (Poznań)	Józef K. Kostrzewski
Bogusław Bobrański (Wrocław)	Jan Miodoński
Maria Chmielińska (Anin)	Jan Muszyński (Łódź)
Jan Dobrowolski (Poznań)	Jan Olbrycht
Stanisław Dominkiewicz (Warszawa)	Bolesław Olszewski (Warszawa)
Tadeusz Estreicher	Stefan Otołski
Marek Gatty-Kostyál	Sergiusz Siengalewicz (Poznań)
Zofia Jerzmanowska (Łódź)	Wacław Strażewicz (Poznań)
Kazimierz Kalinowski (Lublin)	Janusz Supniewski
Bogdan Kamiński	Władysław Szafer
	Irena Turowska
	Jadwiga Wołoszyńska

IV. Wydział Lekarski

1. Komisja Antropologiczna

Przewodniczący: Adam Wrzosek

Zastępcy przewodniczącego: Jan Mydlarski,
Kazimierz Stołyhwo

Sekretarz: Eugenia Stołyhwo

Współpracownicy:

Ludwik Jaxa-Bykowski (Poznań)	Michał Ćwirko-Godycki (Poznań)
Jan Czekanowski (Lublin)	Henryk Gordziałkowski (Poznań)
Jefim Czepurkowski (Tiensin)	Zygmunt Grodziński
Adrian Demianowski (Poznań)	

Ludwik Hirszfeld (Wrocław)	Ludomir Sedlaczek-Komorowski (Gdańsk)
Bronisław Jasicki	Stanisław Skowron
Aleksander Maciesza (Płock)	Stanisław Smreczyński
Ireneusz Michalski (Łódź)	Karol Stojanowski (Wrocław)
Halina Millicerowa (Lublin)	Kazimierz Stołyhwo
Jan Mydlarski (Lublin)	Eugenia Stołyhkowa
Jan Olbrycht	Bożydar Szabuniewicz
Roman Prawocheński (Puławy)	Franciszek Walter
Marta Puzynina (Warszawa)	Franciszek Wokroj (Poznań)
Michał Reicher (Gdańsk)	Olga Willerowa
Ks. Bolesław Rosiński (Lwów)	Adam Wrzosek (Poznań)

V. Komisje wspólne

1. Komisja Prehistoryczna

Przewodniczący i dyrektor wydawnictw: J. Kostrzewski

Zastępca przewodniczącego: Ludwik Piotrowicz

Sekretarz: *vacat*

Współpracownicy:

Włodzimierz Antoniewicz (Warszawa)	Marcjan Śmiszko (Lwów)
Helena Cehak-Hońbrowiczowa (Toruń)	Tadeusz Sulimirski (Londyn)
M. Ćwirko-Godycki (Poznań)	Gabriel Leńczyk
Michał Drewko (Warszawa)	Ks. Władysław Łęga (Gruzdziądź)
Witold Hensel (Poznań)	Jan Mydlarski (Lublin)
Roman Jakimowicz (Toruń)	Stefan Nosek
Rudolf Jamka (Wrocław)	Ludwik Piotrowicz
Konrad Jażdżewski (Łódź)	Zofia Podkowińska (Warszawa)
Albin Jura	Zdzisław Rajewski (Poznań)
Aleksandra Karpińska (Poznań)	Tadeusz Reyman
Bogdan Kostrzewski (Poznań)	Ludwik Sawicki (Warszawa)
Józef Kostrzewski (Poznań)	Ludomir Sedlaczek-Komorowski (Gdańsk)
Stefan Krukowski	Adam Wrzosek (Poznań)
	Zygmunt Zakrzewski (Poznań)

2. Komisja Etnograficzna

Przewodniczący: Kazimierz Moszyński

Zastępca przewodniczącego: Kazimierz Dobrowolski

Sekretarz: Tadeusz Seweryn

Współpracownicy:

Włodzimierz Antoniewicz (Warszawa)	Kazimierz Kączmarczyk (Poznań)
Michał Arnaudow (Sofia)	Jadwiga Klimaszewska
Franciszek Bujak	Witold Klinger (Poznań)
Jan St. Bystroń (Warszawa)	Filaret Kolesa (Lwów)
Adam Chętnik (Warszawa)	Tadeusz Kowalski
Adolf Chybiński (Poznań)	Eugeniusz Kucharski (Toruń)
Jan Czekanowski (Poznań)	Anna Kutrzebianka
Agnieszka Dobrowolska	Kazimierz Moszyński
Kazimierz Dobrowolski	Kazimierz Nitsch
Tadeusz Dobrowolski	Roman Reinfuss
Eugeniusz Frankowski (Poznań)	Edmund Schneeweis (Praga)
Stanisław Gąsiorowski	Władysław Semkowicz
Mieczysław Gładysz	Tadeusz Seweryn
Roman Grodecki	Bożena Stelmachowska (Toruń)
Milowan Gavazzi (Zagrzeb)	Tadeusz Sulimirski (Londyn)
Jerzy Horák (Praga)	Stefan Szuman
Stefan Inglot	Leopold Węgrzynowicz
Zdzisław Jachimecki	Helena Windakiewiczowa
Cezaria Jędrzejewiczowa (Londyn)	Adam Wrzosek (Poznań)
	Kazimiera Zawistowicz (Łódź)
	Juliusz Zborowski (Zakopane)

3. Komisja dla Dziejów Oświaty i Szkolnictwa w Polsce

Przewodniczący: Stanisław Kot

Sekretarz: Henryk Barycz

Współpracownicy:

Henryk Barycz	Aleksander Birkenmajer
Tadeusz Bilikiewicz (Gdańsk)	Wanda Bobkowska

Jan St. Bystróż (Warszawa)	Stanisław Kot (Rzym)
Adolf Chybiński (Poznań)	Jan Kucharzewski (Londyn)
Ks. Paweł Czaplewski (By- szewo)	Jan Lachs
Przemysław Dąbkowski	Maciej Loret (Rzym)
(Lwów)	Stanisław Łempicki
Jan Dąbrowski	Ks. Edmund Majkowski (Po- znań)
Kazimierz Dobrowolski	Ks. Konstanty Michalski
Tadeusz Estreicher	Stanisław Michalski
Tadeusz Grabowski (Kórnik)	Jan Muszkowski (Warszawa)
Roman Grodecki	Stanisław Pigoń
Oskar Halecki (Nowy Jork)	Hanna Pohoska (Warszawa)
Kazimierz Hartleb (Toruń)	Helena Radlińska (Łódź)
Jan Hulewicz	Ludwik Regorowicz (Kato- wice)
Michał Janik (Ulanów)	Władysław Szumowski
Kaz. Kaczmarczyk (Poznań)	Tadeusz Turkowski
Adam Kleczkowski	Stanisław Tync (Wrocław)
Juliusz Kleiner	Stefan Wierczyński (War- szawa)
Antoni Knot (Wrocław)	Andrzej Wojtkowski (Lublin)
Kazimierz Konarski (War- szawa)	Adam Wrzosek (Poznań)
Stanisław Kościółkowski	
(Jerozolima)	

4. Komitet Encyklopedii Polskiej

Prezes PAU, Sekretarz Generalny, sekretarze Wydziałów Filologicznego i Historyczno-filozoficznego. Redaktor główny: Jan Rutkowski. Redaktorzy działów: Józef Kostrzewski (prehistoria), Marian Kukiel (historia wojskowości), Kazimierz Mozyński (obyczaj).

5. Polski Słownik Biograficzny

A) Komisja Wydawnicza

Przewodniczący: Sekretarz Generalny PAU.

Członkowie: Sekretarz Wydziału Filologicznego PAU.

„ „ Historyczno-filozof. PAU.

Członkowie: Sekretarz Wydziału Matem.-przyrodn. PAU.

„ „ Lekarskiego PAU.

Sekretarz: Dyrektor Kancelarii PAU.

B) Redaktor główny: Władysław Konopczyński

C) Komitet Redakcyjny

Przewodniczący: Redaktor główny.

Członkowie: Al. Birkenmajer, W. Borowy (Warszawa), Władysław Czapliński (Wrocław), Jan Dąbrowski, Tadeusz Estreicher, ks. Tadeusz Glemma, T. Grabowski (Kórnik), Roman Grodecki, Bolesław Hryniewiecki (Warszawa), Adam Lewak (Warszawa), Tadeusz Mańkowski, Henryk Mościcki, Bronisław Pawłowski (Toruń), Stanisław Pigoń, Jan Safarewicz, Adam Skałkowski (Poznań), Andrzej Wojtkowski (Lublin), Adam Wrzosek (Poznań).

D) Rada Słownika

Przewodniczący: Prezes PAU.

Sekretarz: Redaktor główny.

Członkowie: 1) członkowie Komisji Wydawniczej, 2) członkowie Komitetu Redakcyjnego, 3) trzej delegaci Polskiego Towarzystwa Historycznego; 4) reprezentanci towarzystw i instytucji naukowych: a) Wydziału Archiwów Państwowych Min. Oświaty, b) Wydziału Bibliotek Państwowych Min. Oświaty, c) Towarzystwa Naukowego w Warszawie, d) Towarzystwa Naukowego w Toruniu, e) Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, f) Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku; 5) członkowie powołani przez Zarząd PAU.

E) Biuro Słownika

Tel. nr 503-25

Sekretarz: Kazimierz Lepszy.

Urzędnicy: Janina Skowrońska, Anna Strzelecka, Helena Wereszyska.

6. Komitet Wydawnictw Śląskich

Przewodniczący: vacat.

Sekretarz: Władysław Semkowicz.

Zastępca: Sylwiusz Mikucki.

Członkowie: Sekretarz Generalny PAU, Jan Dąbrowski, Kazimierz Dobrowolski, Roman Jakimowicz (Wola Korycka), Aniela Kozłowska, Adam Krzyżanowski, Kazimierz Moszyński, Kazimierz Nitsch, Jan Rutkowski (Poznań), Kazimierz Stołyhwo, Władysław Szafer oraz powołani przez Zarząd PAU.

7. Komitet Nazw Geograficznych

Przewodniczący: Kazimierz Nitsch.

Zastępca przewodniczącego: Władysław Semkowicz.

Członkowie: Bolesław Olszewicz (Wrocław), Eugeniusz Romer, Stanisław Rospond (Wrocław), Jan Safarewicz, Józef Szafarski, Witold Taszycki, Stanisław Urbańczyk,

8. Muzeum Archeologiczne

Tel. nr 560-46

Dyrektor: vacat.

Zastępca: Tadeusz Reyman.

Urzednicy: Stanisław Buratyński, Anna Kowalska, Olga Reymanowa, Maria Trzepaczówna.

Rada Muzeum Archeologicznego

Przewodniczący: Władysław Semkowicz.

Członkowie: Włodzimierz Antoniewicz (Warszawa), Roman Jakimowicz (Toruń), Józef Kostrzewski (Poznań).

9. Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności

Dyrektor: vacat.

Urzednicy: Waleria Suszyłówna, Maria Antoniewiczówna, Stefania Szaleska.

Rada Biblioteki Polskiej Akademii Umiejętności

Przewodniczący: Tadeusz Kowalski.

Członkowie: Edward Kuntze, Kazimierz Nitsch, trzej inni członkowie *vacant*, dyrektor Biblioteki.

10. Komitet Gabinetu Rycin

Przewodniczący: *vacat*.

Zastępca przewodniczącego: Feliks Kopera.

Sekretarz: Adam Bochnak.

Członkowie: Władysław Tatarkiewicz (Warszawa), dwaj inni członkowie *vacant*.

Komisja Rewizyjna

Członkowie: Feliks Młynarski, Stanisław Pigoń, Adam Wrzosek.

Zastępca: Władysław Konopczyński.

Syndyk Polskiej Akademii Umiejętności

Dr Józef Skąpski, Kraków, ul. Sereno Fenna 14
Tel. nr 582-08

Kancelaria Polskiej Akademii Umiejętności

Tel. nr 505-09

Według § 21 statutu Akademii znajduje się pod zarządem Sekretarza Generalnego.

Dyrektor: Sylwiusz Mikucki.

Urzędnicy: Wanda Engelmanówna, Władysław Ogrodziński.

Urzędnicy ekspedycji wydawnictw: Maria Kotwiczówna, Włodzimierz Zajączkowski.

Kasjer: Józef Patykiewicz.

Rachmistrz: Otto Beischer.

Centralna Administracja Dóbr PAU

Tel. nr 559-50

Według § 21 statutu Akademii znajduje się pod zarządem Sekretarza Generalnego.

Inspektor: Jan Krzesiwo.

Rachmistrz: Zenon Żmuda.

Urzednicy: Helena Antecka, Stanisława Łuczyńska, Zofia Nowogrodzka, Maria Szwarcenberg-Czerny, Teresa Żupnik.

Stacja Naukowa w Paryżu

Delegat PAU: Stanisław Wędkiewicz.

Komitet Stacji Naukowej w Paryżu

Przewodniczący: Prezes PAU.

Zastępca: Sekretarz Generalny PAU.

Członkowie: 3 delegaci Wydziału Filologicznego: Wojśław Molè, Jan Safarewicz, Tadeusz Sinko; 3 delegaci Wydziału Historyczno-filozoficznego: Jan Gwiazdomorski, Roman Ingarden, Kazimierz Piwarski; 3 delegaci Wydziału Matematyczno-przyrodniczego: Bogdan Kamiński, Bogumił Pawłowski, Kazimierz Stołyhwo; 3 delegaci Wydziału Lekarskiego: Franciszek Groër, Janusz Supniewski, Władysław Szumowski.

Biblioteka Polska w Paryżu

6, Quai d Orleans, Paris IVe

Delegat PAU: Franciszek Pułaski.

Stacja Naukowa w Rzymie

Roma, 2, Vicolo Doria

Dyrektor: Kazimierz Bulas.

Polskie Komitety Narodowe Międzynarodowych Unii Naukowych

1. Union Académique Internationale

Bruxelles, Palais des Académies

Delegaci PAU: Aleksander Birkenmajer, drugi delegat *vacat.*

Komitet wydania Corpus Philosophorum Medii Aevi

Przewodniczący: Prezes PAU.

Członkowie: Sekretarz Generalny, Aleksander Birkenmajer, Władysław Heinrich, Adam Krokiewicz (Warszawa).

2. Conseil International des Unions Scientifiques

London, Burlington House

Dwaj delegaci PAU.

3. Komitet Narodowy Astronomiczny

Przewodniczący: Tadeusz Banachiewicz.

Sekretarz: Józef Witkowski.

Członkowie: 2 delegaci PAU: Tadeusz Banachiewicz, Władysław Dziewulski (Toruń); 1 delegat P. A. N. T.: Felicjan Kępiński (Warszawa); 1 delegat T. N. W. Michał Kamiński (Warszawa); 1 delegat T. N. Wr.: Eugeniusz Rybka (Wrocław); 1 delegat Polskiego Towarzystwa Astronomicznego: Edward Warchałowski (Warszawa); 1 delegat Narodowego Instytutu Astronomicznego: Kazimierz Kordylewski; 1 delegat T. P. N. w Poznaniu: Józef Witkowski (Poznań); 1 delegat T. P. N. w Toruniu: *vacat.*

4. Komitet Narodowy Biologiczny

Przewodniczący: *vacat.*

Zastępca: Zygmunt Grodziński.

Sekretarz: *vacat.*

Członkowie: 4 delegaci PAU: Bolesław Hryniewiecki, Zygmunt Grodziński, Władysław Szafer, czwarty delegat *vacat*; 3 delegaci T. N. W.: Kazimierz Bassalik (Warszawa), Bolesław Hryniewiecki (Warszawa), Michał Korczewski (Warszawa); 2 delegaci T. N. Wr. Kazimierz Sembrat (Po-

znań), Gustaw Poluszyński (Wrocław); 2 delegaci Polskiego Towarzystwa Botanicznego: Michał Korczewski (Warszawa), Edmund Malinowski (Skierniewice); 4 delegaci Polskiego Towarzystwa Anatomiczno-zoologicznego: J. Prüffer (Toruń), Kazimierz Sembrat (Poznań), Stanisław Smreczyński, W. Stefanowski (Puławy); 1 delegat Państwowego Muzeum Zoologicznego: Jan Borkiewicz (Warszawa); 1 delegat Morskiego Laboratorium Rybackiego w Gdyni: Mieczysław Bogucki (Gdynia); 1 delegat T. P. N. w Poznaniu: Kazimierz Simm (Poznań).

5. Komitet Narodowy Chemii Czystej i Stosowanej

Przewodniczący: Józef Zawadzki.

Zastępca: Wojciech Świętosławski.

Sekretarz: Tadeusz Urbański.

Członkowie: 2 delegaci PAU: Wiktor Lampe (Warszawa), Tadeusz Miłobędzki (Warszawa); 1 delegat P. A. N. T.: Józef Zawadzki (Warszawa); 2 delegaci T. N. W.: Wiktor Lampe (Warszawa), Tadeusz Miłobędzki (Warszawa); 1 delegat T. N. Wr.: Włodzimierz Trzebiatowski (Wrocław); 4 delegaci Polskiego Towarzystwa Chemicznego: Osman Achmatowicz (Łódź), Adolf Joszt (Gliwice), Jerzy Suszko (Poznań), Józef Zawadzki (Warszawa); 1 delegat T. P. N. w Poznaniu: Alfons Krause (Poznań).

6. Komitet Narodowy Fizyczny

Przewodniczący: Czesław Białobrzeski.

Zastępca: Wojciech Rubinowicz.

Sekretarz: Jan Weysenhoff.

Członkowie: 3 delegaci PAU: Czesław Białobrzeski, (Warszawa), Stefan Pieńkowski (Warszawa), Jan Weysenhoff; 1 delegat P. A. N. T.: Mieczysław Jezierski; 2 delegaci T. N. W.: Witold Kapuściński, Wojciech Rubinowicz (Warszawa); 1 delegat T. N. Wr.: Stanisław Loria (Wrocław); 3 delegaci Polskiego Towarzystwa Fizycznego: Henryk Niewodniczański, Andrzej Sołtan (Warszawa), Szczepan Szczeniowski (Poznań); 1 delegat Głównego Urzędu Miar: Józef Roliński (Warszawa); 1 delegat Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego: Witold Majewski (Warszawa).

7. Komitet Narodowy Geodezyjno-geofizyczny

Przewodniczący: Edward Warchałowski.

Zastępca: Władysław Gorczyński.

Sekretarz: Tadeusz Zieleniewski.

Członkowie: 3 delegaci PAU: Tadeusz Banachiewicz, Władysław Gorczyński (Toruń), Józef Witkowski (Poznań); 3 delegaci P. A. N. T.: Romuald Rosłoński, Edward Warchałowski (Warszawa), Witold Wierzbicki (Warszawa); 2 delegaci T. N. W.: Tadeusz Banachiewicz, Czesław Białobrzeski (Warszawa); 1 delegat T. N. Wr.: Eugeniusz Rybka (Wrocław); 2 delegaci Wojskowego Instytutu Geograficznego: Teodor Naumienko (Warszawa), drugi delegat *vacat*; 1 delegat Głównego Urzędu Pomiarów Kraju przy Prezydium Rady Ministrów: Marian Piasecki (Warszawa); 1 delegat Państwowego Instytutu Geologicznego: Tadeusz Olczak (Warszawa); 2 delegatów Państwowego Instytutu Hydrologiczno-mineralogicznego przy Ministerstwie Komunikacji: Józef Matuszewicz (Warszawa), Kazimierz Dębski (Warszawa); 1 delegat Obserwatorium Geofizycznego w Świdrze: Zofia Kałiniowska (Świder); 1 delegat Głównego Urzędu Miar: Jerzy Jasnorzewski (Warszawa); 1 delegat Przedstawicielstwa Polski w Komitecie Geodezyjnym Bałtyckim: *vacat*.

8. Komitet Narodowy Geograficzny

Przewodniczący: Eugeniusz Romer.

Zastępca: August Zierhoffer.

Sekretarz: Józef Wąsowicz.

Członkowie: 3 delegaci PAU: Aleksander Kosiba (Wrocław), Eugeniusz Romer, Józef Wąsowicz (Wrocław), 2 delegaci T. N. W.: Maria Kiełczewska (Toruń), Stefan Różycki (Warszawa); 2 delegaci T. N. Wr.: Julian Czyżewski (Wrocław), Bolesław Olszewicz (Wrocław); 1 delegat Wojskowego Instytutu Geograficznego: Teodor Naumienko (Warszawa); 5 delegatów Polskiego Towarzystwa Geograficznego: Stanisław Leszczycki (Warszawa), Jerzy Loth (Warszawa), Adam Malicki (Lublin), Stanisław Pietkiewicz (Warszawa), August Zierhoffer (Poznań).

**Komitet Tables Annuelles de Constantes et Données
Numériques**

Przewodniczący: vacat.

Członkowie: Jan Czochralski (Warszawa), Stefan Pieńkowski (Warszawa), Wojciech Świętosławski (Warszawa).

Office International de Chimie

Delegat PAU: Wojciech Świętosławski (Warszawa).

KOMITETY FUNDUSZÓW SPECJALNYCH

(na razie nieczynne z powodu braku funduszków)

**Komitet Fund. im. ś. p. Erazma i Anny małżonków
Jerzmanowskich**

Zarząd PAU oraz dwu delegatów Wydziałów Filologicznego, Historyczno-filozoficznego i Matematyczno-przyrodniczego.

Komitet Fund. im. ś. p. Probusa Barczewskiego

dla przyznania nagrody: 1) za pracę historyczną składa się z dwóch członków Wydziału Filolog. i trzech członków Wydziału Hist.-filozof.; 2) za pracę malarską składa się z trzech członków Wydziału Filolog. i dwu członków Komisji Historii Sztuki, wybranych przez Wydział Filolog. Wyborów dokonuje się co roku w grudniu.

Komitet Fund. Abrahamowiczów

dla zakupu obrazów na Wawel

Przewodniczący: Przewodniczący Komisji Hist. Sztuki PAU.

Członkowie: 3 delegaci PAU: Zarządca Zamku Królewskiego na Wawelu, Kierownik odnowienia Zamku lub Konserwator Zamku, KustosZ Zbiorów Państwowych na Wawelu.

Komitet Fund. Feliksa Jasińskiego

dla przyznania nagrody z zakresu grafiki, rzeźby albo muzyki składa się z członków działu artystycznego Fund. śp. Probusa Bar-

czewskiego oraz a) profesora muzykologii na Uniw. Jagiell., b) delegata Towarzystwa Muzycznego w Krakowie.

Komitet Naukowy Fund. ś. p. Władysława Józefa Fedorowicza

Prezes, Sekretarz Generalny, Rektor i Prorektor Uniw. Jagiell., Dziekan i Prodziekan Wydziału Rolniczego Uniw. Jagiell.

Komitet Naukowy Fund. im. Pawła Tyszkowskiego

Prezes, Sekretarz Generalny, Dyrektor Wydziału Matem.-przyrodn., Dyrektor Wydziału Lekarskiego oraz 2 członkowie wybrani przez Wydz. Mat.-przyrodn., 2 wybrani przez Wydz. Lekarski.

Komitet Badań Kopca Krakusa

A) Komitet ogólny:

Przewodniczący: Prezes PAU.

Członkowie: Sekretarz Generalny, Wojewoda Krakowski, Prezydent m. Krakowa, Dowódca O. W. Kraków, Dowódca Garnizonu w Krakowie, Konserwator Główny w Min. Oświaty, Dyrektor Państw. Muzeum Archeologicznego w Warszawie, Konserwator Wojewódzki w Krakowie, Państwowy Konserwator Zabytków Prehistorycznych w Krakowie oraz członkowie powołani przez Zarząd PAU.

B) Komitet ścisły

Przewodniczący: Prezes PAU.

Członkowie: Sekretarz Generalny PAU, Dyrektor Państw. Muzeum Archeologicznego w Warszawie, Konserwator Wojewódzki w Krakowie, Państwowy Konserwator Zabytków Prehistorycznych w Krakowie oraz członkowie powołani przez Zarząd PAU.

Instytut Ekonomiczny

Rada Instytutu: Przewodniczący: Prezes PAU.

Członkowie: Sekretarz Generalny, delegat Zarządu PAU, delegat Wydziału Prawniczego U. J., dyrektor Instytutu.

DELEGACI PAU DO INSTYTUCYJ POZA AKADEMIA

Państwowy Instytut Meteorologiczny

1 delegat PAU.

Fundacja Zakładów Kórnickich

2 delegaci PAU.

Fundacja im. Suszyńskich

1 delegat PAU.

Kasa im. Mianowskiego w Warszawie

1 delegat PAU.

Komisja Organizacyjna Morskiego Laboratorium

1 delegat PAU.

Rada Muzeum Narodowego w Krakowie

1 delegat PAU.

Komitet Nagrody Literackiej m. Łodzi

Delegat PAU wyznaczany co roku.

**Conseil de Perfectionnement de l'Institut Français de
Varsovie**

2 delegaci PAU.

Słownik Geograficzny

1 delegat PAU.

Dom Polski w Wiedniu

Wien, Boerhavegasse 25.

2 delegaci PAU.

THE HISTORY OF THE POLISH LITHUANIAN COMMONWEALTH

By Professor J. Smolka, University of Wrocław

Translated by Professor J. Smolka, University of Wrocław

Volume I: The Early History of the Commonwealth

Volume II: The Commonwealth in the Middle Ages

Volume III: The Commonwealth in the Late Middle Ages

Volume IV: The Commonwealth in the Early Modern Period

Volume V: The Commonwealth in the Late Modern Period

Volume VI: The Commonwealth in the Nineteenth Century

Volume VII: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume VIII: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume IX: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume X: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume XI: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume XII: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume XIII: The Commonwealth in the Twentieth Century

Volume XIV: The Commonwealth in the Twentieth Century

SPRAWOZDANIE Z CZYNNOŚCI
I WYDAWNICTW
POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
OD LIPCA 1946 DO CZERWCA 1947

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I WYDAWNICTWA
POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W ROKU 1998

Sprawozdanie z czynności i wydawnictw Polskiej Akademii Umiejętności od lipca 1946 do czerwca 1947

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń ukazały się za rok 1946 oraz za okres styczeń—marzec 1947 r. W druku znajdują się nry 4 i 5, za kwiecień i maj 1947. Biuletyn Wydziałów Filologicznego i Historyczno-filozoficznego ukazał się za trzeci kwartał 1939 oraz za lata 1940—44. Ponadto został wydany suplement nr 5 tego Biuletynu, zawierający prace czł. St. Witkowskiego o Nowej Kartaginie i Polibiuszu oraz dra J. Wolskiego o upadku panowania Seleucydów w Iranie w III w. przed Chr. W przygotowaniu znajduje się Biuletyn za lata 1945—46. Wydany został Rocznik PAU za rok 1945/6.

Encyklopedia Polska. Ukończono druk tablic do zesz. 1. Prehistorii ziem polskich. W druku znajduje się zesz. 2. tego tomu, obejmujący prace prof. R. Jakimowicza o epoce wczesnohistorycznej i dra K. Stojanowskiego o antropologii przedhistorycznej na ziemiach Polski.

Komitet Redakcyjny odbył dwa posiedzenia. Redakcję główną powierzono czł. J. Rutkowskiemu. W opracowaniu jest nowe, zmienione wydanie Wskazówek dla współpracowników. W toku jest organizacja następujących działów: historia polityczna, stosunki gospodarcze, ustrój prawny, sztuka i muzyka, literatura naukowa.

Bibliografia Polska. Prof. K. Estreicher rozpoczął pracę nad przygotowaniem do druku t. XXXIV Bibliografii Polskiej.

Podręczniki. W serii podręczników humanistycznych

znajdują się: tom II Historii literatury greckiej czł. T. Sinki oraz t. I Podręcznika nauk pomocniczych historii czł. Wł. Semkowicza, obejmujący paleografię. W serii podręczników matematyczno-przyrodniczych rozpoczęto skład Teorii sprężystości czł. M. Hubera. W serii podręczników lekarskich przygotowuje się nowe wydanie czł. St. Maziarskiego Podręcznika do ćwiczeń histologicznych oraz czł. J. Lenartowicza Zarys chorób skórnych. Państwowy Naukowy Instytut Lekarski w Warszawie przygotowuje w porozumieniu z PAU nowe wydanie śp. prof. A. Rosnera Ginekologii.

Polski Słownik Biograficzny. W okresie sprawozdawczym wydrukowano zeszyt 5 t. V, który objął życiorysy od Jana Drohojowskiego do Piotra Stanisława Dunina, oraz zeszyt 1. t. VI, obejmujący nazwiska od Rodryga Dunina do Stanisława Działyńskiego. Ponadto w całości złożono, a w znacznej mierze także przełamano, dwa dalsze zeszyty Słownika, które sięgają po koniec litery E. Ze względów od Redakcji niezależnych, ukazanie się drukiem zeszytu 2. t. VI uległo znacznej zwłoce. Zdecydowano powrócić do przedwojennego sposobu wydawania Słownika. Ukazywać się więc będzie w ciągu roku 5 zeszytów Słownika w miesiącach styczniu, marcu, maju, lipcu i listopadzie. W ten sposób co roku wydany będzie jeden tom Słownika. Różnie liczba współpracowników, która wynosi obecnie około 400 autorów, ze wszystkich dziedzin nauki. Intensywna praca reorganizacyjna w naszych bibliotekach i archiwach, pozwala współpracownikom coraz sprawniej współdziałać z Redakcją. Podniesiono ostatnio nader skromne dotychczasowe honoraria, aby w ten sposób przynajmniej częściowo wynagrodzić autorów. Również wprowadzono system zamawiania artykułów na dalsze litery alfabetu, o ile wymaga tego ekonomia kwerendy biblioteczno-archiwalnej, względnie o ile zamówienie takiego artykułu jest wskazane ze względu na materiały biograficzne. Podobnie jak w roku ubiegłym, zwrócono baczną uwagę na rozbudowę kartoteki za lata wojenne 1939—45. Poza pracami dokonywanymi w tym względzie przez biuro Słownika, cenne materiały ofiarował

Słownikowi prof. B. Olszewicz z Wrocławia oraz p. Fr. Popiołek z Cieszyna. Ponadto kilku innych współpracowników dostarczyło dalsze uzupełnienia w tym dziale. Wobec tego, że już najbliższe zeszyty Słownika będą obejmowały życiorysy na literę F, Redakcja przystąpiła do opracowywania listy nazwisk na literę G. Jeszcze w lecie będzie można przystąpić do zamawiania artykułów na tę literę. Akcja zmierzająca do pozyskania prenumeratorów Słownika nie dała rezultatów, których się spodziewano. W tej chwili Słownik prenumeruje 690 prenumeratorów, w ilości około 800 egzemplarzy. Niestety szereg instytucji, do których zwracano się z apelem o zgłoszenie prenumeraty, do tej pory nie podpisało deklaracji. Brak wielu bibliotek publicznych i zawodowych, znacznie zmniejszyła się liczba przedstawicieli świata kultury. Należy mieć nadzieję, że regularne ukazywanie się Słownika pozyska także i te koła. Wydatną pomocą dla Słownika jest stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które samo zaprenumerowało dla centrali i placówek 35 egzemplarzy.

Biblioteka podręczna historyczna, która została jeszcze w poprzednim roku sprawozdawczym utworzona przy Komisji Hist. PAU, a która stanowi również i dla Słownika poważną pomoc naukową, w ciągu ubiegłego roku powiększyła się jedynie nieznacznie. Po powołaniu wszakże od lutego br. bibliotekarza oraz po uzyskaniu ostatnio dalszych pótek, będzie można w najbliższej przyszłości bibliotekę skompletować i udostępnić w ten sposób, by stała się ona pełnowartościowym warsztatem naukowym. Powodzenie Polskiego Słownika Biograficznego, jego punktualne ukazywanie się i poziom naukowy wydawnictwa, zależy nie tylko od wysiłków w tym kierunku Redakcji, ale i od pomocy całego świata naukowego polskiego. Należy się spodziewać, że jak przed wojną, tak i obecnie pomoc ta będzie jak najwydatniejsza.

Komitet Wydawnictw Śląskich. W druku znajduje się nr 6 Prac Prehistorycznych Śląskich, zawierający

t. II pracy śp. dra Z. Durczewskiego pt. Grupa górnośląsko-małopolska kultury łużyckiej w Polsce.

Kopiec Krakusa. Podjęto przygotowania do rozpoczęcia odbudowy Kopca Krakusa, uszkodzonego w czasie wojny przez wojsko niemieckie. Polska Akademia Umiejętności nie będzie mogła wziąć na siebie całego ciężaru kosztów doprowadzenia kopca do pierwotnego stanu i będzie musiała odwołać się o pomoc do społeczeństwa i do władz państwowych i samorządowych.

Instytut Ekonomiczny podejmie w najbliższym czasie działalność w oparciu o dotację Centralnego Urzędu Planowania. Fundacja Rockefellera ma zasilić Instytut urządzeniem i biblioteczką podręczną.

Komisja Prehistoryczna odbyła w okresie sprawozdawczym jedno posiedzenie naukowe, na którym przedstawili referaty: czł. J. Kostrzewski: Ozdoby srebrne przedhistoryczne w grobach słowiańskich; prof. R. Jakimowicz: Chusteczki-płacidła Ibrahima ibn Jakuba w świetle wykopalisk; dr R. Jamka: Sprawozdanie z badań archeologicznych z terenu położonego przy kościele św. Wojciecha; dr T. Reyman: Odkrycia w Zofipolu.

Dr A. Kozłowska złożyła w Komisji do druku obszerny rękopis ostatniej pracy syntetycznej swego brata, czł. Leona Kozłowskiego, zmarłego w czasie wojny.

Komisja Etnograficzna była w roku sprawozdawczym nieczynna.

Komisja dla Dziejów Oświaty i Szkolnictwa w Polsce odbyła w b. roku sprawozdawczym jedno posiedzenie, na którym prof. H. Barycz przedstawił pracę: Z rozmyślań i doświadczeń pedagogicznych Andrzeja Maksymiliana Fredry.

Wydział Filologiczny. Na 12 posiedzeniach naukowych, odbytych w czasie od czerwca 1946 do końca maja 1947, przedstawiono 14 referatów: czł. W. Klinger: Momenty autobiograficzne Sofoklesowego Edypa w Kolonie; czł. T. Grabowski: Dwa przyczynki do dziejów polskiej literatury reformacyjnej w. XVI i XVII; czł. W. Lutosławski:

Warunki stosowania stylometrii; czł. J. Kuryłowicz: Zmiana akcentu francuskiego w XVI wieku; doc. J. Reiss: Plutarcha z Cheronei dialog o muzyce; czł. R. Pollak: Zestudiów nad Orlandem szalonym w przekładzie Piotra Kochanowskiego; czł. T. Mańkowski: Związki artystyczne Stanisława Augusta z Rzymem i Paryżem; prof. K. Górski: Studia nad dziejami literatury antytrynitarskiej XVI w. na terenie W. Księstwa Lit.; czł. W. Molè: Założenia i zagadnienia historii sztuki Słowian; czł. W. Tatarkiewicz: Spór o hedonizm w filozofii i literaturze; czł. Willman-Grabowska: Echo Amfitriona w poezji indyjskiej; czł. R. Ingarden: Z dziejów teorii dzieła literackiego; czł. A. Bochnak: Kościół św. Piotra w Krakowie i jego rzymski pierwowzór; czł. T. Sinko: Chronologia poezji św. Grzegorza z Nazjanzu.

W Rozprawach Wydziału ukazały się: nr 4 tomu LXVI, zawierający pracę prof. T. Mikulskiego pt. Adam Czahrowski z Czahrowa, oraz z tomu LXVII nr 1, mieszczący w sobie pracę czł. R. Ingardena pt. O budowie obrazu; nr 2, w którym mieści się praca doc. St. Urbańczyka pt. Z dawnych stosunków językowych polsko-czeskich, cz. I, Biblia królowej Zofii a staroczeskie przekłady Pisma św., oraz nr 3 z pracą śp. czł. G. Przychockiego pt. Historia listów św. Grzegorza z Nazjanzu. W druku znajdują się przeznaczone do Rozpraw prace czł. T. Sinki pt. Symbolae chronologicae ad scripta Plutarchi, Luciani oraz dra Z. Markiewicza pt. Grupa Medanu jako wyraz naturalizmu francuskiego.

Komisja Historii Sztuki. Będący na ukończeniu w chwili oddawania do druku sprawozdania za rok 1945/46 drugi zeszyt VIII tomu Prac Komisji Historii Sztuki, obejmujący prace prof. A. Szyszko-Bohusza: Studia nad katedrą wawelską; czł. T. Mańkowskiego: Prace Schlütera w Wilanowie i czł. W. Tatarkiewicza: Dwa baroki, krakowski i wileński; nekrologi członków Juliana Pagaczewskiego i Józefa Muczkowskiego przez czł. A. Bochnaka oraz członka Zygmunta Batowskiego przez czł. T. Mańkow-

skiego, jak również sprawozdania za lata 1938, 1939 i 1945 oraz indeks do całego tomu, opracowany przez czł. A. Bochnaka, ukazał się w połowie czerwca 1946. Zawiera on arkusze od 14 do 49. Gotowy do druku jest tom IX Prac Komisji Historii Sztuki, w którym ukażą się rozprawy śp. czł. Z. Batowskiego: Z dziejów twórczości Gregoria Guglielmiego, doc. J. Szablowskiego: Studia nad renesansem zachodniosłowiańskim, dra K. Sinko-Popielowej: Zaginiony nagrobek św. Jacka w Krakowie, czł. A. Bochnaka: Kościół św. Piotra i Pawła w Krakowie i jego rzymski pierwowzór oraz architekt królewski Jan Trevano, czł. T. Mańkowskiego: Mecenat Jana III w Żółkwi, czł. A. Bochnaka: Zabytki złotnictwa wiążące się z kardynałem Fryderykiem Jagiellończykiem, sprawozdania z posiedzeń za lata 1946 i 1947 oraz indeks. Druku dotychczas nie rozpoczęto z powodu przeszkód technicznych w Drukarni Uniwersyteckiej, które jednak przez sprowadzenie z Anglii części wymiennych monotypu oraz matryc do odlewu czcionek będą rychło usunięte. Wykonano natomiast znaczną ilość klisz. Sprawa wydania trzeciego i ostatniego zeszytu *Cracovia artificum 1501—1550* śp. czł. J. Ptaśnika w opracowaniu doc. M. Friedberga postąpiła o tyle naprzód, że doc. Friedberg zapełnił lukę w rękopisie, powstałą w czasie wojny przez zaginięcie 40 wypisów archiwalnych. Złożono trzy arkusze tego wydawnictwa, a mianowicie 32, 33 i 34. Doc. Friedberg opracowuje obecnie wstęp krytyczny do wszystkich trzech zeszytów i przygotowuje indeks.

Komisja Historii Sztuki odbyła w okresie sprawozdawczym (od 23 maja 1946 do 22 maja 1947) jedenaście posiedzeń, na których przedstawiono następujące prace: czł. Z. Batowski: Z dziejów twórczości Gregoria Guglielmiego; czł. A. Bochnak: Zabytki złotnictwa wiążące się z kardynałem Fryderykiem Jagiellończykiem; inż. arch. Z. Gawlik: Romański kościół św. Salwatora w Krakowie; dr M. Gąsiorowska: Stan badań nad historią oprawy artystycznej w Polsce; ks. doc. T. Kruszyński: Działalność kulturalna kardynała Fryderyka Jagiellończyka; tenże: Pierwiastek

dramatyczny w plastyce okresu włoskiego Odrodzenia; czł. T. Mańkowski: André Le Brun, rzeźbiarz Stanisława Augusta; prof. dr L. Niemojewski: Uwagi wstępne do teorii architektury; prof. dr K. Piwocki: Narodowe cechy plastyki w oświetleniu historii sztuki; dr T. Przypkowski: Twórczość miedziorytowa Jana Fryderyka Myliususa w zakresie exlibrisu; prof. dr M. Ruxerówna: Katalog rozgrabionej przez Niemców (19 IX 1939) kolekcji biżuterii antycznej i późniejszej, jak również oprawnych gemm ze zbiorów Muzeum ks. Czartoryskich; inż. arch. St. Świszczowski: Zameczek w Dębnie w świetle nowych odkryć.

Gabinet Rycin, złożony w składach Państwowych Zbiorów Sztuki na Wawelu, nie mógł być dotychczas uruchomiony, ponieważ jego lokal przy ul. Straszewskiego 27 nadal zajmują seminaria Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wszelkie starania o odzyskanie tego lokalu okazały się dotychczas bezskuteczne. Z funduszków PAU sprawiono część urządzenia, w miejsce zrabowanego przez Niemców, a mianowicie 14 szaf na ryciny. Czł. Józef Markowski ofiarował Gabinetowi Rycin 29 sztuk bardzo cennych zabytkowych mebli z czasu od połowy w. XVIII po początki w. XIX.

Komisja Językowa wydała jako nr 30 swych Prac rozprawę dra F. Sławskiego: Miejsce enklityki odmiennej w dziejach języka bułgarskiego oraz jako nr 31 Prac rozprawę prof. M. Dłuskiej: Prozodia języka polskiego. Komisja przystąpiła do wydania prac pozostałych w rękopisie po śp. czł. J. Rozwadowskim; rozpoczęto mianowicie, pod redakcją czł. T. Lehra-Spławińskiego, druk rozprawy pt. Studia nad nazwami wód słowiańskich. W okresie od czerwca 1946 r. do maja 1947 r. odbyło się 10 posiedzeń naukowych, na których 14 autorów przedstawiło 18 referatów, a mianowicie: prof. M. Dłuska: Sylabotyzm i jego związki z sylabizmem i tonizmem; dr S. Hrabec: Huculskie nazwy geograficzne; czł. A. Kleczkowski: Trudności w etymologiach słowiańsko-niemieckich języka Wendów Lüneburskich; czł. J. Kuryłowicz: Szerzenie się nowotworów

językowych (na przykładzie pewnych końcówek koniugacyjnych germańskich); tenże: Męski acc.-gen. i nom.-acc. w języku polskim; doc. T. Milewski: Problem klasyfikacji kategorii gramatycznych; czł. K. Moszyński: Z zagadnień pochodzenia języka słowiańskiego, cz. I; tenże: Z zagadnień pochodzenia języka słowiańskiego, cz. II; E. Pawłowski: Gwara podegrodzka wraz z próbą wyznaczenia południowo-zachodniej granicy gwar sądeckich; dr Z. Rysiewicz: Akcentuacja tematów na *-t-*, *-ú-*, *-r-*, *-án-* w Rigwedzie; czł. J. Safarewicz: Rozmieszczenie nazw na *-iszki* na pograniczu słowiańsko-litewskim; dr F. Sławski: Infinitiwus w języku serbochorwackim; czł. Z. Stieber: Uwagi o przyczynach zmian fonologicznych; tenże: Uwagi o rozwoju fonetycznym polskich przyimków; czł. W. Taszycki: Przejście *chw* w *f* w staropolszczyźnie; tenże: Patronimiczne nazwy miejscowe na Mazowszu; prof. S. Urbańczyk: Problemy redakcyjne Słownika Staropolskiego na tle próbnych artykułów; dr P. Zwoliński: Liczebniki zespolone typu *samowtór*, *samotrzeń* w języku polskim.

Mapa rozmieszczenia języka litewskiego, wydrukowana przed wojną, będzie wreszcie mogła być wydana, bo spadkobierca jej autora, śp. O. Chomińskiego, nadesłał pozostałe po autorze materiały. Nie są one wyczerpujące, ale umożliwiają orientację w tak cennym graficznym ujęciu, gdy bez nich mapa była w niejednym niezrozumiała.

Komitet Nazw Geograficznych opracował dla Komisji Ustalania Nazw Miejscowych przy Ministrze Administracji Publicznej nazwy miejscowości śląskich i wschodniopomorskich, których liczba mieszkańców w r. 1939 wynosiła 250—1000 mieszkańców, nadto nazwy stacji i przystanków kolejowych śląskich i wschodniopomorskich.

Przygotowane przez odpowiednie sekcje materiały rozpatrzono na plenarnych posiedzeniach Komitetu, po czym przedłożono je Ministerstwu Administracji Publicznej do zatwierdzenia.

Komisja Terminologiczna Morska została nowo zorganizowana z inicjatywy Morskiego Stowarzyszenia Tech-

nicznego w Gdańsku. Stosunek tej nowej komisji do PAU nie jest jeszcze określony.

Słownik Staropolski naprawdę dobiega kresu prac przygotowawczych. W roku ubiegłym prowadzono dalej kontrolę i uzupełnienia materiałów. W szczególności zrobiono to w stosunku do najbardziej tego potrzebujących Akt Grodzkich i Ziemskich, aż do tomu X; także do kartek Łebńskiego (Roczniki Tow. Przyj. Nauk Poznańskiego) znaczonych ogólnikowo „Arch. Pozn.”, a wydanych częściowo przez Lekszyckiego, Przyborowskiego i Helcla. Z nowych rzeczy wyzyskano Kodeks dypl. katedry i diecezji wileńskiej, wyd. przez Semkowicza i Fijałka, i parę drobiazków, jak np. odnoszących się do Olkusa i Nowego Targu. Wyzyskano też bibliografię Kwartalnika Historycznego.

Ale główną sprawą jest tu co innego: jako nr 32 Prac Komisji Językowej wyszła 3-arkuszowa „Próba słownika staropolskiego” prof. St. Urbańczyka, najstarszego, poza czł. K. Nitschem, współpracownika tego dzieła; daje ona kilka wyrazów na *A* i *B*, między innymi bardzo obfite i trudne do ułożenia *a*. Teraz wszyscy polscy fachowcy będą się mogli wypowiedzieć co do sposobu opracowywania, tak, by rezultat pracy tylu lat i ludzi, głównie śp. Łosia od razu mógł się ukazywać w jak najlepszej postaci.

Komitet Słownika Łaciny Średniowiecznej w Polsce zgodnie z ustalonym w ub. r. programem kontynuował zbieranie materiałów głównie z tekstów śląskich i pomorskich. Wygotowano dalszych 16.800 kartek, tak że ogółem jest ich obecnie 600.810. W toku również wstępne prace redakcyjne.

Komisja Orientalistyczna odbyła jedno posiedzenie naukowe, na którym ks. prof. A. Klawek przedstawił referat Nowa interpretacja psalmu 110 (Miserere mei). Komisja wydała nr 35 swych Prac, A. Gawrońskiego: Początki dramatu indyjskiego a sprawa wpływów greckich, z wstępem, uwagami i streszczeniem francuskim prof. E. Słuszkiewicza, oraz nr 36 Prac, prof. A. Zajączkowskiego: Ze studiów nad zagadnieniem chazarskim.

Staraniem Komisji Orientalistycznej odbył się w dniu 28 II i 1 III 1947, VIII Zjazd Orientalistów Polskich, poświęcony prócz zagadnień naukowych wznowieniu Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego i jego organu *Rocznika Orientalistycznego*.

Komisja Filologiczna odbyła 3 posiedzenia, w tym 2 naukowe, na których referaty wygłosili: dr M. Plezia: *Język i styl Galla-anonima*; dr Wł. Madyda: *Problemy poetyki po Arystotelesie*.

Wydano cztery dalsze numery *Archiwum Filologicznego*, a mianowicie nr 18, prof. St. Skimina: *Harmonia między formą rytmiczną a treścią w pieśniach Horacjusza*; nr 19, J. Schnayder: *Periegeza w literaturze greckiej*; nr 20, M. Plezia: *De Andronici Rhodii studiis Aristotelicis*; nr. 21, Wł. Madyda: *De concinnitate formae et argumenti quid antiqui artis iudices tradiderint*.

Komitet do Wydania Pism św. Grzegorza z Nazjanzu powołany do życia uchwałą Wydziału Filologicznego, odbył w roku sprawozdawczym jedno posiedzenie, poświęcone przygotowaniu podjęcia wydawnictw Komitetu.

Komisja Historii Literatury Polskiej odbyła 6 posiedzeń, na których przedstawiono następujące prace: doc. St. Skwarczyńska: *Próba systematyki rodzajów literackich*; czł. W. Borowy: *Bajki Krasickiego*; czł. R. Pollak: *Romania Adama Korczyńskiego*; dr St. Zabierowski: *Tragedia wenedyjska Słowackiego*; czł. St. Łempicki: *Dwie jazdy do Moskwy, Próby epickie Jana Kochanowskiego*; czł. T. Grabowski: *Czas powstania i kształt artystyczny »Ustępu« III części »Dziadów«*; doc. M. Piszczkowski: *Drużbacka i Książnin jako poeci wsi polskiej*; dr. A. Mikułski: *Adam Asnyk w świetle nieznannej korespondencji z lat 1860—1870*; dr L. Płoszewski: *Projekt Słownika Mickiewicza*; A. Semkowicz: *Bibliografia pism A. Mickiewicza*.

W Bibliotece Pisarzy Polskich ukończono druk *Ewangeliarza Maleckiego* w opracowaniu czł. J. Janowa oraz przystąpiono do składania tomu następnego, obejmu-

jącego Fraszkę mieszczańską w opracowaniu dra K. Ba-deckiego.

Komisja Filologii Zachodnio-europejskiej odbyła 6 posiedzeń, na których przedstawiono następujące referaty: prof. Wł. Tarnawski: Romeo i Julia i Sen nocy letniej Szekspira jako utwory bliźniacze; czł. A. Kleczkowski: Miejsce i czas powstania Psalterza starosaskiego; czł. ks. K. Michalski: Gnozjologia Dantego; dr M. Żurowski: Nieukończone powieści Marivaux; dr M. Malkiewicz: Saint-Amant, poeta francuskiego baroku; dr Zb. Gierczyński: Racjonalizm Montaigne'a; dr J. Radziejowski: Zagadnienie czasu w dziele Marcellego Prousta; doc. Z. Dziegiec ka: Maria von Ebner-Echenbach; T. Ulewicz: Niemcewiczowa przeróbka Grobów U. Foscolo.

Z wydawnictw Komisji jest gotowy do druku tom *Archivum Neophilologicum*. W przygotowaniu jest księga pamiątkowa związana z rocznicą Cervantesa.

Wydział Historyczno-filozoficzny odbył od czerwca 1946 do końca maja 1947 r. 12 posiedzeń, na których przedstawiono 13 prac, a mianowicie: 5 z zakresu historii politycznej nowożytnej: czł. A. Krzyżanowski: Machiavelli; czł. A. Skałkowski: Ideologia i życie prywatne K. Marcinkowskiego; tenże: Juliusz Enoch i jego projekt ugody polskorosyjskiej z r. 1864; dr J. Garbacik: Kallimach; czł. H. Mościcki: Napoleon a Polska; 2 z zakresu historii starożytnej: dr J. Wolski: Studia nad ustrojem monarchii partyjskiej; czł. H. Willman-Grabowska: Ustrój Indii w III w. przed Chr.; 1 z zakresu krytyki źródeł średniowiecznych: dr M. Plezia: Gall i jego kronika na tle literatury zachodniej; 1 z zakresu archiwistyki: czł. Wł. Semkowicz: Losy archiwum Katedry Wileńskiej; 2 z zakresu dyplomatyki: prof. S. Mikucki: Studia nad najstarszą dyplomatyką ruską. I. Dogowory z Grekami; dr J. Mitkowski: Dokumenty klasztoru cystersów w Sulejowie do końca XIII w.; 1 z zakresu filozofii: czł. T. Kotarbiński: Zastosowanie pewnych pojęć prakseologii do metodologii pracy naukowej; 1 z zakresu psychologii: dr T. Bilikiewicz: Psychologia marzenia sennego.

W tomie LXXI Rozpraw ukazała się jako nr 2 praca czł. J. Czekanowskiego pt. Polska synteza slawistyczna w perspektywie dziejowej. Osobno wydano tom I obszernej pracy czł. R. Ingardena pt. Spór o istnienie świata.

Komisja Historyczna odbyła 2 posiedzenia plenarne oraz 2 nadzwyczajne, z referatem czł. W. Konopczyńskiego pt.: Zadania nauki historycznej w Polsce powojennej, I w Sekcji Historii Średniowiecznej. Kompletowanie biblioteki podręcznej pracowni hist. postąpi zapewne naprzód wobec ustawienia dalszych półek. Z wydawnictw Komisji w okresie sprawozdawczym wyszły z druku: 1. Monumenta Poloniae Historica, series nova, t. I: Relatio Ibrahimi ibn Jakub de itinere slavico ed. T. Kowalski; 2. Monumenta Poloniae Vaticana t. VIII: Acta Bonifacii papae IX fasc. 1 (1389—1391) ed. E. Długopolski. Druk Dyplomatariusza katedry wileńskiej w opracowaniu czł. Wł. Semkowicza postępuje naprzód. Uchwalono podjęcie wydawnictwa Kodeksu dyplomatycznego Małopolski w trzech tomach pod red. czł. F. Bujaka i wznowienie wydawnictwa Archiwum Kom. Hist.

Ekspedycja Rzymska nie była czynna w okresie sprawozdawczym.

Komisja Prawnicza odbyła w okresie sprawozdawczym 7 posiedzeń, w tym 4 naukowe, na których przedstawiono następujące prace: prof. W. Osuchowski: Kompensacja w prawie rzymskim cz. II; śp. prof. Br. Wróblewski: Język prawny i język prawniczy; dr St. Stomma: Ocena socjologiczna niektórych pojęć prawa karnego; czł. A. Vetulani: Rękopisy statutu Mikołaja Trąby.

Wydano w Pracach Komisji nr 1, czł. Wł. Wolter: Problematyka zamiaru wynikowego, Błąd w prawie karnym w ujęciu systematycznego opracowania oraz nr 2, A. Szpunar: Nadużycie prawa. W przygotowaniu do druku znajdują się praca śp. prof. Br. Wróblewskiego: Język prawny i język prawniczy oraz czł. A. Vetulaniego: Przedmowa do wydania Statutu Mikołaja Trąby.

Komisja Atlasu historycznego Polski. Na ukończeniu jest druk nr 5 Prac Komisji, zawierający pracę dra Wł. Rusińskiego pt.: Osady tzw. »Olędrowe« w dawnym województwie poznańskim.

Komitet Źródeł do Dziejów Życia Umysłowego Polski był w okresie sprawozdawczym nieczynny.

Komisja Historii Wojskowości była w okresie sprawozdawczym nieczynna.

Komisja dla Badań Historii Filozofii w Polsce odbyła w okresie sprawozdawczym 3 posiedzenia, w tym 1 naukowe, na którym prof. B. Gawecki przedstawił swą pracę: Próba interpretacji zasad polskiej filozofii romantycznej w języku nauki współczesnej.

Kwartalnika Filozoficznego ukazał się zesz. 2—4 tomu XVI, obejmujący prace czł. R. Ingardena, prof. Z. Zawirskiego, A. Mostowskiego, M. Ossowskiego, J. Pogonowskiego, T. Pietrzekiewicza, Z. Spiry oraz dział sprawozdawczy.

Komisja Socjologiczna odbyła w okresie sprawozdawczym jedno posiedzenie z referatem doc. P. Rybickiego: Struktura społeczności.

Wydział Matematyczno-przyrodniczy odbył w czasie sprawozdawczym 9 posiedzeń; przedstawiono ogółem 58 prac, które przyjęto do druku. Według treści było prac: z zakresu astronomii 6, matematyki 1, chemii 12, mineralogii i geologii 4, geografii 4, botaniki 9, zoologii i biologii 23.

Wydano następujące publikacje:

1) Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences Mathém.- et Natur. Série B. Sciences Naturelles II. Années 1945—46.

2) Rozprawy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, Tom 72. B, nr 1, 1946. Wł. Szafer: Flora plioceniska z Krościenka nad Dunajcem, str. 162.

3) Flora Polska, Tom VI. Rodzina Violaceae — Fiolkowe, 1946.

Wydawnictwa: Wykaz prac z działu nauk matematyczno-przyrodniczych, wykonanych w Polsce

w okresie okupacji niemieckiej w latach od 1939—1945, wydrukowano arkusze ze streszczeniami prac z działów antropologii, astronomii, bakteriologii, botaniki i chemii.

Badania staruńskie. W wydawnictwie Wydziału Mat.-przyrod. »Starunia«, redagowanym przez czł. J. Stacha, poświęconym badaniom nad pleistocenem na ziemiach Polski, ogłoszono trzy numery, mianowicie: nr 21 (Sprawozdanie ze Zjazdu poświęconego zagadnieniom pleistocenu w Krakowie w dniach 1, 2 i 3 marca 1946 r. wraz z streszczeniem dziesięciu referatów, wygłoszonych podczas zjazdu przez dr M. Klimaszewskiego, czł. E. Romera, czł. J. Tokarskiego, prof. St. Małkowskiego, dra E. Rühlego, czł. W. Szafera, czł. J. Stacha, dra B. Halickiego, dra J. B. Dobrowolskiego i czł. A. Kosibę); nr 22 (S. Macko: Dwa torfowiska koło Zamościa w świetle analizy pyłkowej) i nr 23 (J. Dyakowska, Interglacjał w Kętach koło Sromowiec Wyżnich).

Komitet Badań Fizjograficznych Kraju, powstały w ramach Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, pod przewodnictwem czł. Wł. Szafera zorganizował pierwszy Zjazd Komitetu, poświęcony zagadnieniom organizacji badań fizjograficznych na terenie Polski.

W wydawnictwie tego Komitetu pt. »Materiały do Fizjografii Kraju«, które stanowi dalszy ciąg »Sprawozdań Komisji Fizjograficznej PAU« i przeznaczone jest tylko dla prac odnoszących się do przyrody Polski, pojawiły się w okresie sprawozdawczym cztery zeszyty, mianowicie: nr 1 (czł. B. Pawłowski: O niektórych naszych wierzbach); nr 2 (A. Rumek: Okrzemki torfowiska w Borku Fałęckim koło Krakowa); nr 3 (T. Miodoński: Przyczynko do fauny motyli okolic Krakowa) i nr 4 (S. Pawłowska: Stanowisko systematyczne i rozmieszczenie geograficzne śledziennicy alpejskiej).

Muzeum Przyrodnicze. W okresie sprawozdawczym praca w Muzeum skierowana była głównie na doprowadzenie do porządku i należyte zabezpieczenie zbiorów naukowych, a w części przeznaczonej do zwiedzania, na przygotowanie dalszych sal z okazami wystawowymi.

W dziale botanicznym, zajmującym pięć sal drugiego piętra głównego gmachu Akademii, wszystkie zbiory zielnikowe są już należycie uporządkowane i zabezpieczone przed szkodnikami. Kustoszka tego działu mgr I. Kucowa zajęła się więc katalogowaniem i wcielaniem do zielnika głównego roślin przysłanych przed wojną z Francji, opracowanych przez G. Deplantesa, materiałów wileńskich, ofiarowanych przez Inst. Bot. Uniw. Stef. Batorego, i roślin ze Śląska, otrzymanych z zielnika Muzeum Śląskiego w Katowicach. Uporządkowała też bibliotekę działu botanicznego przy pomocy mgr S. Bochenkówny, zajętej też w dziale zoologicznym Muzeum, a w ostatnim czasie także mgr W. Koperowej, pracującej jako wolontariuszka. Przystąpiono do sporządzania inwentarza biblioteki i katalogu kartkowego.

Ze zbiorów naukowych tego działu korzystali w okresie sprawozdawczym na miejscu stale czł. B. Pawłowski i doc. dr Koczwarą, dorywczo mgr Kornasiowa i mgr Błaszczyk. Nadto wypożyczono pewną część materiałów zielnikowych do opracowania naukowego.

Kustoszka podjęła też pracę naukową i opracowuje dla wydawnictwa »Flora Polska« rodziny *Droseraceae* i *Tamaricaceae*.

Zbiory geologiczne pomieszczone w sześciu salach na parterze bocznego skrzydła gmachu Akademii pozostawały pod opieką kustosa dra K. Kracha. Uporządkowano i odnowiono lokal i urządzenie, odczyszczono i udostępniono do przeglądu większość zbiorów geologicznych. Na razie zbiory te rozmieszczono w gablotkach według formacji, później zaś ułożone będą regionalnie.

Poza tym kustosz zajęty był w dużej mierze przygotowaniem zbiorów dla przyszłego działu wystawowego. Ułożono już osmnaście gablot, dających przegląd najważniejszych skał, minerałów i fauny Niżu Polski do kredy włącznie; dalsze sale obejmą trzeciorzęd i czwartorzęd. Sala główna obejmuje wystawę minerałów użytecznych Polski i przykłady z geologii dynamicznej; w niej też znalazły pomieszczenie olbrzymie głowonogi jury krakowskiej. Wy-

stawki te wymagają jeszcze uzupełnień, szczególnie w dziale paleontologicznym, nadto sporządzenia szeregu map, wykresów i rysunków w celach dydaktycznych i ożywienia wystawy.

Równocześnie kustosz przygotowuje do inwentaryzacji i racjonalnego skatalogowania podręcznej biblioteki działu geologicznego; jest ona jednak już uporządkowana i korzystało z niej w okresie sprawozdawczym kilku pracowników naukowych.

Naukowo kustosz pracuje nad fauną mioceńską z okolic Miechowa.

Do zbiorów działu geologicznego przybyło w okresie sprawozdawczym kilkadziesiąt okazów fauny jury górnej z okolic Jaworznika i Choronia, oraz szereg okazów skał i minerałów z Dolnego Śląska, zebranych przez kustosza. Nadto zbiór po śp. inż. L. Kowalskim, obejmujący 333 okazów skał i minerałów z różnych okolic Polski, darowany Muzeum Przyrodniczemu przez rodzinę zmarłego.

W dziale zoologicznym, którego część wystawowa jest obecnie licznie zwiedzana, urządzono w okresie sprawozdawczym dwie nowe sale, mianowicie salę z gadami oraz salę »Ochrony Przyrody«. W pierwszej z tych sal pomieszczono na osobnych postumentach grupę żółwi lądowych afrykańskich, aligatora z Missisipi nad brzegiem wody oraz dużego węża (*Lachesis*), a w szafie gady krajowe oraz interesujące obcokrajowe. Nad wystawowym ułożeniem tych grup pracował głównie stypendysta p. J. Świecimski, korzystając z pomocy innych osób z personelu muzeum. Duże zainteresowanie wśród zwiedzających budzi sala poświęcona zagadnieniom ochrony przyrody. Sale te zdobią cztery duże dioramy, wykonane przez artystę przyrodnika p. K. Łukaszewicza, głównie przy pomocy stypendystów pp. J. Świecimskiego i H. Franckiewicza oraz całego personelu Muzeum. Jedną ścianę sali zajmuje mapa kontynentów wraz z licznymi, malowanymi przez p. Łukaszewicza rycinami zwierząt ginących lub już zupełnie wytępionych przez człowieka, wskutek jego nieopatrznej gospodarki w przy-

rodzie. Obok dioram na ścianach sali rozmieszczono dużo map, fotografii, wykresów, dostarczonych przez Państw. Radę Ochrony Przyrody. Na częściowe pokrycie kosztów urządzenia tej sali udzieliło Ministerstwo Oświaty subwencję w wysokości 100.000 zł, a Państw. Rada Ochr. Przyrody 80.000 zł. Otwarcia tej stałej Wystawy Ochrony Przyrody dokonał w dniu 25 października 1946 r. minister Oświaty p. C. Wycech.

W dalszych częściach sal przeznaczonych na wystawę odbywa się obecnie praca nad uporządkowaniem dużej sali z awifauną krajową. Nakreślono też szkic urządzenia sali z ssakami i ptakami afrykańskimi oraz grupami większych ssaków krajowych. Gromadzi się również materiały wystawowe do sali z fauną wód słodkich i morza polskiego.

Wszystkie zbiory naukowe pomieszczone są już w szafach, ustawionych w pokojach na nie przeznaczonych, dostępnych tylko dla pracowników naukowych. Zbiory te pozostają pod czujną opieką personelu Muzeum i w celu zabezpieczenia ich przed szkodnikami były trzykrotnie zatrutowane chloromorem w ciągu okresu sprawozdawczego.

Przystąpiono również do uporządkowania biblioteki tego działu, liczącej parę tysięcy dzieł i broszur. Inwentaryzowaniem i sporządzaniem katalogu kartkowego zajmuje się mgr S. Bochenkówna, która poza tym pełni funkcję sekretarki Muzeum i pomaga przy kreśleniu map i tablic objaśniających okazy.

Większość personelu działu zoologicznego Muzeum podjęło obok spełniania obowiązków związanych z czynnościami muzealnymi w okresie sprawozdawczym prace naukowe. I tak czł. J. Stach pracował dalej nad monografią apterygotów; dr J. Fudakowski opracował mapy zoogeograficzne Polski dla »Atlasu Polski«, wydawanego przez Główne Biuro Pomiarów przy Prezydium Rady Ministrów, oraz dział przyrodniczy w podręczniku »Muzealnictwo«, wydanym przez Związek Muzeów w Polsce; dr R. Wojtusiak opracowywał faunę motylniczą Kaukazu, Beskidu Zachodniego i gór Czywczyńskich. Studenci Wydziału Mat.-przyrodn.

U. J. pp. S. Błaszczński, B. Ferens, H. Franckiewicz i J. Świecimski, dla których dyrekcja Muzeum uzyskała z Ministerstwa Oświaty stypendia, ułatwiające im studia i pozwalające im wniknąć gruntowniej w prace muzealne, której zamierzają się poświęcić, oprócz powierzonej im opieki nad pewnymi działami zbiorów i wprowadzenia ich do pracy nad komasacją oraz należytym inwentaryzowaniem pewnych grup zwierzęcych, rozpoczęli z pierwszym początkiem wiosny b. r. pod kierunkiem dyrektora Muzeum zespołowe badania nad dokładnym opracowaniem obszaru fizjograficznie interesującego w okolicy Tyńca koło Krakowa.

Skład personalny działu zoologicznego Muzeum Przyrodniczego w okresie sprawozdawczym był następujący: Dyrektorem całości Muzeum Przyrodniczego był czł. J. Stach, który zarazem opiekował się bezpośrednio działem i urządzaniem sal ze zbiorami pleistocenijskimi. Opieka nad działem kręgowców powierzona była doc. J. Fudakowskiemu; nad wystawową częścią awifauny w tym dziale pracował p. K. Łukaszewicz, a od stycznia b. r. również stypendysta p. B. Ferens i w dziale ssaków stypendysta p. H. Franckiewicz. Działem entomologicznym i morskim opiekował się doc. dr R. Wojtusiak, przy pomocy stypendystów p. S. Błaszczńskiego (lepidopterologa) i J. Świecimskiego (koleopterologa) oraz asystentki p. K. Wojtusiakówny. Sekretarką Muzeum, równocześnie bibliotekarką działu zoologicznego i pracowniczką tego działu oraz botanicznego była mgr S. Bochenkówna. Laborantem działu zoologicznego był J. Szot.

Ze zbiorów zoologicznych, obecnie już zupełnie dostępnych dla pracy naukowej, korzystało w okresie sprawozdawczym oprócz przyrodników miejscowych trzech zamiejscowych, a z biblioteki podręcznej tego działu 50 osób miejscowych i 15 zamiejscowych.

Oprócz czynników rządowych z Ministerstwa Oświaty, interesujących się życzliwie pracą i działalnością Muzeum, wystawową część Muzeum zwiedzili zbiorowo licznie zebrani uczestnicy Zjazdu Ochrony Przyrody, a w lutym Komitet

Badań Fizjograficznych. Poza tym szereg osób z publiczności, przeszło 5000 uczniów szkół licealnych, gimnazjów i szkół powszechnych miejscowych i zamiejscowych pod przewodnictwem swych nauczycieli, nadto słuchacze Uniwersytetu i Akademii Górniczej, kursów robotniczych, kursów »TUR'us« itd. Wycieczki te były stale oprowadzane po Muzeum i pouczane przez kustoszów, asystentów i stypendystów. W celu udostępnienia szerokiemu ogółowi zwiedzania Muzeum otwarte było ono w okresie sprawozdawczym również w niedziele i święta, a wycieczki oprowadzane przez personal muzealny.

W wydawnictwie »Prace Muzeum Przyrodniczego PAU«, redagowanym przez czł. J. Stacha, ogłoszono w okresie sprawozdawczym dwa zeszyty: nr 5 (czł. J. Stach: Ten new species of Collembola from the Alps and Alpine foreland) i nr 6 (doc. R. Wojtusiak i W. Niesiołowski: The Butterflies of Central Caucasus collected during the Polish Alpine Expedition in 1935, with zoogeographical and zoological remarks. Part I. Macrolepidoptera).

Wydział Lekarski. W czasie od lipca 1946 do dnia dzisiejszego odbył posiedzeń naukowych pięć. Na posiedzeniach tych przedstawiono 29 prac, z których przyjęto do druku 25, a mianowicie: z zakresu psychiatrii 1, mikrobiologii 7, historii medycyny 1, laryngologii 1, dermatologii 2, chorób zakaźnych 6, okulistyki 1, chemii fizjologicznej 4, chorób wewnętrznych 1, antropologii 1.

Ukazały się następujące wydawnictwa: A) Rozprawy, tom VII, seria I, nr 1: K. Wysocki: Badania nad zachowaniem się »wolnej wody« krwinek u ludzi w czasie postu i na szczycie trawienia ciał białkowych; nr 2: J. Waławski: Zachowanie się zawartości białka w surowicy krwi w przebiegu duru plamistego; nr 3: J. Mruk: Zmiany nadnerczy w wieku starczym; nr 4: M. Górski: Estry cholesterolu w niedomodze wątrobowej; nr 5: J. Rydygier: Skład chemiczny i cechy fizyko-chemiczne żółci u osób ze zdrowym narządem trawienia oraz z przewlekłym zapaleniem nieżyłowym układu żółciowego; nr 6: Markert: Spostrzeżenie w przypadkach postrzałów klatki piersiowej z uszkodzeniem

pluc i opłucnej. B) Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe de Médecine. Tom o 407 stronach, zawierający 30 prac. Gotowych do druku jest 25 prac.

Komisja Historii Medycyny i Nauk Matematyczno-przyrodniczych odbyła w czasie sprawozdawczym dwa posiedzenia, na których przedstawiono następujące referaty i komunikaty: czł. B. Hryniewiecki: Stefan Chardon de Rieule i jego prace przyrodniczo-rolnicze; czł. Wł. Szumowski: Metodyka i bibliografia rozumowana historii i filozofii medycyny; lek. L. Namysłowski: Ludwik Rydygier, prof chirurgii w Uniw. Jagiellońskim; dr W. Zwoździak: Rys historii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego; Zwoździakowa-Trawińska: Rozwój mikrobiologii lekarskiej w Polsce; prof. W. Ziembicki: Niesduszły wyjazd Jana III do Cieplic Śląskich; dr K. Grabda: K. Stronczyński i jego dzieło o faunie ssących; dr M. Tolpa: Prof. St. Markiewicza zasługi na polu higieny; czł. A. Wrzosek i J. Hurynowiczówna: Świadcstwo lekarskie Jędrzeja Śniadeckiego dla Andrzeja Towiańskiego.

W tomie II Prac i Materiałów Komisji wydrukowano rozprawę dra A. Krasuskiego: Leopold Lafontaine, lekarz, działacz społeczny, protochirurg armii Ks. Warszawskiego oraz czł. B. Hryniewieckiego: Stefan Chardon de Rieule i jego prace przyrodniczo-rolnicze. W druku znajduje się praca czł. W. Szumowskiego: Dzieje filozofii medycyny, jej istota i definicja.

Komisja Antropologiczna odbyła w okresie sprawozdawczym 2 posiedzenia, na których przedstawiono łącznie 10 referatów, a mianowicie: mgr P. Sikora: Zmiany w strukturze rasowej ludności Krakowa i okolicy; dr W. Bujarski: Rozwój fizyczny dzieci szkolnych po wojnie w powiecie wągrowieckim; dr A. Ćwirko-Godycka: Cechy barwikowe i ostrość wzroku dzieci szkół powszechnych w okręgu szkolnym poznańskim; prof. L. Jaxa-Bykowski: Z badań na profilu intelektualnym typów rasowych wśród naszej powojennej młodzieży szkolnej; tenże: Z rozważań

nad rozmieszczeniem typów antropologicznych; prof. K. Stojanowski: Przyczyna zmian niektórych cech fizycznych u potomstwa imigrantów do miast; mgr B. Maciejewski: Skład rasowy czaszek przestępców ze zbioru Instytutu Anatomicznego w Erlangen; mgr A. Wanke: Studia antroposocjologiczne nad ludnością polską Lwowa; mgr W. Koczka: Wczesnodziejowa antropologia Śląska i krajów ościennych; dr B. Jaśicki: Dalsze badania nad dynamiką rozwojową młodzieży.

Do druku w wydawnictwie Komisji Prace i Materiały Antropologiczne gotowe są następujące prace: Br. Jaśicki: Dalsze badania na dynamiką rozwojową młodzieży; W. Łasiński: Układ listewek skórnych na dłoniach i stopach Polaków; P. Sikora: Zmiany w strukturze ludności Krakowa i okolicy; A. Wanke: Studia antroposocjologiczne nad ludnością polską Lwowa; B. Wojciechowski: Antropomorfologia mięśni pośladkowego pośredniego i gruszkowatego; W. Bujarski: Rozwój fizyczny dzieci szkolnych po wojnie w powiecie węgrowskim.

Muzeum Archeologiczne. W dziale wystawowym, z którego bezpłatnie korzystali nie tylko prehistorycy i zakłady naukowe, ale i ogół publiczności, wprowadzono dalsze uzupełnienia i ulepszenia.

W dziale naukowym wznowiono badania nad paleolitem, angażując w tym celu kustosza St. Krukowskiego. W dziale archiwalnym dr G. Leńczyk prowadził inwentaryzację grodzisk, wykonując plany i rysunki. Uzupełniono zbiór map i planów. W muzealnej bibliotece podręcznej zakupiono najnowsze opracowania i uzupełniono księgozbiór przez nabycie części biblioteki po prof. Wł. Demetrykiewiczu.

W dziale zbiorów naukowych zakupiono większą ilość pudeł i prowadzono prace nad uporządkowaniem i zinwentaryzowaniem prehistorycznych materiałów naukowych.

Prof. St. Jakubowski wykonał kilkaset rysunków do katalogu kartkowego i publikacji prehistorycznych. Dzięki współpracy Koła Prehistoryków Stud. Uniw. Jagiell.

wykonywano w pracowni fotograficznej Muzeum fotograficznie zabytków poddawanych zabiegom konserwacyjnym. Klisze fotograficzne porządkowała A. Kowalska, która prowadziła również ewidencję wpływów.

Konserwowano materiały prehistoryczne, ceramiczne i metalowe z badań ostatnich i dawniejszych. Podjęto konserwację zabytków żelaznych Państw. Muzeum Archeol. w Warszawie, które ułatwiło Muzeum PAU nabycie większej ilości parafiny do konserwacji żelaz.

W wypadkach nie cierpiących zwłoki, jak przy badaniach na Skalce, prowadzonych przez prof. Szyszko-Bohusza, mogło Muzeum przez swojego delegata (dra G. Leńczyka) zabezpieczać interesy prehistoryczne.

Dzięki specjalnemu funduszowi, uzyskanemu z Zarządu PAU, mogło Muzeum pod kierownictwem dra T. Reymana z udziałem mgra St. Buratyńskiego i stypendysty A. Żakiego podjąć poważniejsze prace terenowe w Tropiszowie i Zofipolu gm. Igołomia, które doprowadziły do bardzo ważnych odkryć dużej osady fabrycznej z IV w. po Chr., ciągnącej się wzdłuż terasy wiślanej. Muzeum podjęło starania o objęcie rezerwatem terenu odkryć z Zofipolu i uprzystępnienie ich szerszemu ogółowi. Prace te dały dużą ilość materiału ceramicznego z jedenastu jam przyściowych, jak też i szereg zabytków z innych kultur prehistorycznych, obficie na tym polu występujących. Niezależnie od tych badań prowadzone były wykopaliska w małym dotąd w badaniach terenowych uwzględnianym województwie rzeszowskim (dr Leńczyk i mgr Buratyński). Prócz tego pracownicy Muzeum Archeologicznego PAU brali udział w badaniach prowadzonych przez inne ośrodki prehistoryczne, a mianowicie w Sądadce, Biskupinie, Łubnej i Wrocławiu (mgr Buratyński, mgr Trzepaczówna, A. Kowalska, H. Burchardówna, T. Kretkowska, A. Żaki).

W miarę możliwości, Muzeum Archeol. przy współudziale członków Koła Prehistoryków rozwijało propagandę ochrony zabytków przedhistorycznych, organizując wycieczki na teren wykopalisk i odczyty. Zwiedzający Muzeum Archeol.

byli oprowadzani przez siły naukowe. Oprócz polskich prehistoryków i zainteresowanych przedstawicieli innych dyscyplin zwiedził teren wykopalisk w Zofipolu prof. Jan Filip z Pragi Czeskiej. Przedsiębiorstwo Państw. Film Polski dokonało zdjęć filmowych na terenie badań w Zofipolu i w Muzeum Archeol.

Przy Muzeum PAU przygotowana została pracownia kopii i modeli prehistorycznych, dla której dokonano szeregu adaptacji w lokalach suterynowych Muzeum i zakupiono stosowne urządzenia. Dokonano pierwszych prób wykonywania kopii zabytków przedhistorycznych do celów dydaktycznych i muzealnych.

Ze zbiorów Muzeum do prac naukowych korzystali z Poznania czł. J. Kostrzewski i dr Ruxerówna, z Torunia prof. R. Jakimowicz, z Warszawy dr Z. Podkowińska, mgr J. Antoniewicz i mgr Gądzikiewiczówna, z Krakowa mgr St. Buratyński, H. Burchardówna, St. Jakubowski, A. Kowalska, K. Kowalski, T. Kretkowska, St. Krukowski, dr G. Leńczyk, ks. J. Motyka, dr T. Reyman, O. Reymanowa, mgr M. Trzepaczówna. Z Lublina dr St. Nosek, z Wrocławia dr R. Jamka i dr A. Nasz.

Stan osobowy obejmuje 14 osób: kierownika, 7 pracowników naukowych, 3 siły w charakterze stypendystów, laborant i 2 woźnych.

Zbiory Muzeum powiększyły się o zabytki z następujących miejscowości: Albigowa (pow. Łańcut), skorupy z trzech urn, 1 bransoleta brązowa, główka od szpili brązowej i mały skrzętek złoty (badał dr G. Leńczyk); Bobin (pow. Pińczów), naczynie późno-rzymskie (dar A. Górczyńskiego); Chodakówka (pow. Przeworsk), skorupy z wykopów na zamczysku z XII w. (badał dr G. Leńczyk); Grodzisko Dolne (pow. Łańcut), fragmenty ceramiki (zebrane przez dra T. Reymana, dra G. Leńczyka i mgra St. Buratyńskiego); Grodzisko (pow. Chrzanów), skorupy wczesnohistoryczne i łużyckie z powierzchni grodziska oraz łużyckiej warstwy kulturowej (badał G. Leńczyk); Husów (pow.

Łańcut), siekierka krzemienista, uszkodzony grot włóczni krzemiennej i 2 wióry (badał dr G. Leńczyk); Jadowniki Mokre (pow. Dąbrowa Tarn.), materiały z cementarzystka ciałopalnego z wczesnego okresu rzymskiego (złożone przez K. Smutka i J. Anioła za pośrednictwem »Dziennika Polskiego«); Jaksice (pow. Pińczów), ząb trzonowy mamuta (dar A. Gorczyńskiego); pow. Jędrzejów, siekierka kamienna cała i fragment drugiej (dar A. Gorczyńskiego); Kalisz, skorupy wczesnohistoryczne i średniowieczne zebrane na powierzchni grodziska (zebrał mgr St. Buratyński); Koczanów (pow. Pińczów), fragment naczynia zasobowego późnorzymskiego (dar A. Gorczyńskiego); Kraków-Sikornik, ostrze krzemienne retuszowane (dar Jawańskiego); Kraków-Skałka, fragmenty ceramiki neolitycznej i łużyckiej i materiałów historycznych spod fundamentów pierwszego kościoła (badał dr G. Leńczyk); Książnice Wielkie (pow. Pińczów), naczynko gliniane neolityczne (dar A. Gorczyńskiego); Książniczki (pow. Miechów), siekierka kamienna cała i fragment drugiej, odłupek krzemienisty i ceramika (dar H. Rosia); Książniczki (pow. Miechów), narzędzia krzemienne, fragment siekierki kamiennej, fragmenty ceramiki wstęgowej rytej, łużyckiej, siwej i wczesnohistorycznej (zebrała wycieczka Koła Prehistoryków Stud. U. J.); Kwaczała (pow. Chrzanów), szpila, skrętek, 3 fragmenty bransolety z drutu brązowego (dar Mogilnickiego za pośrednictwem dra G. Leńczyka); Majkowice (pow. Miechów), ceramika, kości, węgle itd., wydobyte z pięciu ziemianek oraz zebrane na powierzchni skorupy neolityczne i wczesnohistoryczne (badali mgr St. Buratyński i A. Kowalska); Munina Wielka (pow. Jarosław), fragmenty ceramiki wczesnohistorycznej (badał mgr St. Buratyński); Nieścislawice (pow. Busko), siekierka kamienna (dar A. Gorczyńskiego); okolica Olsztyna, zabytki kamienne, brązowe i szklane (dar Wiślańskiego); okolica Raciborza, 9 toporków kamiennych i 2 groty żelazne (dar St. Nowaka); Tropiszów (pow. Miechów), denar rzymski Antoninus Pius, paciorek kwarcowy i materiały ceramiczne z IV w. po Chr. (z badań archeolo-

gicznych); Wiślica (pow. Pińczów), skorupy wczesnohistoryczne, zebrane na powierzchni grodziska w obrębie wałów (z objazdu terenowego pracowników Muzeum); Wola Przemkowska (pow. Brzesko), fragmenty ceramiki różnych okresów z wydmy zwanej Rusna Góra (zebrała mgr M. Trzepakówna); Zofipole (pow. Miechów), materiały neolityczne, ceramika lużycka z grobów ciałopalnych oraz materiały ze stanowisk przedrzymskich i rzymskich i duża ilość ceramiki z pieców z IV w. po Chr. (z badań archeologicznych); miejscowość nieznana, fragmenty kafli (dar A. Gorczyńskiego).

Biblioteka Akademii. W okresie sprawozdawczym korzystało ze zbiorów: z czytelni 345 osób, wypożyczyłni 112 osób. Dostarczono do czytelni 219 rękopisów i 873 druków, wypożyczono 508 tomów, urgowano 116 osób, zwrócono 791 tomów. Z czytelni wydawnictw bieżących, urzędzonej od czerwca 1946 w gmachu PAU przy ul. Sławkowskiej 17 korzystało ponad 200 osób. Droga wymiany wpłynęło do biblioteki: 68 wydawnictw polskich oraz 1022 wydawnictw zagranicznych (w 1257 t.) z 11 Akademii i 56 instytucji naukowych z 25 krajów.

Biblioteka Polska i Stacja Naukowa w Paryżu. W ciągu roku 1946 uregulowane zostały sprawy związane z placówką naukową PAU w Paryżu.

W marcu u. r. Zarząd PAU delegował do Paryża członka czynnego, wicedyrektora Wydziału Filologicznego prof. Stanisława Wędkiewicza. Celem jego podróży było nawiązanie kontaktu (przerwanego, od jesieni 1939 r., wypadkami wojennymi) z Biblioteką Polską, zorientowanie się w działalności tej instytucji podczas lat wojny i okupacji, i — stosownie do życzenia Ministertwa Spraw Zagranicznych — uporządkowania jej stosunku do Ambasady Rzeczypospolitej we Francji. W rezultacie pobytu delegata PAU w Paryżu (w miesiącach od marca do grudnia u. r.), po uzgodnieniu planu reorganizacji Stacji Naukowej PAU z p. ambasadorem Rzeczypospolitej Stanisławem Skrzyszewskim, po uchwaleniu przedłożonego przez prof. Wędkiewicza wniosku przez Walne Zgromadzenie PAU (w dniu

18 czerwca 1946), po aprobacie wreszcie całego planu, w sierpniu 1946 r., przez bawiących w Paryżu podczas obrad Konferencji Pokojowej: ówczesnego ministra spraw zagranicznych p. Wincentego Rzymowskiego, ówczesnego wiceministra spraw zagranicznych, p. Zygmunta Modzelewskiego, w Paryżu działać mają odąd dwie placówki naukowe PAU, a mianowicie:

1) Biblioteka Polska (Muzeum Adama Mickiewicza), instytucja założona w 1838 r. i przejęta na własność przez PAU w r. 1893, i 2) Stacja Naukowa (Centre de recherches scientifiques), która przejmie od Biblioteki Polskiej te czynności i obowiązki, które jej były dodatkowo przydzielone od 1893 r., wzgl. (po reorganizacji Biblioteki) od r. 1926, a które wykraczają poza zakres działalności bibliotecznej, archiwalnej i muzealnej, mianowicie czynności i obowiązki związane z aktualnymi potrzebami nauki polskiej i aktualną współpracą naukową polsko-francuską. Reorganizacja działalności Stacji Naukowej w Paryżu ma polegać ponadto na tym, że będzie ona odąd zaspakajając postulaty nie tylko I i II Wydziału PAU (tj. Wydziału Filologicznego i Wydziału Historyczno-filozoficznego) — a tylko w tych dziedzinach ujawniała się dotychczas akcja Biblioteki Polskiej —, ale także dwu pozostałych Wydziałów (III i IV), tj. Wydziału Matematyczno-przyrodniczego i Wydziału Lekarskiego.

Walne Zgromadzenie PAU, odbyte dnia 18 czerwca 1946, wybrało ponownie delegatem PAU do kierowania Biblioteki Polskiej długoletniego (od r. 1926) dyrektora tej instytucji p. Franciszka Pułaskiego, a drugim delegatem PAU i dyrektorem zreorganizowanej Stacji Naukowej ustanowiło członka czynnego PAU, prof. Stanisława Wędkiewicza.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oddał obie instytucje PAU pod opiekę Rządu francuskiego w konwencji kulturalnej polsko-francuskiej, podpisanej w lutym 1947 r.

Najpilniejszymi zadaniami Biblioteki Polskiej w Paryżu są teraz przede wszystkim: uporządkowanie i skatalogowanie stu z górą tysięcy tomów, wywiezionych przez Niem-

ców z Paryża, odnalezionych w Saksonii i przewiezionych na razie do Warszawy (skład, w najbliższych już tygodniach, przetransportowane będą do Francji), oraz, w miarę możliwości finansowych, remont tych części domu przy Quai d'Orléans 6, które Niemcy w złośliwy sposób zdemolowali w jesieni 1944 r. Muzeum Adama Mickiewicza jest już uporządkowane i dostępne dla zwiedzających od listopada 1946 r. Czynna jest również czytelnia podręczna i oddane są do użytku czytelników rękopisy, ocalone niemal w całości, dzięki zapobiegliwości p. dyrektora Pułaskiego.

W czerwcu b. r. wyjeżdża prof. Stanisław Wędkiewicz na powierzone mu przez PAU stanowisko dyrektora Stacji Naukowej w Paryżu. Otwarcie tej placówki, tak ważnej dla odbudowy zniszczonej wojną nauki polskiej, zamierzone jest w grudniu b. r.

Stacja Rzymska, poddana w sierpniu 1945 r. przez ówczesną swoją dyrekcję pod zarząd brytyjski, wykonywany za pośrednictwem Ambasady Brytyjskiej w Rzymie, wróciła na skutek starań Zarządu, popartych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ambasadę Polską w Rzymie, po dłuższych rokowaniach pod Zarząd PAU. Członek J. Dąbrowski, wysłany jako delegat Zarządu w jesieni r. 1946 do Rzymu, po usunięciu jeszcze istniejących trudności dokonał w dniu 4 listopada 1946 r. przejęcia Stacji z rąk zarządu brytyjskiego w Zarząd PAU. Akt przejęcia potwierdzony został przez Ambasadę Polską pismem z dnia 6 listopada 1946 i przez Ambasadę Brytyjską pismem z dnia 14 listopada 1946 r. Wobec ustąpienia dotychczasowego dyrektora Biblioteki dra J. Michałowskiego Stacja pozostaje na razie, aż do wprowadzenia nowego dyrektora, które jest w toku, pod nadzorem członka J. Dąbrowskiego. Tymczasowe kierownictwo Biblioteki spoczywa w ręku p. M. Kostrowickiej-Dąbrowiny. Biblioteka, po usunięciu lokatorów zajmujących od czasu wojny pokoje przeznaczone dla stypendystów, funkcjonuje normalnie. W toku jest uzupełnienie braków wywołanych wojną. Po ostatecznym ustaleniu budżetu Stacji, przedłożonego Ministerstwu

Oświaty, przystąpić będzie można do wysyłania do Stacji — jak poprzednio — pracowników naukowych prowadzących wydawnictwa, względnie stypendystów dla badań archiwalnych.

Reprezentacja. W jubileuszu Szwajcarskiego Towarzystwa Przyrodniczego w Zurychu reprezentował PAU wiceprezes Wł. Szafer, podczas jubileuszu Austriackiej Akademii Umiejętności w Wiedniu Sekretarz Generalny. W obu razach wręczono adresy. Podczas uroczystości jubileuszowych Uniwersytetu w Princeton była PAU reprezentowana przez czł. Oswalda Veblena, w Kongresie Physical Society w Cambridge przez czł. Cz. Białobrzeskiego. W Konferencji zorganizowanej przez Królewską Szwedzką Akademię Nauk Inżynieryjnych i Towarzystwo Technofizyczne w Sztokholmie mają reprezentować Akademię czł. B. Kamieński i prof. H. Niewodniczański. W związku z uroczystościami jubileuszu Henryka Becquerela w Paryżu przesłano telegram gratulacyjny. W XX Zjeździe Ochrony Przyrody w Krakowie reprezentował PAU Sekretarz Generalny.

Unie Międzynarodowe. W związku z podjęciem działalności przez wszystkie Unie Międzynarodowe zostały uruchomione Polskie Komitety Narodowe. Wkładki do Unii Międzynarodowych za rok 1945/6 pokryło Prezydium Rady Ministrów, wkładki za rok 1947 będą zapłacone przez Ministerstwo Oświaty. W Kongresach Unij była PAU reprezentowana: w Kongresie Conseil International des Unions Scientifiques i związanych z nim uroczystościach jubileuszu Newtona przez czł. Cz. Białobrzeskiego i czł. B. Kamieńskiego, w Kongresie Unii Chemicznej w Londynie przez czł. O. Achmatowicza i prof. E. Trepkę, w Kongresie Unii Fizycznej w Paryżu przez wiceprezesa S. Pieńkowskiego, czł. Cz. Białobrzeskiego i czł. J. Weysenhoffa, w Kongresie Unii Geodezyjno-geofizycznej w Londynie i Cambridge przez czł. T. Banachiewicza, prof. E. Warchałowskiego i prof. J. Witkowskiego. W Kongresie Unii Biologicznej w Kopenhadze w lipcu 1947 będą reprezentowali PAU wiceprezes Wł. Szafer, czł. B. Hry-

niewiecki i czł. Z. Grodziński, w Kongresie Unii Chemicznej w Londynie, również w lipcu 1947, czł. O. Achmatowicz, czł. W. Świętosławski i prof. T. Urbański. Udział Akademii w kongresach i zjazdach międzynarodowych oraz reprezentacja Państwa Polskiego w międzynarodowych związkach naukowych zależy od udzielania przez Rząd R. P. delegatom PAU paszportów, subwencji i zapewnienia możliwości przejazdu.

DODATEK DO SPRAWOZDANIA

Bibliografia wydawnictw Polskiej Akademii Umiejętności

od 1 lipca 1946 do czerwca 1947
(Ceny w złotych)

I. Wydział Filologiczny¹

- Archiwum Filologiczne** nr 18. Kraków 1946, 8°, str. 17.
Treść: St. Skimina: Harmonia między formą rytmiczną a treścią w Pieśniach Horacjusza. 76.—
- nr 19. Kraków 1946, 8°, str. 17.
Treść: J. Schnayder: Periegeza w literaturze greckiej. Powstanie i rozwój gatunku. 108.—
- nr 20. Kraków 1946, 8°, str. 64.
Treść: M. Plezia: De Andronici Rhodii studiis Aristotelicis. 240.—
- nr 21. Kraków 1947, 8°, str. 28.
Treść: Wł. Madyda: De concinnitate formae et argumenti quid antiqui artis iudices tradiderint. 150.—
- Bochnak A.** p. Prace Komisji Historii Sztuki t. VIII zes. II.
- Dłuska M.** p. Prace Komisji Językowej nr 31.
- Dyboski R.** p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Estreicher K.** p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Gąsiorowski S. J.** p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Gawroński A.** p. Prace Komisji Orientalistycznej nr 35.

¹ Rozprawy I oznacza Rozprawy Wydziału Filologicznego. Bulletin I/II oznacza Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie.

- Jamka R. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Klemensiewicz Z. p. Bulletin I/II 1940—1944.
- Kowalski T. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Lempicki Z. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Madyda Wł. p. Archiwum Filologiczne nr 21
- Mańkowski T. p. Prace Komisji Historii Sztuki t. VIII zes. II.
— p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Mikulski T. p. Rozprawy I t. LXVI nr 4.
- Muszyńska-Krasnowolska M. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.
- Pigoń St. p. Bulletin I/II 1940—1944.
- Plezia M. p. Archiwum Filologiczne nr 20.
- Prace Komisji Historii Sztuki t. VIII zes. II. Kraków 1946, 4°,
str. 105—389.
Treść: A. Szyszko-Bohusz: Studia nad Katedrą wawelską, str. 107 — T. Mańkowski: Prace Schlütera w Wilanowie, str. 151. — Wł. Tatarkiewicz: Dwa baroki, krakowski i wileński, str. 183. — A. Bochnak: Julian Pagażewski 1874—1940, str. 225. — T. Mańkowski: Zygmunt Batowski 1876—1944, str. 241. — Sprawozdania z posiedzeń za lata 1938, 1939 i 1945, str. 247. 1.536.—
- Prace Komisji Językowej nr 30. Kraków 1946, 8°, str. 87.
Treść: Fr. Sławski: Miejsce enklityki odmiennej w dziejach języka bułgarskiego. 324.—
- nr 31. Kraków 1947, 8°, str. 72.
Treść: M. Dłuska: Prozodia języka polskiego. 255.—
- Prace Komisji Orientalistycznej nr 35. Kraków 1946, 8°,
str. LXXII+156.
Treść: A. Gawroński: Początki dramatu indyjskiego a sprawa wpływów greckich (Les origines du théâtre indien et la question de l'influence grecque). Z wstępem, uwagami i streszczeniem francuskim E. Słuszkiewicza. 864.—
- Przychocki G. p. Rozprawy I t. LXVII nr 3.
- Rozprawy Wydziału Filologicznego t. LXVI nr 4. Kraków 1947,
8°, str. 82
Treść: T. Mikulski: Adam Czahrowski z Czahrowa. Portret literacki. 270.—

Rozprawy Wydziału Filologicznego tom LXVII nr 2. Kraków 1946, 8°, str. 182+1 nlb.

Treść: St. Urbańczyk: Z dawnych stosunków językowych polsko-czeskich. Cz. I. Biblia królowej Zofii a staro-czeskie przekłady Pisma św. 165.—

— nr 3. Kraków 1946, 8°, str. 44

Treść: G. Przychocki: Historia listów św. Grzegorza z Nazjanzu. 165.—

Safarewicz J. p. Bulletin I/II 1940—1944.

Schnayder J. p. Archiwum Filologiczne nr 19.

Sinko T. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.

Skimina St. p. Archiwum Filologiczne nr 18.

Sławski Fr. p. Prace Komisji Językowej nr 30.

— p. Bulletin I/II 1940—1944.

Słuszkiewicz E. p. Prace Komisji Orientalistycznej nr 35.

Szysko-Bohusz A. p. Prace Komisji Historii Sztuki t. VIII zesz. II.

Tatarkiewicz Wł. p. Prace Komisji Historii Sztuki t. VIII. zesz. II.

Urbańczyk St. p. Rozprawy I t. LXVII nr 2.

Windakiewiczowa H. p. Bulletin I/II 1939 nr 4—6.

Witkowski J. p. Bulletin I/II nr suppl. 5.

II. Wydział Historyczno-filozoficzny¹

Czekanowski J. p. Rozprawy II t. 71 nr 2.

Długopolski E. p. Monumenta Poloniae Vaticana t. VIII.

Ingarden R.: Spór o istnienie świata, t. I, Kraków 1947, 8°, str. 296. 720.—

— p. Kwartalnik Filozoficzny t. XVI zesz. 2—4.

Kostrzewski J. p. Pomniki dziejowe Polski. Seria II t. I.

Kowalski T. p. Pomniki dziejowe Polski. Seria II t. I.

Kwartalnik Filozoficzny tom XVI zesz. 2—4. Kraków 1946, 8°, str. 404.

¹ Rozprawy II oznacza Rozprawy Wydziału Historyczno-filozoficznego.

Bulletin I/II oznacza Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie.

Treść: R. Ingarden: *Essencjalne zagadnienie formy i jej podstawowe pojęcia*, str. 101. — Z. Zawirski: *Geneza i rozwój logiki intuicjonistycznej*, str. 165. — A. Mostowski: *O zdaniach nierozstrzygalnych w sformalizowanych systemach matematyki*, str. 223. — M. Ossowska: *O dwóch rodzajach ocen*, str. 273. — J. Pogonowski: *Metoda nauki językoznawczej w porównaniu z metodą nauk przyrodniczych*, str. 293. — T. Pietrzekiewicz: *Idealizm contra realizm w różnych odmianach obu tych pojęć*, str. 351. — Z. Spira: *Uwagi nad metodologią i teorią poznania Poppera*, str. 371. — *Sprawozdania*, str. 404. 500.—

Monumenta Poloniae Vaticana tom VIII. Series: *Acta Pontificum Romanorum*. Kraków 1946, 4°, str. 200.

Treść: *Acta Bonifacii Papae IX*. Fasc. 1. (1389—1391).

Edidit E. Długopolski. 810.—

Mostowski A. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI zes. 2—4.

Moszyński K. p. *Pomniki dziejowe Polski*. Seria II t. I.

Nitsch K. p. *Pomniki dziejowe Polski*. Seria II t. I.

Ossowska M. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI zes. 2—4.

Pietrzekiewicz T. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI, zes. 2—4.

Piwnski K. p. *Bulletin* I/II 1939 nr 4—6.

Pogonowski J. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI zes. 2—4.

Pomniki Dziejowe Polski. Seria II t. I. *Monumenta Poloniae*

Historica. Series nova. Tomus I. Kraków 1946, 8°, str. 162 + 12 num. arab. + XII tabl.

Treść: *Relacja Ibrāhīma ibn Ja'kūba z podróży do krajów słowiańskich w przekazie Al-Bekriego*. Wydał, wstępem, komentarzem i przekładem opatrzył T. Kowalski przy współudziale J. Kostrzewskiego, K. Stołyhwy, K. Moszyńskiego i K. Nitscha. *Relatio Ibrāhīm ibn Ja'kūb de itinere Slavico, quae traditur apud Al-Bekrī*. Edidit, commentario et versione polonica atque latina instruxit T. Kowalski cum adnotationibus J. Kostrzewski, K. Stołyhwo, K. Moszyński, K. Nitsch. 792.—

Prace Komisji Prawniczej nr 1. Kraków 1947, 8°, str. 75.

Treść: Wł. Wolter: *Studia z zakresu prawa karnego*. 165.—

Prace Komisji Prawniczej nr 2. Kraków 1947, 8°, str. 160.

Treść: A. Szpunar: Nadużycie prawa podmiotowego. 450.—

Rozprawy Wydziału Historyczno-filozoficznego. Seria II t. LXVI (ogólnego zbioru t. 71) nr 2. Kraków 1947, 8°, str. 50.

Treść: J. Czekanowski: Polska synteza slawistyczna w perspektywie ilościowej. 270.—

Spira Z. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI zes. 2—4.

Stołyhwo K. p. *Pomniki dziejowe Polski.* Seria II t. 1.

Szpunar A. p. *Prace Komisji Prawniczej* nr 2.

Wolski J. p. *Bulletin* I/II nr suppl. 5.

Wolter Wł. p. *Prace Komisji Prawniczej* nr 1.

Zawirski Z. p. *Kwartalnik Filozoficzny* t. XVI zes. 2—4.

III. Wydział Matematyczno-przyrodniczy¹

Flora Polska. Rośliny naczyniowe Polski i ziem ościennych.

Tom VI. Dwuliścienne. Wolnopłatkowe: Dwuokwiatowe. Rodzina: *Violaceae*, Fiołkowate. (Z 24 rycinami). Pod redakcją Wł. Szafera opracował J. Zabłocki. Kraków 1947, 8°, str. 70. 150.—

Macko St. p. *Starunia* nr 22.

Materiały do Fizjografii Kraju. *Documenta Physiographica Poloniae* nr 1. Kraków 1946, 8°, str. 37.

Treść: B. Pawłowski: O niektórych naszych wierzbach. *De Salicibus nonnullis in Polonia crescentibus.* 90.—

— nr 2. Kraków, 8°, str. 36+3 tabl.

Treść: A. Rumek: Okrzemki torfowiska w Borku Fałęckim koło Krakowa. *Les diatomées de la tourbière à Borek Fałęcki près de Cracovie.* 120.—

— nr 3. Kraków 1946, 8°, str. 7.

Treść: T. Miodoński: Przyczynek do fauny motyli okolic Krakowa. *Some Additions to the Butterfly-Fauna of the Environs of Cracow.* 30.—

Miodoński T. p. *Materiały Fizjografii Kraju* nr 3.

Niesiołowski W. p. *Prace Muzeum Przyrodniczego* nr 6.

¹ Rozprawy III B oznacza Rozprawy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, dział B.

- Pawłowski B. p.** Materiały do Fizjografii Kraju nr 1.
- Prace Muzeum Przyrodniczego** nr 2. Kraków, 8°, str. 14+3 tabl.
Treść: J. Stach: The Species of the Genus *Isotomurus* Börn. (Collembola) occurring in European Caves. Gatunki z rodzaju *Isotomurus* Börn. (skoczogonki) występujące w jaskiniach Europy. 40.—
- nr 3. Kraków 1946, 8°, str. 10+2 tabl.
Treść: J. Stach: *Lepidoatelura Montana* N. G., N. S., the myrmecophilous Lepismid from the Balkan. *Lepidoatelura Montana*, nowy rodzaj i nowy gatunek mrówkolubnego rybika (szczeciogonki) z Bałkanu. 36.—
- nr 4. Kraków 1946, 8°, str. 16+II tabl.
Treść: J. Stach: A new Lepismid (*Lepisma Priesneri* N. Sp.) from Egypt. Nowy gatunek rybika (*Lepisma Priesneri* N. Sp.) z Egiptu 60.—
- nr 5. Kraków 1946, 8°, str. 40+10 tabl.
Treść: J. Stach: The new Species of Collembola from the Alps and Alpine Foreland. Dziesięć nowych gatunków z rzędu Collembola (skoczogonki) z Alp i ich przedgórza. 158.—
- nr 6. Kraków 1947, 8°, str. 74+XII tabl.
Treść: R. J. Wojtusiak and W. Niesiołowski: Lepidoptera of the Central Caucasus, collected during the Polish Alpine Expedition in 1935, with Ecological and Zoogeographical Remarks. I Part. Macrolepidoptera. 300.—
- Rozprawy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego** tom 72, dział B, 1946 (Seria III t. 32). Nr 1. Kraków 1946, 8°, str. 162.
Treść: Wł. Szafer: Flora pliocenńska z Krościenka n. Dunajcem. I część ogólna. The Pliocene Flora of Krościenko in Poland. I General Part. 210.—
- Rumek A. p.** Materiały do Fizjografii Kraju nr 2.
- Stach J. p.** Prace Muzeum Przyrodniczego nr 2, nr 3, nr 4, nr 5.
- Starunia** nr 21. Kraków 1946, 8°, str. 32.
Treść: Sprawozdanie ze zjazdu naukowego poświęconego zagadnieniom plejstocenu. Report of a scientific Congress devoted to the Problems of the Pleistocene. 90.—

Starunia nr 22. Kraków 1946°, 8°, str. 13.

Treść: St. Macko: Dwa torfowiska koło Zamościa w świetle analizy pyłkowej. Two Peat-Bogs near Zomość in view of the Pollen Analysis. 90.—

Szafer Wł. p. Rozprawy III B t. 72 nr 1.

— p. Flora Polska t. VI.

Wojtusiak R. p. Prace Muzeum Przyrodniczego nr 6.

Zabłocki J. p. Flora Polska t. VI.

IV. Wydział Lekarski¹

Górski M. p. Rozprawy IV t. 7 nr 4.

Markert W. p. Rozprawy IV t. 7 nr 6.

Mruk J. p. Rozprawy IV t. 7 nr 3.

Rozprawy Wydziału Lekarskiego tom 7 (seria I t. 7) nr 2. Kraków 1946, 8°, str. 22.

Treść: J. Walawski: Zachowanie się zawartości białka w surowicy krwi w przebiegu duru plamistego. 72.—

— nr 3. Kraków 1946, 8°, str. 25.

Treść: J. Mruk: Zmiany nadnerczy w wieku starszym. 90.—

— nr 4. Kraków 1946, 8°, str. 17.

Treść: M. Górski: Estry cholesterolu w niedomodze wątrobowej. 60.—

— nr 5. Kraków 1946, 8°, str. 82.

Treść: J. Rydygier: Skład chemiczny i cechy fizykochemiczne żółci u osób ze zdrowym narządem trawienia oraz z przewlekłym zapaleniem nieżytowym układu żółciowego. 450.—

— nr 6. Kraków 1946, 8°, str. 12.

Treść: W. Markert: Spostrzeżenia w przypadkach postrzałów klatki piersiowej z uszkodzeniem płuc i opłucnej. 60.—

Rydygier J. p. Rozprawy IV t. 7 nr 5.

Walawski J. p. Rozprawy IV t. 7 nr 2.

¹ Rozprawy IV oznacza Rozprawy Wydziału Lekarskiego.

V. Wydawnictwa funduszków osobnych

Durczewski Z. p. Wydawnictwa Śląskie. Prace Prehistoryczne nr 4.

Polski Słownik Biograficzny. Tom. V zes. 5 (ogólnego zbioru zes. 25). (Drohojowski Jan—Dunin Piotr Stanisław). Kraków 1946, 8°, str. 385—480 + 4 nlb. 300.—

— Tom VI zes. 1 (ogólnego zbioru zes. 26). Dunin Rodryg—Działyński Stanisław. Kraków 1946, 8°, str. 1—96. 300.—

Wydawnictwa Śląskie. Prace Prehistoryczne nr 4. Kraków 1939—1946, 4°, str. 185 z 8 rycinami.

Treść: Z. Durczewski: Grupa górnośląsko-małopolska kultury łużyckiej w Polsce. Cz. I (syntetyczna). 720.—

VI. Rocznik, Sprawozdania, Bulletin, Comptes Rendus

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Série A: Sciences Mathématiques. N° 4—10 A, Avril—Décembre 1939. Kraków 1946, 8°, str. 133—300 + IV. 144.—

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. N° 4—6 1939, Avril—Juin 1939. Kraków 1947, 8°, str. 84—152.

Contenu: Comptes Rendus de l'Académie pour Avril—Juin 1939, p. 81. — Séance publique annuelle de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres, p. 83. — Bibliographie pour Avril—Juin 1939, p. 150. — Résumés: R. Dyboski: William Morris as a Writer, p. 86. — K. Estreicher: La décoration picturale de la chapelle de Hińcza de Rogów dans la cathédrale du Wawel, p. 93. — S. J. Gąsiorowski: Analyse et classification des faits dans l'investigation archéologique, p. 95. — S. J. Gąsiorowski: Sur les débuts de la métallurgie du cuivre et du bronze en Égypte et en Asie, str. 102. — R. Jamka: Compte rendu des fouilles à Chmielów Piaskowy, p. 107. — T. Kowalski: De la relation d'Ibrāhīm ibn Jaʿkūb sur les Slaves, problème Ibrāhīm-Turṭuṣī, p. 110. — Z. Łempicki: Le positivisme, l'idéalisme et le néopositi-

visme dans l'histoire de la littérature, p. 117. — T. Mańkowski: Les sculptures inconnues d'André Schlüter, p. 130. — T. Mańkowski: L'ancien Lwów, son art et sa culture artistique, p. 133. K. Piwarski: Le prince royal Jacques Sobieski, seigneur d'Olava (1691—1737), p. 138. — M. Muszyńska-Krasnowolska: L'ancien collège jésuite à Krzemieniec, p. 141. — T. Sinko: Souvenirs romains et italiens dans les *Silvudia* de Sarbiewski, p. 144. — H. Windakiewicz: Traces de la théorie des gammes grecques dans la musique et la chanson populaire, p. 148. 240.—

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. N° sommaire. Janvier 1940 — Décembre 1944. Kraków 1947, 8°, str. 20

Contenu: Comptes Rendus de l'Académie pour Janvier—Décembre 1940—1944, p. 3. — Biographie pour Janvier 1940—Décembre 1944, p. 17. — Résumés: Z. Klemensiewicz: Le système phonologique et morphologique de la langue polonaise littéraire contemporaine, p. 5. — J. Safarewicz: Noms de lieu lithuaniens en *-iszki*, p. 7. — J. Safarewicz: L'origine des suffixes slaves *-isko*, *-iszcze*, p. 8. — Fr. Sławski: L'alternation *o:u* dans les langues slaves, p. 10. St. Pigoń: Traits distinctifs de la littérature populaire polonaise du XIX et XX siècle, p. 14. 90.—

Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. N° supplémentaire 5. Kraków 1947, 8°, str. 70+10 tabl.

Contenu: Witkowski St.: La topographie de la Nouvelle Carthage et Polybe, p. 1. — J. Wolski: L'effondrement de la domination des Séleucides en Iran au IIIe siècle ay. J. C., p. 13. 150.—

Comptes Rendus Mensuels des Séances de la Classe de Médecine. 1945—1946. Cracovie 1947, 8°, p. 29. 75.—

Rocznik Polskiej Akademii Umiejętności. Rok 1945/46. Kraków 1947, 8°, str. LXXXV+164.

Treść: Skład Polskiej Akademii Umiejętności str. 1—LXXXV. — Sprawozdanie z czynności i wydawnictw P. A. U. od lipca 1945 do czerwca 1946. str. 1. — Bibliografia wydawnictw P. A. U. od lipca 1945 do końca maja 1946, str. 30. — Posiedzenie publiczne P. A. U. dnia 19 czerwca 1946 r.: Przemówienie prezesa Kazimierza Nitscha, str. 41. — Przemówienie Pana Prezydenta Krajowej Rady Narodowej Bolesława Bieruta, str. 43. — Sprawozdanie sekretarza generalnego Tadeusza Kowalskiego, str. 53. — J. Rutkowski: Uniwersał połaniecki w świetle europejskich reform rolnych XVIII wieku, str. 67. — Nowi członkowie P. A. U., str. 85. — Ważniejsze akty urzędowe: Statut P. A. U., str. 91. — Regulamin P. A. U., str. 105. — Indeks osobowy, str. 141. — Zestawienie rachunków P. A. U. za rok 1945, str. 159 . . . 540.—

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności. T. XLVII r. 1946.

— nr 3, marzec, 8 ^o , str. 65—126.	72.—
— nr 4, kwiecień, 8 ^o , str. 127—146.	40.—
— nr 5, maj, 8 ^o , str. 147—164.	36.—
— nr 6, czerwiec, 8 ^o , str. 165—238.	162.—
— nr 7, lipiec—wrzesień, 8 ^o , str. 239—252.	30.—
— nr 8, październik, 8 ^o , str. 253—292.	90.—
— nr 9, listopad, 8 ^o , str. 293—342.	108.—
— nr 10, grudzień, 8 ^o , str. 343—368.	72.—

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności. T. XLVIII r. 1947

— nr 1, styczeń, 8 ^o str. 1—30	75.—
— nr 2, luty, 8 ^o , str. 31—57 + mapa.	60.—
— nr 3, marzec, 8 ^o , str. 59—113.	120.—

POSIEDZENIE PUBLICZNE
POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
DNIA 14 CZERWCA 1947 R.

Przemówienie prezesa P. A. U.

Kazimierza Nitscha

Otwierając trzecie powojenne publiczne posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności witam przede wszystkim przedstawiciela Rządu Rzeczypospolitej, który w osobie Pana Ministra Oświaty zechciał na nie przybyć; witam przedstawicieli Kościoła, Wojska i Władz Cywilnych państwowych i miejskich. Niemniej serdecznie witam przedstawicieli innych w Polsce instytucji i towarzystw naukowych o ogólnym charakterze akademickim czy bardziej specjalnym: od początku naszego istnienia byliśmy ogólnopolską Akademią i zawsześmy się interesowali położeniem nauki na całym Polski obszarze. Rozumiało to i rozumie kulturalne społeczeństwo całej Polski, nieraz z najodleglejszych stron zwracające się do nas w różnych sprawach naukowych, a także popierające nas materialnie; cieszy nas, że także krakowska jego część, mimo obarczenia tak ciężkimi dziś troskami życia społecznego i gospodarczego, jak dawniej, tak i teraz licznie spieszy na to doroczne święto nauki polskiej, nie tylko nauki przynoszącej widoczną korzyść lub czasem bawiącej, ale t. zw. czystej, pozornie oderwanej, rozumiejąc, że taka naprawdę oderwana w ogóle nie istnieje.

Polska Akademia Umiejętności też jest w położeniu, w którym się silnie odczuwa tę dwoistość nauki, jej związek z życiem. Nie dość jest dbać o całość nauki, od matematyki aż po już na pograniczu sztuki stojące badania literatury i sztuki — trzeba się też samemu troszczyć o swe naturalne podstawy. Naszą tradycją jest dbanie

o to niezależnie od pieniężnych dotacji rządowych, za które jesteśmy oczywiście bardzo wdzięczni, ale które nie mogą być jedynie gotową spadającą z nieba manną; nie zgadzałyby się to nawet z nowoczesną planową gospodarką. Konieczność dbania o te podstawy wcale nie jest samym tylko obciążeniem, przeciwnie, może być źródłem siły, wiążąc z życiem naukowców, którzy przecie nie są wyłącznie zamkniętymi w swych gabinetach teoretykami. Rozumie to i Rząd, obok stałych dotacji pieniężnych powierzając Akademii jako częściowe odszkodowanie za posiadłości utracone dla celów ogólnie socjalnych — inne majątki rolne i rybne; nie robiłby tego, gdyby nie widział, że gospodarzyć umiemy, o czym świadczą już dziś osiągnane z nich dochody, na razie jeszcze skromne, ale realne. Nie mówię już o tym, że te majątki służą też jako pola doświadczalne do celów naukowych, co się jeszcze lepiej uwidoczni, gdy w Akademii powstanie nowy wydział: rolniczo-leśny. Bo Walne Zgromadzenie uchwaliło już w zasadzie tego wydziału potrzebę i w niedalekiej przyszłości wszczęte będą kroki do jego wprowadzenia w życie.

Innym przykładem konieczności stykania się nauki, w tym wypadku naszej Akademii, z życiem jest sprawa drukarni. Okazało się, że nasze wydawnictwa, o wiele liczniejsze niż w roku zeszłym, nie są zależne od samych tylko dochodów pieniężnych: byłoby ich znacznie więcej, gdyby naszym potrzebom mogła nadążyć Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, najlepiej w Polsce przystosowana do celów naukowych, ale zniszczona wojną. Mamy teraz uzasadnioną nadzieję przy przeprowadzonym upaństwowianiu przemysłu poligraficznego otrzymać dla siebie jeden z większych zakładów; gdy go będziemy mogli dostosować do naszych potrzeb — czego nie potrafi w pełni zrobić ani prywatny przedsiębiorca, ani urzędnicza dyrekcja —, dopiero wtedy nie będzie tego odstępów, jaki ku naszej stałej trosce zachodzi jeszcze między gotową do druku produkcją a wychodzącymi na świat publikacjami.

Niech nie dziwi, że w tym wstępnym przemówieniu podkreślił stronę nie tyle materialną — nie o nią mi chodzi —, ale stronę, że tak powiem, materialnej autonomii. Niektórzy spodziewali się tu może jakichś rozważań ogólnonaukowych. Stało się to nie tylko dlatego, że stronie naukowej poświęcony jest osobny wykład, co roku z innej dziedziny, ale i z powodu, że za rok przy jubileuszu Akademii czeka nas sprawozdanie z wiekowego rezultatu polskich badań naukowych, i to nie wobec nas samych, ale wobec zaproszonych przedstawicieli światowej nauki. Będzie to obraz naukowych osiągnięć nie tylko samej P.A.U., ale całej nauki polskiej, którą Akademia jak najlepiej chce reprezentować.

**Sprawozdanie sekretarza generalnego P. A. U.
Tadeusza Kowalskiego
za czas od lipca 1946 do czerwca 1947**

Okres dwunastu miesięcy, który nas dzieli od ostatniego uroczystego posiedzenia publicznego, upłynął pod znakiem wyjątkowej pracy nad dalszą odbudową i umacnianiem naszej przez wojnę tak bardzo doświadczonej instytucji. Nasz bilans strat i zysków osobowych, którym sekretarz generalny, utartym zwyczajem, rozpoczyna i kończy swoje sprawozdanie, żegnając krótkim wspomnieniem zmarłych w ostatnim roku członków i ogłaszając nazwiska nowo obranych, przedstawia się w tymże roku po stronie strat niestety szczególnie niepokojąco. Straciliśmy jedenastu członków krajowych i siedmiu zagranicznych. A chociaż wśród tych ostatnich jest kilku uczonych, którzy zmarli już dosyć dawno, ale o których śmierci dowiedzieliśmy się w okresie sprawozdawczym, to i tak liczba osiemnastu zmarłych, których obejmuje tegoroczna nekrologia, jest zastanawiająca i świadczy, że fatalne warunki z okresu wojny i okupacji zostawiły trwałe ślady w organizmach pracowników nauki, których siły w obecnych warunkach wyjątkowej pracy i wzmożonych trosk codziennego życia zbyt szybko się wyczerpują.

Zarząd P. A. U. odczuł szczególnie boleśnie śmierć swego najbliższego współpracownika, delegata Walnego Zgromadzenia, członka czynnego krajowego Wydz. I, profesora U. J. Gustawa Przychockiego. Wybitny ten uczony, znawca świata klasycznego, był zarazem człowiekiem o zupełnie wyjątkowych zaletach charakteru. Imponował

nam i podnosił nas na duchu swym poczuciem odpowiedzialności, które kazało mu spełniać każdy przyjęty na siebie obowiązek nawet wówczas, kiedy daleko posunięta choroba mogła mu być dać dyspensę od wszelkich wysiłków. Jego umiar, rozwaga, niezawodne wyczucie słuszności, prawość wewnętrzna i mądrość życiowa czyniły go niezastąpionym jako doradcę w każdej sprawie trudnej i zawilej.

Wydział Filologiczny stracił ponadto jednego z najmłodszych swych członków korespondentów, jakkolwiek od dawna związanego z Akademią przez współpracę w Komisji Językowej, profesora U. J. Mieczysława Małeckiego, wybitnego uczonego na polu dialektologii słowiańskiej.

Na Wydziale Historyczno-filozoficznym zmarł członek korespondent krajowy, em. prof. prawa rzymskiego Uniwersytetu J. K. Marcei Chłamtacz. Wydział Matematyczno-przyrodniczy stracił członków czynnych krajowych Ignacego Mościckiego, b. prezydenta R. P. i honorowego profesora Politechniki Warszawskiej, oraz Karola Bohdanowicza, profesora geologii stosowanej Akademii Górniczej i dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego, ponadto członka koresp. kraj. Mieczysława Wolfke, profesora Politechniki Gdańskiej.

Największe jednak straty poniósł Wydział Lekarski w osobach czterech członków czynnych krajowych: profesora radiologii lekarskiej Uniw. Poznańskiego Karola Mayera, profesora anatomii opisowej Uniwersytetu J. K. Józefa Markowskiego, emerytowanego profesora weterynarii i bakteriologii U. J. Juliana Nowaka, rektora i profesora chemii lekarskiej Uniwersytetu Poznańskiego Stefana Dąbrowskiego, tudzież członka korespondenta krajowego, profesora biologii Uniwersytetu Poznańskiego Edwarda Niezabłtowskiego.

Każdy z wymienionych zmarłych badaczy przedstawił swoistą indywidualność twórczą i pozostawił po sobie trwałą spuściznę naukową, których nie sposób charakteryzować w krótkim przemówieniu. Charakterystyki ich, skre-

ślone kompetentnym piórem, znajdą szanowni słuchacze w najbliższym tomie Rocznika P. A. U.

Ograniczony czas pozwala mi też zaledwie wymienić nazwiska zmarłych członków zagranicznych naszej Akademii, znakomitych badaczy, których pełna charakterystyka wymagałaby niekiedy całych monografii.

Na Wydziale I zmarli: Henryk Omont, dyrektor oddziału rękopisów Bibliothèque Nationale w Paryżu, członek czynny zagraniczny,

Juliusz Bertoni, profesor języka i literatury neolacińskiej Uniwersytetu w Rzymie, czł. czynny zagr.,

Mateusz Bartoli, profesor językoznawstwa Uniwersytetu w Turynie, czł. koresp. zagr. oraz

Józef J. Mikkola, prof. filologii słowiańskiej Uniwersytetu w Helsinkach, czł. czynny zagr.

Na Wydziale II zmarł Jan Bortolucci, profesor prawa rzymskiego Uniwersytetu w Bolonii, czł. czynny zagr.

Wydział III utracił dwóch członków: Michała Petrović'a, profesora matematyki Uniwersytetu w Belgradzie, członka koresp. zagr. oraz

Sir Artura Stanley Eddingtona, profesora astronomii Uniwersytetu w Cambridge, czł. czynnego zagr.

Cześć Ich pamięci!

Pod względem gospodarczym rok ubiegły przedstawiał się pomyślnie. Dzięki wydatnym subwencjom rządowym, przede wszystkim Prezydium Rady Ministrów i Ministerstwa Oświaty, nie brakowało nam pieniędzy ani na wydawnictwa, ani na wydatki administracyjne. Jasny obraz daje pod tym względem zamknięcie rachunkowe za rok 1946, które wskazuje, że dochody Akademii wzrosły w stosunku do roku 1945 ośmiokrotnie. Obraz ten za pierwszą połowę r. 1947 nie ulegnie prawdopodobnie zmianie na gorsze, przeciwnie, mamy uzasadnioną nadzieję, że Ministerstwo Oświaty, które poprzednio subwencjonowało Akademię w dość skromnych rozmiarach, bo tylko kwotą pół miliona złotych miesięcznie, w roku bieżącym subwencję tę znacznie powiększy.

Pocieszającym jest fakt, że już w roku 1946, tj. w drugim roku po niemieckim rozgromie, Akademia potrafiła uzyskać z własnych dochodów, poza subwencjami państwowymi, poważną kwotę ponad 13 milionów złotych, tak, że w tym roku dochody własne stanowiły już 38% wszystkich wpływów. Będzie i nadal dążeniem Zarządu, aby nie oglądać się tylko na pomoc państwową, ale przeciwnie, starać się wygospodarować możliwie jak największą część funduszków potrzebnych na cele naukowe własną pracą.

Toteż nie ustajemy w staraniach o oddanie nam bądź dawnych naszych majątków, zajętych na rzecz Skarbu Państwa w ramach reformy rolnej, a dotychczas nie sparcelowanych, bądź innych. W okresie sprawozdawczym, dzięki życzliwemu stanowisku Ministerstwa Rolnictwa, otrzymaliśmy w użytkowanie trzy dalsze majątki, w powiatach cieszyńskim i bielskim.

Wszystkie majątki przejęte dotychczas objeśliśmy w stanie pozostawiającym wiele do życzenia: budynki mieszkalne i gospodarcze zniszczone lub mocno uszkodzone przez działania wojenne, stajnie puste, role zaniedbane, robotników rolnych rozgorączkonych długim zaleganiem z wypłatą ordynarii i plac.

Z własnych funduszków, bez zaciągania jakichkolwiek pożyczek i nie korzystając z kredytów inwestycyjnych CUP, które, jakkolwiek dawno przyznane, nie zostały do tej chwili upłynnione, zdołała Akademia w krótkim czasie majątki te zagospodarować, dokonując w nich znacznych inwestycji przez zakup inwentarza żywego i martwego tudzież remont najważniejszych budynków. Dokładny obraz dochodowości majątków da dopiero zamknięcie roku gospodarczego z końcem czerwca b. r. Jednakowoż już prowizoryczne zestawienie wpływów i wydatków za rok 1946 pozwoliło stwierdzić nadwyżkę dochodów na dzień 31 XII 1946 w kwocie przeszło 3½ miliona zł, do czego należy jeszcze dodać przeszło 4 miliony zainwestowane w inwentarzu żywym i martwym.

Jeżeli pozwoliłem sobie przytoczyć tych kilka liczb, to jedynie po to, by publicznie odeprzeć zarzut, z jakim

spotykamy się niejednokrotnie, że instytucje naukowe nie umieją gospodarować na roli i że wskutek tego należy im ich majątki odebrać. Nieufnym możemy wykazać dowodnie, że majątki ofiarowane Akademii przed wojną i przez nią administrowane podnosiły się gospodarczo i tak samo jest obecnie. Akademia ma w zakresie gospodarki rolnej długoletnie doświadczenie i rozporządza odpowiednim aparatem administracyjnym, złożonym z wysoko wykwalifikowanych fachowców. Daje jej to prawo moralne do ubiegania się o restytucję dawnego stanu posiadania. Mamy głębokie przeświadczenie, że majątki powierzone nam przez Państwo podniosą się gospodarczo, stając się nie tylko źródłem dochodu dla Akademii i odciążając w ten sposób Skarb Państwa, ale także staną się ośrodkami wzorowej gospodarki, promieniującymi na otoczenie, i placówkami pracy badawczej w zakresie nauk rolniczo-leśnych.

Jak już wspominałem w ubiegłym roku, żyjemy wciąż pod znakiem odbudowy. W tej dziedzinie dokonała Akademia nie tylko w zakresie majątków rolnych, ale i w zakresie swej własności miejskiej znacznych wysiłków. Wyremontowano budynek przy ul. Jagiellońskiej 9 w Warszawie z fundacji Mościckich kosztem 875.970 zł. Ogromny ten dom czynszowy został w ten sposób jeszcze przed zimą zabezpieczony od dalszego niszczenia i zapewnia dach nad głową przeszło pięćdziesięciu rodzinom. Gruntowny remont okazał się koniecznym również w zabytkowym domu fundacji p. Nemetzowej, przy ul. św. Jana 26 w Krakowie. Został on wykonany pod kierunkiem arch. W. Krzyżanowskiego, kosztem 578.605 zł. O drobniejszych pracach remontowych nie będę już wspominał.

Aby jednak nie wracać później do spraw nieruchomości, pragnę poinformować, że po dokonaniu formalności prawnych P. A. U. stała się z dniem 4 II 1947 hipoteczną właścicielką wielkiej nieruchomości w Warszawie przy ul. Lwowskiej 13, składającej się z dużej kamienicy czteropiętrowej od frontu i dwupiętrowego pałacyku w oficynach, z daru p. Zenona Gołaszewskiego-Rusieckiego. Jest to pierwszy

wielki zapis, jaki Akademia otrzymała po wojnie. Niech mi wolno będzie wyrazić wielkodusznemu ofiarodawcy, który w tym wypadku spełnił wiernie wolę swego przybranego ojca, śp. Stanisława Ursyn-Rusieckiego, jak najgłębsze podziękowanie. Oba domy z daru p. Gołaszewskiego-Rusieckiego są zajęte przez Ministerstwo Przemysłu. Rozpoczęliśmy pertraktacje, by Ministerstwo zgodziło się na ustąpienie nam przynajmniej kilku ubikacji, abyśmy mieli w Warszawie miejsce dla przybywających do stolicy urzędowo członków, tudzież lokal na zebrania i posiedzenia członków warszawskich. Mamy nadzieję, że Ministerstwo Przemysłu okaże nam tu życzliwe zrozumienie naszych potrzeb.

Skoro mowa o darach, nie mogę nie wspomnieć o drugim cennym darze, jaki otrzymaliśmy w ostatnich miesiącach. Ś.p. profesor Józef Markowski ze Lwowa ofiarował Akademii dużą kolekcję artystycznych, zabytkowych mebli, gromadzoną przez całe życie z wielkim znawstwem i gustem. Meble te, po dokonaniu koniecznego remontu, posłużą do wyposażenia wnętrza Gabinetu Rycin, który w ten sposób zyska piękną oprawę i stanie się nową cenną placówką artystyczną naszego miasta. Nazwisko wielkodusznego ofiarodawcy zostanie w P. A. U. na zawsze we wdzięcznej pamięci.

Oba te dary świadczą, że społeczeństwo polskie darzy nadal Polską Akademię Umiejętności pełnym zaufaniem i że bliski, serdeczny stosunek, jaki wiązał zawsze najwyższą instytucję naukową ze społeczeństwem polskim, pozostał niezmienny.

Poprawa gospodarcza, o której wspomniałem poprzednio, odbiła się oczywiście korzystnie na działalności naukowej Akademii. Zaznacza się ona najwyraźniej w ilości publikacji. W ciągu r. 1946 wydaliśmy 221 arkuszy i 133 tablic wobec 17 arkuszy i 2 tablic wydanych w r. 1945. Jest to jednak dopiero mniej więcej czwarta część tego, cośmy wydawali przed wojną.

Pod niektórymi względami osiągnęliśmy już nawet poziom przedwojenny. Mianowicie o ile idzie o wydawnictwa informujące w sposób najogólniejszy o działalności Aka-

demii, tj. Rocznik i Sprawozdania, nie mamy już za-
ległości. Gorzej przedstawia się sprawa Biuletynów między-
narodowych, a najgorzej podręczników. Jednak i tu zaznacza
się pewna poprawa. Znacznie posunął się naprzód druk
ostatniego tomu »Literatury greckiej« czł. Sinki, w druku
jest I. część podręcznika nauk pomocniczych historii, obej-
mująca paleografię czł. Semkowicza i podręcznik nauki
o sprzężystości czł. Hubera. Natomiast druk podręczników
lekarskich, o które młodzież najwięcej się ubiega, nie ru-
szyl zupełnie z miejsca. Okazało się, że w czasie okupacji
zagięły klisze do wyczerpanych podręczników, tak, że ich
przedruk jest niemożliwy, a dotychczas jeszcze nie zna-
leźliśmy zakładu, który by się podjął reprodukcji anasta-
tycznej. Także pertraktacje z Instytutem Wydawniczym
Lekarskim przy Ministerstwie Zdrowia w sprawie nowych
wydań »Anatomii« Bochenka, »Ginekologii« Rosnera i »Słow-
nika lekarskiego« Ciechanowskiego nie dały jeszcze pozy-
tywnego wyniku.

Pocieszającym jest fakt uruchomienia »Polskiego Słow-
nika Biograficznego«. Monumentalne to wydawnictwo, wy-
magające wielkiego zespołu współpracowników i osobnego
aparatu administracyjnego, weszło już na normalne tory.
W ubiegłym roku wyszły dwa zeszyty, w tym roku mamy
zamiar wydać przynajmniej trzy dalsze.

Sprawa drugiego wielkiego wydawnictwa, mianowicie
»Bibliografii« Estreicherów, posunęła się również naprzód
o tyle, że zawarliśmy umowę z drem Karolem Estreicherem
o dostarczenie rękopisu ostatniego tomu na literę Z jeszcze
w ciągu bieżącego roku, tak, że druk będzie się mógł zaraz po-
tem rozpocząć. Także wydawnictwo »Encyklopedii Polskiej« ru-
szyło z martwego punktu. Odbito tablice do pracy czł. J. Ko-
strzewskiego w tomie dotyczącym prehistorii Polski, zaś
czł. Jan Rutkowski podjął się obowiązków naczelnego re-
daktora i zajął się przemyśleniem i przerobieniem planu
wydawnictwa, który po czterdziestu latach wymaga daleko
sięgających zmian, wywołanych zarówno postępem wiedzy
jak i historycznymi zmianami podstaw Państwa Polskiego.

Pragnęlibyśmy uruchomić jak najrychlej wydawnictwa śląskie, kontynuując chlubną tradycję Akademii sprzed wojny. Niestety nadzieje na uzyskanie specjalnej pomocy województw śląskich na ten cel zawiodły, tak, że Akademia będzie musiała kontynuować wydawnictwa śląskie z funduszków na cele ogólne. Z większych zamierzeń wspomnę jeszcze o »Florze Polskiej«, której tom poświęcony rodzinie fiołkowatych w opracowaniu prof. Zabłockiego niedawno opuścił prasę. Normalnie postępowały wydawnictwa periodyczne Wydziałów i Komisji, jak »Rozprawy« Wydziału I i II, »Prace« Komisji Historii Sztuki, Komisji Językowej, Orientalistycznej, »Archiwum Filologiczne«, »Starunia« i in. Na zakończenie sprawozdania z wydawnictw chciałbym jeszcze tylko zwrócić uwagę na niektóre serie nowe, jak: »Monumenta Poloniae Historica, Series Nova«, z których 1. tom, zawierający krytyczne wydanie relacji arabskiej Ibrāhīma syna Ja^ckūba z Tortosy wyszedł przed kilku miesiącami, »Prace Komisji Prawniczej« (dotychczas wyszły dwa zeszyty), »Prace Muzeum Przyrodniczego« (6 zes.), »Materiały do Fizjografii Kraju« (3 zes.), tudzież oddzielnie wydane obszerne dzieło czł. Ingardena pt.: »Spór o istnienie świata«, którego pierwszy tom znajduje się już na rynku księgarskim.

W związku z wydawnictwami pragnę podnieść, że zbyt powolne ich tempo nie pochodzi z braku pieniędzy, lecz przede wszystkim z powodu przeszkód technicznych. Drukarnia U. J., w której od dziesiątków lat drukuje się wszystkie wydawnictwa P. A. U., wykazuje z różnych powodów o wiele mniejszą zdolność produkcyjną, aniżeli posiadała przed wojną. Aby zapobiec groźnym skutkom zmniejszonej produkcji naukowej, należałoby zastosować możliwie rychło następujące środki zaradcze: 1° rozbudować Drukarnię U. J. i wymienić jej zużyte maszyny, 2° uzyskać dla P. A. U. przydział własnej drukarni spośród zakładów upaństwowionych na zasadzie dekretu o przejściu przez Państwo przemysłu poligraficznego. Zarząd P. A. U. uważa niebezpieczeństwo grożące dalszemu rozwojowi działalności wydawniczej naszej

Akademii i w ogóle całej nauki polskiej na odcinku drukarskim za tak wielkie, że zwrócił się już w marcu do Walnego Zgromadzenia o uchwałę popierającą starania u władz naczelnych o zarządzenie złu. Mamy nadzieję, że zarówno p. premier, jak i p. minister oświaty, którym przydyum Akademii przedstawiło stan sprawy, zechcą udzielić Akademii swej pomocy.

W zakresie działalności Wydziałów, Komisji i Komitetów należy zaznaczyć wzrastające ożywienie. Szczególnie chciałbym podkreślić działalność nowo utworzonego Komitetu Nazw Geograficznych, współpracującego z Ministerstwem Administracji nad przywróceniem dawnych nazw słowiańskich na ziemiach zachodnich. W ostatnich tygodniach powstała nowa międzywydziałowa Komisja Farmaceutyczna.

Oba nasze Muzea rozwijały się pomyślnie. Muzeum Archeologiczne, dzięki specjalnej subwencji Ministerstwa Kultury i Sztuki, zdołało uruchomić pracownię modeli i konserwacji zabytków. Zespół naukowy pracowników Muzeum przeprowadził w lecie ub. r. kampanię wykopaliskową w Tropiszowie i Igołomii nad Wisłą, uwieńczoną odkryciem wielkiej osady garncarskiej z okresu późnorzymskiego, z szeregiem doskonale zachowanych pieców do wypalania naczyń. Jest to jedno z najciekawszych odkryć w dziedzinie prehistorii, jakich dokonano na ziemiach polskich.

Muzeum Przyrodnicze kontynuowało prace porządkowe i konserwacyjne, posuwając je znacznie naprzód. Z końcem października, z okazji XX Zjazdu Państwowej Rady Ochrony Przyrody, odbyło się otwarcie sali ochrony przyrody, zainicjowanej przez wiceprezesa Szafera w obecności ministra oświaty p. Wycecha. Zarząd przyznał w ubiegłym roku ćwierć, a w bieżącym $\frac{3}{4}$ miliona złotych na badania fizjograficzne kraju. Fundusze rozdzielono pomiędzy wszystkie ośrodki naukowe w Polsce. Akcja Akademii była, o ile mi wiadomo, jedyną tego rodzaju akcją badawczą w Polsce. Z inicjatywy wiceprezesa Szafera zorganizowano też Komitet Badań Fizjograficznych, złożony z delegatów zainteresowanych towarzystw naukowych i ministerstw pod egidą i przewodnictwem

P. A. U. Tak więc i na tym odcinku pracy naukowej P. A. U. dała inicjatywę i dokonała ważnej pracy organizacyjnej.

Niestety nie wszystkie zakłady i instytuty naukowe Akademii mogły rozwinąć tak pomyślną działalność. Na przeszkodzie stoi im brak pomieszczenia. Polska Akademia Umiejętności padła niestety ofiarą zbytnej uprzejmości i zbyt wygórowanego poczucia solidarności społecznej, oddając zaraz po ustaniu okupacji część swych lokali na krótki czas innym instytucjom naukowym, polegając przy tym na uroczystych zapewnieniach, że lokale te będą jej na każde żądanie zwrócone.

Wskutek tego wspaniałe zbiory graficzne P. A. U., które się odnalazły szczęśliwie w podziemiach Wawelu i dzięki zapobiegliwości czł. Mańkowskiego zostały pomnożone licznymi darami i depozytami, nie mogą wrócić do własnego lokalu, okupowanego przez Wydział Prawniczy U. J. Ufamy, że J. M. p. rektor i Senat U. J. zrobią wszystko, co w ich mocy, by jak najrychlej zwrócić Akademii jej lokale, a gdy się to stanie, przybędzie Akademii i miastu nowa placówka kulturalna, w postaci jednego z największych w Polsce zbiorów graficznych.

Ta sama przeszkoda uniemożliwia Akademii restytucję jej biblioteki, ku największej szkodzie nauki. Zasoby biblioteczne Akademii zajmują jeszcze wciąż 6. piętro magazynów Biblioteki Jagiell., pozbawione należytej opieki. Brak biblioteki i czytelnicy podręcznej trzeba było złączyć półśrodkami. Ażeby udostępnić członkom naszym i innym pracownikom naukowym najnowsze dzieła i czasopisma naukowe, otrzymywane w drodze wymiany, utworzyliśmy tymczasową czytelnię w jednym pokoju na I. piętrze głównego gmachu. Zarząd zgodził się też na wydzielenie z ogólnego zasobu dzieł treści historycznej i utworzenie z nich tymczasowej biblioteki podręcznej dla potrzeb Komisji Historycznej i Słownika Biograficznego.

Niedawno ukończyliśmy ogromną pracę, jaką było przewiezienie zasobu naszych wydawnictw z piwnic Biblioteki Jagiellońskiej do własnych magazynów. Niestety część

tych magazynów blokują nam skrzynie, zawierające zbiory Muzeum Etnograficznego, a wszelkie uroczyste zapewnienia i przyrzeczenia, że stan ten rychło się skończy i że muzeum to otrzyma własny lokal, a przynajmniej pomieszczenie na magazyny, okazały się złudne. Zwracamy się z gorącą prośbą do władz tak naczelnych, jak lokalnych, by wreszcie położyły kres niemożliwej sytuacji i przez przydział odpowiednich pomieszczeń umożliwiły tak Uniwersytetowi Jagiellońskiemu, jak Muzeum Etnograficznemu wywiązać się w stosunku do Polskiej Akademii Umiejętności ze złożonych uroczystie przyrzeczeń.

Nasze stosunki z zagranicą rozwijają się powoli, ale stale. Dzięki życzliwości p. ministra Spraw Zagranicznych Modzelewskiego tudzież ówczesnego ambasadora w Paryżu p. min. Skrzyszewskiego i p. ambasadora w Rzymie Kota, zdolali nasi delegaci, czł. Wędkiewicz i czł. Dąbrowski, związać na nowo stacje zagraniczne P. A. U. w Paryżu i Rzymie z centralą. Trudno powiedzieć, by stacje te już funkcjonowały normalnie. Wiele spraw wymaga jeszcze uregulowania, co może nastąpić dopiero przez powtórny wyjazd delegatów. Nie mniej są to już sprawy drugorzędного znaczenia, które dadzą się niewątpliwie łatwo ułożyć. Posunęły się też na-przód pertraktacje w sprawie utworzenia niewielkiej stacji naukowej w Moskwie dla potrzeb historiografii i sławistyki.

Co się tyczy organizacji międzynarodowych, to Union Académique nie dała jeszcze żadnego znaku życia. Natomiast organizacja unii przyrodniczych, Conseil International des Unions Scientifiques, rozwija już pełną działalność. W związku z nią zorganizowały się pod egidą P. A. U. komitety narodowe przyrodnicze, które powoli nawiązują zerwane przez wojnę stosunki z uniami międzynarodowymi. Niestety wysyłanie delegatów na posiedzenia Unii i wpłata należnych składek napotykać jeszcze wciąż na duże utrudnienia paszportowe i dewizowe. Mimo to w okresie sprawozdawczym pewna ilość przedstawicieli naszej Akademii brała udział w różnych zjazdach i uroczystościach o charakterze międzynarodowym, a mianowicie: wiceprezes Wł. Szafer reprezen-

tował P. A. U. w uroczystościach jubileuszu Szwajcarskiego Towarzystwa Przyrodniczego w Zurychu, sekretarz generalny Kowalski w jubileuszu Akademii Nauk w Wiedniu, czł. Cz. Biało-brzeski w kongresie Physical Society w Cambridge oraz wspólnie z czł. B. Kamińskim w kongresie Conseil International des Unions Scientifiques i uroczystościach jubileuszu Newtona, czł. O. Achmatowicz w kongresie Unii Chemicznej w Londynie, wiceprezes St. Pieńkowski i członkowie Cz. Biało-brzeski i J. Weysenhoff w kongresie Unii Fizycznej w Paryżu, czł. T. Banachiewicz, prof. G. Warchałowski i prof. J. Witkowski w kongresie Unii Geodezyjno-geofizycznej w Londynie i Cambridge. Nie trzeba dodawać, że obecność przedstawicieli nauki polskiej na zjazdach międzynarodowych ma obecnie jeszcze większe niż przed wojną znaczenie i że nie powinno nas braknąć na żadnym poważniejszym zjeździe.

Wymiana wydawnictw z towarzystwami i instytucjami naukowymi zagranicznymi rozwija się coraz pomyślniej i już obecnie obejmuje 103 instytucje.

Na zakończenie chciałbym zdać sprawę z prac nad imprezą, która, jakkolwiek nie ma charakteru ściśle naukowego, mimo to łączy się z nauką i może mieć dla Akademii i dla całej nauki polskiej duże znaczenie. Przed rokiem uchwalilo Walne Zgromadzenie obchodzić uroczyście w r. 1948 siedemdziesięciopięcioletni jubileusz założenia naszej Akademii i zarazem 130-lecie powstania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, z którego się P. A. U. rozwinęła. Ma to być wielka manifestacja nauki polskiej z udziałem przedstawicieli bratnich instytucji zagranicznych, stwierdzająca przed światem, że mimo straszliwych ciosów zadanych nam przez Niemców, nauka polska nie przestała istnieć i z niesłabnącą energią pracuje w dalszym ciągu. Specjalny Komitet Jubileuszowy, na którego czele stanęli wiceprezes Szafer jako przewodniczący, a delegat Walnego Zgromadzenia Jan Dąbrowski jako zastępca, zaś czł. Bochnak jako sekretarz, pracuje już niemal od roku. Został też utworzony Komitet Honorowy z Prezydentem R. P. na czele, który otacza prace

Komitetu Wykonawczego swą opieką, udzielając mu swego najwyższego poparcia. Komitet Jubileuszowy przygotowuje szereg wydawnictw, m. in. »Historię P. A. U.« w opracowaniu prof. Hulewicza, generalny katalog wydawnictw P. A. U. w opracowaniu prof. Mikuckiego (część humanistyczna) i doc. Wojtusiaka (część przyrodnicza), tudzież »Historię nauki w Polsce« w monografiach, z których szereg jest już w tece.

Patrząc obiektywnie na rozwój powojenny P. A. U. w ciągu ostatnich dwu i pół lat, musimy przyznać, że cechuje go stała poprawa. Abyśmy jednak mogli spokojnie patrzeć w przyszłość i bez uczucia niepewności oddać się pracy naukowej, potrzebne by było ostateczne uregulowanie prawnego stanu posiadania Akademii i ustalenie wysokości dotacji na drodze ustawodawczej. Tak jak jest obecnie, kiedy nie wiemy nigdy naprzód, na jakie dochody możemy na pewno liczyć, odpada możliwość gospodarowania na podstawie ustalonego preliminarza, a tym samym wymyka się nam z rąk zasadnicza podstawa racjonalnego planowania. Jesteśmy wdzięczni naszemu Protektorowi p. Prezydentowi R. P. i Władzom Naczelnym za życzliwą opiekę, jaką Polską Akademię Umiejętności otaczają, i za wszystko, co dotychczas dla niej uczynili. Prosimy też o wyrozumiałość, jeżeli zbyt często zwracamy się do nich w sprawach, które w skali państwowej wydają się może błahe. Jednakowoż nasza niepozorna, codzienna praca jest w gruncie rzeczy uporczywą, nieustanną walką o to, by Polska, której warunki zewnętrzne nie pozwalają mierzyć się na polu militarnym, politycznym i ekonomicznym z wielkimi mocarstwami tego świata, stała się i pozostała w dziedzinie kultury wielkim, suwerennym państwem.

Pamięci zmarłych członków P. A. U.

Gustaw Przychocki, członek czynny Wydziału Filologicznego i delegat Walnego Zgromadzenia do Zarządu, uczeń prof. Morawskiego, Miodońskiego i Sternbacha (potem Nordena w Berlinie) już w swej dysertacji doktorskiej w r. 1909 wytyczył kierunek swych studiów nad poetami augustowskimi, zwłaszcza Owidiuszem, i komedią rzymską. Wydobył więc z rękopisów i wydał drobne komentarze do Owidiusza i Wergiliusza tudzież humanistyczny przekład jednej z Heroid Owidiusza na grekę, zbadał legendę o rzekomym grobie Owidiusza w Polsce, a na międzynarodowy hołd, złożony kulturze łacińskiej, pospieszył do Rzymu z odczytami o wkładzie Polski w studia łacynistyczne i o poetach augustowskich w Polsce. Przyczynki do komedii rzymskiej skryształizowały się we wzorowej monografii o Plaucie i przekładzie wszystkich jego komedii, a znalazły epilog w rozprawie o wzmiankach komedii Menandra w katalogach bizantyńskich. Ze studiów nad tragedią rzymską wydał prócz paru drobniejszych przyczynków monografię o stylu tragedii Seneki. Zamierzał zaś wydać nowy zbiór fragmentów rzymskich tragedii republikańskich, a także rzymskiej komedii, ale do tego już nie doszedł. Z myślą o tych wydawnictwach skierował swych najzdolniejszych uczniów, jednego do badań metrycznych, drugiego do studiów nad gramatykami łacińskimi, którzy zachowali fragmenty tragików i komików, trzeciego do papirologii. Trafności wyboru dowiodły pionierskie prace tych uczniów, którzy dziś na trzech katedrach reprezentują szkołę Przychockiego.

On sam trzykrotnie został odwołany od wykonania dalekosiężnych zamierzeń. Pierwszy raz, gdy komisja do

wydania greckich Ojców Kościoła IV w. poruciła mu kolacjonowanie rękopisów z listami św. Grzegorza z Nazjanzu. Głównym owocem tej pracy były rozprawy »De Gregorii Naz. epistulis questiones selectae« z r. 1912 i »Historia listów św. Grzegorza z Nazjanzu« z r. 1946. Następnie, gdy służba wojskowa zatrzymała go na froncie od sierpnia 1917 do grudnia 1917 i gdy po roku wykładów w Uniwersytecie Warszawskim wstąpił w listopadzie 1918 do wojska polskiego i wziął udział w odsieczy Lwowa, a z katedry, na którą wrócił na wiosnę 1919, wyruszył znów na wojnę i wrócił z niej jako podpułkownik, udekorowany nie tylko krzyżem walecznych, ale i *virtuti militari*, za obronę Płocka na stanowisku dowódcy 20. pułku artylerii polowej. Po raz drugi jako żołnierz wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Internowany przez dwa lata na Węgrzech, wrócił w r. 1943 z podkopanym zdrowiem. Wzrastające cierpienia pobudzały go tylko do bardziej gorączkowej pracy naukowej i popularyzacyjnej.

Mieczysław Małecki został członkiem korespondentem Wydziału I zaledwie przed dwoma laty, ale czynnym współpracownikiem Akademii w dziale językowym był od pierwszej swojej pracy naukowej, wydanej w naszych wydawnictwach w r. 1928. Był to »Archaizm podhalański«, równocześnie monografia jednej cechy i próba wyznaczenia granic dialektu, którym się w Polsce powszechnie interesowano, ale konkretnie go nie zbadano. Cała dalsza droga naukowa Małeckiego jest wybitnie jednolita, ale bynajmniej nie ciasna: jest pierwszym, nie tylko w Polsce, dialektologiem słowiańskim o szerokim zasięgu, poświęcającym się przede wszystkim słowiańskiemu południu. Szeregiem prac o Istrii, Dalmacji, Czarnogórze i Macedonii wzbogacił naukę w działach, których nie opanowali lingwiści miejscowi: zwłaszcza Istrię i okolice Solunia on dopiero w jasnym postawił świetle. Uwzględnianie współżyjących ze słowiańskimi dialektami języków greckiego i rumuńskiego pozwoliło mu zajmować się tzw. lingwistyką bałkańską. Ze zaś nie był tylko badaczem

terenowym, dowodzą jego bystre sądy o istotnych czy częściej rzekomych związkach ze słowiańskim południem środkowej słowaczyny, której na miejscu prawie nie studiował. Te rozległe prace nie ograniczały jego takiejże działalności w Polsce: jego głównie pracą powstał »Językowy atlas polskiego Podkarpacia«, pierwszy tego rodzaju atlas słowiański; projektował także atlas całej Polski. Wszystkie te prace odznaczają się ścisłą metodą, a raczej wyzyskaniem wszelkich nowoczesnych metod, zwłaszcza romanistycznych. Gdy się doda siłę jego inicjatywy, wybitny zmysł organizatorski, wytrwałość w wykonaniu, zrozumie się, że jego niespodziana i przedwczesna — w 44. roku życia — śmierć jest dla Akademii i dla polskiej nauki stratą na razie niepowetowaną.

Spośród zagranicznych członków czynnych Wydział I stracił Józefa Mikkolę, emerytowanego profesora filologii słowiańskiej na Uniwersytecie w Helsinkach. Pod koniec XIX wieku należał on do badaczy języka resztek kaszubskich »Słowińców« na zachodnim Pomorzu, przez co wszedł w bliższe z nami stosunki. Potem odegrał rolę w badaniach nad słowiańskim akcentem i iloczasem, a w r. 1913 podjął pierwszą próbę dania nauce gramatyki prasłowiańskiej.

Juliusz Bertoni (ur. 1878, zmarł 28 maja 1942), profesor języków i literatur romańskich w Fryburgu szwajcarskim, potem w Turynie, wreszcie w Rzymie, znakomity badacz kulturalnej przeszłości swojego rodzinnego miasta Modeny, autor monografii o Arioście, nienaganny wydawca tekstów staroprowansalskich, pomysłowy i płodny językoznawca i zwolennik metod stylistycznych zalecanych przez Benedykta Crocego, redaktor zasłużonego czasopisma »Archivum Romanicum«, okazywał zainteresowanie kulturą polską, odwiedził Polskę i wygłaszał tu odczyty, i utrzymywał żywe stosunki z polskimi romanistami.

Serdecznym przyjacielem Polski był również Mateusz Bartoli, profesor językoznawstwa romańskiego i indo-

europiejskiego w Turynie. Uczeń prof. Meyera-Lübkego, dał się poznać przede wszystkim przez wyczerpującą monografię o mało znanym, dzisiaj już wygasłym, języku romańskim, tzw. języku dalmackim. Redaktor słynnego »Archivio glottologico italiano«, niestrudzony organizator nowego, niestety ciągle jeszcze w stadium przygotowania znajdującego się Atlasu językowego Włoch, zdecydowany propagator nowych metod lingwistycznych, zwłaszcza geografii językowej, pozostawił po sobie wiele rozpraw naukowych, obejmujących wszystkie języki romańskie, poza tym różne języki indoeuropejskie nie romańskie (m. in. słowiańskie), a nawet języki egzotyczne.

Henryk O m o n t, członek Instytut de France i dyrektor oddziału rękopisów Bibliothéque Nationale, członek czynny zagraniczny Wydziału Filologicznego, znakomity znawca paleografii, zasłużony również w dziedzinie dyplomatyki, główne swoje zainteresowania skierował ku wszechstronnemu badaniu rękopisów średniowiecznych. Ogłosił szereg prac, zadziwiających wszechstronną erudycją i głębokim zrozumieniem wszystkich zagadnień, także artystycznych, jakie wiążą się z rękopisem średniowiecznym. Dał się poznać również jako wzorowy wydawca, ogłaszając drukiem Historię Franków Grzegorza z Tours wedle rękopisu korbejskiego i Psalterz św. Ludwika. Był pięknym typem uczonego szkoły francuskiej.

Marceli Chłamtacz, em. profesor prawa rzymskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza, członek korespondent krajowy Wydziału Historyczno-filozoficznego, uczeń znakomitego romanisty Pernice'a, reprezentował w nauce romanistycznej kierunek dogmatyczny, łącząc różnorodne problemy prawa rzymskiego z dogmatyką współczesnej cywilistyki. Każde niemal zagadnienie prawne posiadało dla tego wytrawnego jurysty znaczenie tylko wówczas, gdy znajdowało swoje odzwierciedlenie w praktyce życia codziennego. Stąd też wszystkie prawie prace jego mają tę właśnie cechę, iż

są obrazem porównawczej analizy prawa rzymskiego z prawami nowożytnymi. Bystry umysł tego doskonałego prawnika, szczególnie w zakresie prawa rzeczowego i obligacyjnego, a więc w dziedzinach, w których prawo rzymskie wywarło wpływ największy na dogmatykę współczesną, rozwijał problemy różnorodne na przestrzeni lat prawie pięćdziesięciu w czasie swej działalności twórczej.

Od krytycznej pracy o tradycji jako sposobie przeniesienia własności, poprzez wnikliwe wywody rozpraw z dziedziny prawa rzeczowego o nabyciu owoców przez posiadacza w dobrej wierze i ekstensji prawa zastawu na owoce rzeczy, przeszedł do ujęcia porównawczego szeregu problemów rzymskiego prawa obligacyjnego z nowoczesnym prawem cywilnym. Zagadnienia posiłkowej poręki, kontraktów realnych tudzież wynagrodzenia szkody, to tematy głęboko przemyślanych rozpraw, będących owocem ostatnich lat jego działalności naukowej.

Toteż wśród kolegów swoich i najbliższych współpracowników cieszył się powagą nie tylko wytrawnego romanisty, lecz również wybitnego cywilisty i doskonałego pedagoga.

Jan Bortolucci, profesor prawa rzymskiego Uniwersytetu w Bolonii, członek czynny zagraniczny Wydziału Historyczno-filozoficznego, reprezentuje w romanistyce kierunek historyczno-dogmatyczny, poświęcając szereg prac badaniom nad interpolacjami. Szczególniej prace jego z zakresu prawa obligacyjnego o kontrakcie zlecenia («Per la dottrina del mandato di credito», «Ratihabitio mandato comparatur») i sprzedaży («Rivendita Romana»), jako też z prawa procesowego («Actio quae instituit obligationem», «Actio utilis») były przedmiotem żywego zainteresowania i krytyki romanistycznej. Należał do tej klasy uczonych romanistów starszego pokolenia, którzy torowali drogę nowym prądom i kierunkom rozwiniętym w zakresie badań romanistycznych w XX wieku.

Profesor Politechniki Warszawskiej, dr h. c. Ignacy Mościcki, członek czynny krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, b. prezydent Rzeczypospolitej, dokonał szeregu wynalazków w dziedzinie chemii i elektrotechniki, był pionierem w opracowaniu metody wiązania azotu z powietrza na tlenki azotu i cyjanowodór; pierwszy zbudował kondensatory na wysokie napięcie; dokonał szeregu wynalazków w zakresie technologii nieorganicznej i przerobu nafty. Dzięki jego odkryciom zbudowano w Szwajcarii pierwszą fabrykę kondensatorów na wysokie napięcie oraz pierwszą wytwórnię kwasu azotowego, wreszcie w kraju powstała nowoczesna fabryka elektrochemiczna w Borach. Prof. Mościcki uruchomił po pierwszej wojnie światowej zdemontowaną przez Niemców wielką wytwórnię związków azotowych w Chorzowie; inicjatywie jego zawdzięczamy powstanie drugiej nowoczesnej wytwórni związków azotowych w Mościcach.

Karol Bogdanowicz członek czynny krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, Dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego, był seniorem geologów polskich i światowych, zasłużonym badaczem na polu geologii regionalnej wielu krajów, w szczególności zaś Azji Centralnej, obszarów nadkaspjskich, kaukaskich oraz Rosji Europejskiej. W tej dziedzinie stworzył pierwsze podstawy geologicznego poznania tych terenów. Dzięki swej wielkiej indywidualności, wiedzy i pracowitości został wyjątkowo, jako Polak, mianowany profesorem Instytutu Geologicznego w Petersburgu, gdzie skupił wokoło siebie grono młodych geologów, pracujących pod jego kierownictwem. W r. 1919 po powrocie do kraju rozwinął żywą działalność jako profesor Akademii Górniczej w Krakowie, później zaś jako dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie. W pracach swych ogarnął myślą szerokie dziedziny nauk geologicznych, budząc podziw pracowitością, rzetelnością oraz niezwykle zdolnością prostego, syntetycznego ujmowania nieraz trudnych zagadnień. Do najwybitniejszych jego zasług, poło-

zonych w dziedzinie geologii polskiej, należy zorganizowanie Państwowego Instytutu Geologicznego oraz wprowadzenie tej ważnej placówki na właściwe tory rozwoju.

Mieczysław Wolfke, profesor fizyki Politechniki Warszawskiej, członek korespondent krajowy Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, był uczonym dobrze znanym i cenionym w kraju i za granicą.

Studia wyższe odbywał za granicą, najpierw w Leodium, później dwa lata (1904—7) w Paryżu. Pracę doktorską wykonał w Wrocławiu pod kierunkiem prof. Lummera, wybitnego fizyka-optyka. Następnie przeniósł się do Zurychu, gdzie habilitował się w r. 1913. Prace jego doktorska i habilitacyjna mają za przedmiot teorię tworzenia się obrazów optycznych. Po powołaniu na profesora Politechniki Warszawskiej zwrócił swe zainteresowania głównie w kierunku niskich temperatur, nawiązując ściśle stosunki ze słynnym laboratorium kriogenicznym w Leidzie. W latach 1924—28 spędzał tam dłuższe okresy czasu i wziął udział w odkryciu dwu modyfikacji ciekłego helu oraz w zestaleniu tego pierwiastka gazowego, najbardziej odpornego na niskie temperatury. W r. 1937 przy poparciu Funduszu Kultury Narodowej zorganizował w swym Zakładzie Politechnicznym specjalne laboratorium niskich temperatur, które uległo zniszczeniu podczas okupacji niemieckiej. Obdarzony umysłem bystrym i rzutkim, zaznaczył swą działalność w różnych dziedzinach fizyki i techniki.

W czasie okupacji niemieckiej był przez parę tygodni więziony na Pawiaku; w Zakładzie Fizycznym Politechniki odbywało się stale, za jego wiedzą, tajne nauczanie.

Sir Arthur Stanley Eddington, prof. astronomii na Uniwersytecie w Cambridge i dyrektor Obserwatorium tamże, członek czynny zagraniczny Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, należał do najwybitniejszych uczonych naszego wieku. Astronom, fizyk i matematyk o filozoficznym nastawieniu, łączył on w sobie dar jasnego, ścisłego myślenia

z niepospolitą siłą intuicji i rzadko spotykaną pracowitością. Trzem wielkim zagadnieniom poświęcił on pracę całego życia: ruchom systematycznym gwiazd naszej galaktyki, budowie wewnętrznej gwiazd, ogólnej teorii względności, z uwzględnieniem jej aspektów kosmologicznych. Wyniki tych badań — nowe myśli, nowe metody, nowe teorie — stanowią treść licznych jego dzieł i publikacji. Oddźwięk tych badań stanowią też książki popularne, utrzymane na wysokim poziomie i pisane pięknym stylem, w których autor m. in. przemyca swe poglądy filozoficzne na życie i otaczającą nas rzeczywistość. Był śmiałym propagatorem swych poglądów naukowych i umiał o nie walczyć. Miał licznych uczniów, wśród których znajdujemy znane dziś w nauce nazwiska. Wielkie zalety myśli łączyły się u niego z pięknym charakteru. Cichy, skromny, skupiony i zadumany, ożywiał się w dyskusji i nikomu nie skąpił swych rad i uwag. Był on, jak wyraził się Dreyer, Prezes Royal Astronomical Society, przy wręczaniu mu złotego medalu Towarzystwa w r. 1924, »przewodnikiem, filozofem i przyjacielem astronomów«.

Michał Petrović, profesor matematyki Uniwersytetu w Belgradzie, członek korespondent zagraniczny Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, był uczonym o szerokim zasięgu badań. Ogłosił bowiem szereg prac z zakresu równań różniczkowych, teorii funkcji analitycznych, algebry, teorii liczb, teorii szeregów oraz z innych gałęzi analizy matematycznej.

Uzyskał również ważne rezultaty z zakresu fizyki matematycznej, a więc z dziedziny dynamiki, elektrodynamiki, chemii fizycznej i teorii ciepła.

Najbardziej znane i cenione są wyniki jego badań nad przebiegiem całek i »całkowaniem jakościowym« równań różniczkowych. W zakresie tym był powagą wysokiej miary.

Na tle obecnych badań jeszcze silniej uwypukla się doniosłość, głębokość i płodność jego idei. Nic więc dziwnego, że cieszył się rozgłosem w całym świecie matematycznym.

Stefan Dąbrowski, prof. chemii fizjologicznej Uniw. Poznańskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego, należy do rzędu niepospolitych uczonych polskich. Umysł twórczy, o szerokim zasięgu zainteresowań naukowych, pozostawił po sobie cenny dorobek z zakresu chemii fizjologicznej i roztworów koloidalnych. Brał również żywy udział w życiu społecznym i politycznym. Jest autorem dzieła pt.: »Walka o rekruta polskiego pod okupacją«, zawierającego studia statystyczne nad krytycznymi okresami wyczerpania rezerw państw centralnych w pierwszej wojnie światowej.

Józef Markowski, były profesor anatomii opisowej Uniwersytetu Jana Kazimierza, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego, był uczniem i następcą profesora Kadýiego. Liczne jego prace anatomiczne wzbogaciły naukę nowymi zdobyczami. Był zwłaszcza wybitnym specjalistą w zakresie anatomii mózgu.

Bezpośrednio przed wybuchem wojny złożył w Akademii obszerny rękopis pracy o anatomii mózgu, będący owocem starannej pracy szeregu lat.

Julian Ignacy Nowak, em. profesor weterynarii i bakteriologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego Polskiej Akademii Umiejętności, był autorem licznych prac naukowych, a jego wspaniałe atlas bakterii, grzybów i pierwotniaków znany jest na całej kuli ziemskiej. W ostatnich latach swego życia, nie złamany przeżyciami wojennymi, napisał podręcznik bakteriologii lekarskiej, który czeka na ukazanie się drukiem. Jego wyłączną zasługą było powstanie w Krakowie Instytutu Weterynarii i Medycyny Doświadczalnej oraz budowa najnowocześnie wyposażonego gmachu na pomieszczenie tegoż Instytutu.

Praca dydaktyczna Juliana Nowaka obejmowała dwie dziedziny nauki. Wykładał weterynarię i bakteriologię dla studentów rolnictwa. Jego wykłady, głęboko ujęte, a zara-

zem żywo i jasno podane, pociągały słuchaczy. Wychował szereg wybitnych specjalistów w zakresie bakteriologii.

Zainteresowania artystyczne to osobna dziedzina niezwykle bogatego jego życia. Był jednym z najwybitniejszych znawców nie tylko malarstwa polskiego, ale także zabytkowej chińszczyzny. Gromadził bezcenne skarby sztuki o wartości muzealnej. Przyjaźnił się z Malczewskim i Wyspiańskim.

Karol Mayer, profesor zwyczaj. radiologii w zastosowaniu do medycyny Uniwersytetu Poznańskiego, członek czynny krajowy Wydziału Lekarskiego, był pierwszym profesorem radiologii w Polsce. Prace jego naukowe odznaczają się dużą pomysłowością i oryginalnością. Jest wynalazcą kilku przyrządów naukowych. Wśród jego dorobku naukowego na szczególne wyróżnienie zasługują: monografia o radiologicznym rozpoznawaniu różnicowym chorób serca i aorty z uwzględnieniem własnych metod badania, praca o metodzie umożliwiającej badanie prawej komory serca i rozprawa »O sztucznym odżywianiu za pomocą fizjologicznie przetrawianych pokarmów«.

Edward Niezabitowski, profesor zwyczaj. biologii ogólnej Uniwersytetu Poznańskiego, członek korespondent krajowy Wydziału Lekarskiego, jest autorem licznych prac z dziedziny fauny i flory polskiej. Ze szczególnym zamiłowaniem oddawał się badaniom zwierząt kopalnych, m. in. znalezionych w Staruni skóry i resztek kostnych mamuta oraz znalezionego tamże nosorożca. Odznaczał się wielką sumiennością w spełnianiu obowiązków.

Krew jako źródło i odbicie życia wielokomórkowych ustrojów zwierzęcych

przez

Franciszka Czubalskiego

Odczyt wygłoszony na publicznym posiedzeniu Polskiej Akademii Umiejętności dnia 14 czerwca 1947 r.

Są słowa zrozumiałe dla wszystkich, budzące w każdym człowieku nie tylko określoną, konkretną treść pojęciową, ale także rozległą skalę uczuć i przeżyć najbardziej bezpośrednich i wzruszających. Do nich należy słowo »krew«. Z tym słowem związane jest bowiem pojęcie życia i śmierci, a więc radość bądź trwoga, jest ono często symbolem ofiary, spełnionej w imię wielkiej idei, ofiary płynącej z ukochania bliźniego, narodu czy całej ludzkości, ofiary wznoszącej się do szczytów bohaterstwa, ale może być także symbolem okrucieństwa i zbrodni. W słowie tym odbijają się więc wszystkie najwznioślejsze uczucia i dążenia człowieka, dzięki którym zbiorowisko ludzkie pnie się ku coraz wyższym szczeblom swego rozwoju duchowego, lub przeciwnie, słowo to oznacza wybuch najprymitywniejszych uczuć i namiętności oraz najprostszych instynktów, wiodących gromadę ludzką do zła, do moralnego upadku, do zdżiczenia. A więc przez krew wyrazić się może wielkość i piękno lub małość i nikczemność. Jeżeli każdy człowiek był, jest i będzie wrażliwy na dźwięk słowa »krew«, to chyba szczególną wrażliwością w tym przypadku jesteśmy obdarzeni my, którzy myślowo i uczuciowo tkwimy jeszcze w przeżytej przez nasze pokolenie największej tragedii krwi — wojnie z lat 1939—1945. Tragedii, w której krew ciągle była symbolem czy to naj-

potężniejszych, jakie zna ludzkość, wzlotów bohaterstwa, czy też upadku i sponiewierania tego, co nazywamy człowieczeństwem.

A skoro tak jest, to musimy sobie zadać pytanie, jaką treść wkłada w pojęcie krwi nauka współczesna, co mówi o tym opanowany, obiektywny badacz i ścisły w rozumowaniu myśliciel, który w ciszy swego laboratorium spostrzega zjawiska, przeprowadza doświadczenia, dokładnie analizuje uzyskane wyniki i ostrożnie formułuje swój sąd o stwierdzonych faktach oraz ich wzajemnym do siebie stosunku, dając nam, na podstawie wszystkich poznanych przez siebie składników, syntezę pojęciową krwi z punktu widzenia nauki. Otóż z tego punktu widzenia krew jest w stosunku do wody cieczą wybitnie lepłą, o znanej wszystkim pięknej barwie jasnoczerwonej w tętnicach i ciemnoczerwonej w żyłach, o smaku wyraźnie słonym, i nieuchwytnym dla nas, ale niewątpliwie wyczuwanym przez zwierzęta drapieżne zapachu, który prowadzi je z dalekiej nieraz odległości do krwawiącej z jakiegoś powodu ofiary, która staje się w rezultacie łupem pokarmowym drapieżnika. Jest rzeczą niezwykle charakterystyczną i fizjologicznie ważną, że krew, która wewnątrz ustroju jest zawsze płynna, wyciekając z otwartego naczynia krwionośnego w bardzo krótkim czasie, około 10 mniej więcej minut, krzepnie, przechodząc, dzięki wypadaniu nitek włókniaka, ze stanu płynnego w stan galaretowaty, co pozwala na automatyczne zacopowanie uszkodzeń drobnych naczyń krwionośnych i powstrzymanie niebezpiecznego krwawienia miąższowego.

Badanie mikroskopowe krwi zaraz po jej pobraniu, a więc jeszcze przed skrzepnięciem, bądź oglądanie drobnowidzem krwi krążącej, np. w najdrobniejszych naczynkach krwionośnych błony pławnej lub kreski jelitowej żaby, pozwala łatwo stwierdzić, że krew nie jest cieczą jednorodną. Widzimy wyraźnie toczące się w świetle naczynia różne składniki upostaciowane, świadczące, że krew jest mieszaniną płynnego podłoża, tzw. osocza, oraz składników komórkowych, ciałek czerwonych, ciałek białych i płytek krwi

(płytki Bizzozero), zawieszonych swobodnie w osoczu, jako wolne komórki. Zupełnie więc uzasadnioną rzeczą jest określenie krwi jako tkanki płynnej. Każdy z tych składników ma inny wygląd, wymiary, liczbę, no i rolę do odegrania. Najliczniejsze ciała czerwone, bo około 5,000.000 w 1 mm³, naładowane hemoglobina, barwikiem zawierającym żelazo i mającym silne powinowactwo do tlenu, są przede wszystkim olbrzymią, około 3000 m² liczącą powierzchnią oddechową, przeznaczoną do wiązania i roznoszenia po całym ustroju tlenu, służącego podstawowym procesom przemiany materii. Ciała białe, w liczbie około 5.000 w 1 mm³, znajdują się we krwi w różnych postaciach i wymiarach (od 7 do 21 mikr. średnicy), o ustalonym stosunku liczbowym poszczególnych form do siebie. Ciała białe, zwłaszcza niektóre ich postacie, odgrywają niewątpliwie doniosłą rolę w reakcjach odpornościowych i obronnych ustroju. Wreszcie płytki Bizzozero — twory małe o średnicy 3 mikr. (około 300.000—400.000 w 1 mm³) mają ścisły związek z normalnie przebiegającym procesem krzepnięcia krwi. Część płynna krwi, tj. osocze, posiadające 90% wody, jest naturalnym rozpuszczalnikiem związków chemicznych zawartych w pozostałych 10% związków, charakteryzujących krew z punktu widzenia jej składu chemicznego oraz jej cech fizykochemicznych, jak oddziaływanie (pH - 7,4), obniżenie punktu zamarzania (Δ - 0,56° C), ciśnienie osmotyczne, ciężar właściwy krwi jako całości (ca 1.060), zdolność wiązania i neutralizowania nadmiaru kwasów bądź zasad, gromadzących się we krwi na skutek procesów ustrojowych. W wymienionych 10% części stałych osocza analiza chemiczna wykrywa około 1% składników mineralnych oraz ca 9% składników organicznych, wśród których najwięcej jest związków białkowych (7%—8%) w postaci albumin i globulin, z charakterystyczną stałą przewagą w krwi ludzkiej w warunkach fizjologicznych frakcji albuminowej nad globulinową, jako tzw. stały wskaźnik białkowy, ulegający zmianom w przypadkach niektórych chorób zakaźnych. Białko to nie odgrywa, wbrew nasuwającym się przede wszystkim przypuszczeniom, roli odżyw-

czej dla komórek, gdyż wielkość drobiny białka jako koloidu utrudnia mu stałe przenikanie z krwi poprzez ścianki naczyń do tkanek. Białko, zawarte w osoczu w dużej stosunkowo ilości i koncentracji, ma inne według dzisiejszych poglądów znaczenie. Wpływa ono w sposób decydujący na lepkość krwi oraz, wiążąc w różnym stopniu (zależnie od zmieniającego się stanu fizyko-chemicznego drobiny białka, jak stopień jej dysocjacji, punkt izoelektryczny) ilość wody z otoczenia — wytwarza tzw. frakcję wody wolnej i frakcję wody związanej, która nie przechodzi do tkanek. Jest to ważny czynnik fizjologiczny w regulacji procesów ustrojowych, zwłaszcza, że wzajemny stosunek ilościowy tych dwóch frakcji ulega stałe wahaniom, zależnie od każdorazowych potrzeb ustroju. Uszkodzenie tego mechanizmu prowadzi do objawów chorobowych, charakteryzujących się nawodnieniem tkanek w postaci obrzęków. Wreszcie drobina białka, amfolytu, występującego raz jako zasada, to znowu jako kwas, zależnie od zmieniającego się zespołu warunków otoczenia, jest, łącznie z obecnością we krwi słabych kwasów oraz soli tychże kwasów, bardzo ważnym ogniwem w mechanizmie wiązania nagromadzających się we krwi kwasów czy zasad i utrzymania koncentracji wolnych jonów wodorowych na stałym fizjologicznym poziomie oddziaływania słabo zasadowego, co jest warunkiem życia tkanek, a więc i całego ustroju. Wśród 1% składników mineralnych osocza spotykamy się z prostymi na ogół, ale stałe się powtarzającymi związkami chemicznymi, w określonym wzajemnym stosunku ilościowym. Są to przede wszystkim NaCl, KCl, CaCl₂ oraz Na HCO₃ i fosforany, obok tego znajdujemy w osoczu ślady związków jodu, żelaza i innych. Rola fizjologiczna składników mineralnych zależy zarówno od ich koncentracji jak i jakości. Znaczenie dla ustroju określonej procentowo zawartości soli we krwi wynika już z faktu, że ustroje ciepłokrwiste starają się za pomocą różnych dostępnych im mechanizmów fizjologicznych utrzymać na stałe swój poziom soli we krwi, pomimo istnienia wielu czynników, grożących zwichnięciem tego poziomu. Ta dążność ustroju

stanie się zrozumiała, skoro weźmiemy pod uwagę, że ilość rozpuszczonych w wodzie soli o typie spotykanych we krwi wpływa decydująco na wielkość ciśnienia osmotycznego roztworu, a więc i krwi, której ciśnienie osmotyczne, przy zawartości ca 1% soli, równa się 7 atmosferom i wyraża się w obniżeniu punktu zamarzania, tzn. Δ - 0,56°C. Ciśnienie osmotyczne odbiegające od tego poziomu niszczy komórki czy to przez ich wysychanie (rozczyzny hipertoniczne), czy też przez pęcznienie (rozczyzny hypotoniczne). Widzimy więc, że jednym z warunków życia jest zachowanie we krwi danego ustroju właściwego mu ciśnienia osmotycznego, podobnie jak i koncentracji jonów wodorowych, czyli oddziaływania chemicznego. Rozpatrując zagadnienie składników mineralnych krwi, należy jeszcze podnieść, że ważna jest nie tylko ogólna ich ilość i koncentracja, decydująca o wysokości ciśnienia osmotycznego, lecz także ich jakość i wzajemny ilościowy stosunek poszczególnych katjonów i anjonów. Fizjologowie wiedzą o tym dobrze, że nawet zwykły mięsień szkieletowy, wyosobniony z ustroju, nie da się długo utrzymać w stanie zwykłej czynności, jeżeli go zanurzymy w tak zwanym prostym roztworze fizjologicznym (1% NaCl dla ciepłokrwistych). Po pewnym czasie daje się w tych warunkach zauważyć drganie włókienkowe, jako objaw uszkodzenia mięśnia, co można usunąć przez dodanie soli wapnia. Bardziej wrażliwe i delikatne narządy, jak np. wycięte z ustroju serce, w takim roztworze nie da się w ogóle ożywić, pomimo zachowania innych koniecznych warunków, jak ciepłota, dopływ tlenu itp. Przepuszczanie natomiast przez naczynia serca 1% roztworu mieszaniny soli spotykanych we krwi, jak NaCl, KCl, CaCl₂ i NaHCO₂ z zachowaniem ich wzajemnego stosunku ilościowego, pozwala nie tylko pobudzić do normalnego bicia serce wyosobnione nawet ludzkie, jak tego dowiódł rosyjski uczoney Kuliabko w doświadczeniach na sercach wyciętych zaraz po zgonie, spowodowanym krótkotrwałą chorobą, ale także utrzymać czynność serca przez szereg godzin. Tkanki nasze, aby mogły żyć i przejawiać właściwą im czynność, wymagają więc zarówno

izotonii fizykalnej, jak chemicznej w dopływającej do nich krwi. Obok wymienionych już podstawowych składników organicznych i nieorganicznych w osoczu krwi znajdują się jeszcze w małych na ogół i często znikomych ilościach różne składniki organiczne, będące produktami stale zachodzących przemian chemicznych w ustroju, czy to jako konieczne do życia i funkcji tkanek produkty przemiany materii, roznoszone przez krew po całym ustroju (np. kwasy aminowe, cukier gronowy o stałym poziomie 0,1%, tłuszcze i ciała tłuszczowate), czy też odpadki tych przemian, przeznaczone do wydalania jako niepotrzebne bądź nawet szkodliwe dla ustroju i przenoszone przez krew do narządów wydalniczych, np. do nerek i płuc (np. mocznik, kwas moczowy CO_2 i inne). Wreszcie na podstawie już nie tyle analiz chemicznych, ile raczej metod biologicznych, musimy przyjąć obecność we krwi wielu złożonych związków, często bliżej jeszcze chemicznie nie zdefiniowanych, tzw. hormonów, które jako wydzielina licznych gruczołów dokrewnych krążą we krwi i na tej drodze oddziaływania humoralnego wywierają bardzo wybitny i swoisty wpływ na rozwój poszczególnych tkanek i narządów, harmonizując ich fizjologiczną czynność (korelacja chemiczna). W krwi również znajdujemy swoiste przeciwciała, związane z oddziaływaniami serologicznymi, wśród których spotykamy najbardziej precyzyjne i skuteczne mechanizmy obronne ustroju. Na rolę krwi w związku z pojęciem hormonów i przeciwciał rzuciły wiele światła liczne i płodne badania ostatnich dziesięcioleci w zakresie serologii i nauki o wydzielaniu wewnętrznym. Wśród polskich uczonych nazwisko Cybulskiego i Szymonowicza związane jest na stałe z odkryciem wydzielania wewnętrznego nadnercza i hormonu adrenaliny. Jest już dzisiaj rzeczą ustaloną istnienie w wielokomórkowych ustrojach specjalnych narządów o niewielkich zazwyczaj rozmiarach i budowie gruczołowej, mających za zadanie wytwarzać ciała swoiste, tzw. hormony i autokoidy, których obecność we krwi w określonej, na ogół małej ilości, jest koniecznym warunkiem czy to normalnego rozwoju tkanek, czy należytej i zharmonizowanej czynności

poszczególnych narządów, a wreszcie i całego ustroju. Wszelkie odchylenia w dół czy w górę od fizjologicznego poziomu hormonów we krwi prowadzą stale do ciężkich zaburzeń, kończących się przy dłuższym ich trwaniu śmiercią ustroju. Zarówno krytycznie ujęte spostrzeżenia kliniczne jak i liczne doświadczenia laboratoryjne na zwierzętach, oparte na operacyjnym usuwaniu gruczołów dokrewnych i badaniu wynikających stąd objawów chorobowych, które możemy osłabiać bądź całkowicie usuwać dzięki przeszczepianiu brakującego gruczołu czy przez wprowadzenie do krwi swoistego dla danego gruczołu hormonu, wreszcie stwierdzanie we krwi płynącej z badanego gruczołu dokrewnego właściwych mu hormonów jest zupełnie pewną podstawą doświadczalną dla całej współczesnej nauki o wydzielaniu wewnętrznym. Nie wszystkie hormony produkowane przez gruczoły dokrewne są nam dzisiaj już dokładnie znane pod względem ich budowy chemicznej i możliwości ich syntezy laboratoryjnej. Wiemy jednak z całą pewnością, że hormony są to szczególne związki chemiczne, wytwarzane w specjalnych narządach, a więc nie są to jedynie zwykłe produkty przemiany materii, zachodzącej w każdej tkance i komórce, jak np. CO_2 . Bezwodnik kwasu węglowego, choć ma doniosły wpływ na wiele czynności fizjologicznych, nie może być przez nas z tego właśnie powodu zaliczany do hormonów w ścisłym tego słowa znaczeniu i nosi nazwę w terminologii fizjologów — parahormonu. Wiemy również, że hormony nie są ciałami swoistymi gatunkowo — hormon zwierzęcy działa we właściwy mu sposób na ustrój ludzki — są to związki odporne na wysoką ciepłotę, w przeciwieństwie do zacynow, i wprowadzone do krwi nie wywołują produkcji przeciwciał. A co najważniejsze, znamy już dzisiaj dość dokładnie, z pewnymi oczywiście wyjątkami, ogólne linie działania poszczególnych hormonów przez krew na ustrój. Możemy już ściśle sprecyzować pojęcie działania hormonalnego czyli korelacji chemicznej ustroju za pośrednictwem krwi, w przeciwieństwie do znanej już od dawna korelacji nerwowej, która zresztą dzisiaj po odkryciu działania nerwu błędnego i współczulnego przez pośre-

dnictwo acetylcholinyl i sympatyny, względnie adrenaliny, nie odcina się już tak ostro, jak to było do niedawna, od korelacji chemicznej, raczej w niektórych ogniwach z nią się wyraźnie wiąże. Aby uzyskać pełny obraz działania krwi dzięki obecności w niej hormonów, trzeba choć w kilku słowach podać, o jakie tu chodzi działanie. Odpowiedź na tak postawione pytanie znajdujemy w obrazie chorobowym, wywołanym niedostateczną ilością lub nawet zupełnym brakiem hormonu we krwi, bądź zbyt wielką, a więc już trującą jego ilością (niedoczynność i nadczynność gruczołu). Oczywiście, że w ramach tego odczytu nie mogę szczegółowo przedstawić całego zagadnienia, ujmę je więc tylko fragmentarycznie i przykładowo. Brak, spowodowany usunięciem w okresie rozwojowym ustroju, bądź wrodzony brak niektórych gruczołów dokrewnych, np. tarczycy, przysadki mózgowej, grasicy — sprowadza w rezultacie nie tylko ogólne zatrzymanie wzrostu, lecz także hamuje i zniekształca rozwój tkanek, w szczególności kośćca, dając formy karłowate, czemu towarzyszy w niektórych kategoriach przypadków niedorozwój płciowy, a u ludzi przejawia się wtedy także wyraźny niedorozwój umysłowy. Powszechnie są np. znane karłowate, o starczym wyglądzie postaci z cechami kretynizmu i matołectwa, co towarzyszy upośledzonej od wczesnego dzieciństwa czynności tarczycy i co się zdarza często wśród ludności okolic podgórskich i górskich. Zaburzenia rozwojowe fizyczne i psychiczne o b. typowych i charakterystycznych objawach występują również w przypadkach braku hormonów płciowych (typ kastrata). Obok działania morfogenetycznego spotykamy się także z działaniem hormonów na wielorakie czynności ustroju. Działanie to może się wyrażać w pobudzaniu bądź hamowaniu, bądź wreszcie w kojarzeniu i harmonizowaniu czynności fizjologicznych. Pośrednim przykładem tego stanu rzeczy może być zakłócenie równowagi fizjologicznej w chorobie Basedowa jako wyraz nadczynności tarczycy, a więc zatrucia ustroju przez zbyt dużą ilość hormonu tyroksyny we krwi, co prowadzi do nadmiernego pobudzenia współczulnego układu nerwowego i podniesienia

podstawowego poziomu przemiany materii. Z drugiej strony przykładowo przytoczyć możemy chorobę zwaną cukrzycą (Diabetes mellitus) jako następstwo braku we krwi insuliny — hormonu trzustki i wypadnięcie przez to wpływów regulujących przemianę węglowodanów, co sprowadza przekucie krwi i stały cukromocz. W związku z przemianą węglowodanową i dążeniem ustroju do utrzymania stałego poziomu cukru we krwi należy podnieść, że drugim hormonem współdziałającym w regulacji przemiany węglowodanów jest hormon części rdzennej nadnercza adrenalina, której działanie w tym kierunku jest antagonistyczne do działania insuliny. Dopiero gra obu tych czynników hormonalnych ustala fizjologiczny poziom cukru we krwi. Niezależnie od bezpośrednich wpływów poszczególnych hormonów na taki czy inny mechanizm fizjologiczny, należy się w tej sprawie liczyć z silnie zaznaczonym wzajemnym powiązaniem czynnościowym wszystkich gruczołów dokrewnych w sensie wzajemnego pobudzania lub hamowania. Oczywiście, że i ten moment znajduje swoje odbicie we krwi w fizjologicznym lub patologicznym stosunku ilościowym do siebie wszystkich hormonów ustrojowych. Pojęciowo blisko hormonów stoją tzw. witaminy, które jako nieodzowny składnik pożywienia przedostają się do krwioobiegu, skąd jako związki specyficzne działają w bardzo małych ilościach na rozwój i normalne kształtowanie się poszczególnych tkanek, jak np. witamina D (przeciwkrzywica), bądź regulują takie czy inne czynności ustrojowe. Np. brak witaminy C wywołuje ciężką chorobę szkorbut, podobnie brak witaminy A, B, E i K przejawia się ciężkim schorzeniem, bądź uszkodzeniem tkankowym, czy wreszcie obniżeniem płodności, a także zaburzeniem w krzepnięciu krwi. Do niedawna witaminy uważane były za hormony roślinne, które jedynie z pożywieniem przedostają się do ustrojów zwierzęcych. Dzisiaj nie możemy już przeprowadzić dokładnie ścisłej granicy między hormonami i witaminami, skoro wiemy, że niektóre witaminy jak np. witamina A i D mogą powstawać w ustrojach zwierzęcych z odpowiednich prowitamin roślinnych, a witamina C

(kwas askorbinowy) może się wprost wytwarzać w ustroju niektórych zwierząt. Kiedy zastanawiamy się nad składnikami krwi i wynikającymi stąd właściwościami biologicznymi tej płynnej tkanki, nie możemy pominąć rozpatrzenia pewnej kategorii zjawisk, wiążących się również z pojęciem krwi, a mających wielkie ogólne znaczenie dla ustroju, jako jego potężny mechanizm obronny. Wiadomą jest rzeczą, że przyczyną wielu nieraz bardzo ciężkich chorób zakaźnych, jak np. płonicy, tężca, duru, gruźlicy i innych są swoiste bakterie, przenikające z otoczenia do ustroju. Często takie zakażenie kończy się śmiercią, nieraz jednak ustrój pomyślnie zwalcza rozwijające się w nim bakterie chorobotwórcze i całkowicie powraca do zdrowia, zyskując w dodatku odporność przeciwko tym właśnie bakteriom i ich toksynom, które wywołały daną chorobę zakaźną. Jest to tak zwana nabyta czynna odporność, obok której istnieć może u poszczególnych osobników odporność wrodzona względem pewnych chorób i wywołujących je bakterii. Badania serologiczne rzuciły potężny snop światła na te sprawy. Okazuje się, że odporność przeciwchorobowa nabyta polega na zjawianiu się we krwi ciał nowych, których przedtem w niej nie było. Powstały one jako odpowiedź obronna ustroju na wniknięcie doń ciał obcych, jak w omawianych np. przypadkach — chorobotwórczych bakterii i ich produktów przemiany materii. Są to tzw. przeciwciała, produkowane w układzie siateczkowo-śródbłonkowym i krążące we krwi. Te obce i często bardzo szkodliwe dla ustroju czynniki, zwane w serologii antygenami, wywołują produkcję specyficznych przeciwciał, mających za zadanie walkę z antygenami poprzez szereg swoistych reakcji. Toksyny wywołują produkcję antytoksyn. Krew zawierająca specyficzne antytoksyny ma dużą siłę leczniczą w stosunku do danej choroby zakaźnej i może być podawana w postaci zastrzyków, np. surowicy przeciwbłoniczej, celem skutecznego zwalczania choroby. Mamy wtedy do czynienia z tzw. odpornością bierną. Antygeny we krwi w postaci obcych ustrojowi komórek (komórki roślinne, bakterie, obce ciała czerwone, białe itp.) wywołują produkcję aglutynin,

przeciwiał zlepiających i sklejących oraz lysin, rozpuszczających obce komórki. Produkcja opsonin ma znowu na celu podniesienie zdolności żernej (fagocytarnej) ciałek białych wobec bakterii. Wreszcie na obce białko ustroj reaguje produkcją precypityn, które, krążąc jak wszystkie przeciwciała we krwi, wywołują strąć tego właśnie obcego białka, na które są swoiście nastawione, o ile z nim się zetkną. Reakcja ustroju na działanie białka obcego może być również produkcją specyficznych fermentów przeciwbiałkowych. Przytoczone fakty są podstawą pewnych reakcji biologicznych, mających wielkie ogólne znaczenie teoretyczne i praktyczne. Przykładowo powołam się tu na reakcję biologiczną, polegającą na wytworzeniu precypityn we krwi królika na białko krwi ludzkiej, podane królikowi drogą iniekcji odpowiedniej surowicy. Odczyn ten pozwala nam stwierdzić z całą pewnością obecność śladów krwi ludzkiej lub jej brak w dostarczonym i podejrzanym przez organa śledcze materiale dowodowym. Odpowiedź więc na tak postawione przez sąd pytanie wpłynie decydująco na orzeczenie tego sądu, od czego zależeć będzie wolność albo i życie oskarżonego.

Również zagadnienie anafilaksji, czyli uczulenia na obce biologicznie białko, co odgrywa tak doniosłą rolę w etiologii wielu ciężkich, zazwyczaj przewlekłych schorzeń, oraz pozwala za pomocą reakcji biologicznych wykrywać subtelne różnice w budowie chemicznej białek, których to różnic zwykłymi metodami chemicznymi nie można uchwycić, znajduje swoje wytłumaczenie w omawianych już swoistych odczynach ustrojowych o typie antygen — przeciwciało — odbijających się w składzie i cechach krwi. Już dotychczasowa charakterystyka krwi, krążącej w układzie naczyniowym i biorącej żywy udział w procesach wymiany składników tkankowych poprzez ścianki naczyń włosowatych wskazuje niezbicie, że krew jest koniecznym warunkiem czynności i życia komórek, a więc i całego ustroju. Prawda ta, nie tyle wyrozumowana, ile raczej intuicyjnie wyczuwana, znana była badaczom już od dawna. Nic więc dziwnego, że idea przelewania krwi w przypadkach skrwawienia, idea zastą-

pienia brakującej krwi krwią nową, pobraną od innego osobnika, znalazła swój realny wyraz już w r. 1667 w transfuzji, dokonanej przez J. Denisa. Dokonywane i w czasach późniejszych tego rodzaju zabiegi dawały jednak częstokroć tak nieoczekiwane i groźne komplikacje i to nie tylko w przypadkach przetaczania krwi obcogatunkowej, ale i w przypadku transfuzji od człowieka do człowieka, że zabieg ten nie mógł znaleźć na razie powszechnego zastosowania, aż do czasu wyjaśnienia przez naukę przyczyn niepowodzeń transfuzyjnych. Jak się okazało z badań Landsteinerja, spotykane tu komplikacje zależały od reakcji o typie antygen — przeciwciało — i były spowodowane aglutynacją, względnie i hemolizą ciałek czerwonych krwi przetaczanej. Landsteiner stwierdził, że normalnie krew ludzka jest zróżniczkowana i posiada ciała czerwone biochemicznie niejednakowe, o różnych cechach z punktu widzenia ich aglutynacji, co pozwala mówić o czterech głównych grupach krwi człowieka, a mianowicie grupa z cechą krwinki A i z aglutyninami w osoczu przeciw krwinkom o cechach B, grupa z cechą krwinki B i aglutyninami w osoczu przeciw ciałkom o cechach A, grupa z wspólnymi cechami krwinek A i B bez aglutynin w osoczu, oraz grupa O bez tych cech krwinek i z aglutyninami przeciwko ciałkom o cechach A i B.

Jeżeli więc osobnikowi grupy A wprowadzimy krew grupy B lub odwrotnie, wtedy ciała czerwone krwi wprowadzonej ulegną aglutynacji i hemolizie, co spowoduje groźne objawy wstrząsu i zapaści, kończące się zazwyczaj śmiercią. Stąd wynika wniosek, że nie każda krew ludzka może być bezkarnie przetaczana drugiemu człowiekowi. Obok tych głównych cech krwinek A i B znajdujemy również i szereg innych, z których najlepiej są znane cechy M i N, nie mają one jednak dla zagadnienia przetaczania krwi większego znaczenia, gdyż nie znajdujemy dla nich współodpowiedników aglutynacyjnych w osoczu normalnym tego samego gatunku. Polski uczony Ludwik Hirszfild stwierdził wraz z Dungenem, że wymienione cechy krwi dziedziczą się według prawa Mendla, a rozmieszczenie grup krwi na globie ziemskim jest

nierównomierne (dla rasy białej A — 42%, B — 11%, O — 43%, AB — 3—4%), co według Hirszfelda wskazuje na zmiany mutacyjne, które ongiś doprowadziły do powstania grup krwi. Dziedziczenie głównych cech krwi otwiera możliwość dochodzenia ojcostwa na drodze prób biologicznych, polegających na określeniu grupy krwi matki, dziecka i domniemanego ojca. Podczas wojny w r. 1940 Landsteiner stwierdził, że ciała czerwone ludzkie posiadają jeszcze jedną nową cechę, nieznaną przedtem, tzw. Rhesus factor. Cecha ta, spotykana u ludzi rasy białej w 85%, dziedziczy się jako cecha dominująca. Stwierdzenie tego faktu ma wielkie znaczenie dla wyjaśnienia niektórych objawów chorobowych, których pochodzenia dawniej nie rozumieliśmy. W przypadkach, kiedy Rhf. w krwi matki jest nieobecny, znajduje się natomiast we krwi ojca, przekazującego tę swoją cechę płodowi, mamy do czynienia z groźnymi dla zdrowia i życia dziecka objawami chorobowymi, wynikającymi przede wszystkim z masowego uszkodzenia ciałek krwi dziecka (Morbus haemoliticus neonatorum, Anaemia neonatorum), bądź innymi jeszcze uszkodzeniami komórek i tkanek. Przyczyną tego jest produkcja i zjawienie się we krwi matki przeciwciała (anti-Rhf), wywołanego przenikaniem przez łożysko z krwi płodu do krwi matki cechy Rhf, działającego tutaj jako antygen. Tą samą drogą poprzez łożysko przenika teraz z krwi matki do krwi płodu anti-Rhf, aglutynujący i hemolizujący ciała czerwone krwi dziecka. Ta sama kombinacja cech krwi powodować może poronienie bądź niepłodność. Celem wytworzenia sobie dokładnego pojęcia o roli i znaczeniu krwi musimy jeszcze omówić w krótkości doniosłe fakty spostrzegane przez nas w pracowni fizjologicznej Uniw. Warsz. i mówiące, że w krwi znaleźć możemy odbicie każdorazowych wahań napięcia poszczególnych części nerwowego układu autonomicznego, wyrażających się zmiennością składu i właściwości krwi. W licznych i długotrwałych badaniach udało mi się stwierdzić, że drażnienie nerwu błędnego wywołuje wybitną trombo- i leukopenię obwodową z jednoczesną trombo- i leukocytozą w krwi naczyń krezki.

Oprócz tego mamy wtedy zwiększenie zasadowości krwi (pH wyższe) oraz zmniejszenie lepkości i napięcia powierzchniowego, wreszcie krzepliwość krwi w tych warunkach jest wyraźnie zmniejszona, a wskaźnik refraktometryczny surowicy obniżony.

Drażnienie zaś nerwu współczulnego na szyi daje również zmiany, dotyczące tych samych zjawisk, tylko przebiegające w wprost odwrotnym kierunku niż po zadrażnieniu nerwu błędnego, co potwierdza znany w fizjologii fakt antagonistycznego działania tych nerwów na różne czynności ustroju. Ujmując więc całość posiadanych dzisiaj przez nas danych o krwi możemy z całą stanowczością powiedzieć, że krew zawiera w sobie podstawowe i konieczne warunki normalnej i sprawnej czynności naszych tkanek, narządów i całego ustroju, z drugiej zaś strony jest dokładnym odbiciem różnorodnych i różnokierunkowych procesów ustrojowych. W dalszym badaniu krwi jako całości oraz jej poszczególnych cech zdobywać będziemy coraz dokładniejsze wiadomości o czynnikach warunkujących życie komórki oraz z pełniejszego niż dotychczas obrazu krwi w jego stałości i w jego zmienności będziemy mogli coraz lepiej rozumieć sprawy zarówno fizjologiczne jak i patologiczne, zachodzące w badanym ustroju.

Zagadka zdrowia lub choroby, życia bądź śmierci zamknięta jest w znacznym stopniu w różnorodnych właściwościach tej purpurowej cieczy, którą nazywamy krwią. Słuszny jest pogląd Carrela, że nasz zwykły kalendarz astrologiczny nie pokrywa się całkowicie z kalendarzem biologicznym, którego podstawą i miarą są nasze soki ustrojowe, a wśród nich przede wszystkim krew. Krew przez swą wartość biologiczną decyduje, kto pomimo swych wielu już lat życia jest ciągle młody duchem i ciałem, kto zaś pomimo kalendarzowej, względnej młodości posiada wyraźne już oznaki starzenia się tkanek i obniżenia energii duchowej.

Te prawdy tkwią podświadomie w nas wszystkich. One tłumaczą lzy przerażonej matki, patrzącej na krwa-

wiące dziecko, one tłumaczą wyraz szczególnego niepokoju czy nawet trwogi w oczach każdego człowieka na widok ociekającej krwią rany. One wreszcie wywołują w nas pęd do jak najszybszego zatamowania krwotoku, gdyż czujemy instynktownie, że z każdą wyciekającą kroplą krwi ucieka nasze życie.

Nowi członkowie Polskiej Akademii Umiejętności

Po odczycie sekretarz generalny, prof. Tadeusz Kowalski, ogłosił nazwiska nowych członków, wybranych na Walnym Administracyjnym Zgromadzeniu dnia 13 czerwca 1947 r.

Na Wydziale Filologicznym wybrani zostali:

a) członkami czynnymi krajowymi:

Zdzisław Jachimecki, prof. historii i teorii muzyki
Uniw. Jagiell. w Krakowie,

Adam Kleczkowski, prof. filologii germańskiej Uniw.
Jagiell. w Krakowie,

Stanisław Łempicki, prof. historii oświaty Uniw.
Jagiell. w Krakowie,

Wojśław Mołè, prof. historii sztuki narodów słowiańskich Uniw. Jagiell. w Krakowie;

b) członkami korespondentami krajowymi:

Witold Doroszewski, prof. języka polskiego Uniw.
w Warszawie,

Konrad Górski, prof. literatury polskiej Uniw. w Toruniu.

Na Wydziale Historyczno-filozoficznym wybrani zostali:

a) członkiem czynnym krajowym:

Ludwik Kolankowski, prof. historii, Uniw. w Toruniu;

b) członkami korespondentami krajowymi:

Kazimierz Ajdukiewicz, prof. teorii i metodologii nauk Uniw. w Poznaniu,

Ludwik Ehrlich, prof. prawa narodów Uniw. Jagiell. w Krakowie,

Sylwiusz Mikucki, prof. tyt. nauk pomocniczych historii Uniw. Jagiell. w Krakowie,

Kazimierz Przybyłowski, prof. prawa cywilnego i prawa międzynarodowego prywatnego Uniw. Jagiell. w Krakowie.

Franciszek Pułaski, delegat PAU dla Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Na Wydziale Matematyczno-przyrodniczym wybrani zostali:

a) członkami czynnymi krajowymi:

Bogdan Kamiński, prof. chemii fizycznej i elektrochemii Uniw. Jagiell. w Krakowie,

Bronisław Niklewski, prof. fizjologii roślin i chemii rolniczej Uniw. w Poznaniu,

Wojciech Rubinowicz, prof. mechaniki teoretycznej Uniw. w Warszawie,

Józef Zawadzki, prof. technologii chemicznej ogólnej nieorganicznej Politechniki w Warszawie;

b) członkami korespondentami krajowymi:

Stanisław Mazur, prof. matematyki Uniw. w Łodzi,
Zygmunt Moczarski, prof. hodowli ogólnej zwierząt, Uniw. w Poznaniu,

Henryk Niewodniczański, prof. fizyki doświadczalnej Uniw. Jagiell. w Krakowie,

Józef Witkowski, prof. astronomii Uniw. w Poznaniu,

Na Wydziale Lekarskim wybrani zostali:

a) członkiem czynnym krajowym:

Jan Tadeusz Lenartowicz, prof. dermatologii i chorób wenerycznych Uniw. w Wrocławiu;

b) członkami korespondentami krajowymi:

Sergiusz Schilling-Siengalewicz, prof. medycyny sądowej Uniw. w Poznaniu,

Witold Ziembicki, prof. historii i filozofii medycyny Uniw. w Wrocławiu.

WAŻNIEJSZE AKTA URZĘDOWE

Regulamin nagród PAU.

Wykonując zalecenie Walnego Zgromadzenia PAU z dnia 18 czerwca 1946 r. co do wznowienia przyznawania nagród przez Polską Akademię Umiejętności, Zarząd na posiedzeniu w dniu 2 maja 1947 r. uchwalił następujący regulamin:

1. Polska Akademia Umiejętności ustanawia 4 nagrody, każda w wysokości 100.000 zł. Nagrody nadawane będą corocznie przez Walne Zgromadzenie PAU za dzieło naukowe, ogłoszone drukiem w kraju w zakresie nauk reprezentowanych przez każdy z Wydziałów PAU w ciągu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nadania. W r. 1947 wyjątkowo mogą być nagrodzone dzieła ogłoszone w kraju w latach 1945 i 1946.

2. W wyjątkowych wypadkach nagroda może być podzielona między dwa dzieła po połowie.

3. Tok przyznawania nagród jest następujący:

a) każdy Wydział wybiera Komisję złożoną z 4 członków pod przewodnictwem dyrektora Wydziału lub wicedyrektora, która przedstawia Wydziałowi wnioski co do przyznania nagrody dziełu, ogłoszonemu drukiem w całości lub części w ubiegłym roku kalendarzowym. Wydział przyjmuje lub odrzuca wnioski zwyczajną większością głosów w tajnym głosowaniu na posiedzeniu administracyjnym zwykłym.

b) Wydziały przedstawiają przyjęte przez siebie wnioski Zarządowi PAU najpóźniej na 6 tygodni przed datą Walnego Zgromadzenia czerwcowego PAU, w r. 1947 wyjątkowo do dnia 5 czerwca 1947. Zarząd przyjmuje lub odrzuca wnioski Wydziałów zwyczajną większością głosów w głosowaniu tajnym.

c) Przyjęte przez Zarząd PAU wnioski Wydziałów zostają jako propozycje Zarządu przedstawione Walnemu Zgromadzeniu PAU, które uchwała je lub odrzuca zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym.

4. W razie odrzucenia propozycji Zarządu Walne Zgromadzenie decyduje, czy kwota przeznaczona na nagrodę ma być zarezerwowana dla podniesienia liczby nagród w roku przyszłym, czy ma przejść do funduszu zapasowego Zarządu.

Statut

Komitetu Badań Fizjograficznych

Wydziału Matematyczno-przyrodniczego P. A. U.

Skład

- 1) Komitet Badań Fizjograficznych zostaje utworzony przy Polskiej Akademii Umiejętności, na podstawie § 47 Regulaminu Polskiej Akademii Umiejętności.
 - 2) W skład Komitetu Badań Fizjograficznych wchodzi:
 - 3 delegaci Polskiej Akademii Umiejętności
 - 3 „ Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika
 - 1 delegat Towarzystwa Naukowego Warszawskiego
 - 1 „ Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
 - 1 „ Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego
 - 1 „ Towarzystwa Naukowego Toruńskiego
 - 1 „ Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
 - 1 „ Państwowego Muzeum Zoologicznego
 - 1 „ Państwowej Rady Ochrony Przyrody
 - 1 „ Muzeum Ziemi
 - 1 „ Państwowego Instytutu Geologicznego
 - 1 „ Instytutu Badawczego Leśnictwa
 - 1 „ Morskiego Laboratorium Rybackiego
- po 1 delegacie Uniwersytetów w Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Toruniu, Warszawie i Wrocławiu, wybranym z Wydziałów Matematyczno-przyrodniczych lub Rolniczych (Rolniczo-leśnych)
- oraz zaproszeni, o ile możliwości stali, przedstawiciele
- 1) Ministra Oświaty,
 - 2) Ministra Odbudowy,
 - 3) Centralnego Urzędu Planowania,
 - 4) ewentualnie innych zainteresowanych Ministrów.

Skład Komitetu może być rozszerzony przez kooptację delegatów innych jeszcze instytucji naukowych z tym, że ogólna ilość delegatów nie może przekroczyć 30 (prócz przedstawicieli Ministrów i Centralnego Urzędu Planowania).

Zadania

- 3) Zadaniem Komitetu Badań Fizjograficznych są:
 - a) koordynowanie badań fizjograficznych w kraju
 - b) projektowanie badań zespołowych
 - c) opiniowanie o ilości stanowisk stałych fizjografów, jakie będą utworzone, o tym, do jakich instytucji winny być one przydzielone oraz proponowanie kandydatów na te stanowiska
 - d) staranie się o fundusze, ustalanie budżetu badań i zatwierdzanie wykonania budżetu.

Siedziba

- 4) Siedzibą Komitetu Badań Fizjograficznych i jej biura jest Polska Akademia Umiejętności w Krakowie, ul. Sławkowska 17 (Muzeum Przyrodnicze).

Organizacja

- 5) Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego, zasadniczo raz na rok w okresie zimowym, celem przeglądu dokonanych badań i ustalenia programu dalszych badań oraz ich budżetu. Poza tym Komitet może być powołany w razie ważnych okoliczności lub na żądanie 1/3 jego członków.
- 6) Komitet wybiera ze swego grona na okres 2-letni przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza oraz skarbnika, którzy łącznie stanowią Prezydium Komitetu. Wybór Prezydium Komitetu wymaga zatwierdzenia przez Wydział Matematyczno-przyrodniczy P. A. U. Przewodniczący, sekretarz i skarbnik powinni być wybrani spośród członków P. A. U. zamieszkałych stale w Krakowie.

- 7) Prezydium Komitetu wykonuje uchwały Komitetu, zbiera i przygotowuje materiały do jego zebrań, zwołuje Komitet i przedkłada mu sprawozdanie ze swych czynności, a w sprawach nagłych może podejmować decyzje zasadnicze. Prezydium układa preliminarz budżetu w porozumieniu ze swymi przedstawicielami (patrz punkt 8) i czuwa nad jego wykonaniem; ma również prawo ogólnego nadzoru nad tokiem badań fizjograficznych.
- 8) Komitet może mianować we wszystkich większych ośrodkach badań fizjograficznych spośród swoich członków swych przedstawicieli, którzy podlegają Prezydium Komitetu i pomagają mu w przeprowadzaniu jego zadań na swym terenie. Zadaniem przedstawicieli jest w szczególności organizowanie i koordynowanie badań prowadzonych przez pracowników danego ośrodka i czuwanie nad ich biegiem.

Fundusze

- 9) Na fundusze Komitetu składają się dotacje rządowe, subwencje Polskiej Akademii Umiejętności i innych instytucji oraz dary.
- 10) Funduszami administruje skarbnik. Do wydatkowania pieniędzy potrzebna jest decyzja przewodniczącego względnie jego zastępcy i skarbnika. Sprawozdanie z wykonania budżetu przedkłada Prezydium Komitetowi do zatwierdzenia.

Publikacje

- 11) Komitet ogłasza drukiem roczne sprawozdania ze swej działalności. W sprawozdaniach tych ma być ogłaszana kompletna bibliografia fizjograficzna Polski za ubiegły rok kalendarzowy, z wyjątkiem prac geologicznych, ogłaszanych w publikacjach Państwowego Instytutu Geologicznego.

Regulamin Komisji Nauk Farmaceutycznych

§ 1

Komisja Nauk Farmaceutycznych jest Komisją wspólną, a mianowicie wyłonioną spośród Wydziału III Mat.-przyrodniczego i Wydziału IV Lekarskiego.

W skład jej wchodzić będą członkowie obu wyżej wymienionych Wydziałów oraz współpracownicy, powoływani spośród osób, zajmujących się naukami farmaceutycznymi lub pokrewnymi.

Komisja Nauk Farmaceutycznych jest Komisją stałą.

§ 2

Zadaniem Komisji Nauk Farmaceutycznych będzie popieranie twórczej pracy naukowej w zakresie badań, dotyczących środków leczniczych, ich pochodzenia, sposobu przyrządzania i użycia, jakości i działania.

Zadania swe spełniać będzie Komisja przez:

a) koordynowanie prac z zakresu nauk farmaceutycznych;

b) dawanie inicjatywy do doboru tematów badań zgodnie z celem ułatwienia koordynacji oraz potrzebą pewnych opracowań;

c) popieranie w miarę możliwości, to jest o ile uzyska odpowiednie fundusze, także finansowo badań z zakresu nauk farmaceutycznych przez udzielanie zasiłków członkom i współpracownikom Komisji, ewentualnie osobom z nimi współdziałającym. Sposób starania się o zasiłki oraz ich rozdziału normuje § 45 regulaminu PAU.

§ 3

Sposób wyboru przewodniczącego Komisji, jego zastępcy, sekretarza, Dyrektora wydawnictw, okres ich czynności, zasady powoływania współpracowników Komisji, ich prawa i obowiązki, tworzenie sekcji, określają paragrafy 26—34 oraz § 37 regulaminu PAU.

§ 4

Komisja Nauk Farmaceutycznych odbywa rocznie co najmniej 3 posiedzenia naukowe, po jednym w kwartale IV, I, II. Zawiadomienia o posiedzeniu winny być rozsyłane przynajmniej na 2 tygodnie przed posiedzeniem.

Termin każdego następnego zebrania winien być orientacyjnie ustalany na poprzednim posiedzeniu.

Koszta przejazdów na posiedzenia Komisji są bezwrotne. Tylko w wyjątkowych wypadkach może nastąpić zwrot kosztów z dotacji Komisji czy innych funduszy.

Posiedzenia administracyjne są zwoływane bądź równocześnie z posiedzeniami naukowymi, bądź osobno. Ilość posiedzeń administracyjnych ustala Komitet Administracyjny Komisji (por. § 35 regul. PAU).

Sposób referowania prac oryginalnych na posiedzeniach naukowych reguluje § 7 regulaminu PAU oraz § 10 Statutu.

Prace zgłaszać należy co najmniej na 6 tygodni przed projektowanym posiedzeniem. Przy większym napływie prac o kolejności referatu decyduje data wpływu.

§ 5

Komisja Nauk Farmaceutycznych podejmuje druk specjalnego wydawnictwa pt. Prace Komisji Nauk Farmaceutycznych PAU, wydawanego w zeszytach w zależności od napływających materiałów. Drukowane w nim będą prace z zakresu nauk farmaceutycznych na podstawie § 42

i 43 regul. PAU, ogólne zaś zasady, na których oparte będzie wydawnictwo, podaje § 41 i 44 oraz § 99 regul. PAU.

W numerze Prac przewidziany jest druk prac zgłoszonych w ciągu kwartału. Przy większym napływie prac o kolejności decydować będzie zasadniczo data wpływu.

Autorzy mogą zamawiać odbitki swych prac za zwrotem kosztów. Prace będą publikowane w języku polskim z krótkim streszczeniem obcojęzycznym.

Praca zgłoszona do biuletynu w języku obcym musi być drukowana w Pracach w języku polskim.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW
ZA ROK 1946

Wpływy

Przedmiot	Szczegółowo		Razem
	z ł o t y c h		
I. Dotacje:			
1. Subwencje Ministerstwa Oświaty:			
a) na cele ogólne . . .	5,500.000—		
b) „ Zjazd Dyluwialny	10.000—		
c) dla Muzeum Przyrod.	100.000—		
d) „ Komitetu Biblioteki Klasyków Filozofii	100.000—		
e) dla Bibliografii Polskiej (Estreicherów) . . .	90.000—		
f) na klisze do pracy prof. Witkowskiego . . .	8.000—	5,808.000—	
2. Subwencja Prezyd. Rady Ministrów na cele ogólne		16,000.000—	
3. Subwencja Ministerstwa Kultury i Sztuki dla Muzeum Archeolog.		498.000—	
4. Subwencja Ministerstwa Admin. Publicz. dla Komitetu Nazw Geogr.	148.000—		
5. Subwencja Ministerstwa Ziem Odzysk. dla Komitetu Nazw Geogr.	40.000—	188.000—	
6. Subwencja Państw. Inst. Historii Sztuki dla Komisji Historii Sztuki		42.000—	
7. Subwencja Drukarni Uniwersytetu Jagiell. na cele naukowe		200.000—	22,736.000—
Do przeniesienia . .			22,736.000—

Wpływy

Przedmiot	Szczegółowo		Razem
	z ł o t y c h		
Z przeniesienia . .			22,736.000—
II. Dochody:			
1. Z odsetek (netto) . .		33.020·54	
2. Ze sprzedaży wydawnictw (netto) . .		1,785.215—	
3. Z prenumeraty Pol. Słownika Biograf. .		421.184·50	
4. Z majątków Polskiej Akademii Umiejęt.: ze sprzedaży: rzepaku .	970.000—		
ziemniaków	167.900—		
spirytusu .	1,600.000—		
ryb . . .	8,411.500—		
oleju rzep.	62.550—		
mąki pszen.	56.931—		
jarzyn . .	69.900—		
różne dochody	3.580—	11,342.361—	
5. Z czynszów:			
z real. przy ul. św. Jana 22	55.550—		
" " " św. Jana 26	18.161·40		
" " " Straszewsk. 27	36.740—	110.451·40	13,692.232·44
Ogółem wpływy . .			36,428.232·44

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo	Razem	
	z ł o t y c h		
I. Wydatki administracyjne			
1. Płace, wynagrodzenia, składki ubezpieczeniowe i podatek od wynagrodz.		1,025.691·59	
2. Zasiłki doraźne		73,569·—	
3. Diety		79,790·—	
4. Wydatki rzecz. kancelarii i ekspedycji: Przybory kancelaryjne, druki, portoria, teleg., telef., prenumeraty czasopism i inne . .	196.391·83		
Prace w związku z przewoż., noszeniem i układaniem wydawnictw . .	100.610·—	297.001·83	
5. Porządki domowe:			
Remont instalacji wodociągowej . .	19.205·—		
Remont instalacji centr. ogrzewania	167.340·—		
Remont instalacji świetlnej i dzwonk.	14.910·—		
Roboty murarskie i malarskie . . .	73.902·—		
Roboty ślusarskie	6.938·—		
„ stolarskie	63.560·—		
„ zduńskie .	9.000·—		
„ tapicerskie	9.100·—		
Naprawa dachu .	9.404·—		
Do przeniesienia	373.359·—	1,476.052·42	

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z i o t y c h			
Z przeniesienia	373.359—		1,476.052·42	
Doprowadz. gazu do Muz. Archeolog.	28.336—			
Wyprawa muru og.	61.278—			
Uporząd. podwórza	183.070—			
Amort. ruchomości za rok 1946 .	9.260·10			
Różne drobne wydatki, jak: utrzymanie porządków, wyw. śmieci, woda, czyszczenie komin. itd.	48.043·99		703.347·09	
6. Opał i światło			298.001·30	
7. Utrzymanie samochodu osob. »Wanderer» Nr. rejestr. A. 26272				
Szofer, mat. pędne, opony, amort. i in.	395.526·49			
Gruntowny remont samochodu . . .	107.964—		503.490·49	
8. Utrzymanie samochodu ciężarowego »Dodge» Nr. rej. C. 28006				
Szofer, mat. pędne, opony, amort. i drobne remonty . .			185.272·76	
9. Reprezentacja			27.929—	
10. Nieprzewidziane wydatki				
Danina Narodowa na zagospod. Ziemi Odzyskanych (dobrowolna wpłata).	100.000.—			
Inne	79.320—		179.320—	3,373.413·06
Do przeniesienia				3,373.413·06

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia				3,373.413·06
II. Wydatki naukowe				
a) Wspólne:				
1. Rocznik i Sprawozdania				
Redaktor	9.487·—			
Druk i broszurow.	586.209·—			
Klisze	3.080·—			
Prof. Rutkowski, honor. za odczyt	5.000·—			
Korekta	2.500·—	606.276·—		
2. Muzeum Archeologiczne				
Płace, skł. ubezp. i podatek od wynagrodzeń	533.526·36			
Potrzeby muzeal: wydatki rzeczowe, porządki, koszty podróży, drobne sprzęty itd.	105.728·50			
Badania naukowe	198.051·—			
Remonty:				
roboty stolarskie	2.400·—			
„ ślusarskie	10.090·—			
„ malarskie	14.000·—			
szyby	3.703·19			
Instalacje świetlne	38.995·—			
Urząd. pracowni kopi i modeli	131.205·—			
Pudła, fotografie i przybory fotogr.	32.951·—			
Biblioteka podręcz.	26.160·—	1,096.510·05		
Do przeniesienia		1,702.786·05		3,373.413·06

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo	R a z e m	
	z ł o t y c h		
Z przeniesienia		1,702.786·05	3,373.413·06
3. Polski Słownik Biograficzny Place, skł. ubezp. i pod. od wynagr. Przybory biurowe, portoria i inne . . .	207.826·74		
Honoraria autorsk. Instalacja linii tel. Druk	30.107·— 53.115·— 4.000·— 375.889·—		
Korekta Biblioteka podręcz.	3.720·— 15.450·—	690.107·74	
4. Wydaw. Śląskie Klisze Druk Prof. Stolyhwo na bad. antrop. śląskie Korekta	4.482·— 53.296·— 60.000·— 600·—	118.378·—	
5. Bibliogr. Polska Honoraria		75.000·—	
6. Biblioteka wła- sna		10.420·—	
7. Encyklopedia Polska Klisze Honoraria	11.176·— 18.130·—	29.306·—	
8. Komisja Prehi- storyczna Klisze Druk Honoraria	17.529·— 130.927·— 23.460·—	171.916·—	
9. Komitet Nazw Geograficz. Honor. i wynagr. Drobne wydatki .	139.058·— 13.720·—	152.778·—	2,950.691·79
Do przeniesienia		2,950.691·79	3,373.413·06

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia			2,950.691·79	3,373.413·06
b) Wydziału I. i II.				
1. Wydział I.				
Klisze	8.363·—			
Druk	373.273·—			
Honoraria	42.031·—			
Korekta	2.920·—			
Drobne wydatki	3.322·—	429.909·—		
2. Wydział II.				
Klisze	1.842·—			
Druk	196.440·—			
Honoraria	150.797·—			
Korekta	6.900·—			
Drobne wydatki	4.440·—	360.419·—		
3. Komisja Historii Sztuki				
Klisze	69.280·—			
Druk	398.292·—			
Honoraria	56.268·75			
Drobne wydatki	2.410·—	526.250·75		
4. Komisja Filologiczna				
Druk	92.089·—			
Honoraria	10.100·—			
Drobne wydatki	4.744·—	106.933·—		
5. Kom. Językowa				
Klisze	855·—			
Druk	124.540·—			
Honoraria	14.550·—			
Drobne wydatki	2.050·—	141.995·—		
6. Komisja Orientalistyczna				
Druk	234.464·—			
Honoraria	10.717·50			
Drobne wydatki	910·—	246.091·50		
Do przeniesienia		1,811.598 25	2,950.691·79	2,373.413·06

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia		1,811.598-25	2,950.691-79	3,373.413-06
7. Słownik Staropolski				
Place, skł. ubez.				
i pod. od wynagr.	47.146-49			
Drobne wydatki .	100-—	47.246-49		
8. Słownik Łaciny Średniowiecz. .		25.840-—		
9. Komisja Histor.				
Honoraria	9.200-—			
Druk	234.230-—			
Drobne wydatki .	400-—	243.830-—		
10. Atlas Historycz.				
Honoraria	24.889-50			
Druk	318.697-—			
Korekta	2.750-—			
Drobne wydatki .	770-—	347.106-50		
11. Komitet Biblioteki Klasyków Filozofii		1.000-—		
12. Kwart. Filozof.				
Druk	195.595-—			
Drobne wydatki .	300-—	195.895-—		
13. Biuletyn Wydziału I i II		5.000-—	2,677.516-24	
c) Wydziału III.				
1. Wydział III.				
Druk	588.893-—			
Honoraria	90.481-25			
Klisze	32.223-—			
Badania naukowe	246.219-—			
Zjazd plejstoceniński	22.897-—			
Korekta	6.500-—			
Drobne wydatki .	2.945-—	990.158-25		
Do przeniesienia		990.158-25	5,628.208-03	3,373.413-06

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia		990.158·25	5,628.208·03	3,373.413·06
2. Muzeum Przyrodnicze				
Płace, skł. ubezpieczeniowy i podatek od wynagrodzeń	473.909·05			
Potrzeby muzealne: wydatki rzeczowe, porządki, koszta podróży, drobne sprzęty itd.	56.232·25			
Urządzenie sali „Ochr. Przyrody”	89.852·—			
Inne urządzenia	20.865·—			
Remonty:				
naprawa instal. wodociąg. i gaz.	2.960·—			
roboty stolarsk.	2.350·—			
szkło i szklenie	7.129·86			
Pudła i przyb. rys.	7.550·—			
Biblioteka podręcz.	3.785·—	664.633·16	1,654.791·41	
d) Wydziału IV.				
Druk		174.742·—		
Honoraria		900·—		
Korekta		4.100·—		
Drobne wydatki		2.090·—	181.832·—	
e) Biblioteka Polska w Paryżu			13.850·—	
f) Stacja Rzymska			5.846·—	
g) Unie Międzynarodowe			22.080·—	7,506.607·44
Do przeniesienia				10,880.020·50

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia				10,880.020-50
III. Wydatki osobnych funduszków				
1. Mościckiej — (dotyczy domu w Warszawie przy ul. Jagiellońskiej 9) Gruntowny remont domu Danina Narod. i podatek od nieruch.	875.970—	17.366—	893.336—	
2. Nemetzowej — (dot. domu w Krakowie przy ul. św. Jana 26) Renta p. Nemetzowej i podatek od wynagrodzeń . . Wynagrodzen. dozorczyń i skl. ub. Gruntowny remont dachu więzby dachowej i stropów Remont instalacji wodociągowej . . Danina Narodowa, podatki i ubezp. Różne drobne wydatki, jak: światło, utrzym. porządk., wyw. śmieci, woda, czyszcz. komin. itd.	28.732-50 7.068-71 578.605-50 3.590— 9.207— 9.428-40		636.632-11	
Do przeniesienia			1,529.968-11	10,880.020-50

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem	
	z ł o t y c h			
Z przeniesienia			1,529.968·11	10,880.020·50
3. Hussarzewskich (dotyczy domu w Krakowie przy ul. Stra- szewskiego 27) Płaca dozorczywo- żnego, składki ub. i podatek od wy- nagrodzeń	50.045·39			
Splata reszty po- życzki hipotecznej	6.982—			
Remont gruntow- ny mieszkań w su- terenie	89.876—			
Szkló i szklenie .	2.607·02			
Danina Narodowa, podatki i ubez- p.	11.026—			
Różne drobne wy- datki, jak: światło, utrzym. porządku, wyw. śmieci, woda, czyszcz. komin. itd.	4.811—	165.347·41		
Gabinet Rycin: amort. szaf za rok 1946	17.575·40			
Drobne wydatki	3.200—	20.775·40	186.122·81	
4. Rusieckiego Honoraria za czyn- ności związane z przeprowadzeniem postępowania spad- kowego			205.694·50	1,921.785·42
Do przeniesienia				12,801.805·92

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem
	z ł o t y c h		
Z przeniesienia			12,801.805·92
IV. Zagospodarowanie majątków			
Płace pracowników Adm. Gosp., honoraria za zastępstwa i interwencje prawne, koszty podróży, diety i inne . . .		603.763·22	
Wkładka w związku z otwarciem r-ku czekowego w PKO		1.000·—	
Inwentarz żywy . .		3,064.365·—	
Zboża siewne . . .		386.227·—	
„ konsumpcyjne i karma dla inwentarza żywego . .		855.234·—	
Karma dla ryb . .		756.901·—	
Nasiona		183.876·—	
Nawozy sztuczne . .		582.576·—	
Materiały pędne . .		117.101·50	
Drzewo użytkowe . .		66.031·05	
Węgiel i miał węglowy		70.975·—	
Materiały budowlane		399.028·25	
Samochód ciężarowy G. M. C.		112.801·—	
Opony, mater. pędne do samochodu ciężarowego		128.174·53	
Inwentarz martwy .		196.936·—	
Dług do Fund. Ziemi Gotówka		170.733·30	
Różne drob. wydatki		4,570.695·—	
		33.831·19	12,800.249·04
Do przeniesienia			25,102.054·96

Wydatki

Przedmiot	Szczegółowo		Razem
	z ł o t y c h		
Z przeniesienia			25,102.054·96
V. Dom czynszowy przy ul. św. Jana 22			
Placa dozorczy . . .	6.600·—		
Naprawa inst. wodociągowej i gazowej	6.228·—		
Roboty blacharskie .	7.317·—		
Szklenie	2.504·44		
Remont klatki schod.	5.300·—		
„ mieszk. szofera	69.141·—		
Przebudowa garaży i bram wjazdowych	37.889·—		
Instalacja centraln. ogrzew. w garażach	123.275·—		
Danina Narod., podatki i ubezpiecz.	18.623·—		
Różne drob. wydatki, jak: światło, gaz, utrzymanie porządków, wywóz śmieci, woda, czyszcz. kominów itd.	25.454·40		302.331·84
Ogółem wydatki			25,404.386·80

Końcowe zestawienie

A. Wpływy i wydatki w roku 1946 . . .	36,428.232·44	25,404.386·80
B. Aktywa i Pasywa według stanu z dn. 1 stycznia 1946	1,983.315·28	92.566·15
C. Aktywa i Pasywa według stanu z dn. 31 grudnia 1946:		
1. Kasa		56.850·—
2. Bank Handlowy, Oddział w Krakowie.		8,753.070·—
3. Narodowy Bank Polski w Krakowie.		113.626·—
4. Państwowy Bank Rolny w Krakowie.		1,428.110·—
5. Bank Związku Spółek Zarobkowych w Krakowie		6,197.200·—
6. Papiery wartościowe: 25 szt. Obligacji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. à 2.000 zł.		50.000·—
7. Ruchomości		463.097·92
8. Materiały pędne Zapasy benzyny		15.207·—
9. Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Olejarskiego w Bielsku Zaliczka na poczet sprzed. parceli gruntowej w Lipniku	4,000.000·—	
10. Fundusz Zapasowy	162.566·15	
Razem	42,574.113·87	42,574.113·87

W Krakowie, dn. 12 lutego 1947 r.

Za zgodność z księgami Polskiej Akademii Umiejętności:

Prof. dr Tadeusz Kowalski
Sekretarz Generalny

Otto Beischer
Rachmistrz

Józef Patykiewicz
Podskarbi

Table 1

Year	Number of cases	Percentage of total
1990	120	15.0
1991	135	16.9
1992	150	18.8
1993	165	20.6
1994	180	22.5
1995	195	24.4
1996	210	26.3
1997	225	28.1
1998	240	30.0
1999	255	31.9
2000	270	33.8
2001	285	35.6
2002	300	37.5
2003	315	39.4
2004	330	41.3
2005	345	43.2
2006	360	45.1
2007	375	47.0
2008	390	48.9
2009	405	50.8
2010	420	52.7
2011	435	54.6
2012	450	56.5
2013	465	58.4
2014	480	60.3
2015	495	62.2
2016	510	64.1
2017	525	66.0
2018	540	67.9
2019	555	69.8
2020	570	71.7
2021	585	73.6
2022	600	75.5
2023	615	77.4
2024	630	79.3
2025	645	81.2
2026	660	83.1
2027	675	85.0
2028	690	86.9
2029	705	88.8
2030	720	90.7

ZESTAWIENIE

dochodów i wydatków majątków
za rok 1946

LIPOWA

od 1. I. do 31. XII.

DOCHODY:	Inwentarz żywy: sprzedaż	103.034·80
	inne dochody	—
	Mleko i przetwory mleczne	428.593·60
	Zboża	169.485·—
	Okopowe	436.610·—
	Pasze	106.467·—
	Oleiste	1,313.505·—
	Ogród	—
	Czynsze	6.000·—
	Inne dochody	14.095·60
	Gospodarstwo rybne	—
	Gorzelnia	600.000·—
	Tartak	—
	Zaliczki z innych folwarków	14.900·—
	RAZEM DOCHODY	3,192.691·—

WYDATKI:	Administracja	249.955·23
	Asekuracje	3.764·—
	Podatki	20.595·40
	Melioracje — utrzymanie	24.202·—
	Budynki — utrzymanie	176.531·48
	Inwentarz martwy: dokupno	298.563·—
	utrzymanie	516.906·30
	Opał i światło	86.460·80
	Materiały pędne	334.947·03
	Inwentarz żywy: dokupno	1.005.718·—
	utrzymanie	126.737·20
	Pasze treściwe	8.438·—
	Zboża	646.605·—
	Okopowe	31.269·—
	Pasze	109.297·50
	Oleiste	7·800·—
	Nasiona	1.130·—
	Ogród	—
	Nawozy sztuczne	157.157·—
	Ogólne koszty uprawy polowej	233.810·40
	Robocizna (stali, dniówka, sezon)	768·387·46
	Do przeniesienia	4,000.000·—

OSIEK	GRABOWNICA	OCHABY	
Łęki—Adolfin	Pakosówka	Landek—Gołysz	R A Z E M
od 20. II. do 31. XII.	od 15. II. do 31. XII.	od 10. X. do 31. XII.	
60.000.—	—	194.944.—	357.978·80
45.809·75	—	1.800.—	47.609·75
20.062.—	—	57.499.—	506.154·60
265.503·30	21.425·—	—	456.413·30
472.929·60	33.500·—	10.248·—	953.287·60
23.450·—	65.040·—	—	194.957·—
—	62.000·—	—	1,375·505·—
765.454·—	—	—	7654.54·—
32.975·—	218.148·—	—	257.123·—
—	4.700·—	—	18.795·60
6,610.951·—	—	6,371.430·—	12,982.381·—
1,176.252·40	—	—	1.776.252·40
573.071·—	—	—	573.071·—
37.740·—	—	—	52.640·—
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
10,084.198·05	404·813·—	6,635.921·—	20,317.623·05
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
542.768·97	137.853·90	108.054·07	1,038.632.17
75.429·45	—	—	79.193·45
31.444·—	400·—	—	52.439·40
4.000·—	—	—	28.202·—
329.216·40	29.607·—	339.790·50	875.145·38
278.619·—	178.150·—	41.000·—	796.332·—
390.664·30	159.849·50	91.552·—	1,158.972·10
168.675·50	16.107·50	14.105·—	285.348·80
267.604·10	222.080·50	6.000·—	830.631·63
2,173.773·—	40.217·—	—	3,219.708·—
71.690·25	21.529·—	4.134·—	224.090·45
52.523·—	—	35.182·—	96.143·—
1,251.388·—	38.422·50	3.058·—	1,939.473·50
84.392·—	22.550·—	—	138.211·—
64.040·—	750·—	—	174.087·50
2.500·—	—	—	10.300·—
287.822·—	36.750·—	—	325.702·—
43.217·—	—	—	43.217·—
499.501·—	249.106·—	—	905.764·—
25.422·—	38.076·50	11.351·—	308·659·90
864.937·55	436.180·50	227.250·—	2,296.755·51
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
7,000.000·—	1,000.000·—	1,000.000·—	15,000.000·—

LIPOWA

od 1. I. do 31. XII.

Z przeniesienia . .	4,000.000-—
Gospodarstwo rybne	—
Gorzelnia	207.684-67
Tartak	—
Fundusz Ziemi (zwrot kosztów za- gospodar.)	170.733-30
Splata długów	26.319-87
Zaliczki do innych folwarków . .	37.740-—
RAZEM WYDATKI . . .	5,250.752-64
RAZEM DOCHODY . . .	3,192.691-—
NADWYŻKA :	—
NIEDOBÓR :	2,058.061-64

OSIEK	GRABOWNICA	OCHABY	R A Z E M
Lęki—Adolfin	Pakoszówka	Lanek—Golysz	
od 20. II. do 31. XII.	od 15. II. do 31. XII.	od 10. X. do 31. XII.	
7,000.000·—	1,000.000·—	1,000.000·—	15,000.000·—
487.626·15	—	281.686·—	769.312·15
323.279·49	—	—	530.964·16
150.733·54	—	—	150.733·54
—	—	—	170.733·30
203.415·62	3.373·—	—	233.408·49
500·—	—	14.400·—	52.640·—
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
8,675.182·32	1,631.302·90	1,177·562·57	16.734.800·43
10,084.198·05	404.813·—	6,635.921·—	20,317.623·05
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
1,409.015·73	—	5,458.358·43	3,582.822·62
—	1,226.489·90	—	—
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

W Krakowie, dnia 12 lutego 1947 r.

Za zgodność z księgami Polskiej Akademii Umiejętności

Prof. dr Tadeusz Kowalski

Sekretarz Generalny

Zenon Żmuda

Kierownik Księgowości

Inż. Jan Krzesiwo

Inspektor Dóbr

O B J A Ś N I E N I A

do zestawienia dochodów i wydatków majątków P. A. U. za rok 1946.

»Zestawienie« obejmuje okres od 1. I., względnie dla majątków objętych przez P. A. U. w terminie późniejszym, od chwili ich objęcia do 31. XII. 1946 r.

W tym okresie nadwyżkę dochodów wykazały:

1) majątek	Osiek-Łęki-Adolfina	zł. 1.409.015-73	
2) „	Ochaby-Landek-Golysz	„ 5.458.358 43	
	razem	zł. 6.867.374-16	

niedobór wykazały:

3) majątek	Lipowa	zł. 2.058.061-64	
4) „	Grabownica-Pakoszówka „	1.226.489-90	zł. 3.284.551-54
	pozostaje netto nadwyżka dochodów	zł. 3.582.822-62	
	dotacja udzielona przez P. A. U.	„ 957.888-04	
	razem nadwyżka pieniężna	zł. 4.540.710-66	

Powyższa nadwyżka znajdowała się w dniu 31. XII. 1946 r. jako:

gotówka w kasie majątku	Lipowa	zł. 115.154-15	
„	„ „ Osiek	„ 52.490-21	
„	„ „ Łęki	„ 687-30	
„	„ „ Adolfina	„ 206.127-—	
„	„ „ Grab. Pak.	„ 37.488-—	
„	„ „ Ochaby	„ 44.395-—	zł. 456.341-66
„	w K. K. O. Oświęcim	zł. 356.370-—	
„	w Bku Spół. Brzozów	„ 115.000-—	
„	w K. K. O. Skoczów	„ 240.063-—	711.433-—
„	w P. K. O.	„ 3.372.936-—	
	razem j. w.	zł. 4.540.710-66	

Wykazana powyżej nadwyżka dochodów w kwocie zł. 3.582.822-62 stanowi nadwyżkę gotówki pozostałą z roku 1946. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę, że w wydatkach mieszczą się pozycje rozcho-

dów o charakterze inwestycyjnym, jak dokupno inwentarza żywego, inwentarza martwego, tudzież wydatki na remont budynków i że wartości te pozostają w majątkach, to po uwzględnieniu tych wartości nadwyżka dochodów uległaby znacznemu zwiększeniu. I tak:

nadwyżka w gotówce wynosi	zł.	3,582.822-62
w zakupionym inwentarzu żywym zainwestowano	„	3,219.708-—
„ „ „ „ martw. „	„	796-332-—
		<hr/>
	razem	zł. 7,598,862-62

do tego należałoby doliczyć wartość inwestycji poczynionych w budynkach, które jednak w/g dzisiejszego stanu rzeczy stanowią własność Skarbu Państwa, co czyni.

	zł.	796.332-—
		<hr/>
razem wygospodarowana nadwyżka wynosi	zł.	8,395.194-62

Za kwotę zł. 2,883.456-— zakupiono w roku 1946 następujący inwentarz żywy: 2 buhaje, 35 krów, 17 jałówek cielnych, 4 cieleta, 4 lochy, 12 loszek, 1 knurek, 1 tryk, 23 owiec i 6 jagniąt. Ponadto z przydziału U. N. R. R. A. zakupiono 84 konie, za które tytułem pierwszej raty tudzież kosztów zapłacono zł. 336.252-—

Inwentarz ten w dniu 31. XII. 1946 r. przedstawiał oczywiście wartość znacznie wyższą, bo licząc przeciętnie krowę, względnie jałówkę cielną po zł. 70.000-— za sztukę, a buhaje po zł. 100.000-—, sama tylko wartość bydła wynosiłaby 3,800.000-—. Przyjmując również dla trzody i owiec ceny obiegowe z grudnia 1946 r. można wartość dokupionego inwentarza żywego określić sumą około 5,000.000-— zł. Nie jest to oczywiście dochód wygospodarowany, lecz wynikiły ze spadku siły kupna złotego.

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

WYKAZ STOSUNKÓW AKADEMII
z zagranicznymi instytucjami naukowymi

WYKAZ STOSUNKÓW AKADEMII
i wydziałów i instytutów naukowych

1998

WYKAZ INSTYTUCJI

którym Polska Akademia Umiejętności przesyła swoje wydawnictwa¹

AFRYKA

- Alger.** Institut Pasteur d'Algérie B III b , B IV, CR IV.
Calro. The Egyptian Medical Association B III b/IV, CR IV.
— Institut d'Egypte B I/II.
Cape Town. Royal Society of South Africa B III b, CR III.
Maison-Carrée. Office National Anti-Acridien. Institut Agricole d'Algérie B III, CR III.

AMERYKA

- Ann Arbor.** University of Michigan B I/III, CR III, Star.
Baltimore. American Oriental Society Kor.
— Johns Hopkins University B III, CR III, 3, Kg, PMP, Star.

¹ Objaśnienia skrótów: W oznacza, iż Akademia wysyła wszystkie swoje wydawnictwa z wyjątkiem podręczników; 1 — Rozprawy Wydziału Filologicznego; 2 — Rozprawy Wydziału Histor.-filozoficznego; 3 — Rozprawy Wydziału Matem.-przyrodniczego; 4 — Rozprawy Wydziału Lekarskiego; B I/II — Bulletin Intern. Wydz. Filolog. i Wydz. Hist.-filozof.; B III — Bull. Wydz. Matem.-przyrod. Seria A i B; B III a — tylko Seria A; B III b — tylko Seria B; B IV — Bull. Wydziału Lekarskiego; B I/IV — Bull. Intern. wszystkich czterech Wydziałów; CR III — Comptes Rendus des Séances de la Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles; CR IV — Comptes Rendus des Séances de la Classe de Médecine; Kah — wydawnictwa Komisji Atlasu Historycznego Polski; Kapr — Komisji Antropologii i Prehistorii; Kb — Katal. liter. naukowej; Ketn — Komisji Etnograficznej; Kf — K. fizjograficznej; Kfil — K. Filologicznej; Kfiz — K. Filozoficznej; Kg — K. Geograficznej; Kh — K. Historycznej; Khs — K. Historii Sztuki; Kj — K. Językowej; Kl — K. Literackiej; Kor — K. Orientalistycznej; Kp — K. Prawniczej; PRL — Prace Rolniczo-leśne; Spr — Sprawozdania z posiedzeń; R — Rocznik; PMP — Prace Muzeum Przyrodniczego; Star — Starunia.

- Berkeley.** University of California K1, Kf, Rk.
- Bogota.** «Revista de la Academia Colombiana de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales» B III, CR III.
- Boston.** The American Academy of Arts and Sciences B I/III, CR III, Kah, Star, PMP.
— Society of Natural History B III, CR III, PMP, Star.
- Boulder.** University of Colorado B I/III, CR III, Kf, Kapr, Star.
- Buenos Aires.** Biblioteca de la Facultad de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales B III, CR III.
— Museo Argentino de Ciencias Naturales B III, CR III, PMP, Star.
- Cambridge.** Library of Harvard University B I/II, B III b, Kah, Kg, Kp.
— Museum of Comparative Zoology of Harvard College B III, CR III, PMP, Star.
— Peabody Museum of Archeology and Ethnology, Harvard University Ketn.
- Chicago.** Academy of Sciences, The John Crerar Library W.
— American College of Surgeons B IV, C IV.
— Chicago Natural History Museum B III B, CR III, PMP, Star.
— Institute of Neurology B IV, C IV.
— Polish Roman Catholic Union of America 1, 2, Spr, Kfil, Kj, Kh, Rk.
- Cincinnati.** The Lloyd Library and Museum B I/III, CR III, PMP, Star.
- Concepcion.** Instituto de Histología, Escuela de Medicina B III b , B IV, CR III/IV.
- Cordoba.** Academia National de Ciencias B I/III, CR III, Kf, PMP, Star.
- Halifax.** Nova Scotian Institute of Science B I/IV, CR III/IV, PMP.
- Ithaca.** Agricultural Experiment Station at Cornell University B III, CR III, Star.
- La Habana.** Facultad de Medicina. B III b/IV, CR III/IV.
- Lawrence.** University of Kansas B I/III, CR III, PMP, Star.

- Lima.** Academia Nacional de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales de Lima B III, CR III, PMP.
— «Revista de Ciencias» B III a, CR III.
- Lincoln.** University of Nebraska B I/III, CR III, PMP, Star.
- Madison.** Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters B I/III, CR III, PMP, Star.
- México.** Academia Nacional de Medicina B IV, CR IV.
— Instituto de Biología de la Universidad Nacional de México B III b, CR III.
— Sociedad Mexicana de Historia Natural B III, CR III, PMP, Star.
- Montevideo.** Museo Nacional de Historia Natural B III b, CR III, PMP, Star.
— Sociedad de Biología B III b, CR III, PMP, Star.
- Montreal.** International Association of Medical Museums B III b /IV, CR IV.
- New Haven.** Bingham Oceanographic Laboratory Yale University B III b, CR III, PMP, Star.
— Yale University Library B I/III b, CR III.
- New York.** Academy of Sciences B I/III, CR III, Kah, Kg, PMP, Star.
— American Mathematical Society B III a, CR III.
— «The American Mineralogist» B III a, CR III.
— The American Museum of Natural History B III, 3, Kf; Kmp, Kapr, PMP, Star.
— Columbia University B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
— The Kościuszko Foundation B I/IV, CR III/IV, Spr. Rk.
— The New York Academy of Medicine B III/IV, CR III/IV, PMP, Star.
— The New York Public Library 1, Kj, Kl, Khs, Kor.
— Polish Institute of Arts and Sciences in America Spr.
— The Rockefeller Institute for Medical Research B III/IV, CR III/IV, Kg, PMP, Star.
— This Month in American Medicine B IV, CR IV.
— Yiddish Scientific Institute-Yivo 2, Kh.
- Niterói.** Instituto Vital Brazil B IV, CR IV.

- Ottava.** Bureau of Geology and Topography and National Museum of Canada B III b, CR III, Star.
- Para.** Museum Goeldi de Historia Naturale B III, CR III, PMP, Star.
- Philadelphia.** Academy of Natural Sciences B III, CR III.
— American Philosophical Society B III, CR III.
— »Biological Abstracts« University of Pennsylvania B III b, CR III.
— College of Physicians of Philadelphia B IV, CR IV.
— University of Pennsylvania B III b, CR III.
— The Wistar Institute of Anatomy and Biology B III b, B IV, CR III/IV.
- Princeton.** Library of the University B III, CR III.
- Providence.** Brown University B III a, CR III.
- Pullman.** State College of Washington Library B I/II.
- Québec.** Université Laval B III b, CR III.
- Rio de Janeiro.** Fundação Gentulio Vargas. Divisão de Intercâmbio e documentação B III a, CR III.
— Instituto Oswaldo Cruz B I/III, CR III, PMP, Star.
- Rochester.** Mayo Clinic Library B III b/IV, CR III/IV.
- San Diego.** The San Diego Society of Natural History B III b, CR III, Kf, PMP, Star.
- San Francisco.** California Academy of Sciences B I/III, CR III, Kah.
- Santiago de Chile.** Instituto de Biología de la Universidad de Chile B III b.
- Seattle.** Library of the University of Washington B I/III, CR III, Rk.
- St. Louis.** Academy of Sciences B I/III, CR III, 3, PMP, Star.
— The Missouri Botanical Garden B III b, CR III, Star.
- Terminal Island.** California State Fisheries Laboratory B III b, CR III, Star.
- Toronto.** Library of the University B III, CR III, PMP, Star.
- Urbana.** Library of the University B I/IV, CR III/IV, Kfil, Star, PMP.
- Washington.** Carnegie Institution B III b, CR III.
— Fish and Wildlife Service U. S., Department of the Interior B III b, CR III, PMP, Star.

- Washington.** Library of Congress B I/III, CR III, PMP.
— The National Academy of Sciences B I/III, CR III, Kah, Kg, PMP, Star.
— Polish Embassy B I/IV, CR III/IV, Spr, Rk.
— United States Geological Survey B III, CR III, 3, Kf, Star.
— United States National Museum. Smithsonian Institution B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
- Woods Hole.** Marine Biological Laboratory B III, CR III, Star.

AUSTRALIA

- Adelaide.** The University of Adelaide B III b/IV, CR III/IV, PMP, Star.
- Sydney.** Australian Association for the Advancement of Science B I/III, CR III, PMP, Star.
— Royal Society of New South Wales B I/III, CR III, PMP, Star.
- Wellington.** Department of Scientific and Industrial Research B III b, CR III.
— The Royal Society of New Zealand B III b, CR III.

AZJA

- Allahabad.** Academy of Sciences B III/IV, CR III/IV, PMP, Star.
- Ankara.** Ankara Universitesi B I/III.
- Batavia.** Kongl. Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen B III, CR III, 1, 2, 3.
- Calcutta.** The Calcutta Mathematical Society B III a, CR III.
— Indian Association for the Cultivation of Science B I/III, CR III, PMP, Star.
- Damas.** Académie Arabe Bull. I/III, CR III, Kor, PMP, Star.
- Dehli.** National Institute of Sciences of India B III a, CR III.
- Jerusalem.** The Jewish National and University Library Spr, Kor.
— Palestine Oriental Society Kor.
- Kyoto.** The Imperial University B I/III, CR III.
- Nankin.** The Geological Society of China B III, CR III, Star.
- Osaka.** Osaka Imperial University B III/IV.

- Sendai.** Tôhoku Imp. University B I/III, CR III, PMP, Star.
Tokyo. The Imperial University B I/III, CR III, Kah, Kg, Star.
— The Tokyo's Zoological Society B III, CR III, Star.

EUROPA

- Amsterdam.** »Erasmus« B I/II.
— Koninklijke Nederlandsche Akademie van Wetenschappen B I/III, CR III, PMP, Star.
- Anvers.** Académie Royale d'Archéologie de Belgique B I/III, Khs, Kapr, Ketn.
- Arcachon.** Université de Bordeaux. Société Scientifique d'Arcachon B III b, CR III.
- Basel.** Universitätsbibliothek B I/IV, CR III/IV, Spr, Kah, Rk, PMP, Star.
- Belfast.** Queen's University B I/IV, CR III/IV.
- Beograd.** Akademija znanosti Srpska W.
— Bibliothèque de l'Université Spr.
- Bergen.** Bergens Museums Bibliotek B I/III, CR III, Kf, Kapr, Ketn, PMP, Star.
- Bern.** Schweizerische Naturforscher Gesellschaft B III, CR III 3, Kf, PMP, Star.
- Bologna.** Accademia delle Scienze dell'Istituto di Bologna B I/II.
— Società Italiana Oto-Neuro-Oftalmologica B IV, CR IV.
- Bordeaux.** Société de Biologie de Bordeaux B III b, B IV, CR III/IV.
— Société des Sciences Physiques et Naturelles B III, CR III, Kf, Star.
- Brno.** Masarykova Universita B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
— Matice Moravská W.
— Seminař Paleografie a Diplom. Fil. Fakulty Masarykovy University 2.
- Bratislava.** Knižnica Slovenskej University Spr. 1, 2, Kb, Kah.
— Slovenska Akadémia Vied a Umeni Kj, 2, Kh.
- Bruxelles.** Académie Royale de Médecine de Belgique B III b, B IV, CR IV.
— Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux Arts de Belgique W.

- Bruxelles.** Institut Royal Colonial Belge B III, CR III, PMP.
— Musée Royal d'Histoire Naturelle de Belgique B III, CR III, PMP, Star.
— Société Belge de Géologie, de Paléontologie et d'Hydrologie B III, Kf.
— Société d'Anthropologie B III, Kapr, Star.
— Société des Bollandistes B I/II, Kh, Kb.
— Société Royale des Sciences Médicales et Naturelles B III/IV, CR III/IV, PMP, Star.
- Bucaresti.** Academia Romana W.
— Ministerul Culturii Nationale si al Cultelor Institutul de Studii si Cercetari Balcanice 1, 2.
- Budapest.** »Études Slaves et Roumaines de Hongrie« B I/II.
— Magyar all. Földtani Intézet B III, CR III, Star.
— Magyar Természettudományi Museum B III b, CR III, 3, Kf, PMP, Star.
— Magyar Történelmi Társulat B I/II, 1, 2, Kah.
— Magyar Tudományos Akademia W.
— Teleki Pál Dunai Tudományos Intézet B I/II.
- Cagliari.** Osservatorio di Fitopatologia per la Sardegna B III b, CR III, PMP, Star.
- Cambridge.** Balfour Library, Department of Zoology B III b, CR III.
— Cambridge Philosophical Society B III, CR III.
— The Imperial Bureau of Plant Genetics PRL.
— Library of the University B I/III, 1, Kah, Kg.
- Charlottenlund.** Bibliothèque du Conseil Internat. pour l'Exploration de la Mer B III, CR III, Star.
- Città del Vaticana.** Biblioteca Apostolica Vaticana B I/II, 1, 2, Kl, Kor, Kh, Kah, Kp.
— Specola Vaticana B III a, CR III, Kb.
- Cluj.** Muzeul Ardelean B III, CR III, 3, Star, PMP.
— Muzeul Limbei Române Kj, Ketn.
- Coimbra.** Universidade de Coimbra B I/III, CR III, PMP, Star.
- De Bilt.** Koninklijk Nederlandsh Meteorologisch Instituut B III a, CR III, Kf.
- Dublin.** Royal Irish Academy B I/III, CR III, Kah, Kg, Star.

- Edinburgh.** Physiology Department, University B III/IV, CR III/IV.
— Royal Botanic Garden B III, CR III, PMP, Kf, Star.
— Royal Society B I/III, CR III, Khs, Kj, Kl, Kf, Kapr, Ketn, 1, 2, 3, PMP, Star.
- Firenze.** »Rivista di Storia delle Scienze Mediche e Naturali» B III b/IV, CR III/IV.
- Fribourg.** Université W.
- Gand.** Bibliothèque de l'Université B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
- Genève.** Bibliothèque Nations Unies B I/III, CR III, PMP, Star.
— Bibliothèque Publique et Universitaire B I/III, CR III, PMP, Star.
— Institut National Genevois B III, CR III, 3, PMP, Star.
— Société de Physique et d'Histoire Naturelle B III, CR III, PMP, Star.
— Société Entomologique de Genève Kf, PMP.
- Genova.** Biblioteca Universitaria B I/III, CR III, Kah, Star.
- Glasgov.** Library of the University B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
- Göteborg.** Göteborgs Stadbibliotek B I/IV, CR III/IV.
— Kungl. Vetenskaps-och-Vitterhetssamhälle B I/III, CR III, 1, 2, Khs, Kj, Ketn, Kapr, Kg, Rk, PMP, Star.
— Svenska hydrografisk-biologiska Kommissionen B III, CR III.
- Groningen.** Bibliothek der Rijks-Universiteit B I/III, CR III, Kg, PMP, Star.
- Haarlem.** Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen B III, CR III, 3, PMP, Star.
— Musée Teyler B III, CR III, Kf, Kapr, Ketn, PMP, Star.
- Helsinki.** Academia Scientiarum Fennica B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
— Isostatic Institute of the International Association of Geodesy B III a, CR III.
— Merentutkimuslaitos B III, CR III.
— Societas Geographica Fenniae B I/III, CR III, Kah, Star

- Helsinki.** Societas pro Fauna et Flora Fennica B III, CR III, 3, Kf, PMP, Star.
— Societas Scientiarum Fennica B I/III, CR III, Kah, Kb, PMP, Star.
— Société Finno-Ougrienne B I/II, Kor.
- Hull.** T. Stainforth Hull Scientific and Field Naturalists Club B III, CR III, PMP, Star.
- Jassy.** Seminarul Matematic B III a, CR III.
— Seminarul Matematic al Politehnicei »Gh. Asachi« B III a.
— Seminarul Slavistic B I/II, Kj, Ketn.
- Innsbruck.** Naturwissenschaftlich-medizinischer Verein B IV, CR IV.
- Kijew.** Institut Istorii i Archieologii Ukrainy Akademii Nauk USSR B I/II, 2, Kapr.
- København.** Carlsberg Laboratoire B III b, CR III.
— Dansk Naturhistorisk Forening B III, CR III, PMP, Star.
— Kongl. Danske Videnskabernes Selskab W.
— Kongl. Nordiske Oldskriftselskab B I/II, Khs.
— Universitetets Matematiske Institut B III a, CR III.
— The Zoological Museum B III b, CR III, PMP.
- Lausanne.** Société Vaudoise des Sciences Naturelles B III, CR III, Kf, PMP, Star.
— Université de Lausanne W.
- Louvain.** Institut J. B. Carnoy B III, CR III, PMP, Star.
- Leiden.** Bibliotheek der Rijks-Universiteit B I/III, CR III, Kg, PMP, Star.
— Vereeniging Instituut voor Tropische Geneeskunde B IV, CR IV.
- Leningrad.** Bibliotieka Akademii Nauk SSSR B I/III, CR III/IV, 1, 2, 3, Kl, Kor, Khs, Kg, Kf, Kah, PMP, Star.
— Wsiesojuznyj Nauczno-issledowatielskij Institut Zaszczity Rastienij B III b, CR III, Spr, Kf, Star.
- Liège.** Bibliothèque de l'Université B I/III, CR III, Kah, Kg, PMP, Star.
— Société Royale des Sciences B I/III, CR III, Kah, Kf, PMP, Star.

- Lille.** Société de Géographie B III, CR III, Kg, Star.
- Lisboa.** Instituto Camara Pestana B IV, CR IV.
— Universidade de Lisboa, Instituto Botânico da Faculdade de Ciências B III b, CR III.
- Ljubljana.** Akademija Znanosti i Umetnosti W.
- London.** The British Academy B I/IV, CR III/IV, PMP.
— British Association for the Advancement of Sciences B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
— British Library of Political and Economic Science, The London School of Economics and Political Science (University) Stud. Ekon.
— Department of Physiology Middlesex Med. School B III/IV, CR IV.
— General Library of the British Museum W.
— Geological Library of the British Museum B III b, CR III.
— Geological Society, B III, CR III, Kf, PMP, Star.
— «Mineralogical Magazine» B III a, CR III.
— «The Nature» B III, PMP, Star.
— Royal Asiatic Society Kor.
— Royal Society B III, CR III, Kg, PMP, Star.
— School of Oriental and African Studies Kor.
— School of Slavonic and East European Studies B I/II, 1, 2, Spr.
— «Science Abstracts» B I/III, CR III, Star, PMP.
— The Science Library, Science Museum B III, CR III, Kb, Kf, PMP, Star.
— Society of Antiquaries of London Kapr.
— Zoological Society B III, CR III, Kf, Kb, PMP, Star.
- Lund.** Universitetsbibliotek B I/III, CR III, 1, 2, 3, Khs, Kj, Kh, Kl, Kor, Kp, Rk, Kfil, Kah, PMP, Star.
- Lyon.** «Bulletin d'Histologie appliquée à la physiologie et à la pathologie» B III b /IV, CR III/IV.
- Lysekil.** Direction de la Station biologique B III b, CR III, Star.
- Manchester.** The John Rylands Library Kor.
- Marseille.** Bibliothèque de la Faculté des Sciences B I/III, PMP, Star.
- Messina.** Istituto Centrale di Biologia Marina B III b, CR III, Star.

- Milano.** Biblioteca Ambrosiana B I/III b, Kah.
- Mołotow.** Jestiestwiennno-naucznyj Institut pri Mołotowskom Gosudarstw. Uniwiersitietie B III b, CR III.
- Moskwa.** Fundamentalnaja Biblioteka Akademii Nauk SSSR po obščestwiennym naukam B I/II, Spr, 1, 2, Kj, Kl, Kfil, Kor, Kh, Kp, Kfiz, Rk.
- Gosudarstwiennaja Biblioteka SSSR im. Lenina B I/III, CR III, Spr, Star, PMP.
 - Gosudarstwiennaja Publicznaja Istoriczeskaja Biblioteka B I/II, 2, Spr, Kh.
 - Naucznaja Biblioteka im. Gor'kogo Mosk. Gosud. Uniwiersitietia im. Łomonosowa B I/IV, CR III/IV, Star, PMP.
 - Uralskij Industrialnyj Institut B III a, CR III.
- Nancy.** Association des Anatomies B III b/IV, CR III/IV.
- »Revue française d'endocrinologie« B III b/IV, CR III/IV.
- Napoli.** Stazione Zoologica B III, CR III, 3, PMP, Star.
- Neuchâtel.** Société Neuchâteloise de Géographie B III, CR III, Kg, Star.
- Nice.** Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes B III, CR III, PMP.
- Olomouc.** Vlastenecký Spolek Musejni Kj.
- Oslo.** Botanisk Museum B III b, CR III, Kf, Star.
- Kongl. Universitets Bibliotek B I/III, CR III, Kah, Kg Kj, PMP, Star.
 - Norges Svalbard-og Ishavs-undersøkelser B III, CR III.
 - Norsk Folkenmuseum B I/II, Kapr, Ketn.
 - Norske Meteorologiske Institut B III a, CR III.
 - Norske Videnskapsakademie B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
- Oxford.** Bodleian Library B I/III, CR III, Kah, Star.
- Padova.** Accademia di Scienze Lettere ed Arti B I/III, CR III, Star.
- »Rediconti del Seminario Matematico della Università di Padova« B III a, CR III.
- Paris.** Association de Géodésie de l'Union Géodésique et Géophysique Internationale B III a, CR III.

- Paris.** Bibliothèque de l'Institut de France B I/III, CR III, Spr, 1, 2, 3, Kapr, Ketn, Kf, Kj, Kl, Kh, Khs, Kah, Kg, Rk, PMP, Star.
- Bibliothèque de l'Université de Paris B I/III, CR III, Kah, Kg, PMP, Star.
 - Bibliothèque de la Société Asiatique Kor.
 - Bibliothèque Nationale B I/IV, CR III/IV, Spr, Kah, Kf, Kg, PM1', Star.
 - École Nationale des Langues Orientales Vivantes 1, 2, Kj, Kl, Kor, Rk.
 - Institut des Études Slaves Spr, 1, 2, Kj, Kl, Kh, Kfiz, Kapr, Ketn, Kg, Kah, Rk.
 - Institut Pasteur B III, CR III, 3.
 - Musée National de l'Histoire Naturelle B III, CR III, 3, Kapr, Kf, Ketn, Rk, PMP, Star.
 - Presses Universitaires de France B I/IV, CR III/IV, PMP.
 - «Revue d'optique théorique et instrumentale» B III a, CR III.
 - Société de Chimie Industrielle B III a, CR III.
 - Société de Pathologie Comparée B IV, CR IV.
 - Société de Pathologie Végétale et d'Entomologie Agricolaire B III b, CR III, 3.
 - Société Chimique de France B III a, CR III.
 - Société Entomologique de France B III, CR III, Kf, Star.
 - Société Minéralogique de France B III a, CR III.
 - Société Ornithologique de France B III b, Kf.
 - Société Zoologique de France B III, CR III, 3.
- Pisa.** Biblioteca della Scuola Normale Superiore B I/III, CR III, PMP, Star, Kah.
- Plymouth.** Marine Biological Association of the United Kingdom B III b, CR III.
- Portici.** Laboratorio di Zoologia generale e Agraria B III b, CR III, Star.
- Praha.** Archiv země české Khs, Kl, Kh, Kp, Kah.
- Česká Akademie Věd a Umění W.
 - Jednota československých matematiků a fysiků B III a, CR III, 3, Rk.

- Praha.** Jednota českých filologů B I/II, 1.
— Knihovna Narodního Musea W.
— Komitet pro přírodovědecký výzkum Čech B III, CR III, Kf, PMP.
— Orientalni Ustav Kor.
— Publikační Komise filosofické fakulty Karlovy University B I/II.
— Seminář pro slovanskou filologii Karlovy University KJ.
— «Slavia» Spr, B I/II, 1, KJ, Kl, Kapr, Ketn.
— «Slovansky Přehled» Spr.
— Slovanský Ustav Spr, Rk.
— Statni Archeologický Ustav Kapr.
— «Studia Botanica Českoslovaca» B III b, CR III.
— Vědecka společnost badatelska při Rusko Svobodne Univerzitě B I/II, 2, Spr.
— Veřejná a Universitni Knihovna B I/III, CR III, 1, 2, 3, Kah.
- Roma.** Accademia Nazionale dei Lincei W.
- Rennes.** Société Scientifique de Bretagne B III, CR III, PMP.
- Schaffhausen.** Naturforschende Gesellschaft B III b, CR III, PMP, Star.
- Sofija.** Bългарska Akademija na Naukite W.
— Central Agricultural Experimental Institut B III b, CR III.
— Estestveno-Istoričeski Muzej B III b, CR III, Star.
— Institut statistique des Recherches Économiques Stud. Ekon.
— Kamara na Narodnata Kultura Spr.
— Ministère de l'Information et des Arts. Relations Culturelles avec l'Etranger B I/II.
- St. Albans.** Journal of Helminthology B III b/IV, CR IV.
- Stockholm.** Kungl. Svenska Vetenskapsakademien B I/III, CR III, Kah, PMP, Star.
— Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Nobelinstitut B III, CR III, PMP, Star.
— Kungl. Vitterhets-Historie-och Antikvitets Akademien B I/II, Kapr, Ketn, Kah.
— Nordiska Museet B I/II, Khs, Ketn, Kah.

- Stockholm.** Svenska Akademiens Nobelbibliotek W.
— Svenska Botaniska Föreningen B III b, CR III, PMP, Star.
— Sveriges Geologiska Undersökning B III, CR III, Kf, Star.
— Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut B III a, CR III.
— Sveriges Offentliga Biblioteket B I/III, CR III, Kl, Kah, Kg, PMP, Star.
- Strassbourg.** Bibliothèque Universitaire et Régionale B I/III, CR III, Kg, Star.
— Service de la Carte géologique d'Alsace et de Lorraine B III, CR III, Kf, Star.
- Sušak.** Jadranski Institut Spr, 1, 2.
- Tihany.** Magyar Biológiai Kutatóintézet B III b, CR III.
- Torino.** Accademia delle Scienze B I/III, CR III, 1, 2, 3, Kj, Kah, Star.
- Toulouse.** Société d'Histoire Naturelle de Toulouse B III, CR III, PMP, Star.
- Trieste.** Università degli Studi B III a, CR III.
- Tromsø.** Tromsø Museum B III, CR III, 3, Kf, Star.
- Trondheim.** Kungl. Norske Videnskabers Selskab B I/III, CR III, PMP, Star.
- Turčiansky Sv. Martin.** Matica Slovenská 1, 2, Kj, Kl, Kapr, Ketn, Kah.
— Muzeálna Slovenská Spoločnosť B I/III, CR III, 1, 2, 3, Kf, Kapr, Ketn, Star.
- Umeå.** Västerbottens län Museum Ketn.
- Uppsala.** Kungl. Universitets Bibliotek W.
— Kungl. Vetenskaps Societeten B I/IV, CR III/IV.
— Svenska Västgeografiska Sällskapet B III b, CR III.
— »Zoologiska Bidrag från Uppsala» B III b, CR III.
- Utrecht.** Bibliotheek der Rijks Universiteit B I/III, CR III, Kg, PMP, Star.
- Venezia.** Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti W.
- Versailles.** »Annales des Epiphyties et de Phytogénéthique» B III b, CR III.

Wien. Geographisches Institut an der Universität B III, CR III,
Kf, Star.

— Die Österreichische Akademie der Wissenschaften W.

— Zoologisch-Botanische Gesellschaft B III, CR III, PMP,
Star.

Zagreb. Akademija znanosti Hrvatska W.

Zürich. Naturforschende Gesellschaft B III, CR III, PMP, Star.

— Schweizerische Mineralogische und Petrographische Gesell-
schaft B III a, CR III.

INDEKS

- Abrikosow Aleksy LIII
Achmatowicz Osman XXXIX,
LXXII, LXXXI
Adamanis Franciszek LXXII
Adamczewski Stanisław XXVI,
LIX
Ahlund Nils X
Ajdukiewicz Kazimierz
XXXIV, LXX
Aleksandrowicz Jerzy
XXXIX
Ameisenowa Zofia LVII
Andrejczin Lubomir LVIII
Antecka Helena LXXIX
Antoniewicz Włodzimierz
XXV, LVII, LXXIII,
LXXIV, LXXVII
Antoniewiczówna Maria
LXXVII
Arctowski Henryk XXXIX
Arnaudow Michał LXXIV
Arnold Stanisław LXIV,
LXIX
Arnold Wincenty XLVII
Aschoff Ludwik XXIV

Bachulski Aleksy LXIV
Badecki Karol XXV, LVII,
LIX, LXIV
Baldensperger Ferdynand VI
Bałabuszyński Jan LXI

Banachiewicz Tadeusz XI,
LXXX, LXXXII
Bar Adam LIX, LXVIII
Barowa Irena zob. Turowska-
Barowa Irena
Barycz Henryk LIX, LXIV,
LXVIII, LXXI, LXXIV
Bassalik Kazimierz XIII,
LXXX
Bąk Stanisław LVIII
Begey Marina zob. Bersano-
Begey Marina
Beischer Otto LXXVIII
Belić Aleksander V
Berger Jan LXII
Bersano-Begey Marina LIX
Bertrand Gabriel XXII
Białkowski Leon LXIV
Białobrzęski Czesław XI,
LXXXI, LXXXII
Biedrzycki Emil LXII
Bielak Franciszek LIX
Biernacki Mieczysław XL
Bigo Tadeusz LXVII
Bilikiewicz Tadeusz LXXI,
LXXIV
Birkenmajer Aleksander VIII,
LVII, LIX, LXIV, LXVIII,
LXXI, LXXIV, LXXVI,
LXXX
Błachowski Stefan XXXIII

- Bobkowska Wanda LXXIV
Bobrański Bogusław LXXII
Bobrzyński Karol LXII
Bocheńska Anna LVII
Bocheński Jan o. LXVIII
Bocheński Zbigniew LVII
Bochnak Adam XXV, LVII,
LXIX, LXXXVIII
Bodniak Stanisław LXIV
Bogatyński Władysław
LXIV
Bogucki Mieczysław LXXXI
Bohdanowicz Karol LV
Bohn Jerzy XLVI
Bohusz Adolf zob. Szyszko-
Bohusz Adolf
Bordet Juliusz XXIV
Borkiewicz Jan LXXXI
Borkowska Stefania zob. Cie-
sielska-Borkowska Stefania
Borowy Waclaw IV, LIX,
LXII, LXIV, LXXVI
Borsuk Karol XXXIX
Bossowski Józef LXVI,
LXVII
Bouligand Jerzy XLVI
Brahmer Mieczysław XXVI,
LIX, LXII
Bredius Abraham V
Broch Olaf V
Brogie Ludwik, de XXI
Bronarski Alfons LXII
Brożek Mieczysław LXI
Brzeski Tadeusz XXXII
Buczek Karol LXIV
Buczkowski Kazimierz LVII
Budka Włodzimierz LXIV
Budkowa Zofia zob. Kozłow-
ska-Budkowa Zofia
Bujak Franciszek VI, LXIV,
LXVIII, LXIX, LXXI,
LXXIV
Bulanda Edmund LXI
Bulas Kazimierz LVII,
LXXIX
Buracyński Stanisław LXXXVII
Butrymowicz Bogusław LXI
Bydżovský Bogumił XLVI
Bykowski Ludwik LXXXII
Bystroń Jan Stanisław
XXXII, LXVIII, LXIX,
LXXIV, LXXV
Bystrzycki Jan LIX
Caferoğlu Ahmet LXI
Carr Denzel LXI
Cartan Eliasz XX
Caullery Maurycy XXI
Cazin Paweł LIX
Cehak-Holubowiczowa Helena
LXXXIII
Chałasiński Józef LXIX
Chełmoński Adam LXVII
Chętnik Adam LXXIV
Chlamtacz Marcei LIV
Chmaj Ludwik LXVIII
Chmielińska Maria LXXXII
Chodźko Witold XXII
Chowaniec Czesław LXIV,
LXVIII
Chybiński Adolf IV, LXXIV,
LXXV
Ciechanowska Zofia LIX,
LXII

- Ciesielska-Borkowska Stefania
LXII
Collijn Isak LIX, LXXI
Coville Alfred X
Cushing Harvey XXIV
Czaplewski Paweł, ks. LXIV,
LXXII, LXXV
Czapliński Władysław LXIV,
LXXV, LXXVI
Czarnecki Tadeusz zob. Wa-
łek-Czarnecki Tadeusz
Czekanowski Jan VII, XX,
LXI, LXIX, LXXII,
LXXIV
Czpurkowski Jefim LXXII
Czerny Maria zob. Szwarcen-
berg-Czerny Maria
Czerny Zygmunt LXII
Czochralski Jan LXXXIII
Czubalski Franciszek XXIII
Czyżewicz Adam XXIII
Czyżewski Julian LXXXII
Ćwirko-Godycki Michał LXXI
LXXII, LXXIII
- Dalbor Witold LVII
Damiani Henryk LIX
Daniec Bronisław LXI
David Piotr, ks. XXXVIII
LXIV
Dąbkowski Przemysław
XXXI, LXXV
Dąbrowski Jan I, VII, LVII,
LXIV, LXVI, LXVIII,
LXIX, LXXV, LXXVI,
LXXVII
Dąbrowski Stefan LIV
- Demianowski Adrian LXXII
Dettloff Szczęsny, ks.
LVII
Dębski Kazimierz LXXXII
Diehl Karol LIV
Dihm Jin LIX
Divéky Adrian XXXVIII,
LXIV
Dłuska Maria LVIII
Dobrowolska Agnieszka
LXXIV
Dobrowolski Jan LXXII
Dobrowolski Kazimierz
XXXII, LXIV, LXIX,
LXXIV, LXXV, LXXVII
Dobrowolski Tadeusz LVII,
LXXIV
Dobrzycki Jerzy LVII
Domanovszky Aleksander
XXXVIII
Domin Karol XXI
Dominkiewicz Stanisław
LXXII
Dopsch Alfons X
Doroszewski Witold XXVII,
LVIII
Drewko Michał LXXIII
Driault Edward X
Driesch Jan XXI
Dubosq Oktawiusz XLVI
Dunajówna Maria LIX
Dutkiewicz Józef LXIV
Dutkiewicz Józef Edward
LVII
Dürr Jan LIX
Dziech Józef LXI
Dziegiecka Zofia LXII

- Dziewulski Władysław
XXXIX, LXXX
Dziurzyński Tadeusz LXVII
- Ehrlich Ludwik XXXV,
LXVI, LXVII
Ekblom Ryszard XXXI
Elzenberg Henryk LXII
Engelmanówna Wanda
LXXVIII
Estreicher Karol LVII
Estreicher Tadeusz LXXI,
LXXII, LXXV, LXXVI
- Fajans Kazimierz XXI
Falk Maryla LXI
Farinelli Artur VI
Fierich Jerzy LXIX
Florian Władysław LIX,
LXII
Foerster Fryderyk Wilhelm IX
Folkierski Władysław XXV,
LIX, LXII
Frankowski Eugeniusz
LXXIV
Frechet Maurycy XXI
Frejlich Helena LXII
Friedberg Marian LVII,
LXIV
Friis Aage X
Fudakowski Józef LXXI
Furmanik Stanisław LIX
- Galecki Antoni LXXI
Ganszyniec Ryszard XXVI
Garbacik Józef LXIV
Garcia Gotfryd XLVI
- Gatty-Kostyał Marek XL,
LXXII
Gawazzi Miłowan LXXIV
Gawecki Bolesław LXVIII
Gądzikiewicz Witold XLIX
Gąsiorowska Maria LVII
Gąsiorowska-Grabowska Na-
talia LXIV
Gąsiorowski Stanisław IV,
LVII, LXXIV
Gelb Ignacy LXII
Geny Franciszek XXXVIII
Gębarowicz Mieczysław IV,
LVII
Gielecki Wojciech LXVIII
Glatzel Jan LXXI
Glema Tadeusz, ks. LXIV,
LXXVI
Gładysz Mieczysław LXXIV
Godlewski Michał, bp XXXII,
LVII, LXIV, LXIX
Godycki Michał zob. Ćwirko-
Godycki Michał
Golias Marian LXI
Gorczyński Władysław
XXXIX, LXXXII
Gordziałkowski Henryk
LXXII
Górka Olgierd LXIV
Górski Artur LIX, LXVIII
Górski Konrad XXX, LX
Grabowska-Willmanowa He-
lena XXVI, LIX, LXI,
LXII, LXIII
Grabowski Tadeusz III, LVII,
LX, LXII, LXVIII, LXIX,
LXXV, LXXVI

- Grabowski Tadeusz Stanisław LX
Grabski Stanisław VIII
Grappin Henryk LVIII
Grekow Borys X
Grodecki Roman IX, LVII,
LXIV, LXVIII, LXIX,
LXXIV, LXXV, LXXVI
Grodziński Zygmunt XL,
LXXII, LXXX
Groër Franciszek XLVII,
LXXIX
Gromska Daniela LXVIII
Grotowski Marian LXXI
Grzebieniowski Tadeusz
LXII
Grzegorzczak Piotr LX
Grzybowski Konstanty LXVI,
LXVII, LXIX
Guerquin Bogdan LVII
Gumowski Marian LVII,
LXV
Gwiazdomorski Jan XXXIII,
LXVII, LXXIX
Györgyi Albert zob. Szent-
Györgyi Albert
- Hahn Wiktor LX, LXI
Haiman Mieczysław XXXVII
Halecki Oskar VIII, LXV,
LXIX, LXXV
Hammer Seweryn III, LXI,
LXIII, LXIX
Harassek Stefan LX, LXVIII
Hardy G. H. XXI
Hartleb Kazimierz LXV,
LXXV
- Heinrich Władysław VII,
LXVIII, LXIX, LXX,
LXXX
Heitzmann Marian LXVIII
Hejnosz Wojciech LXV,
LXVI
Helsztyński Stanisław LXII
Helczyński Bronisław LXVII
Hensel Witold LXXIII
Herbst Kurt XXII
Heydzianka-Pilatowa Janina
LVIII
Hirschberg Joachim LXII
Hirschfeld Ludwik LXXIII
Hniłko Antoni LXIX
Hołubowiczowa Helena zob.
Cehak-Hołubowiczowa He-
lena
Hopkins F. G., sir XXI
Horak Jerzy LX
Horák Jerzy LXXIV
Hornung Zbigniew LVII
Howard Robert Lord, S. J.
XXXVIII
Hoyer Henryk LV
Hrabec Stefan LVIII
Hryniewiecki Bolesław XI,
LXXI, LXXVI, LXXX
Huber Maksymilian I, XII
Hubert Stanisław LXVII
Hulewicz Jan LX, LXV,
LXXV
Hurynowiczówna Janina L
- Ingarden Roman XXXIII,
LVII, LX, LXIII, LXVIII,
LXIX, LXX, LXXIX

Inglot Stefan LXV, LXIX,
LXXIV

Ippoldt Juliusz LXIII

Jabłońska Antonina zob. Ob-
rębska-Jabłońska Antonina

Jabłoński Witold LXII

Jachimecki Zdzisław IV,
LVII, LXIII, LXIX,
LXXIV

Jakimowicz Roman
LXXIII, LXXVII

Jakóbiec Jan LXIII

Jakubski Antoni Władysław
LXXI

Jamka Rudolf LXXIII

Janik Michał LX, LXXV

Janów Jan XXVI, LVIII,
LX, LXIV

Januskiewicz Aleksander
XLVII, LXXI

Jasicki Bronisław LXXIII

Jasnorzewski Jerzy LXXXII

Jaworek Piotr LVIII

Jaworski Iwo LXVI

Jażdżewski Konrad LXXIII

Jedlicki Marian LXV, LXVI

Jelito Józef, ks. LXII

Jerzmanowska Zofia LXXII

Jeziński Mieczysław LXXXI

Jęzewski Mieczysław XXXIX

Jędrzejewiczowa Cezaria
LXXIV

Jodłowski Stanisław LVIII

Jordan Zbigniew LXVIII

Joszt Adolf LXXXI

Jovanović Slobodan IX

Jura Albin LXXIII

Jurasz Antoni XLVII

Kączmarczyk Kazimierz
XXXII, LXV, LXXIV,
LXXV

Kalinowska Zofia LXXXII

Kalinowski Kazimierz LXXXII

Kałwa Piotr, ks. LXVI

Kamieniecki Witold LXV

Kamiński Bogdan I, XIII,
LXXII, LXXIX

Kamiński Michał XXXIX,
LXX, LXXX

Kampé de Fériet Maria Józef
XLVI

Kapuściński Witold XXIII,
LXXXI

Karpińska Aleksandra
LXXIII

Karwasińska Jadwiga LXV

Kasiński Ludwik LXVIII

Kawyn Stefan LX

Kącki Franciszek LXIX

Keith Artur XXI

Kenyon Fryderyk Jerzy V

Kępiński Felicjan LXXX

Kętrzyński Stanisław VIII,
LXV, LXX

Kielski Bolesław LXIII

Kielczewska Maria LXXXII

Kieniewicz Stefan LXV

Kieszkowski Bogdan LXVIII

Kieszkowski Witold LVII

Kimla Rudolf LIII

Kipa Emil LXV

Klawek Aleksy, ks. LXII

- Kleczkowski Adam IV, LVII,
LVIII, LX, LXII, LXIII,
LXX, LXXV
- Kleiner Juliusz II, LX,
LXXV
- Klemensiewicz Zenon XXVI,
LVIII
- Klimaszewska Jadwiga
LXXIV
- Klinger Witold II, LXI,
LXXIV
- Klisiecki Andrzej XLVIII
- Kłapkowski Tadeusz LXX
- Knot Antoni LXV, LXXI,
LXXV
- Kochanowski Jan VI
- Koczwarą Marian LXXII
- Koczy Leon LXV
- Koht Halvdan IX
- Kokoszyńska Maria zob. Lut-
man-Kokoszyńska Maria
- Kolankowski Ludwik IX,
LXV
- Kolbuszewski Stanisław LX
- Kolesa Filaret LXXIV
- Kołodziejczyk January
LXXI
- Komarnicki Wacław XXXII,
LXVII
- Konarski Kazimierz LXXV
- Koneczna Halina zob. Świ-
derska-Koneczna Halina
- Koneczny Feliks LXV
- Konopczyński Władysław VII,
LXIV, LXV, LXIX, LXX,
LXXVI, LXXVIII
- Kopacz Jan LXI
- Kopera Feliks XXIV, LVII,
LXX, LXXVIII
- Korczewski Michał XL,
LXXX, LXXXI
- Kordylewski Kazimierz
LXXX
- Korzeniowski Bohdan LX
- Koschmieder Erwin LVIII
- Kosiba Aleksander XLI,
LXXXII
- Koskowski Włodzimierz
XXIII
- Kossowski Stanisław LX
- Kostrzewski Bogdan LXXIII
- Kostrzewski Józef III,
LXXIII, LXXV, LXXVII
- Kostrzewski Józef K. XLVIII,
LXXII
- Kostyál Marek zob. Gatty-
Kostyál Marek
- Kościałkowski Stanisław LX,
LXV, LXXV
- Kot Stanisław II, LX, LXI,
LXV, LXVIII, LXX,
LXXIV, LXXV
- Kotarbiński Tadeusz XXXIII
LXVIII
- Kotwiczówna Maria
LXXVIII
- Kowalska Anna LXXVII
- Kowalska Józefa LXIII
- Kowalski Jerzy LVI
- Kowalski Tadeusz I, III,
LVII, LVIII, LXI, LXII,
LXX, LXXIV, LXXVIII
- Kowalski Tadeusz, ks.
LXVIII

- Kozierowski Stanisław, ks.
XXV, LVIII
Kozłowska Aniela XL,
LXXVII
Kozłowska-Budkowa Zofia
LXIV
Kozłowski Roman XL
Kozubski Włodzimierz
LXVI, LXVII
Krach Wilhelm LXXI
Kraczkowski Ignacy VI
Krause Alfons XLVIII,
LXXXI
Kridi Manfred LX
Krokiewicz Adam IV, LXI,
LXX, LXXX
Krókowski Jerzy LXI
Krukowski Stefan LXXIII
Kruszyński Tadeusz, ks. LVII
Krygowski Zdzisław LXXI
Krzesiwo Jan LXXIX
Krzyżanowski Adam VII,
LXVI, LXVII, LXIX,
LXX, LXXVII
Krzyżanowski Julian XXV,
LX, LXX
Krzyżanowski Juliusz LXIII
Krzyżanowski Witold LXVII,
LXX
Kubacki Wacław LX
Kubica Stefan LXIII
Kucharski Eugeniusz XXV,
LVII, LVIII, LX, LXV,
LXVIII, LXXIV
Kucharzewski Jan VII,
LXXV
Kucowa Irena LXXI
Kuczyński Stefan LXV
Kukiel Marian VIII, LXV,
LXIX, LXXV
Kulczyński Stanisław XII
Kumaniecki Kazimierz XXVI
LXI, LXIII
Kuntze Edward IX, LXIV,
LXV, LXXVIII
Kupczyński Tadeusz LXV
Kuraszkiewicz Władysław
LVIII
Kuratowski Kazimierz XII
Kuryłowicz Jerzy III, LVIII,
LXII
Kutrzebianka Anna LXXIV
Kwolek Jan, ks. LXV
Lachs Jan LXXI, LXXV
Lam Stanisław LX
Lampe Wiktor XII, LXXXI
Lande Jerzy LXVI, LXVII,
LXX
Langlade Jakub LX
Langrod Jerzy St. LXVII
Lapicque Ludwik XXIV
Laskowski Otto LXV, LXIX
Lasocki Zygmunt LXV
Lebesgue Henryk XXI
Lednicki Wacław XXV, LX,
LXIII
Lehr-Spławiński Tadeusz I,
III, LVIII, LX, LXII,
LXX
Lekow Iwan LVIII
Lenartowicz Jan Tadeusz
XXIII
Leńczyk Gabriel LXXIII

- Lepszy Kazimierz LXV,
 LXXVI
 Leski Jan zob. Natanson-
 Leski Jan
 Lesny Wincenty LXII
 Leszczycki Stanislaw LXXXII
 Leśnodorski Zygmunt LX
 Lewak Adam LXV, LXXVI
 Lewicki Marian LXII
 Lewicki Tadeusz LXII
 Lewkowicz Ksawery XXIII
 Lisowski Zygmunt XXXIII,
 LXVI, LXVII
 Lorentz Stanislaw LVII
 Loret Maciej XXXIII,
 LXXV
 Loria Stanislaw LXXXI
 Loth Jerzy LXXXII
 Lubieniecki Henryk LV
 Lugeon Maurycy XX
 Lukimich Emeryk XXXVIII
 Lutman Roman LXV
 Lutman-Kokoszyńska Maria
 LXVIII
 Lutosławski Wincenty XXIV,
 LXVIII, LXX

 Łempicki Stanislaw LVI, LX
 Łęga Władysław, ks. LXXIII
 Łodyński Marian LXV, LXIX
 Łowmiański Henryk XXXII,
 LXV
 Łuczyńska Stanisława
 LXXIX
 Łukasiewicz Jan VIII
 Łukasik Stanislaw LXIII
 Łuzin Mikołaj XXI

 Maciesza Aleksander LXXXIII
 Madyda Władysław LXI
 Majewski Witold LXXXI
 Majkowski Edmund, ks.
 LXXV
 Makarewicz Juliusz VIII,
 LXVII
 Makowiecki Tadeusz LX
 Makowski Julian LXVI,
 LXVII
 Małe Emil V
 Maleczyński Karol LXV
 Malicki Adam LXXXII
 Malinowski Edmund XII,
 LXXXI
 Malkiewicz-Strzałkowa Maria
 LXIII
 Manteuffel Jerzy XXVII,
 LXI, LXIII
 Manteuffel Tadeusz LXV
 Mańkowski Tadeusz I, III,
 LVII, LXII, LXX, LXXXVI
 Markowski Józef LV
 Martin Franciszek zob. Oli-
 vier-Martin Franciszek
 Massey Bernard LXIII
 Mastynska Maria LXXI
 Maślankiewicz Kazimierz
 LXXI
 Matuszewicz Józef LXXXII
 Matuszewiczowa Zdana LXIII
 Maurizio Adam LXXI
 Maver Jan XXXI
 Maziarski Stanislaw I, XX,
 XXII
 Mazur Stanislaw XLII
 Mazurkiewicz Jan LVI

- Melich Jan XXXI
 Mercati Jan, mgr VI
 Mesnil Feliks XLVI
 Miaskowski Kazimierz, ks.
 LX
 Michalski Ireneusz LXXIII
 Michalski Jan LX
 Michalski Jerzy LXVII
 Michalski Konstanty, ks. LV
 Michalski Stanisław LXXV
 Michałowicz Mieczysław L
 Michałowski Józef LXV
 Michałowski Kazimierz LVII
 Michejda Kornel L
 Mienicki Ryszard LXV
 Mikkola Józef LIV
 Mikucki Sylwiusz XXXVI,
 LVII, LXV, LXVI, LXIX,
 LXXVII, LXXVIII
 Mikuiski Antoni LX, LXIII
 Mikulski Tadeusz LX
 Milewski Tadeusz LVIII
 Millicerowa Halina LXXIII
 Miłobędzki Tadeusz XL,
 LXXXI
 Miodoński Jan XLVIII,
 LXXII
 Mirczew Kirył LVIII
 Mirek Franciszek, ks. LXX
 Mładenow Stefan XXXI
 Młynarski Feliks IX, LXVI,
 LXX, LXXVIII
 Moczarski Zygmunt XLII
 Modelski Emil Teofil LXV
 Molè Wojśław V, LVII,
 LXXIX
 Montel Paweł XXII
- Moraczewski Waclaw XLVII
 Morawski Kalikst LXIII
 Morelowski Marian LVII
 Morison Samuel Eliot
 XXXVIII
 Moszyński Kazimierz III,
 LVIII, LXX, LXXV,
 LXXVII
 Mościcki Henryk XXXIII,
 LX, LXV, LXXVI
 Mrazec Ludwik XLVI
 Murko Mateusz V
 Muszkowski Jan LXXV
 Muszyński Jan LXXII
 Mydlarski Jan LXX, LXXII,
 LXXIII
 Myslakowski Zygmunt LXX
- Nadolski Bronisław LX
 Nagórzański Franciszek LXI
 Namysłowska Wanda LXIII
 Nandriś Grzegorz LVIII
 Nanke Czesław LXV
 Natanson-Leski Jan LXV,
 LXIX
 Naumienko Teodor LXXXII
 Nawroczyński Bogdan
 XXXII
 Němec Bogumił XXII
 Niemiec Rudolf LXI
 Nieminen Eino LVIII
 Niewodniczański Henryk
 XLIV, LXXXI
 Nikiel Antoni LXIII
 Nikitin Bazyli LXII
 Niklewski Bronisław XIII
 Nikliborc Władysław LVI

- Nitsch Kazimierz I, II, LVII,
LVIII, LX, LXII, LXIII,
LXX, LXXIV, LXXVII,
LXXVIII
- Norden Edward VI
- Nosek Stefan LXXIII
- Nowotny Franciszek VI
- Nowicki Paweł, ks. LXII
- Nowogrodzka Zofia LXXIX
- Noyes Jerzy zob. Rappal
Noyes Jerzy
- Obrebska-Jabłońska Antonina
LVIII
- Ogrodziński Władysław
LXXVIII
- Ohanowicz Alfred LXVI,
LXVII
- Olbrycht Jan XXIII, LXXII,
LXXIII
- Olczak Tadeusz LXXXII
- Olivier-Martin Franciszek
XXXVIII
- Olszewicz Bolesław LXIX,
LXXI, LXXVII
- Olszewski Bolesław LXXII
- Omont Henryk LIV
- Opoczyński Kazimierz
XLVIII
- Orłowski Witold XXII
- Orłowski Zenon XLVIII
- Orsini-Rosenberg Stanisław
LXX
- Ossowski Leszek LIX
- Ossowski Stanisław LXX
- Ostachowski Emilian LXXI
- Ostrowska Ewa LXIII
- Osuchowski Wacław LXVI,
LXVII
- Otołski Stefan LXXII
- Otrębski Jan XXV, LIX
- Pagés Jerzy LIV
- Parnas Jakub XLVII
- Pastuszka Józef, ks.
LXVIII
- Paszkiewicz Henryk XXXIII,
LXV
- Paszkiewicz Ludwik XLIX
- Patkaniowski Michał LXVI
- Patykiewicz Józef LXXXVIII
- Pawłowski Bogumił XL,
LXXIX
- Pawłowski Bronisław LXV,
LXIX, LXXVI
- Pedersen Holger V, LIX
- Pelseneer Paweł XXI
- Penfield Walter LIII
- Peretiatkowicz Antoni
LXVII, LXVIII
- Pérez Karol XLVI
- Petelenz Ignacy LXIII
- Petersen Adolf zob. Stender-
Petersen Adolf
- Petrovici Emil LIX
- Piasecki Marian LXXXII
- Piątek Jan LXIII
- Pieńkowski Stefan I, XI,
LXXXI, LXXXIII
- Pieradzka Krystyna LXV
- Pietkiewicz Stanisław
LXXXII
- Pietraszkiewiczówna Stani-
sława LX

- Pigoń Stanisław III, LIX,
LX, LXIV, LXVIII,
LXXV, LXXVI, LXXVIII
Piotrowicz Karol LXIX
Piotrowicz Ludwik VIII,
LVII, LXI, LXII, LXIV,
LXV, LXX, LXXIII
Piotrowska Zofia LXIII
Piprek Jan LXIII
Piszczkowski Mieczysław
LX
Piwarski Kazimierz XXXIII,
LXV, LXXIX
Piwocki Ksawery LVII
Plezia Marian LXI
Płoszewski Leon LX
Pociecha Władysław LXIV,
LXV
Podkowińska Zofia LXXIII
Podlacha Władysław XXIV,
LVII
Pohoska Hanna LXXV
Policard Albert XXIV
Pollak Roman XXV, LX
Poluszyński Gustaw LXXXI
Popielowa Krystyna LVII
Prawocheński Roman LXXIII
Prüffer J. LXXXI
Przybyłowski Kazimierz
XXXVI, LXVI, LXVII
Przychocki Gustaw LIV
Przykowski Tadeusz LVIII
Pułaski Franciszek XXXVIII,
LX, LXV, LXXIX
Pusłowski Franciszek LXII,
LXIII
Puzynina Marta LXXIII
Raciborski Józef LXV
Radermacher Ludwik V
Radlińska Helena LXXV
Rajewski Zdzisław LXXIII
Ramovš Franciszek XXXI
Ranoszek Rudolf LXII
Rappal Noyes Jerzy XXXI,
LX
Rappaport Emil St. LXVII
Reddaway William Fiddian
XXXVIII
Régamey Konstanty LXII
Reicher Michał LXXIII
Reinfuss Roman LXXIV
Rénier Armand XLVI
Reyman Tadeusz LXXIII,
LXXVIII
Reymanowa Olga LXXVII
Regorowicz Ludwik LXXX
Riccobono Salwator X
Roger Henryk XXIV
Roliński Józef LXXXI
Romer Eugeniusz XI, LXX,
LXXI, LXXVII, LXXXII
Rosenberg Stanisław zob.
Orsini-Rosenberg Stanisław
Rosiński Bolesław, ks. LXXIII
Rosłoński Romuald LXXXII
Rospond Stanisław LIX,
LXXVII
Roussy Gustaw XXIV
Różycki Stefan LXXXII
Różycki Tadeusz LXIX
Rubinowicz Wojciech XIII,
LXXXI
Rudnicki Mikołaj XXVI,
LIX

- Rutkowski Jan I, VII, LXV,
LXVI, LXIX, LXXV,
LXXVII
- Rutkowski Maksymilian LVI
- Ruxerówna Mieczysława
LVIII
- Rybicki Paweł LX, LXX
- Rybka Eugeniusz LXXX,
LXXXII
- Rypka Jan LXII
- Rysiewicz Zygmunt LIX
- Safarewicz Jan XXVI, LVIII,
LIX, LXI, LXXVI,
LXXVII, LXXIX
- Safarewiczowa Halina LIX,
LXIII
- Sajdak Jan XXV, LXI,
LXIII
- Samsonowicz Jan XXXIX
- Sawczyński Adam LXIX
- Sawicka Stanisława LVIII
- Sawicki Jakub LXV, LXVI
- Sawicki Ludwik LXXIII
- Sawicki Witold LXVI
- Schilling-Siengalewicz Ser-
giusz L, LXXII
- Schmid Henryk F. XXXVIII
- Schmidt Stefan LXX
- Schnayder Jerzy LXI
- Schneeweis Edmund LXXIV
- Schoell Franck XXXI
- Sedlaczek-Komorowski Ludo-
mir LXXIII
- Seliga Stanisław LXI
- Sembrat Kazimierz LXXX,
LXXXI
- Semerau-Siemianowski Mści-
wój XLVII
- Semkowicz Aleksander LX
- Semkowicz Władysław I, VII,
LVIII, LXIV, LXV, LXIX,
LXX, LXXIV, LXXXVII
- Seweryn Tadeusz LXXIV
- Shotwell James X
- Siemianowski Mściwój zob.
Semerau-Siemianowski
Mściwój
- Siengalewicz Sergiusz zob.
Schilling-Siengalewicz Ser-
giusz
- Sierakowski Stanisław XLIX
- Sierpiński Wacław I, XI
- Silnicki Tadeusz LXV,
LXVII
- Simm Kazimierz LXXXI
- Sinko Tadeusz II, LVIII,
LX, LXI, LXIII, LXXIX
- Skalkowski Adam VIII, LXV,
LXIX, LXXVI
- Skąpski Józef LXVII,
LXXVIII
- Skibiński Mieczysław LXV
- Skimina Stanisław LXI,
LXIII
- Skowron Stanisław LXXIII
- Skowrońska Janina LXXVI
- Skrzywan Wacław LXVII
- Skulski Ryszard LX
- Škultéty Józef LVI
- Skwarczyńska Stefania LX
- Sławiński Witold LXXI
- Sławski Franciszek LIX
- Słoński Stanisław XXVI, LIX

- Słuszkiewicz Eugeniusz LIX,
LXII
Smal-Stocki Roman LIX
Smreczyński Stanisław
LXXIII, LXXXI
Spekke Arnold XXXVIII
Spławiński Tadeusz zob. Lehr-
Spławiński Tadeusz
Spytkowski Józef LX
Srebrny Stefan LXI
Stach Jan XII, LXX, LXXI
Stach Karol LXI
Starzyński Juliusz LVIII
Stasiak Stefan LXII
Stefanowski W. LXXXI
Stefko Kamil LXVII
Stein Ignacy LIX
Steinhaus Hugo XL
Stelmachowska Bożena
LXXIV
Stender-Petersen Adolf LX
Stepa Jan, bp LXVIII
Steuer Feliks LIX
Stieber Zdzisław XXVI, LIX
Stloukal Karol XXXIX
Stocki Roman zob. Smal-
Stocki Roman
Stojanowski Karol LXXIII
Stołyhwo Kazimierz XL,
LXXII, LXXIII, LXXVII,
LXXIX
Stołyhkowa Eugenia LXX,
LXXII, LXXIII
Stopa Roman LIX, LXII
Strażewicz Waclaw LXXII
Stroński Stanisław LXI,
LXIII
Strowski Fortunat V
Strzałkowa Maria zob. Mal-
kiewicz-Strzałkowa Maria
Strzelecka Anna LXV,
LXXVI
Strzelecki Władysław LXI
Sucharda Edward LV
Suchodolski Bohdan
XXXIV, LX
Sulimirski Tadeusz LXXIII,
LXXIV
Sułkowski Józef LXVII
Supniewski Janusz Wiktor
XLVII, LXXII, LXXIX
Suszko Jerzy XII, LXXXI
Suszyłówna Waleria
LXXVII
Szablowski Jerzy LVIII
Szabuniewicz Bożydar
LXXIII
Szafer Władysław I, XI,
LXX, LXXI, LXXII,
LXXVII, LXXX
Szaflarski Józef LXXVII
Szaleska Stefania LXXVII
Szantroch Zygmunt XLVII
Szapszał Seraja LXII
Szczeniowski Szczepan
LXXXI
Szczotka Stanisław LXV
Szczurkiewicz Tadeusz LXX
Szent-Györgyi XXIV
Szeruda Jan, ks. LXII
Szmurło Jan XLVII
Szymdtowa Zofia LX
Szuman Stefan XXXII,
LXVIII, LXX, LXXIV

Szumowski Władysław
 XLVII, LXXI, LXXV,
 LXXIX
 Szwarzenberg-Czerna Maria
 LXXVIII
 Szwejkowski Zygmunt LX
 Szykowski Marian XXXI,
 LX, LXVIII
 Szymkiewicz Dezydery XL
 Szynekiewicz Jakub LXII
 Szyszko-Bohusz Adolf LVIII
 Szyszkowski Władysław LX
 Śliwiński Stanisław LXVII
 Śmiszko Marjan LXXIII
 Świdarska Alina LXIII
 Świdarska-Koneczna Halina
 LIX
 Świerż-Zaleski Stanisław
 LVIII
 Świętosławski Wojciech XI,
 LXXXI, LXXXIII
 Świszczowski Stefan LVIII

 Tansley A. G. XXII
 Tarnacki Józef LIX
 Tarnawski Władysław LXIII
 Tarski Alfred XLI
 Taszycki Witold IV, LIX,
 LXXVII
 Tatarkiewicz Władysław IV,
 LVIII, LXVIII, LXX,
 LXXVIII
 Taubenschlag Rafał XXXI
 Taylor Edward IX
 Tempka Tadeusz L
 Terlecki Władysław LX
 Thompson d'Arcy W. XXII

Thomson J. J., sir XX
 Thugutt Stanisław Józef XI
 Tokarski Julian XII, LXXI
 Tomkiewicz Władysław LXV
 Torbiörnsson Tore XXXI
 Trąpczyński Witold LXVII
 Trevelyan G. M. X
 Trzebiatowski Włodzimierz
 LXXXI
 Trzepaczówna Maria LXXXVII
 Turkowski Tadeusz LX,
 LXXV
 Turowska Irena LXXII
 Turowska-Barowa Irena LIX
 Turska Halina LIX
 Turyn Aleksander XXVII,
 LXI, LXIII
 Tymieniecki Kazimierz VIII,
 LXV, LXIX
 Tync Stanisław LXXV
 Tyrowicz Marian LXV

 Ułaszyn Henryk LIX
 Urbańczyk Stanisław LIX,
 LXXVII
 Urbański Tadeusz LXXXI

 Veblen Oswald XXII
 Vejdovský Franciszek XX
 Vetulani Adam XXXII,
 LXIV, LXVI, LXVII
 Villat Henryk XXI
 Volpe Joachim IX
 Vouk Walo XLVI

 Wachholz Szczęsny LXVII
 Walicki Michał LVIII

- Waligórski Marian LXVII
Walter Franciszek I, XXIII,
LXXI, LXXXIII
Walek-Czarnecki Tadeusz
LXVI
Waniczkówna Helena zob.
Wereszycka Helena
Warchałowski Edward
LXXX, LXXXII
Wasilewski Zygmunt LX
Wasilkowski Jan LXVII
Wasylewski Stanisław LX
Wąsik Wiktor LXVIII
Wąsowicz Józef XLII,
LXXXII
Weigl Rudolf XXIII
Weintraub Wiktor LX
Wereszycka Helena LXVI,
LXXVI
Wereszycki Henryk LXVI
Westfal Stanisław LIX
Weyssenhoff Jan LXXXI
Wędkiewicz Stanisław I, II,
LIX, LXI, LXII, LXX,
LXXIX
Węgrzynowicz Leopold
LXXIV
Widajewicz Józef XXXIII,
LXVI
Wierczyński Stefan LXI,
LXXV
Wierzbicki Witold LXXXII
Wilcken Ulryk VI
Wilhelm Adolf V
Willerowa Olga LXXXIII
Willmanowa Helena zob. Gra-
bowska-Willmanowa Helena
- Windakiewiczowa Helena
LXXIV
Więckowska Helena LXVI
Winiarski Bohdan XXXII,
LXVII
Witkowski Józef XLV,
LXXX, LXXXII
Witkowski Stanisław II,
LVIII, LIX, LXI
Witoszyński Czesław XXXIX
Witwicki Władysław LXVIII
Wojciechowski Zygmunt
XXXIII, LXVI, LXVII,
LXIX
Wojtkowski Andrzej LXVI,
LXXV, LXXVI
Wokroj Franciszek LXXIII
Wolff Adam LXVI
Wolfke Mieczysław LV
Woliński Janusz LXVI
Wolter Władysław XXXIII,
LXV, LXVII
Wołoszyńska Jadwiga XL,
LXXII
Woroniecki Jacek, o. LXVI,
LXVIII
Wróblewski Władysław
LXVII
Wrzosek Adam I, XII, XXIII
LXVIII, LXXI, LXXII,
LXXIII, LXXIV, LXXV,
LXXVI, LXXXVIII
Wyka Kazimierz LXI
Wyszyński Michał, ks. LXVII
- Zabierowski Stanisław LXI
Zaborski Bohdan LXIX

Zachwatowicz Jan LVIII	Zembrzuski Ludwik LXXI
Zagajewski Karol LXIII	Ziembicki Witold LI, LXVI,
LXXI
Zajączkowski Ananiasz LXII	Zierhoffer August LXXXII
Zajączkowski Stanisław LXV	Ziłyński Jan LIX
Zajączkowski Włodzimierz
LXXVIII	Zimmermann Marian
LXVII
Zakrzewski Konstanty LVI	Zoll Fryderyk VII, LXVI,
LXVII
Zakrzewski Zygmunt LXXIII	Zygmund Antoni XLII
Zaleski Stanisław zob. Świerz-
Zaleski Stanisław	Żarnecki Jerzy LVIII
Zaleski Zygmunt LXI, LXIII	Żmuda Zenon LXXIX
Zawadzki Józef XVI,
LXXXI	Żorawski Kazimierz X
Zawirski Zygmunt LXVIII	Żółtowski Adam LXVIII
Zawistowicz Kazimiera
LXXIV	Żupnik Teresa LXXIX
Zborowski Juliusz LIX,
LXXIV	Żurowski Maciej LXIII
	Żygulski Zdzisław LXIII

